

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Špela Močilnik

Izkušnje mladih z medgeneracijskim sobivanjem

Diplomsko delo

Ljubljana, 2023

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Špela Močilnik

Izkušnje mladih z medgeneracijskim sobivanjem

Diplomsko delo

Mentor: doc. dr. Miloslav Poštrak

Ljubljana, 2023

Najlepše se zahvaljujem mentorju doc. dr. Miloslavu Poštraku za ves vložen čas, trud, podporo in pomoč ter za vse nasvete in usmeritve pri pisanju diplomskega dela.

Zahvaljujem se tudi vsem zaposlenim na Fakulteti za socialno delo, ki so kakorkoli s svojim strokovnim znanjem pripomogli k takšnemu končnemu izdelku. Posebna zahvala gre as. dr.

Anamariji Kejžar za pomoč pri usmeritvah ter as. dr. Tamari Rape Žiberna za pomoč pri metodološkem delu.

Najlepša hvala še mojemu stricu Đeriju za lektoriranje diplomskega dela oziroma bolj uradno Jerneju Bobeku, prof. slov. in fil. ter za pregled prevoda v tuji jezik Nataši Uranc, prof. ang. in univ. dipl. bibl.

Iz srca se zahvaljujem tudi vsem sodelujočim v raziskavi, ki so z dragocenim sodelovanjem in deljenjem svojih izkušenj veliko prispevali k nastanku diplomskega dela.

Zahvaljujem pa se tudi vsem domačim in prijateljem, ki mi stojijo ob strani tako v lepih kot tudi težkih trenutkih in ki vedno verjamejo vame – tudi takrat, ko sama ne verjamem dovolj vase. Veste, kdo ste.

Lepa dejanja, večje srce

Sivi lasje se vijejo vzdolž tvojih ramen, gospa sosed.

Nikoli prej zares nisem ujela tvojega pogleda.

A ko sem se ti enkrat nasmejala, si mi v odzdrav z glavo prikimala.

Tako se najino prijateljstvo je začelo in to, da leta niso pomembna, me je zadelo.

Ko te človek spozna, vidi, da samo dobroto nosiš v sebi, zato dovoli, da kdaj pridem kaj postorit k tebi.

To, da uredim kakšno stvar po hiši, ni nikakršna tvoja nemoč, tako da vedi, samo pogumni si dovolijo pomoč.

Ko vstaneš, čutiš, da peša ti telo, a v hipu te primem za tvojo roko in s skupnimi močmi vse lažje je lahko.

Kdaj pa seveda film se obrne in jaz potrebujem pomoč ali oporo, takrat me potolažiš s svojo peko in me zaviješ v svojo deko.

Ni mi toplo samo zaradi tega, ker sem tako zavita, temveč zaradi tvojih toplih besed, zaradi katerih občutim, da vanje sem ovita.

Rada pripoveduješ zgodbe iz svoje zgodovine in v tistem trenutku ugotovim, da je pomembno, da nobena ne izgine.

Vse so te v osebo, kakršna si zdaj, izoblikovale, mene pa z modrostjo napolnjevale.

Čeprav smo morda mladi in stari navzven drugačni, samo lahko vedno za koga napačni.

Pomembno je, da se povežemo, spoznamo, saj le tako lahko drug drugemu marsikaj predamo.

Čeprav se sedaj ne zavedamo, kako dragocene so še tako majhne stvari, a enkrat zagotovo potrebovali jih bomo vsi.

Vsi hodimo po enaki življenjski poti, ki starost jo narekuje, vsakega enkrat doleti, da čevlji težje se obuje.

Zavedati se moramo, da se dobro z dobrim vrača, zato drugim raje pomagaj, jim ne škoduj, saj vsa dobrota se poplača.

Tako na koncu vedno pridem do spoznanja, da vse lažje je, če človek sočloveku pomaga, dobro srce in nasmeh sta vedno največja nagrada.

Špela Močilnik,

Literarni natečaj RK: »Lepo dejanje starejšim lepo mesto najde« in

Razstava: »Ljubljana, mesto solidarnosti«

PODATKI O DIPLOMSKEM DELU

Ime in priimek: Špela Močilnik

Mentor: doc. dr. Miloslav Poštrak

Naslov: Izkušnje mladih z medgeneracijskim sobivanjem

Kraj: Ljubljana

Leto: 2023

Št. strani: 211

Št. tabel: 68

Št. grafov: 40

Št. prilog: 11

Št. virov: 108

Povzetek diplomskega dela:

V raziskavi me je nasploh zanimala predvsem tematika sobivanja treh (načeloma primarno sicer sorodstveno povezanih in zaporednih) generacij, sem se pa znotraj nje dotaknila različnih podtem, in sicer različnih oblik sobivanja, prednosti in slabosti le-tega ter tudi trajanja in zadovoljstva, nadalje konfliktov, stilov vzgoje, stikov generacij, okolja v času takšnega načina bivanja in podobno.

V prvem delu naloge je predstavljena teorija, kjer se dotaknem opredelitev družine, generacij, medgeneracijskega sobivanja, nato medgeneracijske ambivalentnosti, kamor se uvršča sočasna prisotnost tako solidarnosti kot tudi konfliktov, zatem pregledam statistične podatke in podatke dosedanjih raziskav, na koncu pa temo povežem še z različnimi področji socialnega dela – z mladimi, s celotno družino, s starimi.

Raziskava je bila kvantitativna, empirična, deskriptivna oziroma opisna ter korelacijska. Merski instrument je predstavljal strukturiran spletni vprašalnik, oblikovan v programu Arnes 1ka. Vzorec je bil neslučajnosten, natančneje priročen, prav tako izbran še po metodi snežne kepe. Metodo raziskovanja je predstavljalo spletno anketiranje. Na koncu sem za večino zbranih podatkov opravila kvantitativno analizo s pomočjo statističnih metod. Za dve vprašanji odprtega tipa sem opravila še kvalitativno analizo – odprto ter osno kodiranje.

V drugem delu naloge so predstavljene končne ugotovitve, dobljene na podlagi predvsem kvantitativne, nekaj pa tudi kvalitativne analize podatkov. Glavne ugotovitve na podlagi zastavljenih raziskovalnih vprašanj in hipotez ob začetku raziskovanja so tako bile, da velja srednje močna povezanost med načinom bivanja (sobivanjem) in starostjo vprašanih oseb; nato da ima večina vprašanih mladih izkušnjo sobivanja s predstavniki tretje generacije, ki so z njimi v sorodu po očetovi strani; da s strani tretje generacije do srednje generacije po mnenju vprašanih predstavnikov mlade generacije prevladuje demokratični stil vzgoje oziroma elementi le-tega; da je največ oseb opredelilo lokacijo bivanja v času medgeneracijskega sobivanja kot ruralno okolje; da se je pokazala nizka korelacija med pogostostjo nastajanja konfliktov in zadovoljstvom mladih oseb z medgeneracijskim sobivanjem ter da se je pokazala neznatna korelacija med številom let sobivanja in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem.

Ključne besede: medgeneracijska solidarnost, medgeneracijski konflikti, družina, generacije, socialno delo

Title: Young People's Intergenerational Coexistence Experiences

Graduation Thesis Abstract:

In my research, I was generally interested in the topic of coexistence of three (in principle primarily related and consecutive) generations, but I focused on various sub-topics within it, namely the different forms of coexistence, its advantages and disadvantages, as well as its duration and satisfaction with it, conflicts, parenting styles, contacts between the generations, the setting during this way of living, and so on.

In the first part of the thesis, I present the theory, focused on the definitions of family, generations, intergenerational coexistence, then intergenerational ambivalence, which includes the simultaneous presence of both solidarity and conflicts, then I review statistics and research data, and finally I link the topic to different fields of social work – with young people, with the whole family, with the elderly.

The research was quantitative, empirical, descriptive and correlational. The measurement instrument was a structured online questionnaire designed in Arnes 1ka. The sample was a non-random, rather convenience sample, also chosen by the snowball method. The research method was an online survey. At the end, I did a quantitative analysis using statistical methods for most of the collected data. For the two open-type questions, I also carried out a qualitative analysis – open and axial coding.

The second part of the thesis presents the final findings, got mainly with quantitative, but also some qualitative data analysis. The main findings based on the research questions and hypotheses defined at the beginning of the research were that there is a medium strong correlation between the way of living (coexistence) and the age of the respondents; that the majority of the interviewed young people have experience of coexistence with members of the third generation who are related to them on their father's side; that from the third generation to the middle generation, according to the young generation respondents, the democratic parenting style, or elements of it, predominates, that most people identified their location of living during intergenerational coexistence as rural setting; that there was shown a low correlation between the frequency of conflicts and young people's satisfaction with intergenerational coexistence, and that there was a negligible correlation between the number of years of coexistence and young people's satisfaction with intergenerational coexistence.

Keywords: intergenerational solidarity, intergenerational conflicts, family, generations, social work

Kazalo vsebine

1	Teoretični uvod.....	1
1.1	Opredelitve pojma družine	1
1.2	Generacije.....	3
1.3	Medgeneracijsko sobivanje	10
1.4	Medgeneracijska ambivalentnost	16
1.5	Statistični podatki in raziskave.....	24
1.6	Socialno delo	29
2	Raziskovalni problem	33
2.1	Raziskovalna vprašanja	35
2.2	Hipoteze.....	35
3	Metodologija.....	37
3.1	Vrsta raziskave	37
3.2	Spremenljivke.....	38
3.3	Merski instrument.....	46
3.4	Populacija in vzorčenje	47
3.5	Zbiranje podatkov.....	48
3.6	Obdelava podatkov.....	49
4	Rezultati.....	51
4.1	Starost oseb in soglasje staršev (<i>1. in 2. vprašanje</i>)	51
4.2	Medgeneracijsko sobivanje v sedanjosti/preteklosti (<i>3. in 4. vprašanje</i>).....	53

4.3	Status v času medgeneracijskega sobivanja v preteklosti (5. vprašanje)	54
4.4	Zakonski stan v času medgeneracijskega sobivanja v preteklosti (6. vprašanje)	55
4.5	Otrok v času medgeneracijskega sobivanja v preteklosti (7. vprašanje)	57
4.6	Trajanje medgeneracijskega sobivanja (8. vprašanje)	58
4.7	Oblika medgeneracijskega sobivanja – bivališče (9. vprašanje)	60
4.8	Oblika medgeneracijskega sobivanja – gospodinjstvo (10. vprašanje)	61
4.9	Oblika medgeneracijskega sobivanja – vhod (11. vprašanje)	62
4.10	Število članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva (12. vprašanje)	63
4.11	Lastništvo bivališča (13. vprašanje)	65
4.12	Razlogi/dejavniki za medgeneracijsko sobivanje (14. vprašanje)	67
4.13	Pogostost stikov (15. vprašanje)	69
4.14	Pogostost določenih oblik stikov (16., 17., 18. vprašanje)	71
4.15	Predstavniki tretje/upokojske generacije (19. vprašanje)	76
4.16	Sorodstvena povezava sobivajočih starih staršev (20. vprašanje)	78
4.17	Stopnja strinjanja s trditvami (21. vprašanje)	79
4.18	Prednosti medgeneracijskega sobivanja (22. vprašanje)	83
4.19	Slabosti medgeneracijskega sobivanja (23. vprašanje)	84
4.20	Pogostost konfliktov (24. vprašanje)	86
4.21	Odziv na konflikte (25. vprašanje)	87
4.22	Nastanek konfliktov (26. vprašanje)	89
4.23	Stili vzgoje – stari starši do staršev (27. vprašanje)	90

4.24	Stili vzgoje – stari starši do mlade generacije (28. vprašanje).....	92
4.25	Stili vzgoje – starši do mlade generacije (29. vprašanje).....	93
4.26	Zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem (30. vprašanje)	95
4.27	(Ne)nadaljevanje z medgeneracijskim sobivanjem v prihodnosti (31. in 32. vprašanje)	96
4.28	Lokacija bivanja (33. vprašanje)	99
4.29	Dodatno na temo (34. vprašanje)	102
4.30	Spol (35. vprašanje)	103
4.31	Trenuten status (36. vprašanje)	104
4.32	Trenuten zakonski stan (37. vprašanje).....	105
4.33	Otrok v sedanjosti (38. vprašanje)	106
4.34	Povezava med načinom bivanja (sobivanjem) in starostjo oseb	107
4.35	Povezava med pogostostjo konfliktov in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem.....	107
4.36	Povezava med številom let sobivanja in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem.....	108
5	Razprava.....	110
6	Sklepi.....	119
7	Predlogi.....	122
8	Uporabljena literatura	124
9	Priloge	135
9.1	Priloga 1: Vprašalnik.....	135
9.2	Priloga 2: Izračuni za 1. vprašanje	145

9.3	Priloga 3: Izračuni za 8. vprašanje.....	146
9.4	Priloga 4: Izračuni za 12. vprašanje.....	147
9.5	Priloga 5: Izračuni za 24. vprašanje.....	148
9.6	Priloga 6: Izračuni za 30. vprašanje.....	149
9.7	Priloga 7: Kvalitativna analiza (odprto kodiranje za 32. vprašanje).....	150
9.8	Priloga 8: Kvalitativna analiza (osno kodiranje za 32. vprašanje).....	169
9.9	Priloga 9: Povezava med načinom bivanja (sobivanjem) in starostjo oseb (Hi-kvadrat, Cramerjev koeficient α)	173
9.10	Priloga 10: Povezava med pogostostjo konfliktov in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem (Spearmanov koeficient korelacije rangov)	174
9.11	Priloga 11: Povezava med številom let sobivanja in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem (Spearmanov koeficient korelacije rangov)	184

Kazalo grafov

Graf 4.1.1: Vprašanje 1 - Starost oseb (razredi).....	52
Graf 4.2.1: Vprašanje 3 - Sobivanje s starši in starimi starši v sedanjosti.....	53
Graf 4.2.2: Vprašanje 4 - Sobivanje s starši in starimi starši v preteklosti.....	54
Graf 4.3.1: Vprašanje 5 - Status v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti.....	55
Graf 4.4.1: Vprašanje 6 - Zakonski stan v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti.....	56
Graf 4.5.1: Vprašanje 7 - Otrok v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti.....	57
Graf 4.6.1: Vprašanje 8 - Trajanje medgeneracijskega sobivanja (razredi)	59
Graf 4.7.1: Vprašanje 9 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (bivališče)	60
Graf 4.8.1: Vprašanje 10 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (gospodinjstvo)	61
Graf 4.9.1: Vprašanje 11 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (vhod)	63
Graf 4.10.1: Vprašanje 12 - Število članov večgeneracijskih gospodinjstev (razredi)	64
Graf 4.11.1: Vprašanje 13 - Lastništvo bivališča.....	66
Graf 4.12.1: Vprašanje 14 - Razlogi/dejavniki za medgeneracijsko sobivanje.....	68
Graf 4.13.1: Vprašanje 15 - Pogostost stikov.....	70
Graf 4.14.1: Vprašanja 16, 17, 18 - Obisk (prosti čas)	72
Graf 4.14.2: Vprašanja 16, 17, 18 - Srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost)	73
Graf 4.14.3: Vprašanja 16, 17, 18 - Skupne aktivnosti.....	74
Graf 4.14.4: Vprašanja 16, 17, 18 - Pogovor na daljavo.....	75
Graf 4.15.1: Vprašanje 19 - Predstavniki tretje/upokojske generacije.....	77
Graf 4.16.1: Vprašanje 20 - Sorodstvena povezava sobivajočih starih staršev.....	78

Graf 4.17.1: Vprašanje 21 - Stopnja strinjanja s trditvijo A.....	80
Graf 4.17.2: Vprašanje 21 - Stopnja strinjanja s trditvijo B.....	81
Graf 4.17.3: Vprašanje 21 - Stopnja strinjanja s trditvijo C.....	82
Graf 4.18.1: Vprašanje 22 - Prednosti medgeneracijskega sobivanja.....	83
Graf 4.19.1: Vprašanje 23 - Slabosti medgeneracijskega sobivanja.....	85
Graf 4.20.1: Vprašanje 24 - Pogostost konfliktov.....	86
Graf 4.21.1: Vprašanje 25 - Odziv na konflikte.....	88
Graf 4.22.1: Vprašanje 26 - Nastanek konfliktov.....	89
Graf 4.23.1: Vprašanje 27 - Stili vzgoje (stari starši do staršev)	91
Graf 4.24.1: Vprašanje 28 - Stili vzgoje (stari starši do mlade generacije)	92
Graf 4.25.1: Vprašanje 29 - Stili vzgoje (starši do mlade generacije)	94
Graf 4.26.1: Vprašanje 30 - Zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem.....	95
Graf 4.27.1: Vprašanje 31 - Želja po (ne)nadaljevanju z medgeneracijskim sobivanjem v prihodnosti.....	97
Graf 4.28.1: Vprašanje 33 - Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja.....	100
Graf 4.30.1: Vprašanje 35 - Spol.....	103
Graf 4.31.1: Vprašanje 36 - Trenuten status.....	104
Graf 4.32.1: Vprašanje 37 - Trenuten zakonski stan.....	105
Graf 4.33.1: Vprašanje 38 - Otroci v sedanjosti.....	106
Graf 4.35.1: Povezava med pogostostjo konfliktov in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem.....	107
Graf 4.36.1: Povezava med številom let sobivanja in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem.....	108

Kazalo tabel

Tabela 3.2.1: Spremenljivke.....	38
Tabela 3.4.1: Opredelitev populacije.....	48
Tabela 4.1.1: Vprašanje 1 - Starost oseb (posamezni podatki)	51
Tabela 4.1.2: Vprašanje 1 - Starost oseb (razredi)	51
Tabela 4.1.3: Vprašanje 2 - Soglasje staršev.....	51
Tabela 4.2.1: Vprašanje 3 - Sobivanje s starši in starimi starši v sedanjosti.....	53
Tabela 4.2.2: Vprašanje 4 - Sobivanje s starši in starimi starši v preteklosti.....	53
Tabela 4.3.1: Vprašanje 5 - Status v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti.....	54
Tabela 4.4.1: Vprašanje 6 - Zakonski stan v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti.....	55
Tabela 4.4.2: Vprašanje 6 - Zakonski stan v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti (Drugo).....	56
Tabela 4.5.1: Vprašanje 7 - Otroci v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti.....	57
Tabela 4.6.1: Vprašanje 8 - Trajanje medgeneracijskega sobivanja (posamezni podatki).....	58
Tabela 4.6.2: Vprašanje 8 - Trajanje medgeneracijskega sobivanja (razredi).....	58
Tabela 4.7.1: Vprašanje 9 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (bivališče).....	60
Tabela 4.8.1: Vprašanje 10 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (gospodinjstvo).....	61
Tabela 4.9.1: Vprašanje 11 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (vhod).....	62
Tabela 4.10.1: Vprašanje 12 - Število članov večgeneracijskega gospodinjstva (posamezni podatki).....	63
Tabela 4.10.2: Vprašanje 12 - Število članov večgeneracijskega gospodinjstva (razredi).....	64

Tabela 4.11.1: Vprašanje 13 - Lastništvo bivališča.....	65
Tabela 4.12.1: Vprašanje 14 - Razlogi/dejavniki za medgeneracijsko sobivanje.....	67
Tabela 4.13.1: Vprašanje 15 - Pogostost stikov.....	69
Tabela 4.14.1: Vprašanje 16 - Pogostost določenih oblik stikov (mlada generacija).....	71
Tabela 4.14.2: Vprašanje 17 - Pogostost določenih oblik stikov (odrasla generacija).....	71
Tabela 4.14.3: Vprašanje 18 - Pogostost določenih oblik stikov (tretja generacija).....	71
Tabela 4.15.1: Vprašanje 19 - Predstavniki tretje/upokojenske generacije.....	76
Tabela 4.15.2: Vprašanje 19 - Predstavniki tretje/upokojenske generacije (Drugo).....	76
Tabela 4.16.1: Vprašanje 20 - Sorodstvena povezava sobivajočih starih staršev.....	78
Tabela 4.17.1: Vprašanje 21 - Stopnja strinjanja s trditvami.....	79
Tabela 4.18.1: Vprašanje 22 - Prednosti medgeneracijskega sobivanja.....	83
Tabela 4.18.2: Vprašanje 22 - Prednosti medgeneracijskega sobivanja (Drugo).....	83
Tabela 4.19.1: Vprašanje 23 - Slabosti medgeneracijskega sobivanja.....	84
Tabela 4.19.2: Vprašanje 23 - Slabosti medgeneracijskega sobivanja (Drugo).....	84
Tabela 4.20.1: Vprašanje 24 - Pogostost konfliktov.....	86
Tabela 4.21.1: Vprašanje 25 - Odziv na konflikte.....	87
Tabela 4.22.1: Vprašanje 26 - Nastanek konfliktov.....	89
Tabela 4.23.1: Vprašanje 27 - Stili vzgoje (stari starši do staršev).....	90
Tabela 4.23.2: Vprašanje 27 - Stili vzgoje (stari starši do staršev – Drugo).....	90
Tabela 4.24.1: Vprašanje 28 - Stili vzgoje (stari starši do mlade generacije).....	92
Tabela 4.24.2: Vprašanje 28 - Stili vzgoje (stari starši do mlade generacije – Drugo).....	92

Tabela 4.25.1: Vprašanje 29 - Stili vzgoje (starši do mlade generacije).....	93
Tabela 4.25.2: Vprašanje 29 - Stili vzgoje (stari starši do mlade generacije – Drugo).....	93
Tabela 4.26.1: Vprašanje 30 - Zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem.....	95
Tabela 4.27.1: Vprašanje 31 - Želja po (ne)nadaljevanju z medgeneracijskim sobivanjem v prihodnosti.....	96
Tabela 4.27.2: Vprašanje 32 - Razlogi za odgovor glede (ne)nadaljevanja z medgeneracijskim sobivanjem v prihodnosti.....	96
Tabela 4.28.1: Vprašanje 33 - Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja.....	99
Tabela 4.28.2: Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja in št. članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva (ruralno okolje).....	100
Tabela 4.28.3: Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja in št. članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva (suburbano okolje).....	101
Tabela 4.28.4: Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja in št. članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva (urbano okolje).....	101
Tabela 4.28.5: Povezava med lokacijo oziroma okoljem bivanja in velikostjo skupnega večgeneracijskega gospodinjstva.....	101
Tabela 4.30.1: Vprašanje 35 - Spol	103
Tabela 4.32.1: Vprašanje 36 - Trenuten status.....	104
Tabela 4.32.1: Vprašanje 37 - Trenuten zakonski stan.....	105
Tabela 4.32.2: Vprašanje 37 - Trenuten zakonski stan (Drugo).....	105
Tabela 4.33.1: Vprašanje 38 - Otrok v sedanjosti.....	106
Tabela 9.7.1: Odprto kodiranje (DA).....	150
Tabela 9.7.2: Odprto kodiranje (NE).....	154

Tabela 9.7.3: Odprto kodiranje (NE VEM).....	164
Tabela 9.9.1: Opažene frekvence.....	173
Tabela 9.9.2: Teoretične frekvence.....	173
Tabela 9.9.3: Odkloni od teoretičnih frekvenc.....	173
Tabela 9.10.1: Primerjava spremenljivk.....	174
Tabela 9.10.2: Določitev rangov (stopnja zaupanja).....	179
Tabela 9.10.3: Določitev rangov (stopnja pogostosti nastajanja konfliktov).....	179
Tabela 9.10.4: Rangiranje.....	179
Tabela 9.11.1: Primerjava spremenljivk	184
Tabela 9.11.2: Določitev rangov (stopnja zadovoljstva).....	189
Tabela 9.11.3: Določitev rangov (število let sobivanja).....	189
Tabela 9.11.4: Rangiranje.....	190

1 Teoretični uvod

1.1 Opredelitve pojma družine

Avtorja Putney in Bengston (2003, str. 150) uvrščata staro družino v obdobje pred industrializacijo, za katero je bila značilna predvsem oblika razširjene družine, med katere se po OZN uvrščajo tri- in večgeneracijske družine (Rener, 2006, str. 17), medtem ko drugi avtorji, med njimi Harris (2007, str. 155), zagovarjajo idejo, da oblika razširjene družine v preteklosti ni bila nič kaj bolj pogosta pojavnostna oblika kakor danes in da je oblika jedrne družine v razvitih družbah venomer prevladujoča. V preteklosti je bila družina predvsem gospodarsko in družbeno samostojna, kar pomeni, da je zadostovala sama sebi, tako da je posledično tako tudi živela – sklenjena in zavarovana v sebi. Članom družina ni predstavljala zgolj »dom«, ampak je bila hkrati tudi »šola«, »delovno mesto«, »bolnišnica onemoglih« ipd. (Trstenjak, 1994, str. 14). Za takšno družino je bilo pomembno delo in sodelovanje za preživetje vseh, tako da so posameznikom predstavljale rodbine, kmečke ali obrtniške družine skoraj izključnega delodajalca (Ramovš, 2017, str. 182). Stara družina tudi ni imela veliko stika s širšo družbo oziroma javnostjo in še tisto, kar ga je imela, je zanjo predstavljalo obremenitev (Trstenjak, 1994, str. 14).

Avtorja Alwin in McCammon (2003, str. 28) pravita, da se je v teh tradicionalnih družinah pojavilo malo sprememb v prenašanju kulturne in zgodovinske dediščine s starih na mlade člane družine, kar pomeni, da je vzajemno učenje potekalo po precej ustaljenih vzorcih. Procesi prenosa življenjskih izkušenj, vrednot, tradicije so v preteklosti potekali mimogrede ob vsakdanjem skupnem življenju ter delu v temeljnem človeškem odnosu (Hojnik Zupanc, 1997, str. 36). Prav tako sta se v preteklosti znotraj družin sama od sebe pojavila tudi druženje in medgeneracijsko sodelovanje, kar lahko imenujemo kar »naravno medgeneracijsko sodelovanje« (Tehovnik, 2012, str. 33).

Sodobno družino avtorja Putney in Bengston (2003, str. 50) uvrščata v obdobje po industrializaciji, ko se je ta iz razširjene sicer velikokrat spremenila v majhno jedrno oziroma nuklearno družino. Dandanes v družini oče ne predstavlja več edinega hranilca, temveč hodi na delo tudi mati (ven iz družine, stran od ognjišča), kar pomeni, da družina postopno izgublja svoje središče in težišče življenja za vsakega posameznika v družini posebej ter tudi za celoto. Posledično so tudi mišljenja in čustvovanja staršev in otrok precej drugačna, kot so jih imeli predniki, živeči v patriarhatu (Trstenjak, 1994, str. 14, 15).

Sodobna družina je večinoma že povsem institucionalizirana, saj je postala predmet predpisov in določil, prav tako pa je precej vezana na družbo in brez nje ne more več živeti. Država in njeni organi velikokrat do podrobnosti predpisujejo način življenja družini nasploh, enako pa tudi posameznim članom posebej. Sedaj si družina več ne zadošča sama, kar pomeni, da si mora stvari iskati zunaj svojih meja v širši družbi (delo, stanovanje, hrano, denar ipd.). V sedanjosti velikokrat tudi vidimo, da družina tudi ne predstavlja več »doma« v pravem pomenu besede, da vse silnice ne vodijo več k njej, k bivališču, temveč se danes velikokrat zgodi ravno obratno – vse gre proč od lastne hiše in lastne družine – kar pa omogoča tudi napredek v prevoznih sredstvih (Trstenjak, 1994, str. 15).

Avtorji, ki so zagovarjali idejo o tem, da se je jedrna družina v času industrializacije razvila iz razširjene, pravijo, da so mnoge funkcije, ki so bile prej značilne za družino, prevzele družbene institucije (izobraževalne ustanove, podjetja ipd.), kar je vplivalo torej na spremembe funkcij in vlog znotraj družinskega okolja (Kump in Jelenc Krašovec, 2013, str. 11).

V sodobnih družinah so se razmerja po mnenju avtorjev Alwin-a in McCammon-a (2003, str. 28) med različnimi generacijami precej spremenila in vsaka generacija po svoje, na svoj način doživlja tako življenje kot tudi izzive, ki jih življenje prinese s seboj. Navadno naj bi bila po njunem mnenju srednja generacija tista, ki je odgovorna za mediacijo vplivov določenih sprememb v družbi na mlado in tretjo generacijo, vseeno pa sta medgeneracijsko sodelovanje in vzajemno učenje velikokrat otežena.

Se pa dandanes zaradi demografskih sprememb pojavljajo določene spremembe v družini in se tako zaradi podaljševanja življenjske dobe pojavljajo tudi štiri- ali celo petgeneracijske družine (Putney in Bengston, 2003, str. 149).

Pri nas prevladujejo razpršene razširjene družine, pri katerih gre za formalno ločeni družinski gospodinjstvi (navadno staršev in otrok, kdaj pa tudi bratov in sestra ali drugih sorodnikov), ki živijo ali na precej strnjenih lokacijah (ista hiša, ločene stanovanjske enote, v bližini) ali pa na različnih lokacijah, a si kljub temu ves čas nudijo vzajemno podporo in pomoč na različnih področjih oziroma ravneh, in sicer materialni, delovni/storitveni in čustveni (Rener, 2006, str. 18).

Talcott Parsons je ob svojem opisovanju idealno tipske podobe nuklearne družine (poročen par – zaposlen oče in mati gospodinja – z dvema otrokoma) napovedoval zaton razširjenih družin, kot družinskih oblik predmodernih in predindustrijskih družb, kljub temu pa se le-te še danes pojavljajo tudi v najbolj razvitih okoljih (Rener, 2006, str. 21, 22), kar je posledica tudi gospodarskih, socialnih, kulturnih, političnih ter demografskih sprememb, ki pomembno vplivajo na samo tradicionalno družino, družbene, strukturne in medgeneracijske odnose. Vse

to se kaže pri nas v vse aktualnejšem problemu skupnega gospodinjstva oziroma podaljšanega sobivanja mladih družin in staršev (Klavora, 2017, str. 155).

Tako je videno, da je imela družina skozi zgodovino v različnih kulturah tudi različne podobe, prav vsakokrat pa je opravljala in opravlja temeljne naloge za preživetja posameznika, za obstoj človeštva ter za kulturni razvoj, in sicer: varen dom za prav vsakega člana družine, oblikovanje osebnosti človeka, delo in sodelovanje za preživetje vseh, počitek, oddih, praznovanje, oskrba nemočnih članov ipd. (Ramovš, 2017, str. 182, 183).

Družina torej ostaja pomembna skupnost v vsakdanjem življenju posameznikov, govorijo pa spremembe njenih oblik bolj o ustvarjanju novega načina življenja kot pa o krizi oziroma njenem zatonu. Danes je področje družine zelo raznovrstno, kompleksno in spremenljivo, vsak si ga lahko organizira po svoje. Vse skupaj vodi k zaključku, da družina torej ni nekaj statičnega, temveč se vseskozi spreminja (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 44–46).

V socialnem delu opredeljujemo dandanes družino kot *malo skupino*, ki jo sestavljata dva ali več posameznikov, ki si delijo skupne motive, cilje, pravila, norme, vrednote in precej trajno izoblikovane vloge, ki usmerjajo delitev dela, hierarhijo moči, način komunikacije ter čustvene odnose (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 80), poleg tega pa si člani delijo skupno zgodovino, tako da predstavlja družina *malo skupino z zgodovino* (Palazzoli, 1981, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 81). Prav tako jo opredeljujemo še kot *konfliktno skupino*, saj moramo v sklopu definicije psihološke naloge družine govoriti tudi o neizogibni konfliktnosti prav vsake družinske skupine (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 93). Posledično je tudi po Mertensu (1976, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 94, 102) sama sposobnost za konflikt ena izmed pomembnejših sposobnosti, ki se je moramo naučiti znotraj družinskega okolja, in sicer v sklopu tega samega zaznavanja konfliktov za motenimi interakcijami ter komunikacijami, njihovih prepoznavanj in tudi spoprijemanj z njimi, da jih lahko začnemo reševati oziroma se naučimo z njimi živeti. Poleg tega opredeljujemo družino po Bionu (1983, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 90, 91) še kot *delovno skupino*, ki oblikuje različne vloge na podlagi delitve dela v svoji zgodovini družinske skupine.

1.2 Generacije

Pri pojmu »generacija« gre za udomačeno tujko (Ramovš, 2010). Sama beseda izvira iz grške besede »genos«, ki temelji na glagolu »genesthai«, ki pomeni »začetek obstoja«. V starem Rimu so grški izraz »generatio« prevajali kot »geneza«, »ustvarjanje«, »razmnoževanje«. Tako vse

skupaj temelji na prepričanju, da se lahko nekaj »novega« razvija oziroma ustvarja iz nečesa že obstoječega, kar je bistvo samega izraza. To »novo« pa predstavlja »novo« generacijo, ki ima s predhodnim obstoječim tako razlike kot tudi skupne značilnosti (Nash, 1978, kot navedeno v Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 288). V okviru določenih ved (npr. gerontologije, vede o medgeneracijskem sožitju ipd.) ima pojem »generacija« ožji pomen, in sicer predstavlja družbeno skupino predstavnikov vsakega od treh življenjskih obdobj, torej mladosti, srednjih let in starosti (Ramovš, 2010). V določeni skupini so osebe podobne starosti, živijo v podobni družbeni in zgodovinski situaciji, na podoben način doživljajo čas, v katerem živijo, pridobivajo podobne izkušnje ter znanja, poleg tega pa razvijajo tudi podobna stališča, vrednote in življenjske stile. Prehodi od ene generacije k drugi priskrbijo prenašanje kulturne dediščine s starejših na mlajše, poleg tega pa to pomeni tudi to, da se le-ta lahko spreminja, prenavlja ter prilagaja novim znanjem in novim razmeram. V tradicionalnih družbah se je na tem področju prenašanja dediščine pojavilo le malo sprememb, medtem ko so se medgeneracijska razmerja v modernih bistveno spremenila, kar pomeni, da so se prihajajoče generacije potrjevale in formirale tako, da so na kulturnem in zgodovinskem področju pustile sled (Ule in Kuhar, 2003, str. 12, 13). Tako so se torej v modernih družbah zgodile spremembe v odnosih med različnimi generacijami, in sicer da za novo ustvarjene ni dovolj zgolj to, da samo osvojijo znanje s strani predhodnih, da samo sprejmejo tradicijo, temveč morajo stremeti k temu, da se potrdijo, kar pa lahko storijo le na način, da starejše generacije presežejo in s tem postanejo originalne ter inovativne (Hagestad, 1997, kot navedeno v Ule in Kuhar, 2003, str. 13). Posledično torej vsaka nova generacija znotraj sebe združuje tako staro kot tudi že novo, saj vsebuje sicer star notranji delovni model, vseeno pa se le-ta razvija in dograjuje v povsem drugačnem, novem okolju (Kompan Erzar, 2019, str. 80).

Ob tem, ko osebe pripadajo določeni generaciji (generacijska pripadnost), se jim pripisuje socialna identiteta (Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 292).

Generacije lahko delimo glede na življenjska obdobja. Znotraj družine poznamo tri t. i. generacijske oziroma starostne vloge, in sicer najmlajšo generacijo otrok, srednjo generacijo staršev ter najstarejšo generacijo starih staršev. Za njihovo dobro, lepo sožitje je eden izmed glavnih pogojev ta, da prav vsaka izmed naštetih generacij sprejme in tudi opravlja svojo starostno vlogo. Razvoj preko vseh teh vlog je enosmeren, tako da ne pozna ne prehitevanja in ne vračanja, čeprav se poskusi zamenjave starostnih vlog ali za mlajšo ali starejšo v vsakdanjem življenju večkrat pojavijo (Ramovš, 2017, str. 265).

Na ta način je delitev generacij sledeča:

- *Mlada generacija*

Mladost predstavlja obdobje mlade generacije, ki jo imenujemo tudi prva generacija. Gre za zelo dinamično obdobje, za katerega sta značilni predvsem nalogi zdrave rasti ter temeljnega učenja za življenje posameznikov. Zajema torej mlade ljudi od začetka življenja (spočetja) pa vse do starosti, ko se povprečje vrstnikov popolnoma oziroma celovito osamosvoji – imajo službo, lastno gospodinjstvo, otroka. Najpogosteje kot mejno starost dandanes vzamemo petindvajset let, vseeno pa se ta meja samostojnosti zadnje čase pomika precej navzgor in se mladostno obdobje čedalje bolj podaljšuje (Ramovš, 2010; Ramovš, 2003, str. 68; Ramovš, 2000, str. 317, 318).

- *Srednja generacija*

Srednja leta predstavljajo obdobje srednje generacije, ki jo imenujemo tudi odrasla, starševska, zaposlena in druga generacija. Za to obdobje so značilna rojstva potomcev oziroma nove generacije ter njihova vzgoja, poleg tega tudi delo za lastno preživetje in hkrati za mlade in stare generacije. Zajema torej ljudi v srednjih letih življenja oziroma jih v družbi najbolj opredeljuje obdobje od njihove delovne zaposlenosti pa vse do upokojitve (obdobje službenih let). Povprečna starost upokojitve pri nas znaša nekje šestdeset let, vseeno pa se tudi ta meja pomika vedno bolj navzgor (Ramovš, 2010; Ramovš, 2003, str. 68; Ramovš, 2000, str. 317).

- *Tretja generacija*

Starost predstavlja obdobje tretje generacije, ki jo imenujemo tudi upokojenska generacija in generacija dedkov in babic. Za to obdobje je značilna dozoritev do polne človeške uresničitve. Zajema vse starejše ljudi, ki so v družini opravili starševsko vlogo do zrelosti otrok, na delovnem mestu pa poklicno vlogo redne zaposlitve do polne upokojitve, tako da skrb za materialni razvoj prepuščajo nadaljnjim generacijam, ob upokojitvi pa se jim pojavi tudi nova kakovost svobode in posledično bolj sproščeno ter izbrano dejavno življenje, ki je v skladu s posameznikovimi osebnimi potrebami, zmoglostmi in okoliščinami. Glavni in najbolj jasen mejnik za prehod v to generacijo je danes torej upokojitev (Ramovš, 2010; Ramovš, 2003, str. 68).

Dandanes se je s procesi modernizacije, industrializacije, urbanizacije, razvojem znanosti ter z razpadom tradicionalne družine spremenil družbeni položaj starih oseb, in sicer je vse skupaj privedlo do stigmatizacije teh ljudi, poleg tega pa tudi do odrivanja starosti iz sodobnega načina življenja (Mali, 2008, str. 22, 23). Tretja generacija posledično danes velja za občutljivo in ranljivo populacijo (Perat, 1969, kot navedeno v Mali, 2008, str. 24).

Lahko pa generacije delimo tudi na sistem vrednost, in sicer je na ta način delitev takšna:

- *Tiha generacija*

Tiho generacijo imenujemo tudi generacija veteranov (Radinovič Hajdič, 2014, str. 100) ali tradicionalistična generacija (Wiedmer, 2015, kot navedeno v Bee, 2017, str. 11) oziroma tradicionalisti (Ramovš, 2017, str. 48). Ta generacija zajema ljudi, rojene pred letom 1946 (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 143; Ramovš, 2017, str. 48), in sicer med 1900 in 1945 (Wiedmer, 2015, kot navedeno v Bee, 2017, str. 11). Zanje je značilno, da so odrasli v težkih in skromnih razmerah, zaznamovala jih je tudi druga svetovna vojna (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 143; Ramovš, 2017, str. 48). Glavne vrednote te generacije so: spoštovanje avtoritete, reda in tradicije (Wiedmer, 2015, kot navedeno v Bee, 2017, str. 12), zasebnost, trdo delo, dogovori in formalni, olikani pogovori (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 143), tako da jim s strani drugih ljudi veliko pomeni osebni pristop (Tomšič, 2010, str. 30). Njeni predstavniki težko izražajo svoja čustva (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 143).

- *Baby-boom generacija*

Baby-boom generacijo imenujemo tudi generacija otrok blaginje (Radinovič Hajdič, 2014, str. 100) oziroma generacija množice otrok (Ramovš, 2017, str. 48). Natančno trajanje te generacije je težko opredeliti, tako da ga različni avtorji tudi različno opredeljujejo – vseeno pa lahko na splošno rečemo, da je bil začetek te generacije po drugi svetovni vojni, nato pa je trajala do začetka šestdesetih let 20. stoletja (Bee, 2017, str. 11). Sama bom zajela leta, ki jih opredeljujejo avtorji Howe in Strauss (1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 143) ter Ramovš (2017, str. 48), in sicer da ta generacija zajema ljudi, rojene med letoma 1946 in 1963/1964. Zanje je značilno odraščanje v ekonomskem izobilju, ki so jim ga nudili starši z željo, da bi jim zagotovili boljše in lepše življenje, kot so ga imeli sami. Ljudje te generacije so prepoznani kot egocentrični, delavni, tekmovalni in željni nenehnih sprememb. Velik pomen pripisujejo napredovanju po družbeni lestvici. Stremijo k skladnosti verbalne in neverbalne komunikacije, tako da znajo predstavniki te generacije tudi bolje izražati čustva od svojih staršev. Baby-boom generacija ne mara trdnih pravil, druge osebe pa sprejema na podlagi določenih standardov, izhajajočih iz njihovih osebnih predstav (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 143; Ramovš, 2017, str. 48, 49).

Starši Baby-boom generacije so bili predstavniki tradicionalistične generacije, s strani katerih so bili deležni različnih vzgojnih stilov, in sicer tako razvajanja takoj po vojni kot tudi stroge discipline v petdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je vladal čas strahu pred mladoletniškim prestopništvom, tako da je bila za otroke Baby-boom generacije značilna predvsem avtoritarna

vzgoja (Light, 1988, kot navedeno v Bee, 2017, str. 12) oziroma po Krofliču (1997, str. 23, 24) t. i. kulturno-transmisijski model vzgoje, ki temelji na prenosu sistema moralnih pravil, ki so uveljavljena v neki kulturi na otroka oziroma na njegovem discipliniranju, tako da je njegov glas brez pomena. Tako se torej ta stil starševstva osredotoča na absolutne normative, ki so postavljene s strani starša, ob tem pa se od otroka pričakuje, da bo te standarde in pravila tudi upošteval brez kakršnihkoli vprašanj oziroma argumentov, tako da se z otrokove strani ceni poslušnost. Starši omejujejo otrokovo avtonomijo ter jim dodeljujejo na primer gospodinjske obveznosti z namenom, da bi jim privzgojili spoštovanje do dela, saj sta zanje pomembni vrednoti red ter tradicija (Baumrind, 1966, str. 890).

So pa postali Baby-boomerji precej liberalna generacija, kljub tradicionalnim vrednotam trdega dela in načina komuniciranja njihovih staršev, saj so bili povezani tudi s številnimi družbenimi upori (Bee, 2017, str. 12).

- *Generacija X*

Generacija X zajema ljudi, rojene od sredine šestdesetih do začetka osemdesetih let 20. stoletja (Bee, 2017, str. 12) oziroma med letoma 1964 in 1978. Vrednote predstavnikov te generacije so: osebni razvoj, neodvisnost ter ustvarjalnost, tako da so posledično do že predpostavljenih precej nezaupljivi in kritični, raje širijo svoje ideje. Nagnjeni so k trdemu delu, hkrati pa k želji, da imajo potem tudi dovolj prostega časa zase (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 143), tako da iščejo zase ravnovesje med poklicnim in družinskim življenjem (Wiedmer, 2015, kot navedeno v Bee, 2017, str. 12). Stremijo k nenehni pridobitvi povratnih informacij iz okolja. Predstavnikom te generacije so že zelo blizu tudi elektronski mediji, tako da radi komunicirajo na te načine (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 143, 144). Za generacijo X je značilno tudi to, da je bila to ena izmed prvih generacij, ki sta jo vzgajala dva zaposlena starša. Ti otroci so bili med prvimi, ki so se vračali domov v prazne domove, tako da so se posledično nekateri soočali tudi z dnevnim varstvom. Poleg tega so v svojih življenjih eni prvih doživeli razpade družin in odsotne, deloholične starše (Wiedmer, 2015, kot navedeno v Bee, 2017, str. 13).

Starši generacije X so prihajali iz generacije tradicionalistov, prav tako so bili nekateri tudi zgodnji predstavniki generacije Baby-boom. Zanje je značilno, da so svoje otroke, predstavnike generacije X, vzgajali manj strogo, kot so bili sicer vzgojeni sami, in sicer predvsem iz dveh razlogov: prvi, ker niso preživeli toliko časa doma kot njihovi starši, drugi razlog pa je bil odgovor na strogo vzgojo, ki so jo doživeli s strani staršev sami, posledično so svoje otroke vzgajali na bolj permisiven način (Bee, 2017, str. 13) oziroma po Krofliču (1997, str. 26, 27, 29) po permisivnem modelu prijazne vzgoje, ki temelji na spoštovanju otrokovih potreb, pravic,

na njegovi zaščiti, svobodi, njegovih samougotovitvah. Značilnosti takšnega stila starševstva so torej sprejemanje otroka, odsotnost želje po tem, da bi otrok sledil napotkom in upošteval oziroma ubogal avtoriteto in posledično neosredotočenost na disciplino, spodbujanje otrokove avtonomije brez vodstva staršev, kar jih opredeljuje kot neaktivne udeležence v otrokovem življenju in s tem kot »vir, ki ga lahko otrok uporablja, kakor želi« (Baumrind, 1966, str. 889), saj nimajo nadzora nad otrokom in mu tudi dovolijo, da sam odloča o svojih dejanjih brez usmerjanja, posledic ali kaznovanja (Neill, 1977, kot navedeno v Bee, 2017, str. 4).

- *Generacija Y*

Generacija Y, imenovana tudi milenijska generacija, zajema ljudi, rojene od zgodnjih osemdesetih do zgodnjih dvajsetih let prejšnjega stoletja (Bee, 2017, str. 13) oziroma med letoma 1979 in 1997, odraščajoče v revoluciji informacijsko-komunikacijske tehnologije, tako da ji je njena uporaba samoumevna. Predstavniki te generacije so nagnjeni k pozitivizmu, optimizmu, avtonomnosti in učenju (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 144; Ramovš, 2017, str. 49), prav tako pa na različnih področjih stremijo še k temu, da bi bili na le-teh tudi srečni in ne le uspešni (Gibson, 2015, kot navedeno v Bee, 2017, str. 14). Znotraj te generacije se pojavi velika raznolikost, saj je odraščanje potekalo ob medijih in njihovi vsestranski uporabi. Nagnjeni so k zaslužku in zapravljanju denarja ter k veliki količini zunanjih vzpodbud za stik z realnostjo, saj je od nje velikokrat odklopljena (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 144). Pripadnikom te generacije veliko pomeni tudi zasebnost, materialna in socialna varnost, kakovost življenja, prijateljske vezi ter svoboda (Radinovič Hajdič, 2014, str. 101). Posledično so bolj nagnjeni k sodelovalnosti ter prijateljskemu reševanju težav kot pa k samem povzročanju konfliktov (Bee, 2017, str. 14). Se je pa ta generacija morala soočiti z gospodarsko krizo, ki je s seboj prinesla slabe razmere za zaposlitev in lastno gospodinjstvo. Glede same izbire dela so predstavniki te generacije zelo izbirčni in se torej ne bodo zaposlili zgolj zato, da bodo imeli službo, ob zaposlitvi pa lahko le-te preprosto menjavajo (Ramovš, 2017, str. 50).

Starše te generacije predstavlja generacija X, ki je pričela svoje otroke jemati kot enakopravne ter pričela stremeti k prepričanju, da so pravila in meje, postavljene s strani odraslih, povsem nepotrebno poseganje v svobodo otroka (Ehrensaft, 1997, str. xiii). Ker so se starši te generacije soočali z odsotnim starševstvom, so se sedaj trudili, da bodo njihovi otroci odraščali z razpoložljivimi starši (Wiedmer, 2015, str. 53, kot navedeno v Bee, 2017, str. 13), tako da so bili v njihova življenja precej vpleteni – podajali so povratne informacije in nadzor na način, ki ga le-ti s strani svojih staršev, Baby-boomerjev, nikoli niso imeli. Tako je bila predstavnikom generacije Y vcepljena potreba po skupnosti (Bee, 2017, str. 14). So pa tudi starši milenijscev

poročali o veliko manjših konfliktih med starši (predstavniki generacije X) in otroki (torej predstavniki generacije Y), kot pa je ta generacija X poročala o svojem odnosu s starši, predstavniki Baby-boom generacije (Taylor, 2014, kot navedeno v Bee, 2017, str. 14). Tako se je v zadnjih desetletjih v vzgojnih teorijah pričel pojavljati tudi bolj demokratičen stil vzgoje, kar pomeni, da se je osredotočal na dvosmernost komunikacije, na to, da sprejema otrok aktivno vlogo, da se prične poudarjati otrokovo razsojanje, odločanje in se tako v samo odločanje torej prične vključevati vse pomembne akterje, da mu avtoriteta omogoči tako sprejetost in varnost kot tudi osamosvajanje in rahljanje navezanosti (Kroflič, 1997, str. 29, 31, 32). Le-tega imenujemo tudi avtoritativen stil starševanja in temelji na pogovoru starša ter otroka, kar pomeni, da skupaj raziščeta razloge za pravila in predpise, ob tem pa starš upošteva tudi otrokove ugovore oziroma pomisleke, kar predstavlja nekakšno ravnovesje med avtonomijo in disciplino. Pri tem stilu vzgoje ne zavračamo perspektive odraslega, temveč sočasno prepoznavamo ter obravnavamo otrokove želje in mnenja (Baumrind, 1967, kot navedeno v Bee, 2017, str. 5, 6).

- *Generacija Z*

Generacija Z, imenovana tudi mrežna generacija (Ovsenik in Kozjek, 2015, str. 22), posebna milenijska generacija (Ramovš, 2017, str. 50), mobilna generacija ali generacija Facebooka, zajema ljudi, rojene okoli leta 2000, ki so imenovani kar »digitalni domorodci« (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 144), saj so rojeni v družbo elektronsko-komunikacijskih tehnologij (Ramovš, 2017, str. 50) in tako veliko svojega časa preživijo na spletu, kjer oblikujejo online identitete, hkrati pa oblikujejo tudi virtualne socialne mreže (Ovsenik in Kozjek, 2015, str. 22). Od te generacije se pričakuje, da bo zelo kmalu postala precej konkurenčna na poslovnem področju (Howe in Strauss, 1991, kot navedeno v Macuh, 2019a, str. 144). Za njene predstavnike je značilno, da so ekspresivni oziroma emocionalno odprti, si želijo socialnih interakcij, so mobilni in osveščeni (Ovsenik in Kozjek, 2015, str. 22). Starše te generacije predstavlja generacija Y, za katere je značilen precej permissivno naravnan pristop, ki je usmerjen v maksimiranje ugodja svojega otroka (Godina, 2009, str. 8). Pri nas se je permissivizacija zadnje čase znotraj družinskega okolja precej stopnjevala (Novak, 2005, Godina, 2009, Godina, 2010, kot navedeno v Lavrič, 2011b, str. 6 in Lavrič in Klanjšek, 2011, str. 357), kar pa se kaže tudi v sistemu šolstva (Vodopivec, 2008).

1.3 Medgeneracijsko sobivanje

Slovar slovenskega knjižnega jezika (2014) opredeljuje besedo »medgeneracijski« kot »ki je, poteka med generacijami« ter besedo »sobivanje« kot »skupno bivanje, skupno življenje«.

Pojem medgeneracijskega sobivanja tako uporabljamo za razlago vsaj dveh možnosti bivanja, in sicer za življenje treh ali več generacij v eni stanovanjski enoti ali kompleksu, kar največkrat velja za opredelitev na območju Evrope, ali pa za razlago življenja več generacij v neposredni bližini (Settles in Earland, 2009, str. 1132). Skupnost (starejših in mladih) navadno torej temelji na njihovi prostorski bližini in tako najožje ter primarno skupnost bivanja predstavlja družina (Hlebec, Filipovič Hrast, Kump, Jelenc Krašovec, Pahor in Domanjko, 2012, kot navedeno v Čorkalo, 2015, str. 10).

Pojem medgeneracijskega sobivanja se med različnimi kulturami in okolji razlikuje. Če vzamemo drugo razlago pojma, ki torej predstavlja »življenje več generacij v neposredni bližini«, lahko omenimo opredelitev, ki je značilna za območje Azije, in sicer »dovolj blizu, da se juha ne ohladi«. V Centralni in Južni Ameriki le-to opredelitev dojemajo kot življenje v isti soseski, v stanovanju ali na kmetiji v skupnem kompleksu. V Združenih državah Amerike ta pojem predstavlja življenje znotraj ene ure ali 100 milj (približno 160 kilometrov) vožnje, kar zanje predstavlja lahek dostop do družinskih aktivnosti ter zagotavljanja oskrbe (Settles in Earland, 2009, str. 1132).

Za medgeneracijsko sobivanje obstaja več različnih dejavnikov, in sicer poznamo več skupin:

- *Strukturni dejavniki*

Med strukturne dejavnike se na mikro nivo (ki navadno opredeljuje odnose med različnimi generacijami znotraj ene družine) uvršča sestava družine in gospodinjstva, izobrazbene in poklicne značilnosti staršev ter otrok, dohodek in premoženje oseb (Albertini, Kohli in Vogel, 2007, str. 321).

Na širšo, makro raven, pa se med strukturne dejavnike uvrščajo številne priložnosti in ovire, s katerimi se osebe soočajo pri svojih izbirah v nekem okolju. Tako so torej le-ti povezani s samimi značilnostmi tega okolja in tako pojasnjujejo podobne vzorce posameznikov v zvezi z njihovim odhodom od doma ter tako pojasnjujejo tudi razlike med različnimi okolji (Mandič, 2007). V zvezi s strukturnimi dejavniki na makro ravni posamezniki največkrat navajajo stanovanjski problem (Ule in Kuhar, 2003, str. 102, 105), in sicer majhno število finančno dostopnih stanovanj, poleg tega pa tudi slabo razvit trg dela (Kuhar, 2013, str. 795) izrazita visoka vključenost mladih oseb v izobraževanja in vedno slabše razmere v zvezi z materialnimi pogoji za ključne prehode iz mladosti v odraslo dobo (Lavrič, 2011b, str. 1). Zaradi

stanovanjske problematike tako torej predstavniki tretje generacije velikokrat nudijo mlajšim generacijam pomoč na način reševanja tega problema (Švab, 2003, str. 75), saj prevladuje bivanje staršev v lastniških hišah, kar pa mladim osebam omogoča dokaj ugodne življenjske pogoje tudi pri starših (Lavrič, 2011b, str. 8). Tako se posledično pojavi t. i. »sindrom hotela mama«, ki opredeljuje podaljšano življenje otrok s svojimi starši (Klavora, 2017, str. 150), saj je le-to cenejše in tudi udobnejše (Kos, 2015, kot navedeno v Klavora, 2017, str. 154).

- *Institucionalni dejavniki*

Med institucionalne dejavnike se na mikro nivo uvršča zakonski stan, kohabitacija ter delitev dela v gospodinjstvu, na širšo, makro raven pa z zakonom določene dolžnosti med generacijami, določeno obdavčevanje daril in dedovanja, družinske politike ter politike socialnega varstva (Albertini, Kohli in Vogel, 2007, str. 321)

Lavrič (2011b, str. 8) omenja otrokovo (nad)sorazmerno prevzemanje skupnega bremena delovanja celotnega gospodinjstva svojih staršev, da torej v svojih izvornih družinah prevzamejo sorazmerno velik del dela in odgovornosti za skupno dobro.

- *Kulturni dejavniki*

Med kulturne dejavnike se na mikro nivoju uvrščajo vrednote, prepričanja ter kulturne prakse družin, staršev in otrok, na širšo, makro raven pa določene verske tradicije, družinske vrednote, odnose do spolnih (ne)enakosti ter vrednote, ki so povezane s staranjem in generacijami (Albertini, Kohli in Vogel, 2007, str. 321).

Ti dejavniki zelo pomembno vplivajo na samo miselnost mladih in tako pomembno pripomorejo k odločitvi ostati doma ter se s tem izogniti životarjenju (Klavora, 2017, str. 151). Tako je na primer za Japonsko značilen predvsem tradicionalen način sobivanja treh generacij v hiši, posledično zaradi njihove religije in zgodovine (Sajovic, 2013, kot navedeno v Klavora, 2017, str. 153). Ob tem govorimo o t. i. »familistični kulturi« znotraj neke skupnosti, ki pojasnjuje moč vezi članov družine, pogostost njihovih interakcij ter sobivanja, s tem ko določa tudi pričakovanja oziroma norme družine in dolžnosti, ki se nanašajo na pričakovanja, da bodo otroci v odraslosti nudili staršem oskrbo in pomoč. V takšnih skupnostih prevladujejo družinsko usmerjene vrednote, kar pa vodi v prenos odgovornosti za pomoč in skrb z države na družino (Šadl in Hlebec, 2011, str. 112, 113). Tako predstavlja mladim velik pomen sama jedrna družina, ob tem pa se le-ta prilagaja na način, da mladim zagotovi neodvisnost v okviru doma (Choroszevicz in Wolf, 2010, kot navedeno v Lavrič in Klajnšek, 2011, str. 349).

V to skupino umešča avtor Lavrič (2011b, str. 8) tudi stopnjo konflikta oziroma dobre odnose med mladimi in njihovimi starši, kamor se lahko uvrstijo še permissivni socializacijski vzorci, še posebej pa sama nepripravljenost mladih posameznikov ter hkrati tudi njihovih staršev na to,

da bi sprejeli sicer načeloma le začasno poslabšanje življenjskih pogojev mladih oseb, ki bi se lahko pojavili ob njihovi selitvi.

Se pa pojavlja po svetu, predvsem v državah z liberalnim modelom prehoda v odraslost (anglosaksonske države), zanimiv trend, ki je povezan s hitrim odhodom mladih od doma, s čimer pa postane njihovo tveganje revščine precej večje od preostalih, ki ostanejo doma. Posledično mladi v državah subprotektivnega otroštva (sredozemske države) raje ostanejo pri svojih izvornih družinah, kot pa da bi sprejeli tveganje revščine (Lavrič in Flere, 2011, str. 64, 65; Lavrič in Klanjšek, 2011, str. 359).

- *Individualni dejavniki*

Med individualne dejavnike se uvrščajo predvsem posameznikove želje, izbire in viri (Mandič, 2007, str. 10). Sedaj je samo odraščanje postalo povsem individualni projekt, za katerega je vsak sam tudi odgovoren, tako da le-to ni več tako standardizirano in predvidljivo, kot je bilo recimo v preteklosti (Lavrič, 2011a, str. 587). Dandanes se mladi soočajo doma pri starših tudi z dobršno mero avtonomije, kar lahko razumemo kot izbran življenjski slog, ki pa je povezan z udobnostjo v slogu že omenjenega »hotela mama« (Kuhar, 2012, str. 373). Ob tem pa se pri nas pojavlja tudi sindrom velike hiše, saj so starši zidali velike hiše z namenom, da bi ostali otroci pri njih doma (Ule in Kuhar, 2003, str. 107). Statistični podatki kažejo tudi na upad porok, kasnejšo nosečnost in tako kasnejše odločanje za nakup stanovanja (Izahura, 2015). Govori pa avtorica Žigon (2010, kot navedeno v Klavara, 2017, str. 155) v svojem članku, kjer predstavi rezultate raziskave, tudi o strahu pred prevzemanjem odgovornosti, ki ga doživljajo mladi posamezniki.

Sobivanje več generacij ima številne prednosti. Med glavne se zagotovo uvrščata deljenje stroškov in brezplačno varstvo otrok (Liu, 2020, str. 34). Stari starši lahko s svojo vključenostjo nudijo ključno oporo zlasti v zgodnjem otroštvu, ko so potrebe po tem največje tako s strani staršev kot tudi vnukov, saj se starši šele učijo uspešno premagovati izzive, povezane s starševstvom (Bates, 2009, Reitzes in Mutran, 2004, Smith in Drew, 2002, kot navedeno v Barnett, Scaramella, Neppl, Ontai in Conger, 2010, str. 1). Tako je sama geografska bližina pozitivno povezana s samimi stiki med starimi starši in vnuki (Michalski in Schakleford, 2005, Uhlenberg in Hammill, 1998, kot navedeno v Barnett, Scaramella, Neppl, Ontai in Conger, 2010, str. 2). Stari ljudje tudi precej cenijo čas, ki ga lahko preživijo s svojimi otroki in vnuki, tako da ima to zanje v življenju veliko vrednost, saj imajo takrat možnost prenašanja znanja in družinske zgodovine na svoje vnuke (Liu, 2020, str. 35). Takšno medgeneracijsko učenje je v preteklosti veljalo za nekaj povsem samoumevnega, s čimer se je posameznik srečeval znotraj svojega družinskega okolja, kjer so se med različnimi generacijami neformalno ter priložnostno

prenašala različna znanja, veščine, kompetence, norme in tudi vrednote. Za takšno učenje je predvsem značilno, da poteka prenašanje modrosti in izkušenj s starih na mlajše (Radinovič Hajdič, 2014, str. 98), kar jih dela sodelujoče v aktivnostih, ki imajo zanje smisel in namen (Generations United, 2002, Potočnik, 2014, kot navedeno v Radinovič Hajdič, 2014, str. 99). Tako poteka znotraj večgeneracijske družine t. i. medgeneracijska družinska socializacija (Kemp, 2007, str. 859). Poleg tega pa je za stare ljudi pomembno, da imajo okoli sebe še druge osebe kot pa samo svojega zakonca oziroma partnerja ter tudi tiste, ki se spoznajo na tehnologijo in jim okoli tega lahko pomagajo. Veliko jim pomeni tudi samo druženje preko pogovora ali na primer nakupovanja, tako da je veliko primerov vsakodnevnih radosti, ki jih starejšim ljudem prinese takšna ureditev (Liu, 2020, str. 35). Med vsem tem pa ima medgeneracijsko povezovanje zanje pomemben pozitiven učinek na zdravstvenem področju, in sicer pri vzdrževanju dobrega fizičnega in psihičnega zdravja, prav tako poročajo nekatere raziskave o daljši življenjski dobi. Samo druženje zmanjšuje pri njih še osamljenost in depresivnost, krepi občutek lastne vrednosti, blagostanja, izpolnitve ter zadovoljstva z življenjem (Generations United, 2002, Potočnik, 2014, kot navedeno v Radinovič Hajdič, 2014, str. 99) in pripomore k njihovemu dobremu počutju (Bates, 2009, Reitzes in Mutran, 2004, Smith in Drew, 2002, kot navedeno v Barnett, Scaramella, Neppel, Ontai in Conger, 2010, str. 1). V primeru določenih bolezni in potrebi po zdravstveni oskrbi, se lahko znotraj družine oblikujejo tudi skrbstvene vloge članov (Kenne in Batson, 2010, kot navedeno v de Oliveira, Salmazo-Silva, Gomes, Moraes in Alves, 2020, str. 8). Pri mladih lahko medgeneracijsko sobivanje sproži razvijanje pozitivnih stališč do starejših in staranja ter v njih vzpodbudi željo po vzpostavljanju medgeneracijske solidarnosti, saj potekajo tokovi podpore in pomoči med generacijami v obe smeri – dvosmernost tokov (Kohli, 2002, kot navedeno v Radinovič Hajdič, 2014, str. 98). Tako tečejo torej v družinah brezplačne pomoči in podpora, hkrati pa tudi materialni viri (Radinovič Hajdič, 2014, str. 98). Prinaša pa za mlade samo sodelovanje v medgeneracijskem učenju pozitivne učinke tudi na njihovem šolskem oziroma študijskem področju (Strom in Strom, 1995, Blake, 2003, kot navedeno v Radinovič Hajdič, 2014, str. 99), izboljšuje njihovo komunikacijo, spretnost reševanja konfliktov, krepi vezi med različnimi generacijami (Rossberg-Gempton, Dickinson in Poole, 1999, kot navedeno v Radinovič Hajdič, 2014, str. 99), poleg tega pa možnost razvijanja drugih veščin (Kaplan, 2002, str. 321). S strani tretje generacije lahko med počitnicami dobijo tudi možnost za bolj kakovostno preživljanje prostega časa (Strašíková, 2004, str. 39). Sobivanje različnih generacij nasploh posameznike uči strpnosti, sposobnosti medsebojnega poslušanja, sprejemanja pravil gospodinjstva drugih članov in nevmešavanje v tuja življenja (Stašová in Krisikova, 2014, str. 2), prav tako tudi

odpravlja stereotipno doživljanje generacij (Mali, 2013, str. 28) in preprečuje socialno izključenost oziroma izoliranost predvsem starejših, ki predstavljajo ranljivo skupino ljudi (Pristavec Đogić, 2016, str. 3, 16). Sobivanje nudi osebam neko družinsko okolje, katero vse povezuje s skupno zgodovino, z bližnjimi odnosi, z določeno družinsko tradicijo, hkrati pa izraža skrb za starejše sorodnike v smislu naravnega nadaljevanja tradicije (Jolanki, 2015, kot navedeno v Grum in Temeljotov Salaj, 2016, str. 77). Se pa med pozitivnimi vidiki sobivanja znajdejo še manjša stopnja konfliktov ter podpirne socialne interakcije (Cruz-Saco in Zelenev, 2010), pomoč v gospodinjstvih, pri opravljanju težjih fizičnih del in družabništvo (Macuh, 2019b, str. 329).

Poleg prednosti pa ima medgeneracijsko sobivanja tudi nekaj slabosti. Med glavnima se znajdeti izguba osebnega prostora (Cruz-Saco in Zelenev, 2010) ter pomanjkanje zasebnosti, saj je dandanes značilna odprtost prostorov, ki torej ne ponujajo dovolj tako vizualne kot tudi zvočne zasebnosti, tako da veliko oseb raje povabi prijatelje ven. Med preostalimi pa se znajdejo: različne pridobljene navade, težave z organiziranjem bivalnih prostorov – ob selitvi otrok so se ti morda preoblikovali za druge namene, so se zmanjšali, ob ponovni vselitvi pa je tako potrebno vse prenoviti in na novo organizirati, poleg tega lahko predvsem za stare osebe stopnišča v večnadstropni hiši predstavljajo težave pri mobilnosti ipd. (Liu, 2014, str. 34, 35). Se pa spori od nekdaj do danes pojavljajo v družini (Ramovš, 2017, str. 299), tako da predstavlja življenje dveh, treh ali več generacij v isti hiši kar pogostokrat prizorišče konfliktov (Moragas, 2004, kot navedeno v da Silva, Vilela, Nery, Duarte, Alves in Meira, 2015, str. 2187). Življenje z različnimi generacijami lahko postane za starejše posameznike dejavnik stresa, saj samo medgeneracijsko sobivanje ter naraščajoče število starejših vodij gospodinjstva sprožita tako podpirne situacije kot tudi medgeneracijske konflikte, s tem pa konflikte glede vlog, določene kulturne šoke in tudi vprašanja medgeneracijskih odnosov (Kenne in Batson, 2010, kot navedeno v de Oliveira, Salmazo-Silva, Gomes, Moraes in Alves, 2020, str. 2). V primerih, ko morajo recimo družinski člani prevzeti odgovornost za oskrbo člana, ki je potreben pomoči, obstaja veliko tveganje za njihovo izgorelost (Kavčič, 2011, str. 197). Glede sobivanja je zagotovo pomembno omeniti tudi problematiko nasilja, saj je to pojav, ki se najpogosteje dogaja doma, za štirimi stenami, v sami družini (Macuh, 2019a, str. 85). Nekateri avtorji so celo mnenja, da predstavlja dom najbolj ogroženo polje znotraj moderne družbe, saj je glede na statistične podatke večja možnost, da doživi oseba fizični napad doma kot pa kjer koli drugje (Giddens, 2007, str. 193). V skrajnih primerih se lahko ob omejenosti virov ali dolgotrajnih konfliktih pojavita še izkoriščanje oziroma nasilje nad starejšimi (Settles in Earland, 2009, str.

1134). Tudi avtor Ramovš (2017, str. 299) ob hujših sporih omenja prisotnost besednega, čustvenega ali telesnega nasilja, v skrajnem primeru tudi uboj.

Za različna okolja so značilne različne oblike bivanja. Glede na stopnjo urbanizacije lahko v Sloveniji razdelimo območja na redko poseljena ali ruralna, na območja s srednjo gostoto ali suburbana in gosto poseljena ali urbana območja. Pri nas predstavljajo »ruralna območja« vse vasi, trgi, zaselki in posamezne kmetije, »suburbana območja« manjša mesta in kraji ter »urbana območja« večja mesta – sem vključeni le mestni občini Ljubljana in Maribor (Bučar Ručman, 2021, str. 31). V ruralnem okolju, predvsem na območjih kmetijske dejavnosti, je izredno pomembno, kakšni odnosi bodo med različnimi generacijami in posledično tudi od njihovega doživljanja glede kvalitete življenja. S tem je predvsem pomembno proučevanje odnosov znotraj različnih generacij, kadar gre za družinsko kmetovanje. V tem okolju se področje vzgoje in skrbi za otroke še vedno dojema izključno kot domeno staršev, predvsem žensk, ne pa tudi drugih staršev ožjega sorodstva, na primer starih staršev. Ti so pomembni kot vir pomoči le pri varstvu otrok. V kmečkih gospodinjstvih predstavlja bivanje s starimi in bolnimi člani družine bolj pogosto prakso, skrb zanje pa je ponovno v domeni predvsem žensk. V tem okolju se pojavljajo torej zelo visoka pričakovanja v zvezi s prejemanjem pomoči – v kmečkem okolju se le-ta pričakuje izključno s strani ožjih sorodnikov oziroma članov gospodinjstva in ne na primer s strani sosedov ali prijateljev, tako da se torej pri tem prebivalstvu dojema medgeneracijsko solidarnost v zvezi z ožjim družinskim krogom. V tem okolju se na družino še vedno gleda kot na najbolj odgovorno institucijo za skrb za tiste v družini, ki potrebujejo pomoč, poleg tega tudi za drugo neplačano pomoč pri kakšnih opravilih, kot tudi za finančno pomoč (Knežević Hočevan, 2012, str. 2, 4). Na teh podeželskih območjih torej prevladujejo skupna gospodinjstva (Hojnik Zupanc, 1997, str. 119) – ki so tudi večja v primerjavi s tistimi v mestih (Šircelj, 2011, str. 43) – in družinske hiše (Bučar Ručman, 2021, str. 51), prav tako pa družinske hiše prevladujejo v primestnih oziroma suburbanih okoljih (Hojnik Zupanc, 1997, str. 119). Se je pa na teh področjih (na vaseh in v majhnih naseljih) pri nas povečal delež tukaj živečih mladih, kar kaže na večjo stopnjo geografske razpršenosti mladih (Lavrič in Flere, 2011, str. 84, 85). V urbanem okolju prebivalstvo ni konsistentno v pričakovanju, kdo na primer je dogovoren za skrb družinskega člana, ki potrebuje pomoč (Knežević Hočevan, 2012, str. 4), tako da ti prebivalci drugače, bolj sprejemajoče gledajo na plačane servisne pomoči v gospodinjstvu ali glede varstva otrok (Rener, Švab, Žakelj in Humer, 2006, kot navedeno v Švab, 2006, str. 85), kar se lahko pojasni z odsotnostjo sorodstvenih omrežij in tradicionalne miselnosti, da sta skrb za dom in otroke domena žensk (Švab, 2006, str. 85). V tem okolju

prevladujejo zlasti blokovska naselja (Bučar Ručman, 2021, str. 51). Pri nas se delež mladih, živečih v urbanih okoljih, zmanjšuje (Lavrič in Flere, 2011, str. 84).

1.4 Medgeneracijska ambivalentnost

Medgeneracijska ambivalentnost predstavlja dejstvo, da so lahko na mikro in makro-sociološki ravni odnosi med generacijami hkrati tako solidarnostni kot tudi konfliktni. Vzrok za takšne odnose tiči v sočasni prisotnosti medsebojne povezanosti in različnosti (Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 296). Razsežnost ambivalence se nanaša na sočasna pozitivna in negativna občutenja, in sicer ljubezni in sovraštva do istega posameznika (recimo starša ali odraslega otroka). Tako medgeneracijska ambivalenca opredeljuje protislovja v družinskih odnosih, ki ne morejo biti usklajena (Lüscher in Pillemer, 1998, kot navedeno v Knežević Hočvar, 2013, str. 43). Sama dinamika medgeneracijskih odnosov se torej vrti okoli socioloških ter psiholoških protislovij ter njihovega obvladovanja v vsakdanjem družinskem življenju (Lowenstein, 2007, kot navedeno v Šadl in Hlebec, 2011, str. 111). Sočasno pojavljanje privlačnosti in odbojnosti med družinskimi člani pa pogojuje njihov neposredni stik (Šadl in Hlebec, 2011, str. 111).

Medgeneracijska ambivalentnost tako zajema dve dimenziji:

- *Medgeneracijska solidarnost*

Beseda solidarnost predstavlja tujko, ki v latinščini pomeni »trden« (solidus), pri nas pa jo uporabljamo za opredeljevanje vzajemnosti, vzajemne pomoči, soglasnosti, družbenosti ter za čut za skupno odgovornost in korist (Verbinc, 1997, kot navedeno v Ramovš, 2013, str. 12). Velikokrat se le-ta kaže v nematerialnih oblikah pomoči, ki so neplačane, saj je v ospredju dobrobit sočloveka. Dandanes pojem solidarnosti uporabljamo za opis odnosov med različnimi starostnimi skupinami ter za medgeneracijske odnose znotraj družinskega okolja (Ramovš, 2013, str. 13). Medgeneracijska solidarnost opredeljuje brezpogojno zaupanje med predstavniki iste ali predstavniki različnih generacij (Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 295) in pripomore k odpravljanju napetosti ter sporom med njimi, prav tako omogoča kroženje različnih izkušenj in znanj generacij (Ule, 1995, kot navedeno v Ule in Kuhar, 2003, str. 13). Ob njenem vzpostavljanju ima največjo vlogo bližnja družinska vez (Hlebec idr., 2012, kot navedeno v Čorkalo, 2015, str. 10). Znotraj medgeneracijske solidarnosti poznamo več razsežnosti, za katere opredelitve se najpogosteje zgledujemo po modelu Bengstona in Robertsa (1991, str. 857), ki pa se nanašajo zgolj na odnose v družinskem okolju. Prav tako le-te omenjajo avtorji Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek (2017, str. 295), Šadl in Hlebec, ki povzemata

navedena avtorja (Bengston in Roberts, 1991, kot navedeno v Šadl in Hlebec, 2011, str. 110), enako tudi Filipovič Hrast in Hlebec (Bengston in Roberts, 1991, str. 857, kot navedeno v Filipovič Hrast in Hlebec, 2015, str. 76) ter nekatere izmed njih tudi avtorji Keating, Kwan, Hillcoat Nalletamby in Burholt (2015, str. 9). Poznamo naslednje razsežnosti:

- *Interakcijska ali povezovalna solidarnost*: Interakcijsko solidarnost z drugo besedo opredelimo tudi kot »povezanost«, tako da jo lahko opredelimo kar kot »povezovalna solidarnost«. Tako gre pri tej torej za pogostost (obseg), vrsto (obliko) in vzorce interakcij med različnimi člani družine – na to kaže pogostost njihovih interakcij, pri katerih zaobjamemo tako neposredne oziroma osebne, kot tudi posredne oziroma tiste na daljavo prek telefona, elektronske pošte ipd. ter tudi vrste njihovih skupnih aktivnosti in druženj – na primer posebne priložnosti, rekreacija, igre ipd. (Bengston in Roberts, 1991, str. 857; Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 295).
- *Emocionalna ali afektivna solidarnost*: Pri emocionalni ali afektivni solidarnosti zaobjamemo tako vrsto oziroma tip kot tudi stopnjo pozitivnih čustev o članih družine, prav tako tudi stopnjo vzajemnosti teh čustev – na to kaže na primer izražanje naklonjenosti, bližine, zaupanja, razumevanj, spoštovanja, topline ipd. do družinskih članov ter zaznavanje vzajemnosti pozitivnih čustev med njimi (Bengston in Roberts, 1991, str. 857; Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 295; Keating, Kwan, Hillcoat Nalletamby in Burholt, 2015, str. 9). Navezuje se torej na naklonjenost in čustveno navezanost družinskih članov (Bengston in Roberts, 1991, str. 857).
- *Konsenzualna ali sporazumna solidarnost*: V konsenzualno ali sporazumno solidarnost uvrščamo stopnjo ujemanja vrednot, stališč ter prepričanj med člani družine oziroma njihovo stopnjo strinjanja v le-teh – na to kaže usklajenost članov glede specifičnih vrednot, stališč in prepričanj ter zaznavanje podobnosti z drugimi v le-teh (Bengston in Roberts, 1991, str. 857; Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 295). Navezuje se torej na konsenz, soglasje, dogovor družinskih članov (Bengston in Roberts, 1991, str. 857).
- *Funkcionalna solidarnost*: Pojem funkcionalne solidarnosti opredeljuje stopnjo in količino izmenjave (dam-dobim) podpore oziroma pomoči ter izmenjavo virov oziroma resursov – na to kaže sama pogostost izmenjav pomoči med različnimi generacijami (na primer čustvene, finančne, fizične ipd.) in dojemanje te vzajemnosti le-teh (Bengston in Roberts, 1991, str. 857; Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 295; Keating, Kwan, Hillcoat Nalletamby in Burholt, 2015, str. 9). Navezuje se torej na

funkcijo ali vzorce instrumentalne podpore ali deljenja virov (Bengston in Roberts, 1991, str. 857).

- *Normativna solidarnost*: Besedna zveza normativna solidarnost se definira kot stopnja zavezanosti oziroma kot moč predanosti določenim družinskim normam ter družinskim obvezam, opravljanju družinskih vlog, odgovornosti in tudi izpolnjevanju oziroma uresničevanju družinskih dolžnosti – na to kaže dožemanje pomembnosti družine in vezi med generacijami in hkrati tudi dožemanje moči dolžnosti družine, ki jih imajo otroci do svojih staršev (Bengston in Roberts, 1991, str. 857; Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 295). Navezuje se na »familizem« ter s tem povezane norme ali pričakovanja glede posameznikovih obveznosti do družine (Bengston in Roberts, 1991, str. 857).
- *Strukturna solidarnost*: Strukturna solidarnost zajema priložnosti za solidarnost (Bengston in Roberts, 1991, kot navedeno v Šadl in Hlebec, 2011, str. 110) oziroma strukturo, ki omogoča medgeneracijske odnose, in sicer tip, število ter geografsko bližino članov družine – na to kaže torej sama geografska bližina prebivališč različnih članov družine, samo število članov in tudi njihovo zdravje (Bengston in Roberts, 1991, str. 857; Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 295). Navezuje se torej predvsem na strukturo priložnosti za družinsko interakcijo, na samo razpoložljivost članov za stike, na kar pa vplivajo dejavniki, kot so: rodnost, plodnost, obolevnost in umrljivost (Bengston in Roberts, 1991, str. 857).

- *Medgeneracijski konflikti*

Spori oziroma konflikti predstavljajo neizogiben del sožitja in se od nekdaj do danes pojavljajo tudi znotraj družine (Ramovš, 2017, str. 299, 300), saj prav nobena družina ni neranljiva (Čaćinović Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 126). Pojem »medgeneracijskega konflikta« zajema prepričanje, da dinamske razlike med različnimi generacijami povzročajo neizogibne konflikte (Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 295). Danes lahko o medgeneracijskih konfliktih govorimo tudi s pojmom »medgeneracijskih prepadov« (Hojnik Zupanc, 1997, str. 37), saj se med generacijami pojavlja odtujenost, ki nastaja zaradi demografskih sprememb, predvsem staranja prebivalstva ter zaradi nepovezanosti generacij in njihovega neenakovrednega obravnavanja (Čorkalo, 2015, str. 1).

Medgeneracijski konflikti so stari toliko kot civilizacija sama, kar je razvidno iz številnih zgodovinskih najdb – med njimi tudi več kot štiri tisoč let stara glinena ploščica z napisom: »Današnja mladina je nemogoča. Ne pozna nobene odgovornosti in spoštovanja, po glavi pa ji rojijo same neumnosti« (Ujčič, 2002, kot navedeno v Hozjan, 2010, str. 47).

Se je pa medgeneracijski konflikt še posebej zaostрил v petdesetih, šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko se je, sicer iz konfliktov znotraj družine, ki so se pojavili predvsem med starši in otroki, razširil v družbo nasploh in tako ustvaril družbeni konflikt med mladimi in odraslimi. Obdobje mladosti ni bilo več zgolj nekaj vmesnega med obdobjem otroštva in odraslosti, temveč je postalo povsem samostojno življenjsko obdobje. Posledično so predstavniki mladostnega obdobja ustvarjati svoja stališča, vrednote ter naravnost tako do sebe kot tudi do sveta. Mladi so tako dosegli emancipacijo, katere vrhunec so predstavljali številni študentski upori proti odraslim v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja (Gillis, 1999, Ule, 1988, 1999, kot navedeno v Ule in Kuhar, 2003, str. 13).

Vzrokov za prepire in spore je nešteto. Le-ti lahko nastanejo zaradi slabe volje in nepremišljenih izgovorjenih besed, katere lahko sogovornika prizadenejo, lahko nastanejo iz preprostih nesporazumov, zaradi različnih interesov oziroma vrednotenja stvari, zaradi uporabe izrazov zanikanja in nasprotovanja, zaradi naših različnih videnj in podobno. Vselej pa le-ti nastanejo iz razloga nezrelosti – ali v človeku samem ali v njegovem sožitju. Tako torej vsak konflikt stremi k novemu razvojnemu premiku v življenju ter sožitju – priučiti se upravljanja s svojimi možgani ob čustvenih izbruhih, naučiti se aktivnega oziroma pozornega poslušanja, govorjenja, stremeti k skupnemu dobro, potrpežljivosti (Ramovš, 2017, str. 300, 301).

Dandanes so torej razlike med generacijami precej velike, tako da so posledično tudi medgeneracijska vprašanja precej aktualna. Načini življenja se med različnimi generacijami močno razlikujejo, kar pa je posledica tehnološkega razvoja ter hitrega napredka glede vključevanja tehnologije v vsakdanje življenje (Svetelšek, 2017, str. 287). Tako se na eni strani mlada in srednja generacija precej razlikujeta od tretje po družbenih in kulturnih vrednotah, kar pa velikokrat vodi v nezadovoljstvo starih ljudi z določenimi vedenji in ravnanji svojih otrok ali vnukov, saj so stare osebe izkusile drugačna kulturna okolja ter s seboj prinesli drugačna prepričanja in kulturo, ki pa se razlikujejo od tistih, ki jih imajo mlajše generacije (da Silva, Vilela, Nery, Duarte, Alves in Meira, 2015, str. 2187). Določene strategije za spoprijemanje z vsakdanjimi težavami, ki so bile uporabne oziroma učinkovite v preteklosti, v času življenja naših babic in dedkov, so v sedanjosti, v življenju njihovih vnukov neučinkovite ali le redko uporabne. Vse te spremembe lahko spodbujajo konflikte med generacijami, povzročajo ambivalentne občutke in vnašajo v družinska okolja razdor in odtujenost med njimi. Takšna nepovezanost pa tudi onemogoča prenos življenjskih izkušenj s strani starejših generacij na mlajše in hkrati skrb za družino ter družbo nasploh. Vse to pa lahko vodi pri posameznikih do občutkov lastne nevrednosti, nepomembnosti, prav tako pa lahko zanje predstavlja obstanek v razvoju in osebni rasti (Svetelšek, 2017, str. 287).

Medgeneracijski prepadi se pojavljajo predvsem med mladimi (prvo generacijo) in starimi (tretjo generacijo), in sicer predvsem zaradi njunih že omenjenih razlik, ki so drugače seveda pomembne za razvoj, kljub temu pa lahko povzročajo blokado pretoka življenja, kar pa negativno vpliva na celoto. Predstavniki srednje generacije v takšnih situacijah predstavljajo nekakšen most med prvo in tretjo generacijo (Hojnik Zupanc, 1997, str. 37).

Številne medgeneracijske napetosti predstavljajo tudi posledico pojava, ki vse naslednje generacije sili k že zgoraj omenjeni inovativnosti in originalnosti. Na širši, družbeni ravni, se ta spor med različnimi generacijami kaže kot konflikt med tretjo generacijo, ki želi to, kar je proizvedla, obvarovati in vsiliti mladi, prav tako pa še med prihajajočo generacijo, ki stremlji k temu, da bi se uveljavila na način zanikanja stare ter poskuša le-to spremeniti in vanjo vpeljati nove komponente (Ule in Kuhar, 2003, str. 13).

Konflikti med generacijami oziroma njihovo odbijanje so lahko tudi posledica nujenja solidarne pomoči oziroma izvajanja skrbi. Tako neposredni medgeneracijski stiki ne pripomorejo nujno h kakovosti odnosov med različnimi člani in k višji ravni solidarnosti, saj lahko le-ti peljejo k prepirom ter napetosti ali razdražljivosti (Šadl in Hlebec, 2011, str. 110, 111).

Se pa številna nelagodja med generacijami pojavljajo še iz razloga doživljanja starosti kot nekaj slabega, tako da nosijo posledično stari ljudje v sodobni družbi breme stigme, kar pa vodi v občutek bremena tudi s strani drugih dveh generacij. Za odpravo te problematike je potrebnega več medgeneracijskega sodelovanja, kar bo omogočilo sožitje, poleg tega pa bo odpravljalo stereotipno doživljanje generacij (Mali, 2013, str. 28).

Ob konfliktih lahko govorimo tudi o značilnosti komunikacije znotraj družinske skupine. Člani si lahko med seboj podajajo kongruentna oziroma nekongruentna sporočila. Prva so tista, s katerimi lahko povedo, kaj mislijo in čutijo ter temeljijo na občutku lastne vrednosti in samospoštovanju, druga sporočila pa so obrambna, tako da varujejo njihovo ranljivost, pomanjkanje občutka o lastni vrednosti, strah, žalost ter obup. V teh sporočilih ne podajajo svojih misli in čustev, ne govorijo o sebi zaradi občutka lastne vrednosti in samospoštovanja, ker se počutijo ranjene in nemočne – podajajo tisto, kar morajo za svoje preživetje in obrambo (Satir, 1995, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 85). Je pa v konfliktnih situacijah zagotovo pomembna po L'Abatu (1994, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 102) sama sposobnost za pogajanje, ki posamezniku omogoči dovolj dobro avtonomijo ter dovolj dobro povezanost. Mogoče se jo je priučiti znotraj družinskega okolja, kjer je vnaprej znano, da so zmagovalci vsi. Ta sposobnost ustvari sočasno tako možnost za edinstvenost, prostor za soočenje in prostor za dogovor. Vsakemu družinskemu članu da

možnost, da pove, kdo je ter kaj želi, k temu pa povabi tudi druge družinske člane in šele nato sledi raziskovanje ter odločanje (L'Abate, 1994, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 102). Po Kempterju mora imeti družina tudi funkcijo, da se člani v njej naučijo, kako živeti z drugimi ljudmi, ki se od nas razlikujejo, ob tem pa ne prikrajšati sebe ali drugih, kar pa vodi v zaključek, da se moramo naučiti ustrezno odzivati v konfliktnih situacijah (Kempter, 1984, str. 68, kot navedeno v de Vries in Bouwkamp, 1995, str. 27).

Poznamo več različnih možnih načinov odzivanja na konflikt:

- *Umik*

Avtorica Sample (2008, str. 3) imenuje ta odziv po Thomas-Kilmannovem modelu reševanja konfliktov tudi »izogibanje«, za katerega sta značilna nesodelovanje in nenapornost. Avtorica Lamovec (1991, str. 66) ga imenuje tudi »želve«, ki se lahko umaknejo v svoj oklep, da bi se neprijetnim stvarjem izognile. Omenja pa t. i. »odmikanje« tudi avtorica Satir (1995, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič, 2019, str. 86), ki v sklopu nekongruentnih komunikacij prepoznava različne komunikacije vzorce. Za le-tega pravi, da pelje stran od stvarnosti oziroma resničnosti, stran od spoprijemanja s situacijo, v kateri se je posameznik znašel. Avtor Ramovš (2017, str. 299) omenja še tihe dneve oziroma tihe tedne in hojo najbližjih drug mimo drugega v jalovemu molku.

Pri tem odzivu se osebe ne ukvarjajo takoj s skrbmi v zvezi s konfliktom in ga niti ne naslavljaajo. Raje se diplomatsko izogibajo težavam ali le-te preložijo na zanje primernejši čas (Sample, 2008, str. 3). Za ljudi je značilna njihova nejevernost v to, da je možno težavo rešiti, sam konflikt pa doživljajo kot nevarnost, tako da se raje umaknejo. Tako konflikt odrinejo in se delajo, kot da konflikt ne obstaja in se izogibajo področju, kjer je (Iršič, 2005, str. 8, 9; Društvo SKAM, 2011, str. 142, 143). Na ta način se odpovedo svojim osebnim ciljem in odnosu, saj se izognejo sporni situaciji ter tudi osebam, s katerim so se v tej situaciji znašle. Prepričani so, da je sam poskus reševanja konflikta že vnaprej nekaj nedosegljivega, nemogočega in posledično v sebi občutijo nemoč, zato se raje fizično ali psihično umaknejo, da se izognejo soočenju (Lamovec, 1991, str. 66).

- *Podreditev*

Avtorica Sample (2008, str. 3) imenuje ta odziv po Thomas-Kilmannovem modelu reševanja konfliktov tudi »prilagajanje«, ki predstavlja nasprotje tekmovalnosti. Avtorica Lamovec (1991, str. 66) ga imenuje tudi »zglajevanje« oziroma »medvedki«, za katere predstavlja odnos nekaj najpomembnejšega, medtem ko jim osebni cilji ne predstavljajo tolikšnega pomena in je njihova želja predvsem ta, da bi jih imeli radi. Tako torej stremijo k temu, da bi zadovoljili potrebe drugih – v tem odzivu prisoten element t. i. samožrtvovanja (Sample, 2008, str. 3).

Ta odziv je navadno posledica občutka strahu (morda celo nezavednega) pred možnim pritiskom, ki bi se verjetno pojavil, če se ne bi podredili, temveč težavo izrazili. Tako se torej nekateri raje pritiskom uklonijo oziroma se delajo, kot da ga ne bi bilo in se zares ali navidežno prilagodijo. Osebnostne interese dojemajo torej kot manj pomembne v primerjavi z dobrimi odnosi (Iršič, 2005, str. 8, 9; Društvo SKAM, 2011, str. 142, 143). Prepričani so, da konflikti odnosom škodijo, da lahko s čim druge prizadenejo, s tem pa odnos pokvarijo. Tako dajo raje osebne cilje na stran v (zmotnem) prepričanju, da s tem odnos rešujejo (Lamovec, 1991, str. 66).

Samo dejstvo znotraj družinskega okolja, da želimo osrečiti druge člane družine, predstavlja enega izmed razlogov, da ravnamo včasih v konfliktih v svojo lastno škodo, da damo prednost potrebam drugih (de Vries in Bouwkamp, 1995, str. 28).

- *Izvajanje pritiska*

Avtorica Sample (2008, str. 3) imenuje ta odziv po Thomas-Kilmannovem modelu reševanja konfliktov tudi »tekmovanje«, za katerega je značilen nesodelujoč način, ki je usmerjen v moč. Avtorica Lamovec (1991, str. 66) ga imenuje tudi »prevlada« oziroma »morski psi«, ki poskušajo nasprotnike obvladovati s silo in jih na nek način prisiliti k sprejemu njihove predlagane oblike rešitve nastalega konflikta. Omenja pa t. i. »obtoževanje« tudi avtorica Satir (1995, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 86), ki, kot že omenjeno, v sklopu nekongruentnih komunikacij prepoznava različne komunikacijske vzorce. Za le-tega pravi, da osebo brani pred občutenjem krivde in njeno nemočjo, da bi se soočila sama s seboj. Značilnosti komunikacije za ta vzorec so predvsem obtožbe, napadi, krivi se druge osebe, obramba pred tem, da bi kdo drug napadel govorca, prepoznal njegov delež (Satir, 1995, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 86).

Ta odziv na konflikt se pojavi, kadar se ljudje zavzemajo za svoje pravice, zagovarjajo določena stališča, za katera menijo, da so pravilna oziroma ustrezna, kdaj pa odziv predstavlja preprosto poskus zmage (Sample, 2008, str. 3). Ljudje se znajdejo v situaciji, ko so jim lastni interesi ali ideje najpomembnejši. Drugo osebo navadno obravnavajo kot sredstvo in v primeru, da se jim ne prilagaja, kot vir težav. Tako torej izvajajo na druge pritisk z namenom, da bi se drugi podredili ali razrešili problem – zahteve, izsiljevanje, obtoževanje ipd. Pri tem dojemajo osebne interese torej kot bolj pomembne v primerjavi z dobrimi odnosi in interesi druge osebe (Iršič, 2005, str. 8, 9; Društvo SKAM, 2011, str. 142, 143). Povsem odločeni so, da bodo dosegli svoj cilj in se ne ozirajo na to, ali bodo drugim ugajali. Osebe delijo na dve strani – na zmagovalce in poražence – sami pa želijo biti zmagovalci, saj ob tem občutijo ponos in uspeh (Lamovec, 1991, str. 66).

Ta odziv naj v družinskih odnosih ne bi bil mogoč, saj bi v nasprotnem primeru lahko v družini sprožili še večji konflikt, prav tako pa nas ljubezen do družinskih članov odvrča od tega, da bi v njihovo škodo vztrajali pri svojem mnenju (de Vries in Bouwkamp, 1995, str. 28).

- *Kompromis*

Avtorica Lamovec (1991, str. 66) ta odziv imenuje »lisice«, ki so hkrati nekako srednje zainteresirane tako za svoj cilj kot tudi za odnos, tako da posledično iščejo kompromise. Pri njihovem sklepanju je cilj poiskati primerno, obojestransko sprejemljivo rešitev, ki delno zadovoljuje obe strani. Tako ta odziv predstavlja nekakšno sredino med tekmovanjem in prilagajanjem, pri čemer se osebe sicer odrečejo več kot pri »tekmovanju«, vendar vseeno manj kot pri »prilagajanju« (Sample, 2008, str. 3).

Na ta način se ljudje odzivajo, kadar imajo občutek, da bodo na ta način pridobili oziroma iztržili vsaj nekaj, v nasprotnem primeru pa bi tvegali, da ostanejo brez vsega. Tako torej iščejo nek kompromis, ki pa ga bolj ali manj hitro dosežejo. Pri tem dojemajo torej tako osebne interese kot tudi dobre odnose kot pomembne do določene mere (Iršič, 2005, str. 8, 9; Društvo SKAM, 2011, str. 142, 143). Ljudje so se v konfliktni situaciji pripravljeni delno odpovedati osebnemu cilju, hkrati pa tudi od drugega pričakujejo, da bodo ravnali enako oziroma podobno. Želijo najti rešitev, s katero bi nekaj pridobili obe strani, čeprav morda za nobeno ni povsem ustrežna ali idealna (Lamovec, 1991, str. 66).

- *Razreševanje konflikta*

Avtorica Sample (2008, str. 3) imenuje ta odziv po Thomas-Kilmannovem modelu reševanja konfliktov tudi »sodelovanje«, za katerega sta značilna asertivnost in kooperativnost. Avtorica Lamovec (1991, str. 66) ga imenuje tudi »konfrontacija« oziroma »sove«, katerim so pomembni tako njihovi cilji kot tudi odnosi.

Pri tem odzivu razrešujejo ljudje konflikt na način iskanja rešitve, ki bi bila kar najboljša za vse vpletene, pri tem pa vsak ohrani lastne interese ter tudi dober odnos. V tem primeru sam odziv sicer terja več časa in napora, a običajno pripelje do bolj učinkovitih rešitev (Iršič, 2005, str. 8, 9). Konflikte dojemajo kot možnost za izboljšanje odnosa, tako da so pripravljeni sprejeti samo takšne rešitve, ki zadovoljijo vse prisotne in ki razrešijo hkrati tudi čustvene napetosti (Lamovec, 1991, str. 66). Ta odziv lahko zajema tako raziskovanje nesoglasij, da bi se učili iz spoznanj drug drugega, morda reševanja stanja, znotraj katerega bi sicer tekmovali za določen izid ali stvar, lahko pa tudi soočanja in iskanja ustvarjalne rešitve za medosebne težave (Sample, 2008, str. 3).

1.5 Statistični podatki in raziskave

V Sloveniji je bilo ugotovljeno, da predstavlja najboljšo obliko medgeneracijskega sobivanja življenje otrok in staršev v isti hiši, a v ločenih gospodinjstvih. Takšnih načinov bivanja je največ v primestnih okoljih, kjer prevladujejo družinske hiše; v kmečkih okoljih so v prevladi skupna gospodinjstva, v mestih pa največ starih ljudi živi samih (Hojnik Zupanc, 1997, str. 119). Leta 2015 je bilo v Sloveniji 102.149 enočlanskih gospodinjstev, kateri predstavniki so bili stari 65 let in več (Dolenc, 2016, str. 13). Je pa za Slovenijo precej pogost pojav, da živijo starejši z drugimi osebami kot s partnerjem, tako da je zanjo značilno torej pravilo razširjene družine – mladi odrasli pozno zapustijo dom, starejši pogosto živijo s svojimi odraslimi otroki, pogost pojav trigeneracijskih gospodinjstev (Eurostat, 2010, str. 28, 34).

Slovensko javno mnenje in European Values Study sta za Slovenijo v letih 1980, 1999 in 2008 med drugimi podatki prikazala tudi odstotke mladih, starih med 18 in 34, ki so bivali s starši in partnerjem/-ko in/ali otroki. Najstarejši podatek je znašal 40,1 odstotek, medtem ko sta si bila novejša precej podobna in sta znašala 64,6 odstotkov za leto 1999 ter 63,8 odstotkov za leto 2008 (Kuhar, 2012, str. 366).

Večdružinska gospodinjstva so v letu 2016 predstavljala 4,6 odstotkov slovenskih gospodinjstev (37.447 oziroma 208.615 prebivalcev). Gre za gospodinjstva, katera zastopajo vsaj štiri osebe, tako da so posledično to gospodinjstva z večjim številom članov (povprečno 5,6 člana) in hkrati tudi s pestro sorodstveno in generacijsko sestavo. V devetih od desetih takšnih gospodinjstev so sobivale tri zaporedne generacije, tri od štirih večdružinskih gospodinjstev pa so bivala v enostanovanjski hiši (Dolenc, 2016, str. 7). Slovenija se je leta 2010 uvrstila tudi med vodilne na seznam povprečno največjih gospodinjstev – poleg južnoevropskih držav, Irske, Slovaške in Poljske – prav tako pa tudi v skupino držav, za katere je značilen najkasnejši odhod mladih iz starševskega doma (Eurostat, 2010, str. 15, 23; Iacovou in Skew, 2011, str. 1).

Po podatkih opravljene raziskave pri nas iz leta 2003 o socialnih omrežjih starih ljudi, se je kot najbolj pogosto pojavilo t. i. sorodstveno oziroma družinsko omrežje, in sicer v kar 65 odstotkih. V teh primerih gre za sobivanje starega človeka s svojim otrokom – po teh podatkih gre največkrat za sobivanje s hčerjo v istem gospodinjstvu ali v neposredni bližini (Hlebec, 2003, str. 171), prav tako kažejo rezultati raziskave Inštituta Antona Trstenjaka iz leta 2010 o tem, da naj bi se najbolj izrazito dvignilo sobivanje staršev po 85. letu starosti s hčerjo in njeno družino (Rant, 2013, str. 11). Nekateri avtorji iz tujine pa pišejo o prevladujoči obliki sobivanja (najstarejšega) sina z njegovo družino in njegovimi starši (Settles in Earland, 2009, str. 1132).

Za Slovenijo je značilna višja povprečna starost moških (nekje 30 let) ob odhodu iz gospodinjstva svojih staršev v primerjavi z žensko (nekje 27-28 let) po podatkih iz leta 2013, ki tako kažejo, da znaša slovensko povprečje več kot 28 let (Eurostat, 2015, str. 45, 46). Opažajo pa v raziskavi Mladine, da se je v obdobju 2010-2019 povprečna starost oseb ob odselitvi od doma znižala za skoraj dve leti ter se tako približala povprečju znotraj Evrope, ki znaša 26,2 leti. Poleg tega so znotraj te raziskave ugotovili, da se pa v zadnjih desetletjih še vedno nadaljuje trend vse kasnejšega vstopanja v zakonsko zvezo ter za odločanje o oblikovanju lastne družine. Kljub temu pa v letu 2020 mladi še vedno v veliki meri ostajajo povezani z okoljem bivanja svojih staršev, saj 62,5 odstotkov mladih biva pri njih ves čas, 20,4 odstotke pa deloma ali občasno, kar pomeni, da torej le 15,1 odstotek mladih sploh ne biva s svojimi starši. Je pa sam način bivanja precej povezan s starostjo oseb, saj je bilo ugotovljeno, da znaša v skupini 25-29 let bistveno višji delež oseb, ki več ne sobiva s starši, medtem ko je življenje s starši najbolj razširjeno v nižjih starostnih skupinah – od 15 do 18 let – in sicer znaša delež 85,3 odstotke (Lahe, Cupar, Deželan in Vombergar, 2021, str. 58, 85).

V rezultatih raziskave diplomskega dela je avtorica Purnat (2020, str. 24, 25) prikazala, da je med vsemi razlogi za sobivanje prevladovala stanovanjska problematika, sledila je želja po sobivanju oziroma skupna odločitev, nato navezanost na dom, denar, varstvo otrok in skrb za starega člana družine. Porast stanovanjske problematike je opazen tudi znotraj raziskave Mladine, ki poleg tega ugotavlja, da nekje 63 odstotkov mladih še vedno stalno živi pri svojih starših, hkrati pa je tudi bilo še vedno opazno ohranjanje močne težnje mladih glede zanašanja na delno ali večjo pomoč s strani staršev glede reševanja stanovanjske problematike (Uršič, 2021, 168).

Številne raziskave kažejo še na to, da so predvsem stari starši po materini strani (še zlasti babice) bolj vključeni v življenje svojih vnukov kot pa stari starši po očetovi strani (Chan in Elder, 2000, Michalski in Schakleford, 2005, kot navedeno v Barnett, Scaramella, Neppl, Ontai in Conger, 2010, str. 2; Stašová in Krisikova, 2014, str. 6; Michałek-Kwiecień, 2020, str. 329, 332, 336; Dubas, 2001, Davey idr., 2009, kot navedeno v Michałek-Kwiecień, 2020, str. 335). Sama razlaga za tolikšno vključevanje babic v ukvarjanje z vnuki so lahko razlike v kakovosti njihovih preteklih in sedanjih odnosih s svojimi sinovi oziroma hčerami (Chan in Elder, 2000, kot navedeno v Barnett, Scaramella, Neppl, Ontai in Conger, 2010, str. 5). Prav tako raziskave kažejo, da je vključenost starih staršev največja in najtesnejša, kadar so vnuki mlajši (Shaw in Bell, 1993, Fergusson, Maughan in Golding, 2007, Fuller-Thomson in Minkler, 2001, kot navedeno v Barnett, Scaramella, Neppl, Ontai in Conger, 2010, str. 3), prav tako tudi na to, da na sam odnos med starimi starši in vnuki vpliva sam odnos starih staršev in staršev (Stašová in

Krisikova, 2014, str. 6). Vseeno pa se kakšne pomembnejše povezave med spolom starih staršev in spolom vnukov ne kažejo (Michalek-Kwiecień, 2020, str. 332).

Rezultati raziskave, opravljene na Češkem, ne kažejo na razlike v odnosih med tistimi, ki živijo skupaj in tistimi, ki živijo ločeno. Tako torej ne moremo reči, da pomeni sobivanje tudi boljše odnose s starimi starši, saj sodobne komunikacijske tehnologije omogočajo intenzivne stike tudi ob ločenosti življenj različnih generacij (Stašová in Krisikova, 2014, str. 7), kljub temu pa je ob stikih na daljavo poročano o tem, da imajo vnukinje le-te pogostejše s starimi starši v primerjavi z vnuki (Davey idr., 2009, kot navedeno v Michalek-Kwiecień, 2020, str. 335). Vseeno pa se v primerih sobivanja poveča sama količina stikov v živo, ko se vnuki s starimi starši vsakodnevno srečajo ob domačih dnevnih aktivnostih (Stašová in Krisikova, 2014, str. 3), o čemer poročajo tudi druge raziskave, ko govorijo o tem, da je stik v živo pomembno povezan z geografsko bližino (Michalek-Kwiecień, 2020, str. 332).

Med prednostmi za sobivanje so se v diplomskem delu avtorice Brcar (2016, str. 47) v prevladi znašli odgovori, kot so: družba, pomoč, občutek varnosti, delitev stroškov in prenašanje znanja med generacijami, v diplomskih delih avtoric Koželj (2018, str. 47, 48) in Purnat (2020, str. 25) poleg ponovno prepoznane družbe oziroma druženja tudi medsebojna pomoč (mladi starim: pri težjih opravilih, pri tehnologiji; stari mladim: pri praktičnem znanju, npr. kuhi) oziroma vsakodnevna pomoč ter izmenjavanje različnih izkušenj, mnenj, pogledov na svet. Pri avtorici Koželj (2018, str. 47, 48, 50) so se pojavili še odgovori: obojestransko učenje, pridobitev veščin sodelovanja s sočlovekom, preprečitev duševnih bolezni ter delitev stroškov. V raziskavi avtorice Borko (2019, str. 23–25) so sogovorniki v družini prepoznali emocionalno vrednost (strpnost med generacijami, dobro počutje), jo opredelili kot pomemben dejavnik družabnosti (presega osamljenost in izoliranost), kot vir pomoči, prav tako pa so pri njej prepoznali njeno varovalno funkcijo (varnost). Med oblikami podpore in pomoči se je znašla pomoč pri gospodinjskih opravilih (kuhanje, pranje, hišna opravila, čiščenje), emocionalna podpora (pogovori, spodbujanje, svetovanje – zagotavljanje predvsem s strani srednje generacije), materialna pomoč (denar), fizična pomoč (delo), pomoč pri osebni rasti, pomoč pri mobilnosti ter informacijska pomoč (prenos znanja, veščin, pomoč pri gibanju, prevozu, pri uporabi sodobne tehnologije). V zvezi s skupnim preživljanjem prostega časa je bilo ugotovljeno, da družinski člani z drugima dvema generacijama največ časa preživijo ob koncih tedna, za vikende, prav tako to, da sta navadno za skupna srečanja značilna slučajnost in prosti čas. Člani družine se največkrat družijo ob obrokih (kosilo, zajtrk), ob delu, skupnih izletih, druženju in pitju kave. Medtem mlada generacija navaja tudi to, da več časa preživi s srednjo generacijo kot pa s tretjo (Borko, 2019, str. 26, 27).

Kot slabosti so vprašani izpostavili predvsem prilagajanje (Brcar, 2016, str. 47; Koželj, 2018, str. 50; Purnat, 2020, str. 26), konflikte (Brcar, 2016, str. 47; Purnat, 2020, str. 26) – glede katerih avtorica Borko (2019, str. 39) v svoji raziskavi ugotavlja, da se le-ti pogosto pojavljajo med odraslo in upokojsko generacijo, najpogosteje pa naj bi se v njih znašla mlada generacija s tretjo – iskanje kompromisov, težave, vezane na starost in zdravje, razlike med mladimi in starimi, težave s čistočo in higieno, nadzorovanje, pričakovanje, da si na voljo starim v svojem prostem času, razlike v načinu vzgoje srednje in tretje generacije (Koželj, 2018, str. 49, 51), omejeno samostojnost, potrebo po razpravi pri skupnih odločitvah in premalo truda za sodelovanje (Purnat, 2020, str. 26). V raziskavi Mladine je bilo kot slabost s strani tistih, ki stalno živijo pri starših, prepoznano tudi pomanjkanje prostora oziroma prostorska utesnjenost (Uršič, 2021, str. 174).

V zvezi z zadovoljstvom mlade generacije s sobivanjem so rezultati pokazali, da so v največji meri vprašani »zadovoljni« z njim, po vedno manjši pogostosti pa so sledili odgovori »zelo zadovoljen«, »zelo nezadovoljen«, »nezadovoljen« in nazadnje »niti zadovoljen niti nezadovoljen« (Purnat, 2020, str. 27).

Med mogočimi dejavniki odseljevanja mladih od doma se po navedbah raziskovalcev znajde stopnja družinskega nesoglasja, kar vodi k zaključku, da naj bi manj harmonije pripomoglo k hitrejšemu odhodu (Mulder, 2000, kot navedeno v Lavrič in Klanjšek, 2011, str. 355 in Lavrič, 2011b, str. 5), vseeno pa slovenske raziskave na to niso kazale. Sicer pa naj bi po raziskavah Slovenija glede same kvalitete odnosov med otroci in starši sodila v sam vrh evropskih držav (Currie idr., 2004, kot navedeno v Lavrič in Klanjšek, 2011, str. 355 in Lavrič, 2011b, str. 5), poleg tega pa so visoko stopnjo sožitja zaznale tudi slovenske nacionalne raziskave mladih, ki so leta 2010 poročale o tem, da je 84,5 odstotkov otrok svoje odnose z materjo ocenilo kot dobre ali zelo dobre, 76,4 odstotke odnose z očetom kot takšne, kar 88,8 odstotkov pa se jih je pretežno ali popolnoma strinjalo s trditvijo, da jih imajo starši zelo radi (Lavrič in Klanjšek, 2011, str. 355, 356; Lavrič, 2011b, str. 5). Se je pa med mogočimi dejavniki znašel tudi način vzgoje, in sicer je raziskava pokazala na negativen vpliv permisivne vzgoje na verjetnost odselitve od staršev znotraj starostne skupine mladih od 25 do 29 let, saj so tudi številne ocene nekaterih analitikov pokazale na večanje permisivnosti socializacije v družini (Novak, 2005, Godina, 2009, Godina, 2010, kot navedeno v Lavrič in Klanjšek, 2011, str. 357 in Lavrič, 2011b, str. 6).

Leta 2007 je bilo za Evropo prepoznano, da ima 85 odstotkov evropskih staršev, starih 50 let ali več, vsaj enega otroka, s katerim si delijo gospodinjstvo ali ki živi znotraj razdalje 25 kilometrov (Hanks, 2007, kot navedeno v de Jong Gierveld, Dykstra in Schenk, 2012, str. 172).

Poleg tega je bilo glede osamljenosti starih oseb prepoznano, da je ta seveda največja, v kolikor živijo te osebe same, vmesno stanje prikazuje njeno življenje z odraslimi otroki in najmanjšo osamljenost v primeru življenja s svojim partnerjem (de Jong Gierveld, Dykstra in Schenk, 2012, str. 188).

Obstaja pa ugotovitev po poročanju starejših posameznikov, da zagotavljajo eno- ali dvogeneracijski sistemi večjo razpoložljivost socialno-čustvene podpore v primerjavi s povsem samostojnim življenjem ali življenjem v trigeneracijskem sistemu. Prav tako obstajajo ugotovitve, da med starejšimi posamezniki, ki živijo v trigeneracijski ureditvi, prevladujejo ženske, ki so ovdovele in ki imajo večje število otrok (de Oliveira, Salmazo-Silva, Gomes, Moraes in Alves, 2020, str. 6).

Kot ključen pogoj za ustvarjanje družine med mladimi posamezniki velja pri nas ustvarjanje lastnega gospodinjstva, saj ima pri 29. letih v samostojnem gospodinjstvu vsaj enega otroka polovica mladih, medtem ko znaša za skupno gospodinjstvo ta podatek zgolj 15 odstotkov mladih (Lavrič, 2011b, str. 8).

Iz leta 2005 in 2007 kažejo podatki evropskih raziskav na visok delež starih ljudi (nad 65 let), ki so lastniki svojih stanovanj, in sicer je znašal njihov delež kar 96 odstotkov, s čimer je Slovenijo uvrščal med države z najvišjim odstotkom lastništva (Mandič, 2011, str. 90, 91, 101). Tudi na splošno se znajdemo v samem vrhu, saj znaša podatek zasebne lasti stanovanj in hiš pri nas prav tako več kot 90 odstotkov (Mandič in Gnidovec, 1999, kot navedeno v Kuhar, 2012, str. 369). Do podobnih ugotovitev glede visoke stopnje lastništva stanovanj s strani tretje generacije je prišla v svojem diplomskem delu avtorica Brcar (2016, str. 43), saj se je izkazalo, da so bili vsi njeni sogovorniki lastniki stanovanj. Novejši podatki iz raziskave Mladine pa kažejo, da se je med leti 2010–2020 zvišalo število najemnikov nepremičnin in tako zmanjšalo lastništvo nepremičnin, vseeno pa podatki o lastništvu nepremičnin še vedno kažejo na visok delež zasebnih stanovanj ali hiš znotraj naše države, saj je v navedeni raziskavi Mladine 80,9 odstotkov mladih navedlo, da živijo starši v lastnih nepremičninah (Uršič, 2021, str. 184, 187). V raziskavi znotraj naše države je bilo tudi ugotovljeno, da predstavljata lastno stanovanje ali hiša izjemno močno vrednotno orientacijo mladih (Uršič, 2021, str. 177).

1.6 Socialno delo

Znotraj teme medgeneracijskega sobivanja se pojavi več področij dela v socialnem delu:

- *Socialno delo z mladimi*

V odnosu z mladimi ravnamo po prepričanju, da so oni torej eksperti iz izkušenj (Čačinovič Vogrinčič, Kobal, Mešl in Možina, 2005, str. 8). V procesu dela se ne osredotočamo na to, da bi osebo spremenili, temveč na to, da bi oseba čim bolje v svetu živela (Heidegger, 1989, kot navedeno v Poštrak, 2015, str. 271). Kot življenjski svet se razume kompleksen simbolni svet, v katerem se poskuša oseba torej čim bolje znajti, kar pomeni, da se trudi preživeti, tako da posledično razvije strategije preživetja, ki se oblikujejo na podlagi lastnih predstav o resničnosti ter razlag o pomenih dogajanja (Poštrak, 2015, str. 271). Življenjski svet mladih sestavlja vrsta vidikov, ki jih opredeljujemo kot »dejavniki odraščanja« (Poštrak 2007, 2011, Ule idr., 2000, Šelih, 2000, kot navedeno v Poštrak, 2015, str. 271), kdaj kot »dejavniki prestopniškega vedenja« (Ule, 2000, str. 143, Šelih, 2000, kot navedeno v Poštrak, 2015, str. 271, 272), »dejavniki tveganja« (Wood in Hine, 2009, str. 7) ali »varovalni dejavniki« (Čačinovič Vogrinčič, 2008, str. 36; Magajna idr., 2008, str. 36). Ti vplivajo na mladostnika in na njegov življenjski svet na različne načine – ali ogrožajoče ali varovalno. Večinoma se osredotočamo na pet dejavnikov: spol, družina, šola, vrstniki, vrednote (Poštrak, 2015, str. 272). Tako torej v odnosu z uporabnikom raziskujemo tudi področje njegovih neformalnih socialnih mrež (družine) in v zvezi s tem ugotavljamo, v kakšni meri in obliki sta mu pomoč in podpora v okviru teh mrež nudena, da lahko z njim soustvarjamo rešitve v zvezi z večjim vključevanjem in doseganjem kakovostnejšega življenja, in sicer v zvezi s tem stremljenje po doseganju bolj zadovoljivih medosebnih odnosov znotraj družinskega okolja, morda tudi reševanje zadev na področju izboljševanja bivalnih razmer (Rapoša Tajnšek, 2007, str. 7, 8; Rapoša Tajnšek in Šugman Bohinc, 2007, str. 108). Po avtorju Gilliganu (1999, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 170) lahko socialne mreže otroku oziroma mladostniku predstavljajo ključni vir pomoči, kar pomeni, da jih je v procesu podpore in pomoči res pomembno upoštevati, če želimo zares učinkovito poseči v njihova življenja.

V procesu soustvarjanja razvidnosti ter ozaveščenosti predstavlja temelj tudi glas otroka, da ga slišimo in upoštevamo, da mu damo prostor, v katerem lahko poda svojo razlago problema in hkrati že lahko išče možne rešitve (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 102, 103). Ob tem mu moramo zagotoviti vse mogoče varovalne dejavnike, da bo lahko pridobil pomembne izkušnje v zvezi z reševanjem izzivov v kompleksni in zanj pomembni situaciji življenja v družini (Saleebey, 1997, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 103), prav

tako tudi po Loremanu (2009, str. 3) spoštovati otroštvo in tako med drugim spoštovati otrokov prispevek družini.

- *Socialno delo z družino*

Pri delu z družino je v socialnem delu pomembno delati na dveh ravneh, kar nam razširi polje raziskovanja, ob tem pa se trudimo, da temelji proces na ustvarjanju razvidnosti – odkrivanje in poimenovanje psihodinamičnih procesov v družini (Čačinovič Vogrinčič, 1998, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 58) in ozaveščenosti – samoizpraševanje, intenzivno iskanje odgovorov v stiski, mobilizacija za spremembe (Skynner, 1982, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 58). Ob tem se skupaj dotaknemo odnosov, načina organizacije življenja, sistema prepričanj, raziskujemo značilnosti komunikacije v družinski skupini, pravila, vloge in psihološke naloge družine. Na ta način se v povezavi s konflikti se pogosto v procesih podpore in pomoči odkrije nemoč oziroma neznanje družine za ravnanje z njimi in ravno proces soustvarjanja rešitev lahko omogoči družinskim članom nove izkušnje glede ravnanja z njimi (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 84, 88, 90, 92, 102, 125).

Stroka socialnega dela se na mikroravni ukvarja s tem, kako vzpostaviti ter tudi krepiti solidarnost med različnimi generacijami znotraj družine, kjer se nahajajo številni in različni viri, ki so potrebni za razreševanje odločilne medosebne solidarnosti na drugih ravneh (Mali, 2014, str. 120). Kljub temu, da se je v Sloveniji zgodilo že veliko dobrega znotraj koncepta skrbi za ljudi, pa vseeno delamo šele prve premike v smer nove paradigme soustvarjanja kakovosti življenja v projektu sodelovanja vseh generacij. Zavedati se moramo, da lahko kakovost življenja v starosti soustvarimo le vsi, in sicer na način, da vsaka generacija doda svoj delež – doda in da, da bi dobila (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 188, 189). Nasploh pa je stopnja kakovosti življenja ter sožitja v sodobni družini odvisna od medsebojnih odnosov in komunikacije med člani (Ramovš, 2003, str. 268). Posledično je torej pomembno, da se konflikti rešujejo, po potrebi tudi s pomočjo strokovnjakov – socialnih delavcev, kateri pa morajo biti v tej družinski drami konfliktov, občutkov krivde, neporavnanih dolgov, sposobni empatije, biti torej po Stierlinu (1987, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 64) vsestransko ali večstransko pristranski, podpreti prav vsakega izmed članov družine, se zavzeti za vsakogar. Po avtorju Moore-u (2014, str. 16) šele ta ranljivost družine odpre vrata do njene odpornosti. Predstavlja pa družinska odpornost dinamičen proces, ki spodbuja člane k pozitivnem prilagajanju na stres oziroma krize, prav tako pa so poti družin do svoje odpornosti različne oziroma številne (Walsh, 2006, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 126). Nujni temelji ravnanja v socialnem delu z družino so procesi podpore in pomoči za

krepitev odnosov njenih članov, kjer se življenje družine soustvarja na način, da so slišani in upoštevani glasovi vseh, da bi bilo posameznikom dobro živeti v družinskem okolju, ter kjer se krepi odpornost (Čačinovič Vogrinčič, 2019, str. 126).

Ob delu z družino pa se socialni delavci srečajo v delovnem procesu tudi s starim človekom, tako da predstavlja eno izmed področij socialnega dela z družino tudi *družina in star človek* (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 188). Ob tem se srečajo z različnimi izzivi, ki jih starost prinaša: ranljivost, demenca, osamljenost, družinske stiske, napeti medgeneracijski odnosi, nasilje ipd. (Koskinen, 1997, kot navedeno v Mali, 2010, str. 1246). Prav vsakokrat pa so v ospredju prizadevanja za krepitev posameznikove socialne moči, in sicer na način, da skupaj razmislimo, kako lahko star član družine prispeva k življenju drugih dveh generacij, saj predstavljajo sama njihova starost, modrost in življenjske izkušnje pomemben vir za naslednje generacije. Vedno znova se moramo zavedati, da so viri za medgeneracijsko sodelovanje v nas samih, kar pa v današnjem sodobnem svetu težko prepoznamo, kar nas vodi v pridobitev zunanjega pogleda oziroma pogleda strokovnjaka, ki nas lahko na te vire opozori ter nam jih predstavi na način, da le-ti postanejo vidni, saj jih lahko le na ta način izkoristimo za izboljšanje kakovosti našega sodelovanja (Mali, 2010, str. 1246, 1247).

Vsak star človek bi moral imeti pravico do kakovostnega življenja ter do kakovostne podpore in pomoči, ko bi jo potreboval in ravno družina predstavlja za posameznika prvo socialno mrežo, ki je hkrati tudi prvi socialni prostor učenja za soustvarjanje kakovosti življenja tretje generacije v sožitju drugih generacij, tako da se je potrebno vprašati, kako lahko zagotovimo in kako dolgo lahko zagotovimo bivanje nekoga v domačem okolju (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 188–190).

Prve pomočnike staremu človeku, ko se ta znajde v stiski predstavljajo največkrat svojci – predvsem partner in otroci (Hojnik Zupanc, 1997, str. 119), tako da je v teh primerih še posebej pomembno, da se znotraj večgeneracijske družine, ki se je organizirala za starost oziroma staranje, ohranijo generacijske razlike, da bi si torej posamezniki med seboj delili skrb za stare starše, da pri tem ne bi prišlo do žrtvovanja s strani zgolj ene osebe (Lidz, 1971, kot navedeno v Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 192), saj je danes pogost pojav, da pomeni skrb za družinske člane, odvisne pomoči, predvsem večjo obremenitev za ženske v pozni aktivni dobi (Filipovič Hrast in Mandič, 2011, kot navedeno v Čorkalo, 2015, str. 3). Seveda je zagotovo skrb družinskih članov pomembna dopolnitev drugim formalnim oblikam skrbi za stare člane družine, saj je vsaka oseba kljub starosti družinski človek, tako da po večini te neformalne oblike pomoči še vedno prevzemajo sorodniki, med njimi kot že omenjeno najpogosteje ženske – partnerke, hčerke, snahe, nečakinje, vnukinje – ob tem pa se moramo zavedati, da potrebujejo

tudi oni ustrezno podporo in pomoč (Mali in Ovčar, 2010, str. 232, 233). Ob tem imajo socialni delavci pomembno vlogo, saj morajo ob pojavu medsebojne pomoči med družinskimi člani oziroma sorodstvom varovati tako interese tistih oseb, ki so odvisne od pomoči, hkrati pa tudi tistih, ki se ob negi in varstvu le-teh prekomerno izčrpavajo (Rapoša Tajnšek, 1990, str. 66).

Tako je recimo vedno bolj pomembno sodelovanje s svojci, ki skrbijo za stare osebe z demenco, saj lahko strokovnjaki na področju socialnega dela družinskim članom pomaga preurediti njihovo življenje na način, ki bo sprejemljiv prav za vse. Poleg tega ima socialni delavec pomembno vlogo pri zagotavljanju vseh potrebnih informacij, ki lahko svojcem pomagajo pri reorganizaciji družinskega življenja, jih poučijo o ravnanju z osebami z demenco ter predstavljajo most med starimi ljudmi in njihovimi sorodniki na eni strani ter formalnimi oblikami oskrbe v skupnosti na drugi (Mali, 2010, str. 1245).

Zaradi demografskih sprememb in s tem podaljševanja življenjske dobe je v prihodnosti mogoče pričakovati še povečanje potreb po negi in skrbi za stare osebe, in sicer predvsem iz razloga, ker je možno opaziti tudi izgubljanje vloge države na področju starostnega varstva (Hojnik Zupanc, 1995, str. 146; Rener, 2000, str. 292), kar pomeni, da bo neformalna družinska oziroma sorodstvena nega starih članov družine ključna, tako da bo ta skrb za stare postala obsežen del družinskega produktivnega procesa, saj je težnja države, da torej te obveznosti prevzame družinsko okolje osebe, potrebne pomoči (Drew, Emerek in Mahon, 1998, str. 28).

2 Raziskovalni problem

Dandanes se veliko govori o tem, kako so postale generacije vedno bolj izolirane ena od druge, da ostajajo predstavniki tretje generacije sami v prevelikih hišah, predstavniki srednje generacije pa s svojimi otroki odhajajo v manjša mesta, kjer si poiščejo majhna mestna stanovanja, tako da se medgeneracijski stiki v družini zgodijo le ob koncih tedna za nekaj ur, ob čemer pa naj bi šlo zgolj za prazne pogovore in t. i. »instant pomoči« v gospodinjstvu (Macuh, 2019a, str. 165). Sama živim v hiši skupaj s tremi generacijami, tako da sama takšne situacije ne občutim, poleg tega pa sem tudi mnenja, da se v povezavi z mojo tematiko še ni veliko raziskalo. Sama predvidevam, da zaradi dotikanja teme »družine«, ki še vedno ostaja nekaj intimnega, osebnega ter posledično skoraj da nedotaknjene, če pa že, pa vsaj precej pazljivo in v omejenem obsegu. Tako sem mnenja, da je dandanes pomembno govoriti tudi o medgeneracijskem povezovanju in sodelovanju, ne zgolj o odtujenosti. Prav tako se mi zdi tematika medgeneracijskega sobivanja pomembna tematika zadnjih nekaj let, saj se mladi (kot je omenjeno že v teoretičnem delu) med drugim soočamo s podaljševanjem izobraževanja, stanovanjsko problematiko, težavami na trgu dela in še kaj bi se našlo. Prav tako se mi je zdelo pomembno, da dam glas tudi mladi populaciji, saj sem ob prebiranju literature in rezultatov raziskav opazila, da se le-ti osredotočajo velikokrat predvsem na tretjo generacijo, torej na stare, malokrat pa se da možnost podajanja izkušenj s strani mladih.

Na temo medgeneracijskega sobivanja je bilo pri nas v zadnjem času že narejenih nekaj raziskav v sklopu diplomskih del, ki so že omenjene v prejšnjem poglavju (Brcar, 2016; Koželj, 2018; Borko, 2019; Purnat, 2020). V prvi z naslovom »*Sobivanje mladih in starih ljudi*« avtorica Brcar leta 2016 (kvalitativno) raziskuje možnosti sobivanja mladih in starih ljudi. Pri svoji raziskavi se je osredotočila na raziskovanje mnenja zgolj tretje generacije. V drugi izmed raziskav (kombinirani – kvantitativni in kvalitativni) na temo »*Pripravljenost starih in mladih ljudi za medgeneracijsko sobivanje v Sloveniji*« avtorica Koželj leta 2018 piše o sobivanju mladih in starih ljudi, ki se prej med seboj niso poznali. Pri svoji raziskavi se je osredotočila na raziskovanje mnenja mlade in tretje generacije. V tretji (kvalitativni) raziskavi govori avtorica Borko (2019) o temi »*Družine s starim človekom med solidarnostjo in konflikti*«. Pri svoji raziskavi se je osredotočila na raziskovanje mnenj vseh treh generacij. V zadnji (kvantitativni) raziskavi pa piše avtorica Purnat (2020) kar na temo »*Medgeneracijsko sobivanje*«, v kateri prav tako raziskuje vse tri generacije. Vseeno pa kljub navedbam ni veliko raziskav na temo medgeneracijskega sobivanja – sploh novejših – na točno takšno temo, ki jo bom predstavila v svojem diplomskem delu, torej na temo »*Izkušnje mladih z medgeneracijskim sobivanjem*« pa

nobene, vseeno pa sem si z določenimi rezultati in ugotovitvami, ki so relevantne za moje zaključno delo in predstavljene že zgoraj, pomagala pri njem.

Sama sem se torej v svojem diplomskem delu osredotočila zgolj na pogled ene izmed treh generacij. Prvi razlog je ta, da so mi mladi seveda najlažje dostopni, saj le-ti predstavljajo moje vrstnike, prijatelje, sošolce, poleg tega smo mladi na spletu najbolj aktivni, kar pomeni, da je pridobitev podatkov najlažja in s tem tudi najštevilčnejša, kar pa je pomembno za relevantnost rezultatov raziskave. V sklopu tega bi dejala še to, da bi težko našla enakovredno število sogovornikov različnih generacij, saj bi v primeru raziskovanja tretje generacije morala iskati tiste, ki jih poznam in jim fizično vročiti vprašalnike, kar pomeni, da bi najverjetneje večinsko dobila zgolj odgovore bližnjih oseb oziroma oseb, ki prihajajo z mojega področja bivanja, medtem ko lahko pri spletnem vprašalniku, ki je naslovljen na mlade, njihove odgovore pridobim tudi po celotni Sloveniji. Naslednji razlog, ki sem ga že omenila zgoraj, je ta, da se v literaturi veliko piše samo o doživljanju medgeneracijskega sobivanja tretje generacije, kar pomeni, da sem v svojem diplomskem delu dala prostor za glas mladi populaciji, ki je v današnjem času velikokrat označena kot odtujena, nesolidarna ipd., česar pa sama ne doživljam tako in bi to želela s svojo raziskavo tudi prikazati. Nadalje je eden izmed razlogov za takšen izbor še ta, da tudi sama prakticiram medgeneracijsko sobivanje že celo svoje življenje, tako da se večkrat vprašam, kako le-to doživljajo tudi moji vrstniki – podobno ali različno. Še en razlog za odločitev za raziskovanje izkušenj ene generacije pa je ta, da se mi zdi, da se na ta način lažje poglobimo, tako da se bom sama osredotočila v svoji raziskavi na vidik oziroma izkušnje ene same generacije, vsebinsko pa na še več drugih stvari, ki jih nekateri predhodno niso raziskovali: oblike sobivanja, pojav konfliktov in njihovo reševanje, vzgojni stili, pojav medgeneracijskega sobivanja v ruralnem/primestnem/urbanem okolju ipd.

Namen moje raziskave bo v prvi vrsti uvideti, kakšna je kakovost življenja mladih v večgeneracijskih družinah, kar je odvisno od medsebojnih odnosov ter komunikacije med člani (Ramovš, 2003, str. 268), hkrati pa bo eden izmed glavnih namenov raziskave tudi ta, da si bodo lahko mladi ob reševanju vprašalnika sami naredili nekatere stvari znotraj družine tudi bolj razvidne (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019), prav tako pa jim bom s tem ustvarila prostor, da spregovorijo, kar pa lahko na človeka deluje tudi terapevtsko. Na širši ravni lahko rečem, da lahko ta raziskava pripomore tudi k razmisleku o oblikovanju določenih novih služb oziroma boljši organizaciji institucij socialnega varstva, saj smo se znašli v času, ko se družba stara in v domovih za stare primanjkuje mest, kar pomeni, da se velikokrat pričakuje, da bo družina priskočila na pomoč staremu človeku – a kaj storiti, če njihovi odnosi niso dobri, če družina ni pripravljena sprejeti te odgovornosti?

2.1 Raziskovalna vprašanja

R1: Kako je način bivanja (sobivanje) povezan s starostjo oseb?

R2: V kakšnih sorodstvenih odnosih so (bile) vprašane mlade osebe s sobivajočimi predstavniki tretje generacije?

R3: Kakšne razlike v stilih vzgoje so prepoznavale oziroma prepoznavajo vprašane osebe v svojem okolju bivanja?

R4: Kakšna je povezava med pogostostjo konfliktov in zadovoljstvom vprašanih oseb?

R5: Kakšna je povezava med številom let sobivanja in zadovoljstvom vprašanih oseb?

R6: Kakšna je pogostost pojava medgeneracijskega sobivanja vprašanih oseb v različnih okoljih?

2.2 Hipoteze

H1: Način bivanja (sobivanje) je povezan s starostjo vprašanih oseb.

Operacionalizacija: Trditev, da je način bivanja (sobivanje) povezan s starostjo vprašanih oseb, bo potrjena, če se bo pri izračunu Cramerjevega koeficienta α pokazala vrednost vključno z 0,05 ali več – da se bo pri izračunu pokazala vsaj šibka povezanost med spremenljivkama.

H2: Predstavniki tretje generacije, s katerimi imajo vprašani mladi izkušnjo sobivanja, so z njimi v sorodu po materini strani.

Operacionalizacija: Trditev, da so predstavniki tretje generacije, s katerimi imajo vprašani mladi izkušnjo sobivanja, z njimi v sorodu po materini strani, bo potrjena, če bo več kot polovica vprašanih mladih oseb pri vprašanju: »Po kateri strani je bil oziroma so bili sobivajoči stari starš/-i z vami v sorodu?« izbrala odgovor a) Po materini strani.

H3: S strani tretje generacije do srednje generacije po mnenju vprašanih predstavnikov mlade generacije prevladuje permissivni stil vzgoje oziroma elementi le-tega.

Operacionalizacija: Trditev, da s strani tretje generacije do srednje generacije po mnenju vprašanih predstavnikov mlade generacije prevladuje permissivni stil vzgoje oziroma elementi le-tega, bo potrjena, če bo pri vprašanju: »Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila

vzgoje prevladujejo po vaši oceni s strani sobivajočih starih staršev do vaših staršev (na podlagi pripovedovanj, izkušenj ipd.)?« največ vprašanih oseb izbralo odgovor c) Permisivni.

H4: Večja kot je (bila) pogostost konfliktov, manj so (bile) vprašane mlade osebe zadovoljne z medgeneracijskim sobivanjem.

Operacionalizacija: Trditev, da večja kot je (bila) pogostost konfliktov znotraj družine, manj zadovoljne so (bile) vprašane mlade osebe z medgeneracijskim sobivanjem, bo potrjena, če se bo pri izračunu Spearmanovega koeficienta korelacije rangov pokazala (negativna) vrednost nad 0,20, torej vsaj nizka korelacija.

H5: Daljše kot je (bilo) obdobje sobivanja, bolj zadovoljne so (bile) vprašane mlade osebe z njim.

Operacionalizacija: Trditev, da so (bile) vprašane mlade osebe z medgeneracijskim sobivanjem bolj zadovoljne, če je bilo obdobje sobivanja daljše, bo potrjena, če se bo pri izračunu Spearmanovega koeficienta linearne korelacije pokazala (pozitivna) vrednost nad 0,20, torej vsaj nizka korelacija.

H6: Medgeneracijsko sobivanje med vprašanimi osebami prevladuje v suburbanem oziroma primestnem okolju.

Operacionalizacija: Trditev, da medgeneracijsko sobivanje med vprašanimi osebami prevladuje v suburbanem oziroma primestnem okolju, bo potrjena, če bo pri vprašanju: »Kako bi opredelili lokacijo vašega bivanja v času medgeneracijskega sobivanja?« največ vprašanih oseb izbralo odgovor b) Suburbano okolje.

3 Metodologija

3.1 Vrsta raziskave

Moja raziskava je *kvantitativna*, saj so se v njej zbirali podatki, ki sem jih nato preštela in kvantitativno analizirala (Mesec, 2009, str. 85). Zanimali so me predvsem številčni podatki – koliko so vprašane osebe stare, kako dolgo je trajalo oziroma traja medgeneracijsko sobivanje v primerih vprašanih oseb, koliko vprašanih mladih bi želelo nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem, kakšna je pogostost medgeneracijskega sobivanja vprašanih oseb v različnih okoljih ipd. Tudi tematska vprašanja so bila večinoma le zaprtega tipa, tako da načeloma primarno nisem zbirala besednih opisov (zgolj dve vprašanji odprtega tipa).

Raziskava je prav tako *empirična*, saj sem v njej zbirala novo, neposredno izkustveno gradivo, in sicer v mojem primeru s spraševanjem. Vso pridobljeno gradivo sem kasneje uporabila za preverjanje hipotez (Mesec, 2009, str. 84), ki sem si jih zastavila na samem začetku raziskovanja.

Poleg tega je moja raziskava še *deskriptivna oziroma opisna*, saj je bil njen namen količinsko (kvantitativno) opredeliti ali oceniti osnovne značilnosti proučevanega pojava ter tudi ugotoviti domneven obstoj in jakost zveze med različnimi značilnostmi. Jasno sem formulirala tudi hipoteze, ki imajo obliko trditev (intenziteta, pogostost, stopnja pojava), nekatere izražajo domneve o zvezah med različnimi značilnostmi. Pri raziskovanju sem (kot je omenjeno že zgoraj) ustrezno uporabila standardizirane postopke, ki so bili predhodno preizkušeni (Mesec, 2009, str. 81, 82) – v mojem primeru strukturiran spletni vprašalnik.

Raziskava je tudi *korelacijska*, saj sem z njo torej raziskovala tudi povezave oziroma zveze med različnimi spremenljivkami (Mesec, 2009, str. 82, 83), in sicer sem si že v raziskovalnih vprašanjih zastavila raziskovanje različnih povezav – povezava med načinom bivanja (sobivanjem) in starostjo vprašanih oseb; povezava med pogostostjo konfliktov in zadovoljstvom vprašanih oseb; povezava med številom let sobivanja in zadovoljstvom vprašanih oseb.

3.2 Spremenljivke

Tabela 3.2.1: Spremenljivke

SPREMENLJIVKE	INDIKATORJI	MODALITETE
STAROST MLADE GENERACIJE	Navedba starosti (dopolnjenih let) v vprašalniku. »Prosim, navedite vašo starost (15–29 let): _____«	Prazna črta – anketiranci sami navedejo starosti/številčne vrednosti.
MEDGENERACIJSKO SOBIVANJE V SEDANJOSTI	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Ali sedaj bivate skupaj s starši in starimi starši?«	Vnaprej podana odgovora: - Da - Ne
MEDGENERACIJSKO SOBIVANJE V PRETEKLOSTI	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Če sedaj ne prebivate skupaj s starši in starimi starši, ali ste kdaj v preteklosti sobivali?«	Vnaprej podana odgovora: - Da - Ne
STATUS V PRETEKLOSTI	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšen je bil vaš status v času sobivanja s starši in starimi starši?«	Vnaprej podani odgovori: - Dijak - Študent - Zaposlen/samozaposlen - Brezposeln
ZAKONSKI STAN V PRETEKLOSTI	Označen oziroma naveden odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšen je bil vaš zakonski stan v času sobivanja s starši in starimi starši?«	Vnaprej podani odgovori: - Samski - V zvezi - Poročen - Drugo: _____ (navedejo sami)
OTROK V PRETEKLOSTI	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Ali ste v času sobivanja s starši in starimi starši že imeli kakšnega otroka?«	Vnaprej podana odgovora: - Da - Ne
TRAJANJE MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA	Navedba let v vprašalniku. »Kako dolgo je trajalo/traja vaše medgeneracijsko sobivanje? Navedite število let: _____«	Prazna črta – anketiranci sami navedejo leta/številčne vrednosti.
OBLIKA MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA – Bivališče	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kaj (je) v času medgeneracijskega sobivanja predstavljalo/predstavlja vaše bivališče?«	Vnaprej podana odgovora: - Hiša - Stanovanje
OBLIKA MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA – Gospodinjstvo	Označen oziroma naveden odgovor anketiranca v vprašalniku. »V kakšnem gospodinjstvu ste živeli oziroma živite v času medgeneracijskega sobivanja in s kom?«	Vnaprej podani odgovori: - Skupno gospodinjstvo otrok, staršev in starih staršev - Skupno gospodinjstvo otrok in staršev, ločeno gospodinjstvo starih staršev - Skupno gospodinjstvo otrok in starih staršev, ločeno gospodinjstvo staršev - Skupno gospodinjstvo staršev in starih staršev, ločeno gospodinjstvo otrok

		- Povsem ločena gospodinjstva otrok, staršev in starih staršev - Drugo: _____ (navedite sami)
OBLIKA MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA – Vhod (skupen vhod)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »S kom ste si delili oziroma si (ne) delite vhod v bivališče, ko ste sobivali, oziroma sobivate s starši in starimi starši (vaš zorni kot)?«	Vnaprej podani odgovori: - Mlada generacija - Odrasla generacija - Upokojenska generacija
OBLIKA MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA – Vhod (ločen vhod)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »S kom ste si delili oziroma si (ne) delite vhod v bivališče, ko ste sobivali, oziroma sobivate s starši in starimi starši (vaš zorni kot)?«	Vnaprej podani odgovori: - Mlada generacija - Odrasla generacija - Upokojenska generacija
OBLIKA MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA – Vhod (neprebivanje)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »S kom ste si delili oziroma si (ne) delite vhod v bivališče, ko ste sobivali, oziroma sobivate s starši in starimi starši (vaš zorni kot)?«	Vnaprej podani odgovori: - Mlada generacija - Odrasla generacija - Upokojenska generacija
ŠTEVILO ČLANOV SKUPNEGA GOSPODINJSTVA	Navedba števila članov skupnega gospodinjstva v vprašalniku. »Če ste sobivale/sobivate tri generacije v skupnem gospodinjstvu, prosim, navedite število članov: _____«	Prazna črta – anketiranci sami navedejo število članov/številčne vrednosti.
LASTNIŠTVO BIVALIŠČA	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kaj so bili oziroma so stari starši v odnosu do zgoraj navedenega bivališča (izbrana hiša ali stanovanje pri enem izmed vprašanj zgoraj)?«	Vnaprej podani odgovori: - Lastnik - Solastnik - Nič od navedenega
RAZLOGI/DEJAVNIKI MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA – Strukturni dejavniki	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšni so (bili) razlogi oziroma dejavniki za sobivanje treh generacij v vašem primeru oziroma v kolikšni meri posamezna skupina v vsakem okencu drži za vašo situacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5: - 1–sploh ne drži - 2–ne drži - 3–niti drži niti ne drži - 4–pretežno drži - 5–povsem drži
RAZLOGI/DEJAVNIKI MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA – Institucionalni dejavniki	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšni so (bili) razlogi oziroma dejavniki za sobivanje treh generacij v vašem primeru oziroma v kolikšni meri posamezna skupina v vsakem okencu drži za vašo situacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5: - 1–sploh ne drži - 2–ne drži - 3–niti drži niti ne drži - 4–pretežno drži - 5–povsem drži
RAZLOGI/DEJAVNIKI MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA – Kulturni dejavniki	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšni so (bili) razlogi oziroma dejavniki za sobivanje treh generacij v vašem primeru oziroma v kolikšni meri posamezna skupina v vsakem okencu drži za vašo situacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5: - 1–sploh ne drži - 2–ne drži - 3–niti drži niti ne drži - 4–pretežno drži - 5–povsem drži

RAZLOGI/DEJAVNIKI MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA – Individualni dejavniki	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšni so (bili) razlogi oziroma dejavniki za sobivanje treh generacij v vašem primeru oziroma v kolikšni meri posamezna skupina v vsakem okencu drži za vašo situacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5: - 1–sploh ne drži - 2–ne drži - 3–niti drži niti ne drži - 4–pretežno drži - 5–povsem drži
POGOSTOST STIKOV – Mlada generacija	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kako pogosto ste imeli oziroma imate ob sobivanju s predstavniki posameznih generacij povprečno stike?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – definiranih kategorij): - 1–nikoli (nisem živel/ne živim s to generacijo) - 2–redko (manj kot 1x na teden) - 3–občasno (1–3x na teden) - 4–pogosto (4–6x na teden) - 5–zelo pogosto (vsak dan)
POGOSTOST STIKOV – Odrasla generacija	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kako pogosto ste imeli oziroma imate ob sobivanju s predstavniki posameznih generacij povprečno stike?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – definiranih kategorij): - 1–nikoli (nisem živel/ne živim s to generacijo) - 2–redko (manj kot 1x na teden) - 3–občasno (1–3x na teden) - 4–pogosto (4–6x na teden) - 5–zelo pogosto (vsak dan)
POGOSTOST STIKOV – Tretja generacija	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kako pogosto ste imeli oziroma imate ob sobivanju s predstavniki posameznih generacij povprečno stike?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – definiranih kategorij): - 1–nikoli (nisem živel/ne živim s to generacijo) - 2–redko (manj kot 1x na teden) - 3–občasno (1–3x na teden) - 4–pogosto (4–6x na teden) - 5–zelo pogosto (vsak dan)
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Mlada generacija (obisk)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Mlada generacija (srečanje/pogovor mimogrede)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Mlada generacija (skupne aktivnosti)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno

		- 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Mlada generacija (pogovor na daljavo)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Odrasla generacija (obisk)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Odrasla generacija (srečanje/pogovor mimogrede)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Odrasla generacija (skupne aktivnosti)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Odrasla generacija (pogovor na daljavo)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Tretja generacija (obisk)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Tretja generacija (srečanje/pogovor mimogrede)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno

		- 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Tretja generacija (skupne aktivnosti)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«</i>	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
POGOSTOST DOLOČENIH OBLIK STIKOV – Tretja generacija (pogovor na daljavo)	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?«</i>	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov): - 1–nikoli - 2–redko - 3–občasno - 4–pogosto - 5–zelo pogosto
PREDSTAVNIKI TRETJE/UPOKOJENSKE GENERACIJE	Označen oziroma naveden odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»Kdo (je) predstavlja(l) tretjo oziroma upokojensko generacijo, s katero ste sobivali/sobivate?«</i>	Vnaprej podani odgovori: - Babica in dedek - Babica - Dedek - Babica in njen nov partner - Dedek in njegova nova partnerka - Drugo: _____ (navedite sami)
SORODSTEVNA POVEZAVA SOBIVAJOČIH STARIH STARŠEV	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»Po kateri strani je oziroma so (bili) sobivajoči stari starši/-i z vami v sorodu?«</i>	Vnaprej podani odgovori: - Po mamin strani - Po očetovi strani - Po obeh straneh
STOPNJA STRINJANJA S TRDITVAMI – Vsi stiki	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»V kolikšni meri se strinjate s spodaj navedenimi trditvami?«</i>	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica strinjanja): - 1–sploh se ne strinjam - 2–ne strinjam se - 3–niti se ne strinjam niti se strinjam - 4–strinjam se - 5–popolnoma se strinjam
STOPNJA STRINJANJA S TRDITVAMI – Stiki v živo	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»V kolikšni meri se strinjate s spodaj navedenimi trditvami?«</i>	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica strinjanja): - 1–sploh se ne strinjam - 2–ne strinjam se - 3–niti se ne strinjam niti se strinjam - 4–strinjam se - 5–popolnoma se strinjam
STOPNJA STRINJANJA S TRDITVAMI – Odnosi	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»V kolikšni meri se strinjate s spodaj navedenimi trditvami?«</i>	Ocenjevalna lestvica 1–5 (lestvica strinjanja): - 1–sploh se ne strinjam - 2–ne strinjam se - 3–niti se ne strinjam niti se strinjam - 4–strinjam se - 5–popolnoma se strinjam

PREDNOSTI MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA	Označeni oziroma navedeni odgovori anketiranca v vprašalniku. <i>»Označite, katere prednosti medgeneracijskega sobivanja ste sami prepoznali oziroma jih prepoznavate.«</i>	Vnaprej podani odgovori: - Delitev stroškov - Varstvo otrok - Več stikov - Družba - Obojestransko učenje - Obojestranska pomoč - Odpravljanje stereotipnega doživljanja generacij - Pridobitev veščin sodelovanja s sočlovekom - Občutek varnosti - Pozitivni učinki na šolskem oziroma študijskem področju - Drugo: _____ (navedejo sami)
SLABOSTI MEDGENERACIJSKEGA SOBIVANJA	Označeni oziroma navedeni odgovori anketiranca v vprašalniku. <i>»Označite, katere slabosti medgeneracijskega sobivanja ste sami prepoznali oziroma jih prepoznavate.«</i>	Vnaprej podani odgovori: - Nadzor, pomanjkanje zasebnosti, osebnega prostora - Različne pridobljene navade generacij - Težave z organiziranjem bivalnih prostorov - Povečanje konfliktov - Prilagajanje - Kompromisi - Pričakovanje, da si na voljo starim staršem v svojem prostem času - Težave s čistočo in higieno - Razlike v načinu vzgoje staršev in starih staršev - Pojav nasilja (besednega, čustvenega, telesnega ipd.) - Drugo: _____ (navedejo sami)
POGOSTOST KONFLIKTOV	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»Kako pogosto so nastajali oziroma nastajajo konflikti med generacijami?«</i>	Lestvica pogostosti – nedefiniranih pojmov: - Nikoli - Redko - Občasno - Pogosto - Vedno
ODZIV NA KONFLIKTE – Mlada generacija	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»V primeru, da ste na zgornje vprašanje odgovorili z: redko/občasno/pogosto/vedno, me zanima, kakšen način odziva je posamezna generacija ob pojavu medgeneracijskih konfliktov po vašem mnenju najpogosteje uporabila oziroma ga najpogosteje uporablja? Za vsako generacijo izberite en najpogostejši način.«</i>	Vnaprej podani odgovori: - Umik - Podreditev - Izvajanje pritiska - Kompromis - Razreševanje konflikta
ODZIV NA KONFLIKTE – Odrasla generacija	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku.	Vnaprej podani odgovori: - Umik

	»V primeru, da ste na zgornje vprašanje odgovorili z: redko/občasno/pogosto/vedno, me zanima, kakšen način odziva je posamezna generacija ob pojavu medgeneracijskih konfliktov po vašem mnenju najpogosteje uporabila oziroma ga najpogosteje uporablja? Za vsako generacijo izberite en najpogostejši način.«	- Podreditev - Izvajanje pritiska - Kompromis - Razreševanje konflikta
ODZIV NA KONFLIKTE – Upokojenska generacija	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »V primeru, da ste na zgornje vprašanje odgovorili z: redko/občasno/pogosto/vedno, me zanima, kakšen način odziva je posamezna generacija ob pojavu medgeneracijskih konfliktov po vašem mnenju najpogosteje uporabila oziroma ga najpogosteje uporablja? Za vsako generacijo izberite en najpogostejši način.«	Vnaprej podani odgovori: - Umik - Podreditev - Izvajanje pritiska - Kompromis - Razreševanje konflikta
NASTANEK KONFLIKTOV	Označeni odgovori anketiranca v vprašalniku. »Med katerimi generacijami (je) v času sobivanja najpogosteje nastal/nastane konflikt?«	Vnaprej podani odgovori: - Konflikti niso nastajali oziroma ne nastajajo - Med predstavniki mlade generacije (konflikt znotraj generacije) - Med predstavniki odrasle generacije (konflikt znotraj generacije) - Med predstavniki upokojenske generacije (konflikt znotraj generacije) - Med mlado (otroci) in srednjo generacijo (starši) - Med mlado (otroci) in upokojensko generacijo (stari starši) - Med srednjo (starši) in upokojensko generacijo (stari starši) - Med vsemi tremi generacijami (otroci, starši, stari starši)
STILI VZGOJE – Stari starši do staršev	Označen oziroma naveden odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila vzgoje prevladujejo po vaši oceni s strani sobivajočih starih staršev do vas, mlade generacije?«	Vnaprej podani odgovori: - AVTORITARNI (vnukov glas brez pomena – njegova poslušnost, pravila s strani starih staršev, disciplina) - DEMOKRATIČNI (dvosmerna komunikacija – pogovor starega starša in vnuka, skupno raziskovanje, možnost odločanja obeh) - PERMISIVNI (svoboda, neosredotočenost na disciplino, ni vodstva starih)

		staršev, ni nadzora, pomembne vnukove samougotovitve) - Drugo: _____ (navedejo sami)
STILI VZGOJE – Stari starši do mlade generacije	Označen oziroma naveden odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila vzgoje prevladujejo po vaši oceni s strani sobivajočih starih staršev do vas, mlade generacije?«</i>	Vnaprej podani odgovori: - AVTORITARNI (vnukov glas brez pomena – njegova poslušnost, pravila s strani starih staršev, disciplina) - DEMOKRATIČNI (dvosmerna komunikacija – pogovor starega starša in vnuka, skupno raziskovanje, možnost odločanja obeh) - PERMISIVNI (svoboda, neosredotočenost na disciplino, ni vodstva starih staršev, ni nadzora, pomembne vnukove samougotovitve) - Drugo: _____ (navedejo sami)
STILI VZGOJE – Starši do mlade generacije	Označen oziroma naveden odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila vzgoje prevladujejo po vaši oceni s strani sobivajočih starih staršev do vas, mlade generacije?«</i>	Vnaprej podani odgovori: - AVTORITARNI (vnukov glas brez pomena – njegova poslušnost, pravila s strani starih staršev, disciplina) - DEMOKRATIČNI (dvosmerna komunikacija – pogovor starega starša in vnuka, skupno raziskovanje, možnost odločanja obeh) - PERMISIVNI (svoboda, neosredotočenost na disciplino, ni vodstva starih staršev, ni nadzora, pomembne vnukove samougotovitve) - Drugo: _____ (navedejo sami)
ZADOVOLJSTVO Z MEDGENERACIJSKIM SOBIVANJEM	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»Kako bi ocenili svoje zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem?«</i>	Lestvica zadovoljstva: - Skrajno nezadovoljen - Nezadovoljen - Niti zadovoljen niti nezadovoljen - Zadovoljen - Zelo zadovoljen
ŽELJA PO NADALJEVANJU Z MEDGENERACIJSKIM SOBIVANJEM V PRIHODNOSTI	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. <i>»Bi želeli kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem?«</i>	Vnaprej podani odgovori: - Da - Ne - Ne vem
RAZLOGI ZA ODGOVOR GLEDE NADALJEVANJA Z	Navedba opisnega odgovora anketiranca v vprašalniku.	Prazna črta – anketiranci sami navedejo razlog(e)/besedne opise.

MEDGENERACIJSKIM SOBIVANJEM	»Navedite razlog za izbiro vašega odgovora pri prejšnjem vprašanju.«	
LOKACIJA BIVANJA	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kako bi opredelili lokacijo vašega bivanja v času medgeneracijskega sobivanja?«	Vnaprej podani odgovori: - RURALNO okolje (vas, trg, zaselek, posamezna kmetija) - SUBURBANO okolje (manjše mesto, kraj) - URBANO okolje (večje mesto – Mestni občini Ljubljana ali Maribor)
DODATNO NA TEMO	Navedba opisnega odgovora anketiranca v vprašalniku. »Bi želeli na temo »medgeneracijskega sobivanja« oziroma glede vaše izkušnje z njim še kaj dodati?«	Prazna črta – anketiranci sami navedejo izkušnje/besedne opise.
SPOL	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Spol:«	Vnaprej podani odgovori: - Ženski - Moški - Nebinarna oseba - Ne želim se opredeliti
TRENUTEN STATUS	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšen je vaš trenuten status?«	Vnaprej podani odgovori: - Dijak - Študent - Zaposlen/samozaposlen - Brezposeln
TRENUTEN ZAKONSKI STAN	Označen oziroma naveden odgovor anketiranca v vprašalniku. »Kakšen je vaš trenuten zakonski stan?«	Vnaprej podani odgovori: - Samski - V zvezi - Poročen - Drugo: _____ (navedejo sami)
OTROK V SEDANJOSTI	Označen odgovor anketiranca v vprašalniku. »Ali že imate kakšnega otroka?«	Vnaprej podana odgovora: - Da - Ne

3.3 Merski instrument

Pri svoji raziskavi sem za merski instrument uporabila strukturiran spletni vprašalnik, oblikovan v programu Arnes 1ka, ki sem ga pred objavo testirala s štirimi osebami ter ga popravila, dodelala in izboljšala na podlagi njihovih povratnih informacij.

Vprašalnik je bil sestavljen iz 38 vprašanj, eno izmed njih je predstavljalo še soglasje staršev mladoletnim osebam. Vprašanja so bila večinoma zaprtega tipa z enim možnim odgovorom (16 vprašanj), pojavili pa sta se tudi 2 vprašanji zaprtega tipa z več možnimi odgovori, 9 vprašanj polodprtega oziroma kombiniranega tipa, od tega je bilo 7 vprašanj polodprtega tipa z enim možnim odgovorom in 2 vprašanji polodprtega tipa z več možnimi odgovori, 2 vprašanji sta bili še odprtega tipa ter 8 vprašanj z merskimi lestvicami.

Moj vprašalnik je vseboval instrumente z enim samim indikatorjem (npr. vprašanje o starosti) ter ocenjevalne lestvice oziroma lestvice subjektivnega ocenjevanja, in sicer lestvice pogostosti (nikoli / redko / občasno / pogosto / vedno oziroma nikoli / redko / občasno / pogosto / zelo pogosto), znotraj katerih so se pojavile tako lestvice nedefiniranih pojmov (npr. 1–nikoli, 2–redko, 3–občasno, 4–pogosto, 5–zelo pogosto, kjer nisem predhodno definirala vsake stopnje), kot tudi lestvice definiranih kategorij (npr. 1–nikoli (nisem živel/-a oz. ne živim s to generacijo), 2–redko (manj kot 1x na teden), 3–občasno (1–3x na teden), 4–pogosto (4–6x na teden), 5–zelo pogosto (vsak dan), kjer je bila torej vsaka stopnja opisana z verbalnimi definicijami; Mesec, 2009, str. 121, 122); lestvico zadovoljstva (skrajno nezadovoljen / nezadovoljen / niti zadovoljen niti nezadovoljen / zadovoljen / zelo zadovoljen), prav tako pa so se pojavile še lestvice stališč oziroma lestvice strinjanja (vprašanje glede stopnje strinjanja pri treh trditvah; Mesec, Rode, Rihter, Žiberna in Rape Žiberna, 2018, str. 20).

S pomočjo podatkov, ki sem jih pridobila z vprašalnikom, sem kasneje lahko odgovorila na svoja raziskovalna vprašanja ter potrdila ali ovrgla hipoteze, ki sem si jih v začetku raziskovanja zastavila.

Vprašalnik je bil skoraj v celoti povsem samostojno oblikovan, dokončno pa je bil dodelan s pomočjo mentorja. Vprašanja sem sestavila sama, prav tako odgovore, ki sem jih oblikovala predvsem s pomočjo prebrane teorije, pregledom številnih raziskav na to temo, hkrati pa tudi na podlagi lastnih izkušenj.

3.4 Populacija in vzorčenje

V svojem diplomskem delu sem se osredotočila predvsem na raziskovanje sobivanja treh genealoških generacij, ki so torej med seboj povezane s sorodstvom, nasledstvom in družinskimi vlogami (Vujović, Luscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 290). Raziskovala sem izkušnje mlade generacije z medgeneracijskim sobivanjem, saj ostaja le-to kljub številnim družbenim spremembam še vedno pomembno za obravnavo odnosov med različnimi generacijami ter za obravnavo oskrbe, kjer so viri v širši družbi manj zanesljivi ter kadar določeni stresni dogodki zahtevajo večje število le-teh (Settles in Earland, 2009, str. 1134).

Moja populacija na splošno je torej zajemala mlado generacijo: ljudi od začetka življenja do starosti, ko se povprečje vrstnikov celovito osamosvoji – služba, prvi otrok, lastno gospodinjstvo (Macuh, 2019a, str. 140, 141) oziroma v mojem primeru natančneje osebe, stare med 15 in 29 let, ki imajo izkušnjo medgeneracijskega sobivanja. Spodnjo starost sem določila z vidika razumevanja te problematike, poleg tega tudi z vidika že pridobljene delne poslovne

sposobnosti in posledično možnega že dokaj lastnega odločanja o sodelovanju v raziskavi, zgornjo mejo pa sem določila na podlagi drugih raziskav, ki večinoma ob raziskovanju sodobne mladine in določenih tematik, ki se dotikajo moje, vzamejo to starost za zgornjo mejo. Prav tako pa za populacijo mladih tudi Statistični urad RS upošteva starostno obdobje 15–29 let (Lahe, Cupar, Deželan in Vombergar, 2020, str. 55). Raziskovala sem osebe, živeče v Sloveniji, ob tem pa želela doseči čim več različnih okolij bivanja (ruralna, primestna, mestna). Njihove izkušnje sem raziskovala en mesec, in sicer od 20. marca 2023 do 17. aprila 2023.

Tabela 3.4.1: Opredelitev populacije

STVARNA	KRAJEVNA	ČASOVNA
Osebe, stare od vključno 15 do vključno 29 let, z izkušnjo medgeneracijskega sobivanja.	Slovenija.	Obdobje med 20.3.2023 in 17.4.2023.

Ker je bila populacija za mojo raziskavo prevelika in tako torej težko dostopna, sem se v raziskavi poslužila vzorčenja, in sicer *neslučajnostnega*, natančneje *priročnega* (Mesec, 2009, str. 153), saj sem za svojo raziskavo kontaktirala poznane mlade osebe z izkušnjo medgeneracijskega sobivanja, poleg tega sem povabilo skupaj s spletnim vprašalnikom objavila na svojih spletnih socialnih omrežjih, kar pomeni, da je bil vprašalnik dostopen mojim spletnim prijateljem oziroma tudi nepoznanim osebam, ko sem objavo uredila v različnih skupinah na spletnih družbenih omrežjih; prav tako še v sklopu priročnega vzorčenja po *metodi snežne kepe* (Mesec, 1998, str. 95), saj sem poznane mlade osebe tudi prosila za deljenje vprašalnika med njim poznane ljudi, poleg tega pa sem na spletnih socialnih omrežjih svoje tamkajšnje prijatelje prosila za delitve na njihovem profilu, med njihove spletne prijatelje. Moj vzorec je zajemal 201 enoto.

3.5 Zbiranje podatkov

Moja metoda raziskovanja je bila *standardizirano pisno individualno enkratno posredno spletno spraševanje oziroma anketiranje*, in sicer (Mesec, 2009, str. 213–218):

- *Standardizirano* → Vprašanja so bila sestavljena vnaprej, urejena v določen vrstni red ter zapisana v obliki vprašalnika, v katerem so bili vnaprej predvideni tudi možni odgovori. Vsem vprašancem so bila zastavljena ista vprašanja.
- *Pisno* → Vprašanci so na spletnih omrežjih dobili vprašalnik, ki so ga izpolnili popolnoma sami, torej brez moje prisotnosti.
- *Individualno* → Vsak vprašanec je zase, ločeno od drugih vprašancev izpolnil vprašalnik.

- *Enkratno* → Podatke sem pridobivala enkratno, kar pomeni, da spraševanja nisem ponavljala.
- *Posredno* → Jaz v vlogi raziskovalke in vprašanci nismo bili v neposrednem stiku –nismo se videli ali slišali, saj sem pridobivala odgovore preko spleta oziroma spletnih socialnih omrežij.
- *Spletno* → Vprašalnik je bil oblikovan v programu Arnes 1ka, poleg tega pa je bil le-ta objavljen na mojih spletnih socialnih omrežjih.

Podatke sem torej zbirala s spletnim anketiranjem v obdobju od 20.3.2023 do 17.4.2023. Spletni vprašalnik, ki sem ga oblikovala v programu Arnes 1KA, sem objavila na svojih spletnih družbenih omrežjih (Facebook in Instagram), in sicer tako na način objave na svojem profilu, kot tudi v različne skupine, poleg tega pa so moj vprašalnik delili dalje tudi moji spletni prijatelji med svoje prijatelje na svojih profilih spletnih družbenih omrežij.

3.6 Obdelava podatkov

Na koncu sem za večino pridobljenih podatkov opravila kvantitativno analizo s pomočjo statističnih metod (Mesec, 2009, str. 121, 122; Mesec, Rode, Rihter, Žiberna in Rape Žiberna, 2018, str. 19). Podatke, ki so se zbrali v programu Arnes 1ka, sem najprej prenesla v Excel. Za vsako vprašanje sem oblikovala tabele in ustrezne grafe za boljši prikaz zbranih podatkov. V tabelah sem izračunala tudi odstotke in kumulativne odstotke. Pri določenih vprašanjih sem izračunala še povprečne vrednosti ter standardni odklon, prav tako sem določila še modus in mediano. Pri hipotezah, pri katerih me je zanimala povezava med spremenljivkami, sem izračunala tudi Spearmanov koeficient ter kontingenčni koeficient moči povezanosti Cramerjev α , izpeljan iz hi-kvadrata. S pomočjo zbranih ter nadaljnje obdelanih oziroma analiziranih podatkov sem lahko preverila raziskovalna vprašanja in hipoteze, zastavljene v začetku raziskovanja.

Za vprašanji odprtega tipa sem se poslužila še kvalitativne analize, kjer mi je osnovo predstavljal postopek klasifikacije in oblikovanja abstraktnejših izrazov iz empirično pridobljenih zapisov v vprašalniku oziroma – odprto ter osno kodiranje (Mesec, 1998, str. 104, 106, 110).

Pri vprašanju, ki naj bi bilo obvezujoče za vse in kjer je bila od oseb zahtevana obrazložitev enega izmed svojih izbranih odgovorov, sem vse zbrane izjave prepisala v Word, nato pa opravila odprto kodiranje, kasneje še osno. Najprej sem izjave vprašanih oseb ločila po tem, kar so izbrali pri predhodnem vprašanju, in sicer ali »Da«, »Ne«, ali »Ne vem« ter tako vsem

navedenim razlogom za izbranim odgovorom »Da« pripisala črko A, razlogom za izbranim odgovorom »Ne« pripisala B in razlogom za izbranim odgovorom »Ne vem« črko C. Nato sem za črko zapisala zaporedno številko vprašane osebe, za to številko pa še številko 32, ki je označevala zaporedno številko vprašanja.

Pri enem izmed končnih vprašanj, ki je bilo prav tako odrtega tipa, a je bilo bolj opsijsko/po želji, in pri katerem sem zgolj vprašala, ali želijo na temo še kaj dodati, sem različne in tudi manj številčne dobljene izjave zgolj zbrala po alinejah.

4 Rezultati

4.1 Starost oseb in soglasje staršev (1. in 2. vprašanje)

Tabela 4.1.1: Vprašanje 1 - Starost oseb (posamezni podatki)

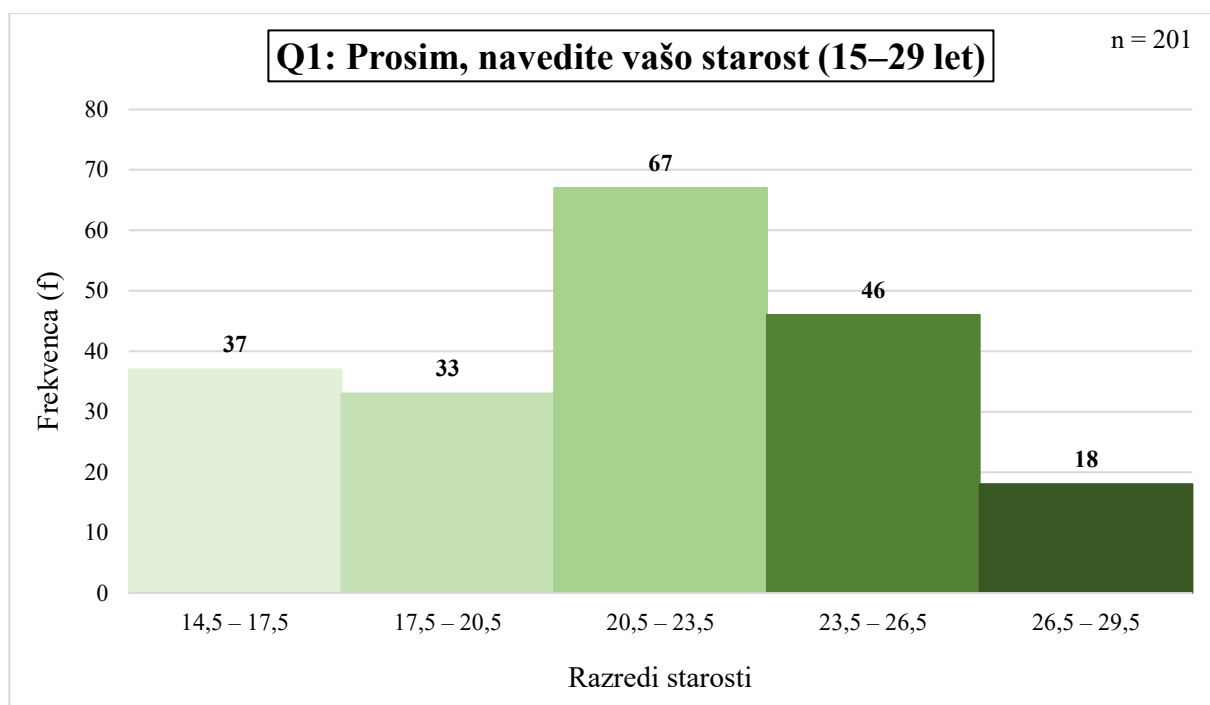
Q1: Prosim, navedite vašo starost (15–29 let):			
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Kumulativni odstotek (F %)
15	4	1,99	1,99
16	16	7,96	9,95
17	17	8,458	18,408
18	9	4,478	22,886
19	11	5,473	28,359
20	13	6,468	34,827
21	15	7,463	42,29
22	27	13,433	55,723
23	25	12,438	68,161
24	18	8,955	77,116
25	14	6,965	84,081
26	14	6,965	91,046
27	3	1,493	92,539
28	7	3,483	96,022
29	8	3,98	100
SKUPAJ	201	100	

Tabela 4.1.2: Vprašanje 1 - Starost oseb (razredi)

Razredi starosti	Natančne meje razredov $X_{0min} - X_{0max}$	X_K	f	f %	F	F %
15 – 17	14,5 – 17,5	16	37	18,408	37	18,408
18 – 20	17,5 – 20,5	19	33	16,418	70	34,826
21 – 23	20,5 – 23,5	22	67	33,333	137	68,159
24 – 26	23,5 – 26,5	25	46	22,886	183	91,045
27 – 29	26,5 – 29,5	28	18	8,955	201	100
SKUPAJ			201	100		

Tabela 4.1.3: Vprašanje 2 - Soglasje staršev

Q2: V kolikor ste še mladoletni, vas prosim, da za reševanje vprašalnika pridobite soglasje staršev, kar nato potrdite z označbo spodaj.		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Starši soglašajo z mojo udeležbo v raziskavi.	37	18
SKUPAJ	37	18 / 100

Graf 4.1.1: Vprašanje 1 - Starost oseb (razredi)

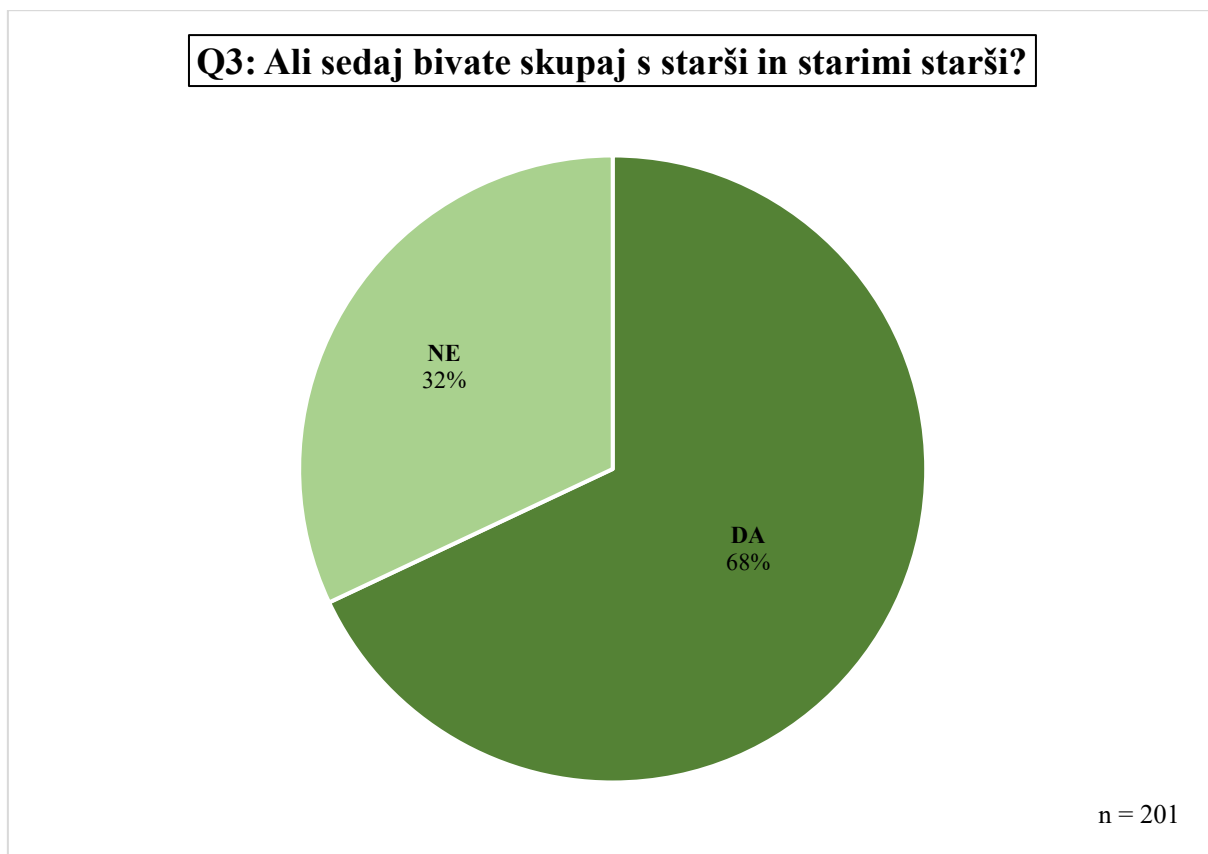
Iz tabel in histograma je razvidno, da je eno izmed srednje velikih skupin predstavljala skupina mladoletnih, torej starih od vključno 15 do vključno 17 let – teh je bilo 37 oziroma dobrih 18 odstotkov. Za vse te sem ustrezno pridobila tudi soglasja njihovih staršev, kar so potrdili z oznako pri drugem vprašanju (37 oseb, 18,4 %). Naslednjo, podobno veliko skupino je predstavljala skupina oseb, starih od vključno 18 do vključno 20 let, bilo jih je 33, kar je predstavljalo dobrih 16 odstotkov sodelujočih. Starostno naslednja skupina, torej skupina oseb, starih od vključno 21 do vključno 23, je bila v raziskavi najbolj zastopana. Teh oseb je bilo kar 67 oziroma dobrih 33 odstotkov. Naslednja starostna skupina, ki je zajemala osebe od vključno 24 do vključno 26 let, je bila tudi naslednja najbolj zastopana, in sicer jo je sestavljala skupina 46 oseb, kar je predstavljalo slabih 23 odstotkov vseh vprašanih. Najmanjša zastopana skupina je bila najstarejša starostna skupina, v kateri so bile osebe, stare od vključno 27 do vključno 29 let. Sestavljalo jo je 18 oseb oziroma skoraj 9 odstotkov sodelujočih v raziskavi.

Povprečna starost vprašanih oseb je bila 21,8 let s standardnim odklonom 3,64 let, kar pomeni, da so se torej starosti oseb v povprečju odklanjale za to vrednost. Modus je znašal vrednost 22, kar pomeni, da je bila to tista vrednost v množici podatkov, ki se je najpogosteje pojavila oziroma to, da je bilo največ oseb, sodelujočih v raziskavi, starih 22 let. Mediana je prav tako znašala vrednost 22, kar pomeni, da je ta starost predstavljala sredino med vrednostmi ter nadalje to, da je bila polovica oseb stara 22 let oz. manj, polovica oseb pa 22 oz. več.

4.2 Medgeneracijsko sobivanje v sedanjosti/preteklosti (3. in 4. vprašanje)

Tabela 4.2.1: Vprašanje 3 - Sobivanje s starši in starimi starši v sedanjosti

Q3: Ali sedaj bivate skupaj s starši in starimi starši?			
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Kumulativni odstotek (F %)
Da	136	68	68
Ne	65	32	100
SKUPAJ	201	100	

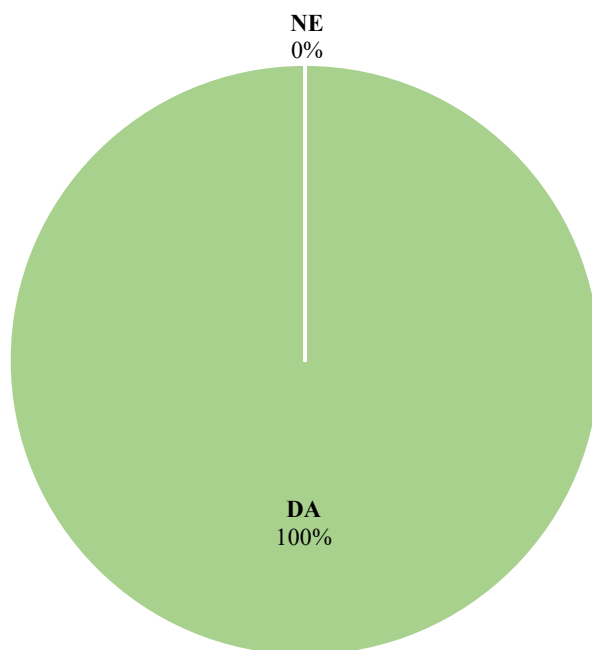

Graf 4.2.1: Vprašanje 3 - Sobivanje s starši in starimi starši v sedanjosti

Tabela 4.2.2: Vprašanje 4 - Sobivanje s starši in starimi starši v preteklosti

Q4: Če sedaj ne prebivate skupaj s starši in starimi starši, ali ste kdaj v preteklosti sobivali?			
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Kumulativni odstotek (F %)
Da	65	32 / 100	100
Ne	0	0 / 0	100
SKUPAJ	65	32 / 100	

Q4: Če sedaj ne prebivate skupaj s starši in starimi starši, ali ste kdaj v preteklosti sobivali?

n = 65

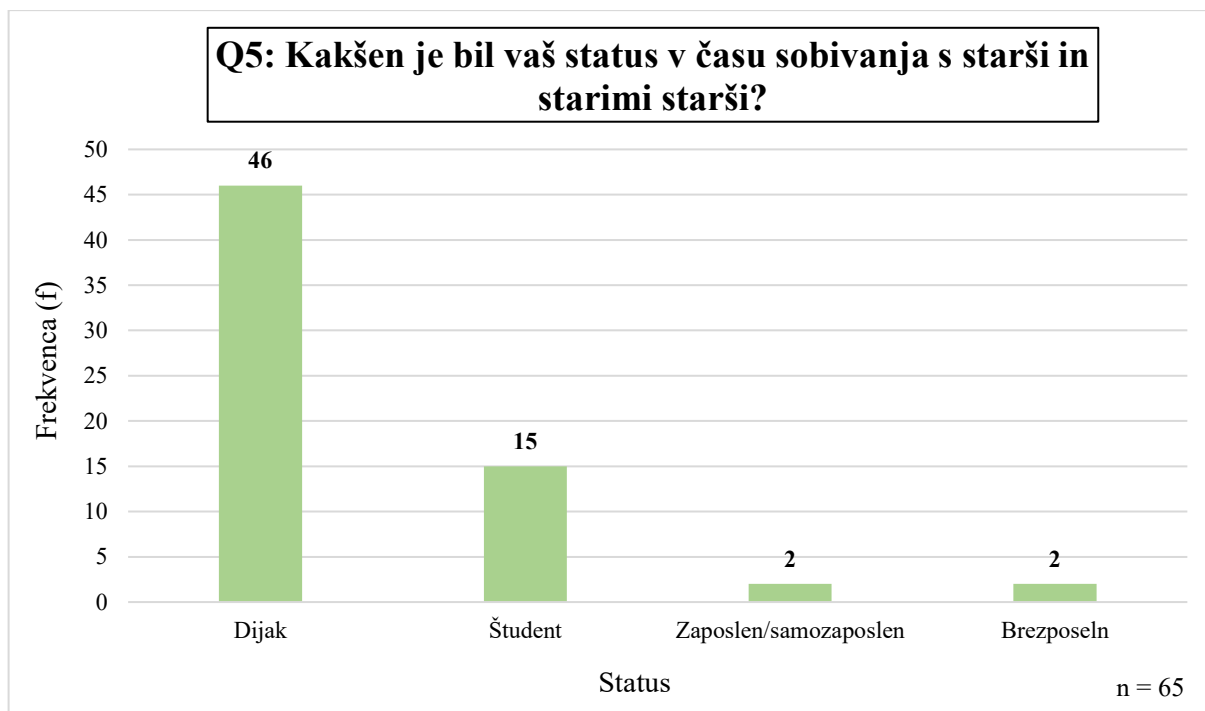
Graf 4.2.2: Vprašanje 4 - Sobivanje s starši in starimi starši v preteklosti

Iz tabel in tortnih grafov je razvidno, da je večina mladih oseb, sodelujočih v raziskavi, v trenutku izpolnjevanja vprašalnika živela skupaj s starši in starimi starši, in sicer je bilo teh oseb 136, kar je predstavljalo 68 odstotkov vseh vprašanih, medtem ko 65 oseb, ki so sodelovale v raziskavi, oziroma 32 odstotkov vprašanih v trenutku raziskave ni živelo skupaj s starši in starimi starši in so odgovarjali na vprašanja na podlagi izkušenj iz preteklosti.

4.3 Status v času medgeneracijskega sobivanja v preteklosti (5. vprašanje)

Tabela 4.3.1: Vprašanje 5 - Status v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti

Q5: Kakšen je bil vaš status v času sobivanja s starši in starimi starši?			
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Kumulativni odstotek (F %)
Dijak	46	23 / 71	71
Študent	15	7 / 23	94
Zaposlen/samozaposlen	2	1 / 3	97
Brezposeln	2	1 / 3	100
SKUPAJ	65	32 / 100	

Graf 4.3.1: Vprašanje 5 - Status v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti

Iz tabele in stolpičnega diagrama je razvidno, da je večina oseb, ki je v preteklosti imela izkušnjo sobivanja s starši in starimi starši, takrat imela status dijaka, in sicer je bilo teh oseb 46 oziroma 71 odstotkov samo teh vprašanih oseb, ki trenutno ne prakticirajo medgeneracijskega sobivanja (65). Nadalje je 15 oseb imelo status študenta oziroma 23 odstotkov oseb, ki so zaradi sobivanja v preteklosti odgovarjali na to vprašanje. Najmanj vprašanih oseb je imelo status zaposlenega/samozaposlenega ter status brezposelnega, in sicer sta vsako skupino sestavljali po 2 osebi oziroma po 1 odstotek vprašanih.

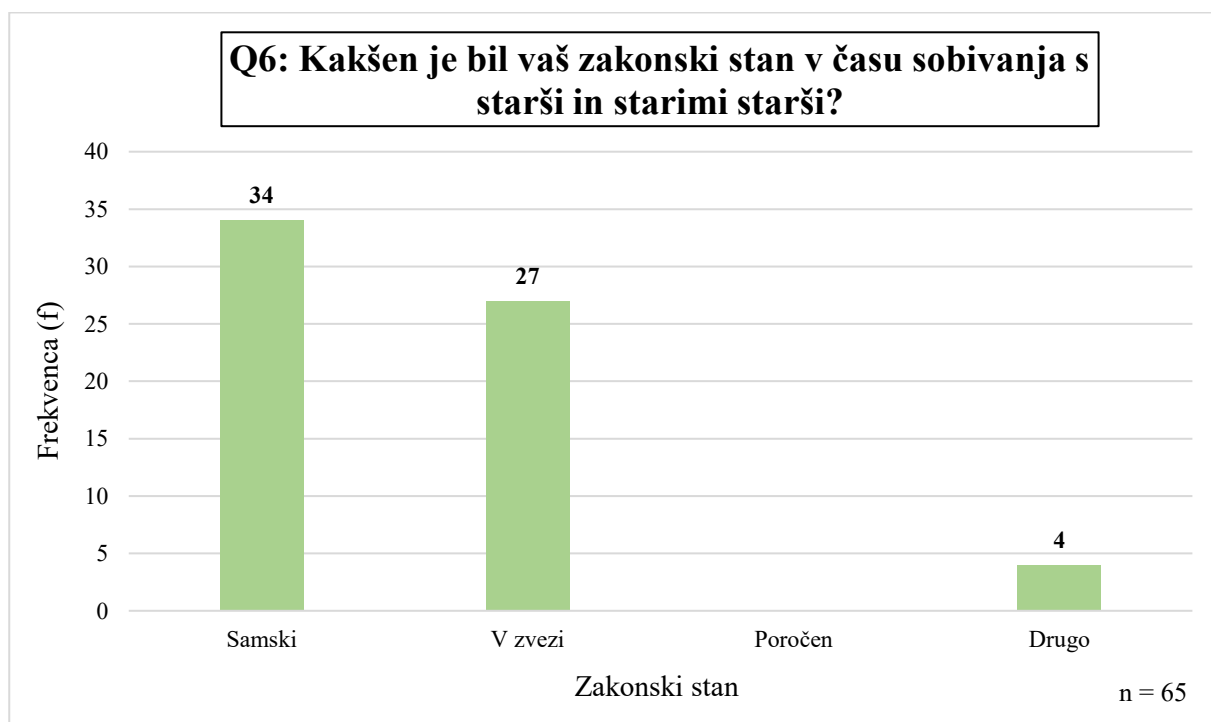
4.4 Zakonski stan v času medgeneracijskega sobivanja v preteklosti (6. vprašanje)

Tabela 4.4.1: Vprašanje 6 - Zakonski stan v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti

Q6: Kakšen je bil vaš zakonski stan v času sobivanja s starši in starimi starši?			
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Kumulativni odstotek (F %)
Samski	34	17 / 52	52
V zvezi	27	13 / 42	94
Poročen	0	0 / 0	94
Drugo	4	2 / 6	100
SKUPAJ	65	32 / 100	

Tabela 4.4.2: Vprašanje 6 - Zakonski stan v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti (Drugo)

Q6: Drugo	
Odgovori	Frekvenca (f)
Ločen	1
Otrok	1
Več časa samska, nekaj časa v zvezi	1
Nekaj časa samski, nato v zvezi, nato spet samski	1
SKUPAJ	4

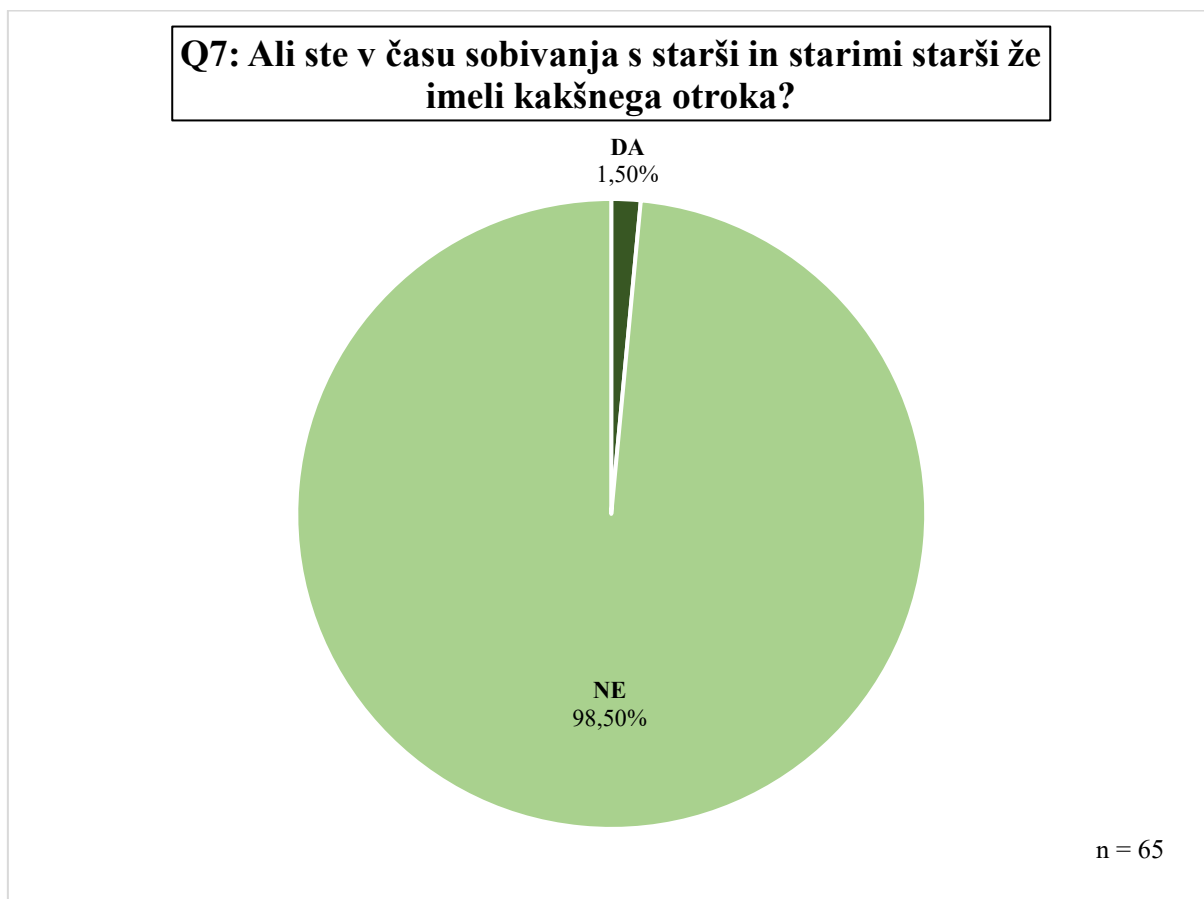
Graf 4.4.1: Vprašanje 6 - Zakonski stan v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti

Iz tabel in stolpičnega diagrama je razvidno, da je večina oseb, ki je v preteklosti imela izkušnjo sobivanja s starši in starimi starši, takrat bila samskih, in sicer je bilo le-teh 34 oziroma 52 odstotkov samo teh vprašanih oseb, ki trenutno ne prakticirajo medgeneracijskega sobivanja (65). Naslednjo največjo skupino so predstavljale osebe, ki so bile v tistem času v zvezi, in sicer jih je bilo 27 oziroma 42 odstotkov vprašanih oseb pri tem vprašanju. Poročen ni bil nihče. »Drugo« so odgovorile 4 osebe, kar je predstavljalo 6 odstotkov mladih vprašanih oseb, ki trenutno ne prakticirajo medgeneracijskega sobivanja. Med njimi se je znašla 1 ločena oseba, 1 otrok, 1 oseba, ki je dejala, da je v času sobivanja bila več časa samska in nekaj časa v zvezi, ter 1, ki je dejala, da je bila nekaj časa samska, nato v zvezi in nato spet samska.

4.5 Otrok v času medgeneracijskega sobivanja v preteklosti (7. vprašanje)

Tabela 4.5.1: Vprašanje 7 - Otrok v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti

Q7: Ali ste v času sobivanja s starši in starimi starši že imeli kakšnega otroka?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Da	1	1,5
Ne	64	98,5
SKUPAJ	65	100

Graf 4.5.1: Vprašanje 7 - Otrok v času sobivanja s starši in starimi starši v preteklosti

Iz tabele in tortnega grafa lahko razberemo, da večina oseb, ki je v preteklosti imela izkušnjo sobivanja s starši in starimi starši, v tistem času še ni imela kakšnega otroka, in sicer je bilo le-teh kar 64 oziroma 98,5 odstotkov, medtem ko je med 65 vprašanimi pri tem vprašanju le 1 oseba oziroma 1,5 odstotkov že imela otroka.

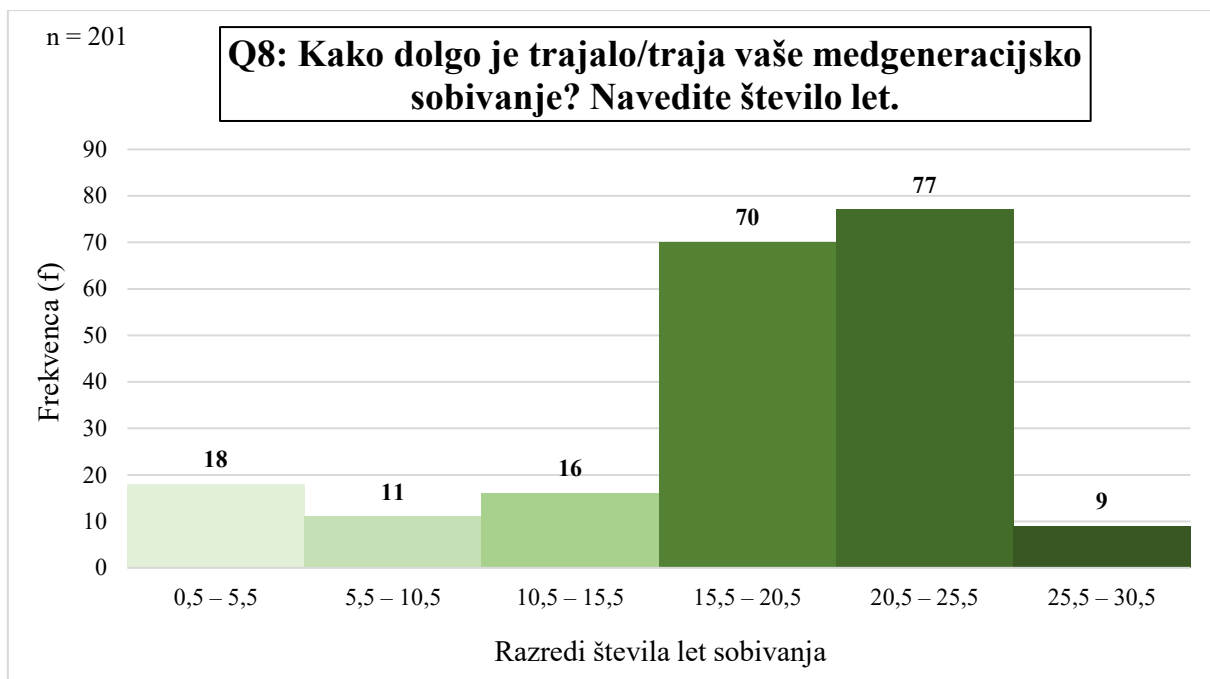
4.6 Trajanje medgeneracijskega sobivanja (8. vprašanje)

Tabela 4.6.1: Vprašanje 8 - Trajanje medgeneracijskega sobivanja (posamezni podatki)

Q8: Kako dolgo je trajalo/traja vaše medgeneracijsko sobivanje? Navedite število let:			
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Kumulativni odstotek (F %)
1	1	0,498	0,498
2	5	2,488	2,986
3	6	2,985	5,971
4	4	1,99	7,961
5	2	0,995	8,956
6	2	0,995	9,951
7	2	0,995	10,946
8	2	0,995	11,941
9	1	0,498	12,439
10	4	1,99	14,429
11	2	0,995	15,424
12	1	0,498	15,922
13	2	0,995	16,917
14	2	0,995	17,912
15	9	4,478	22,39
16	9	4,478	26,868
17	13	6,468	33,336
18	16	7,96	41,296
19	13	6,468	47,764
20	19	9,453	57,217
21	14	6,965	64,182
22	21	10,448	74,63
23	20	9,95	84,58
24	13	6,468	91,048
25	9	4,478	95,526
26	6	2,985	98,511
27	0	0	98,511
28	2	0,995	99,506
29	1	0,498	100
SKUPAJ	201	100	

Tabela 4.6.2: Vprašanje 8 - Trajanje medgeneracijskega sobivanja (razredi)

Razredi št. let sobivanja	Natančne meje razredov $X_{0min} - X_{0max}$	X_K	f	f %	F	F %
1 – 5	0,5 – 5,5	3	18	8,955	18	8,955
6 – 10	5,5 – 10,5	8	11	5,473	29	14,428
11 – 15	10,5 – 15,5	13	16	7,96	45	22,388
16 – 20	15,5 – 20,5	18	70	34,826	115	57,214
21 – 25	20,5 – 25,5	23	77	38,308	192	95,522
26 – 30	25,5 – 30,5	28	9	4,478	201	100
SKUPAJ			201	100		

Graf 4.6.1: Vprašanje 8 - Trajanje medgeneracijskega sobivanja (razredi)

Iz tabel in histograma je razvidno, da je skupino z najkrajšim obdobjem trajanja medgeneracijskega sobivanja – od vključno 1 do vključno 5 let – sestavljalo 18 vprašanih oseb oziroma slabih 9 odstotkov. Naslednjo skupino, v kateri so osebe prakticirale medgeneracijsko sobivanje od vključno 6 do vključno 10 let, je predstavljalo 11 oseb oziroma dobrih 5 odstotkov vprašanih. Nadalje je skupino od vključno 11 do vključno 15 let izkušenj z medgeneracijskim sobivanjem zastopalo 16 mladih, kar je predstavljalo slabih 8 odstotkov sodelujočih v raziskavi. Zatem je skupina s trajanjem sobivanja od vključno 16 do vključno 20 let predstavljala drugo največjo skupino, in sicer se je v njej znašlo kar 70 sodelujočih oziroma slabih 35 odstotkov. Največjo skupino je predstavljala skupina s trajanjem medgeneracijskega sobivanja od vključno 21 do vključno 25 let, v kateri se je tako znašlo 77 oseb, kar je znašlo dobrih 38 odstotkov vprašanih. Zadnja skupini z najdaljšim obdobjem sobivanja, in sicer od vključno 26 do vključno 30 let, pa je bila tudi najmanjša, in sicer je le-to predstavljalo 9 oseb oziroma dobre 4 odstotke sodelujočih v raziskavi.

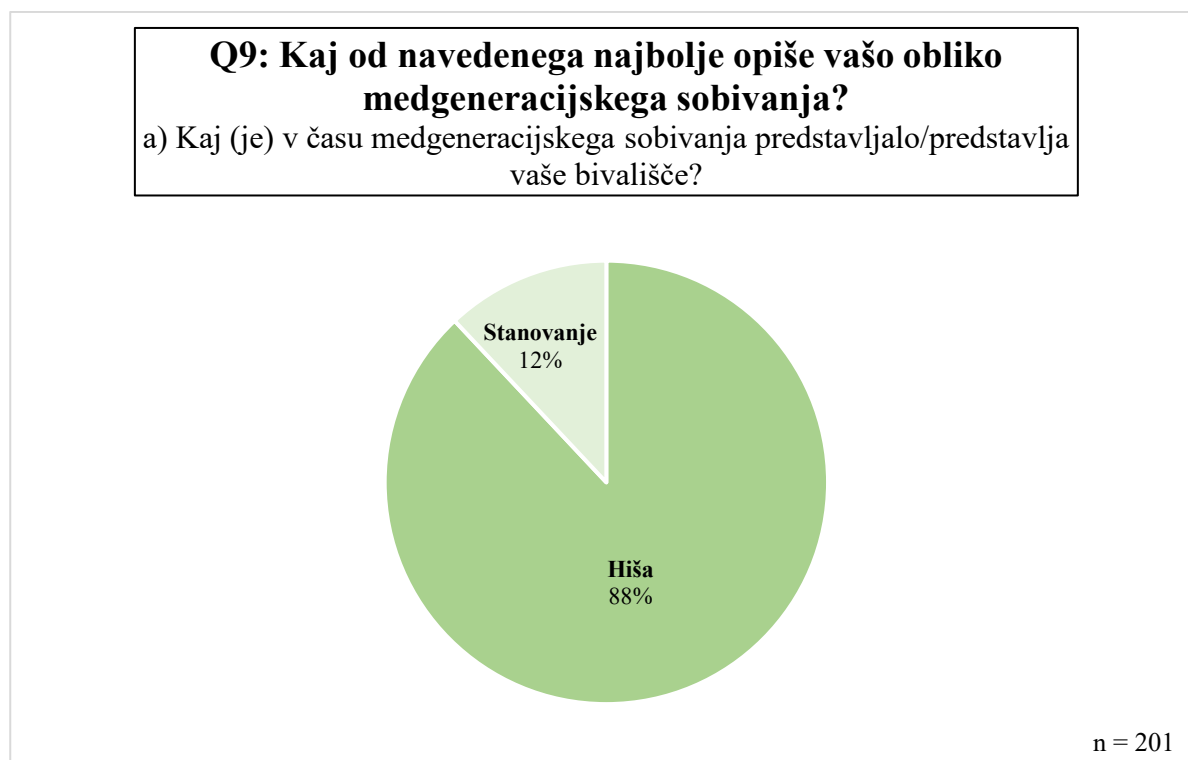
Povprečno število let sobivanja je bilo 18,2, s standardnim odklonom 6,36, kar pomeni, da so se torej leta sobivanja v povprečju odklanjala za to vrednost. Modus je znašal vrednost 22, kar pomeni, da je bila to tista vrednost v množici podatkov, ki se je najpogosteje pojavila oziroma to, da je največ oseb, sodelujočih v raziskavi, prakticiralo medgeneracijsko sobivanje 22 let. Mediana je znašala vrednost 20, kar pomeni, da je ta vrednost predstavljala sredino med

vrednostmi, in sicer to, da je polovica vprašanih mladih oseb prakticirala medgeneracijsko sobivanje manj od 20 let ali toliko ter polovica teh oseb toliko ali več kot 20 let.

4.7 Oblika medgeneracijskega sobivanja – bivališče (9. vprašanje)

Tabela 4.7.1: Vprašanje 9 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (bivališče)

Q9: Kaj od navedenega najbolj opiše vašo obliko medgeneracijskega sobivanja? Izberite oziroma označite spodaj.		
a) Kaj (je) v času medgeneracijskega sobivanja predstavljalo/predstavlja vaše bivališče?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Hiša	176	88
Stanovanje	25	12
SKUPAJ	201	100

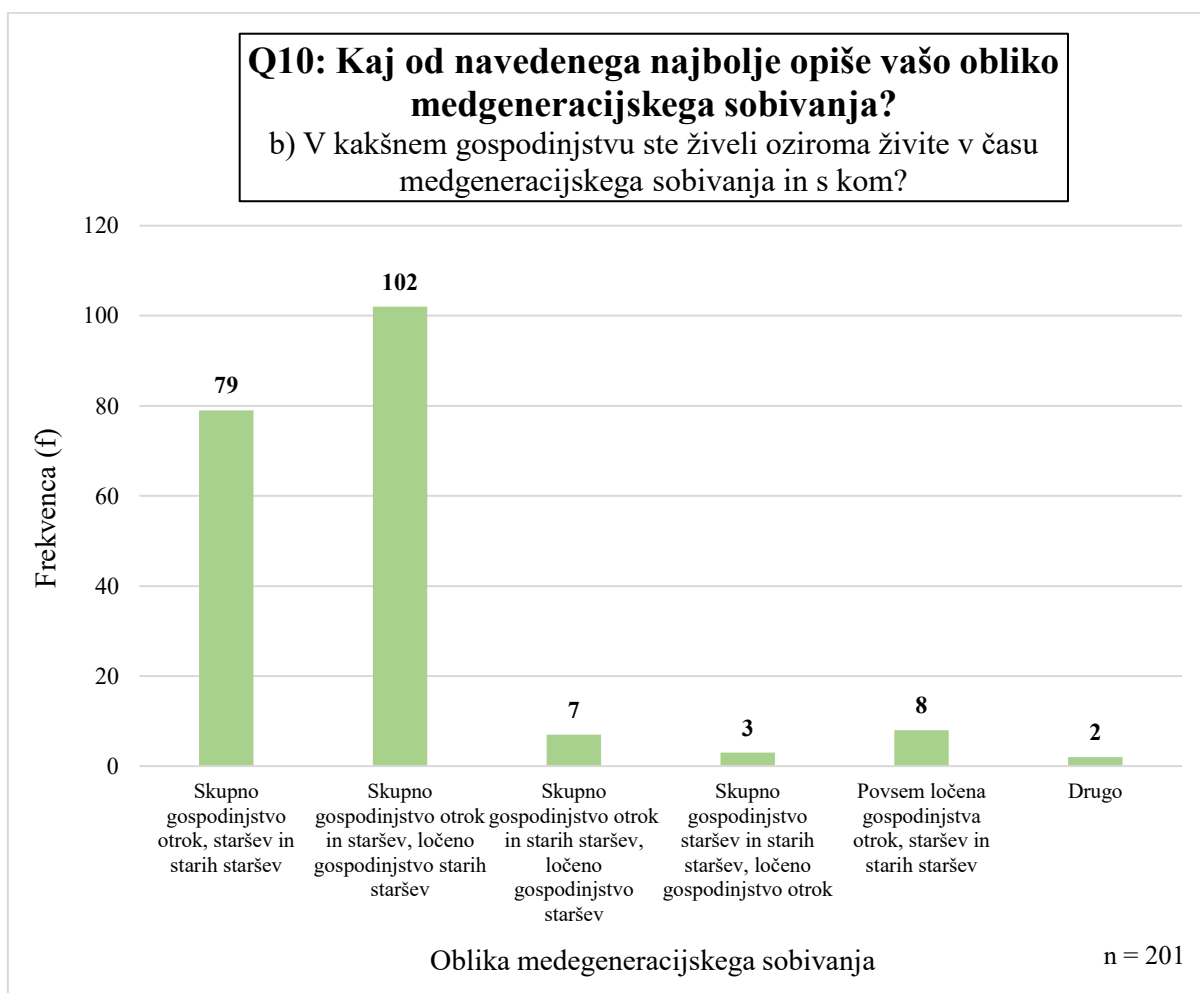
Graf 4.7.1: Vprašanje 9 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (bivališče)

Iz tabele in tortnega grafa lahko razberemo, da je v večini primerov v času medgeneracijskega sobivanja bivališče predstavljala hiša, in sicer je tako odgovorilo kar 176 oseb, kar je predstavljalo 88 odstotkov mladih vprašanih oseb, medtem ko je stanovanje v času medgeneracijskega sobivanja predstavljalo bivališče 25 vprašanim osebam oziroma 12 odstotkov sodelujočih.

4.8 Oblika medgeneracijskega sobivanja – gospodinjstvo (10. vprašanje)

Tabela 4.8.1: Vprašanje 10 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (gospodinjstvo)

Q10: Kaj od navedenega najbolje opiše vašo obliko medgeneracijskega sobivanja? Izberite oziroma označite spodaj. b) V kakšnem gospodinjstvu ste živeli oziroma živite v času medgeneracijskega sobivanja in s kom?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Skupno gospodinjstvo otrok, staršev in starih staršev	79	39
Skupno gospodinjstvo otrok in staršev, ločeno gospodinjstvo starih staršev	102	51
Skupno gospodinjstvo otrok in starih staršev, ločeno gospodinjstvo staršev	7	3,5
Skupno gospodinjstvo staršev in starih staršev, ločeno gospodinjstvo otrok	3	1,5
Povsem ločena gospodinjstva otrok, staršev in starih staršev	8	4
Drugo	2	1
SKUPAJ	201	100

Graf 4.8.1: Vprašanje 10 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (gospodinjstvo)

Iz tabele in stolpničnega diagrama je razvidno, da je v več kot polovici primerov vprašanih oseb v času medgeneracijskega sobivanja obliko gospodinjstva predstavljalo skupno gospodinjstvo otrok in staršev ter ločeno gospodinjstvo starih staršev, in sicer sta tako odgovorili 102 osebi oziroma 51 odstotkov sodelujočih. Kot druga najbolj pogosta oblika gospodinjstva v času sobivanja se je izkazalo skupno gospodinjstvo vseh, torej otrok, staršev in starih staršev. Za ta odgovor se je odločilo 79 oseb, kar je predstavljalo 39 odstotkov vprašanih. V 7 primerih (3,5 %) je med vprašanimi osebami v času sobivanja obliko gospodinjstva predstavljalo skupno gospodinjstvo otrok in starih staršev ter ločeno gospodinjstvo staršev, v 3 primerih (1,5 %) je le-to predstavljalo skupno gospodinjstvo staršev in starih staršev ter ločeno gospodinjstvo otrok, v 8 primerih (4 %) pa je bila prepoznana oblika povsem ločenih gospodinjstev otrok, staršev in starih staršev. 2 osebi (1 %) sta pri tem vprašanju izbrali odgovor »Drugo«, ob tem pa nista navedli, za kakšno obliko gospodinjstva je šlo v njenem primeru.

4.9 Oblika medgeneracijskega sobivanja – vhod (11. vprašanje)

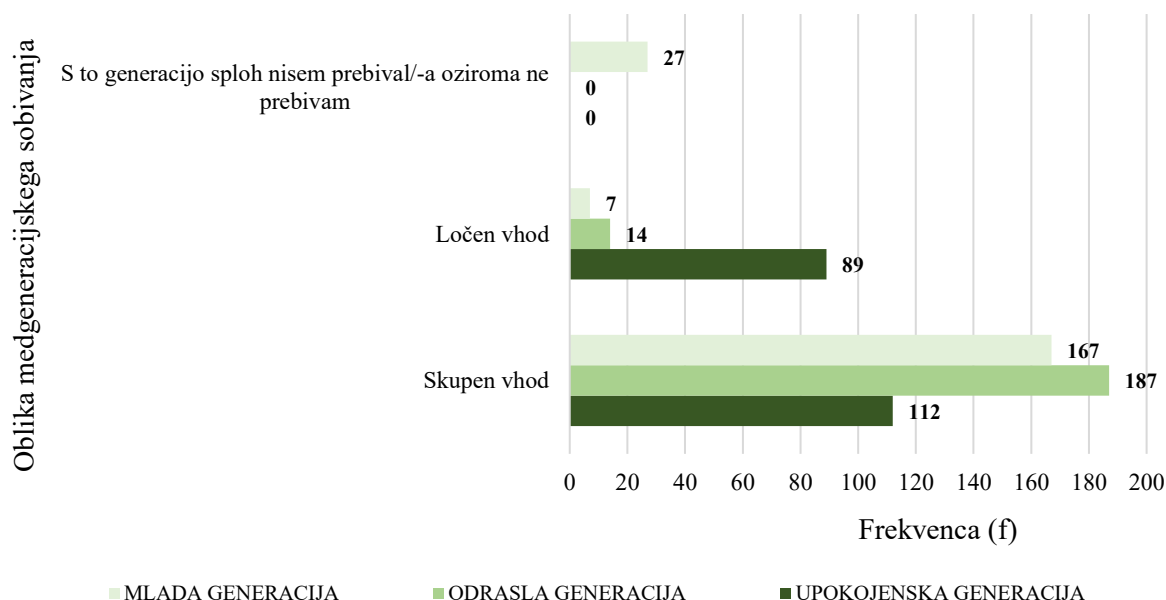
Tabela 4.9.1: Vprašanje 11 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (vhod)

Q11: Kaj od navedenega najbolj opiše vašo obliko medgeneracijskega sobivanja? Izberite oziroma označite spodaj. <i>c) S kom ste si delili oziroma si (ne) delite vhod v bivališče, ko ste sobivali oziroma sobivate s starši in starimi starši (vaš zorni kot)? Določeno postavko lahko pustite tudi prazno – če ste si z vsemi delili vhod, označite generacije samo pri postavki »skupen vhod«.</i>			
Odgovori	Mlada generacija	Odrasla generacija	Upokojenska generacija
Skupen vhod	167	187	112
Ločen vhod	7	14	89
S to generacijo sploh nisem prebival/-a oziroma ne prebivam	27	0	0
SKUPAJ	201	201	201

n = 201

Q11: Kaj od navedenega najbolje opiše vašo obliko medgeneracijskega sobivanja?

c) S kom ste si delili oziroma si (ne) delite vhod v bivališče, ko ste sobivali oziroma sobivate s starši in starimi starši (vaš zorni kot)?

Graf 4.9.1: Vprašanje 11 - Oblika medgeneracijskega sobivanja (vhod)

Iz tabele in paličnega grafikona lahko razberemo, da si v največ primerih mladi v času sobivanja s starši in starimi starši vhod delijo z odraslo generacijo, katero predstavljajo starši, in sicer je med vprašanimi tako odgovorilo kar 187 oseb. Pogosto so si osebe vhod v bivališče v času sobivanja delile tudi z mlado generacijo – tako je odgovorilo 167 oseb, medtem ko je 27 oseb odgovorilo, da z mlado generacijo sploh niso prebivale. Z upokojensko generacijo si je vhod delilo 112 oseb. Ločen vhod so imele vprašane mlade osebe največkrat s starimi starši, in sicer je tako odgovorilo 89 oseb, sledil je ločen vhod z odraslo generacijo, kar je označilo 14 oseb, v najmanj primerih pa si mlade osebe niso delile vhoda z drugimi predstavniki mlade generacije.

4.10 Število članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva (12. vprašanje)

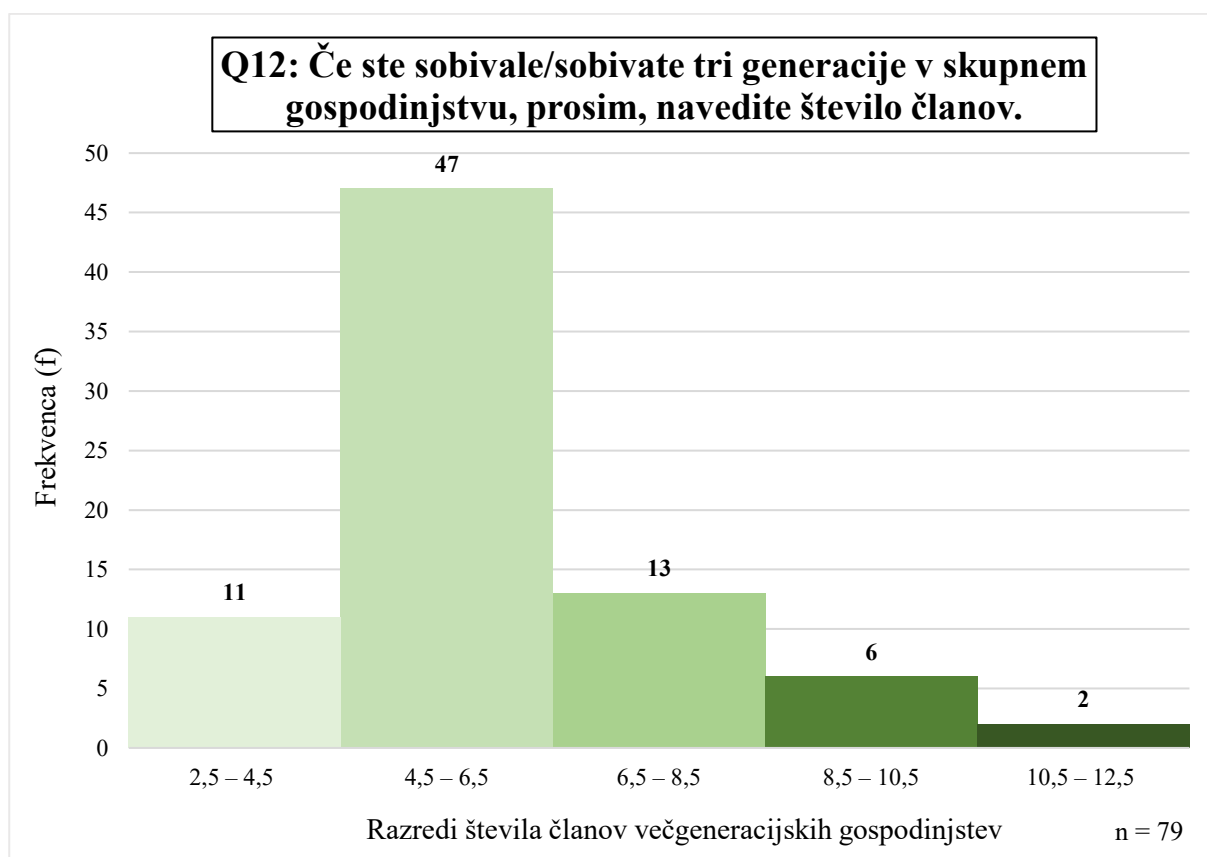
Tabela 4.10.1: Vprašanje 12 - Število članov večgeneracijskega gospodinjstva (posamezni podatki)

Q12: Če ste sobivale/sobivate tri generacije v skupnem gospodinjstvu, prosim, navedite število članov:			
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Kumulativni odstotek (F %)
3	3	3,797	3,797
4	8	10,127	13,924
5	23	29,114	43,038

6	24	30,38	73,418
7	9	11,392	84,81
8	4	5,063	89,873
9	5	6,329	96,202
10	1	1,266	97,468
11	1	1,266	98,734
12	1	1,266	100
SKUPAJ	79	100	

Tabela 4.10.2: Vprašanje 12 - Število članov večgeneracijskega gospodinjstva (razredi)

Razredi števila članov večgeneracijskih gospodinjstev	Natančne meje razredov $X_{0min} - X_{0max}$	X_K	f	f %	F	F %
3 – 4	2,5 – 4,5	3,5	11	13,924	11	13,924
5 – 6	4,5 – 6,5	5,5	47	59,494	58	73,418
7 – 8	6,5 – 8,5	7,5	13	16,456	71	89,874
9 – 10	8,5 – 10,5	9,5	6	7,595	77	97,469
11 – 12	10,5 – 12,5	11,5	2	2,532	79	100
SKUPAJ			79	100		

Graf 4.10.1: Vprašanje 12 - Število članov večgeneracijskih gospodinjstev (razredi)

Iz tabel in histograma je razvidno, da je v večini primerov vprašanih oseb, ki so prakticirale sobivanje vseh generacij v skupnem gospodinjstvu, šlo za gospodinjstva, velika 5 ali 6 članov. To najobsežnejšo skupino je predstavljalo 47 od 79 vprašanih oseb pri tem vprašanju oziroma za dobrih 59 odstotkov. Najmanj članov gospodinjstva je predstavljalo gospodinjstvo 3 ali 4 oseb. V tej skupini se je znašlo 11 oseb, kar je predstavljalo skoraj 14 odstotkov vprašanih. Skupno gospodinjstvo, veliko 7 ali 8 oseb, je za svojo izkušnjo označilo 13 oseb oziroma dobrih 16 odstotkov sodelujočih. Naslednjo skupino večjih gospodinjstev, velikih 9 ali 10 članov je izbralo 6 oseb oziroma dobrih 7 odstotkov. Zadnjo skupino največjih gospodinjstev, v katerih je živel 11 ali 12 članov, pa sta sestavljali 2 mladi osebi, kar je predstavljalo dobra 2 odstotka vprašanih oseb pri tem vprašanju.

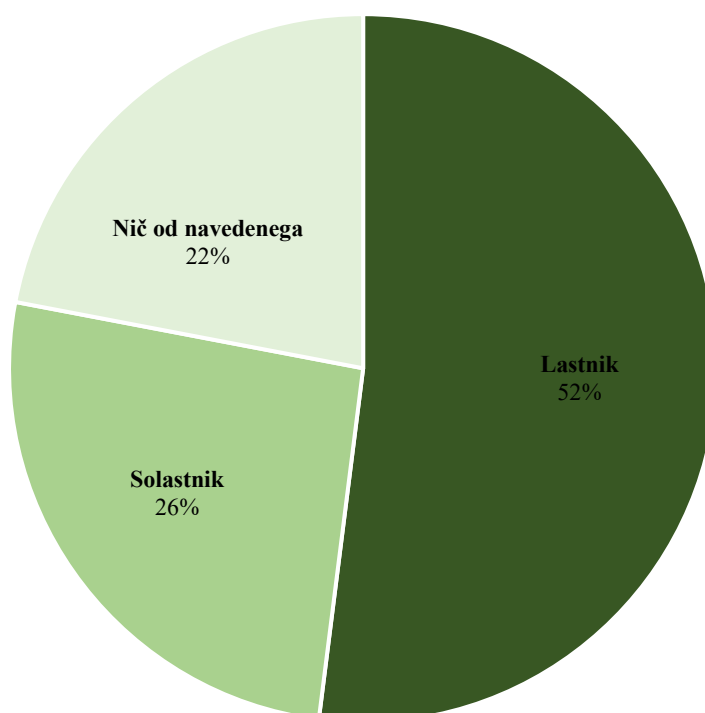
Povprečna velikost gospodinjstva je bila 6 članov, s standardnim odklonom 2,90, kar pomeni, da se je torej število članov v povprečju odklanjalo za navedeno vrednost. Modus je predstavljal vrednost 6, kar pomeni, da je bila to tista vrednost v množici podatkov, ki se je najpogosteje pojavila oziroma to, da je največ oseb, ki je odgovorilo na to vprašanje in je tako imelo izkušnjo sobivanja vseh generacij v skupnem gospodinjstvu, živel v 6-članskem gospodinjstvu. Mediana je prav tako znašala vrednost 6, kar pomeni, da je ta vrednost predstavljala sredino med vrednostmi, in sicer to, da je polovica vprašanih mladih, ki sobivajo z vsemi tremi generacijami v skupnem gospodinjstvu živel v gospodinjstvu, manjšem od 6 članov ali tako velikem gospodinjstvu ter polovica teh oseb v tako velikem gospodinjstvu ali pa v večjem od 6 članov.

4.11 Lastništvo bivališča (13. vprašanje)

Tabela 4.11.1: Vprašanje 13 - Lastništvo bivališča

Q13: Kaj so bili oziroma so stari starši v odnosu do zgoraj navedenega bivališča (izbrana hiša ali stanovanje pri enem izmed vprašanih zgoraj)?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Lastnik	104	52
Solastnik	52	26
Nič od navedenega	45	22
SKUPAJ	201	100

Q13: Kaj so bili oziroma so stari starši v odnosu do zgoraj navedenega bivališča?

n = 201

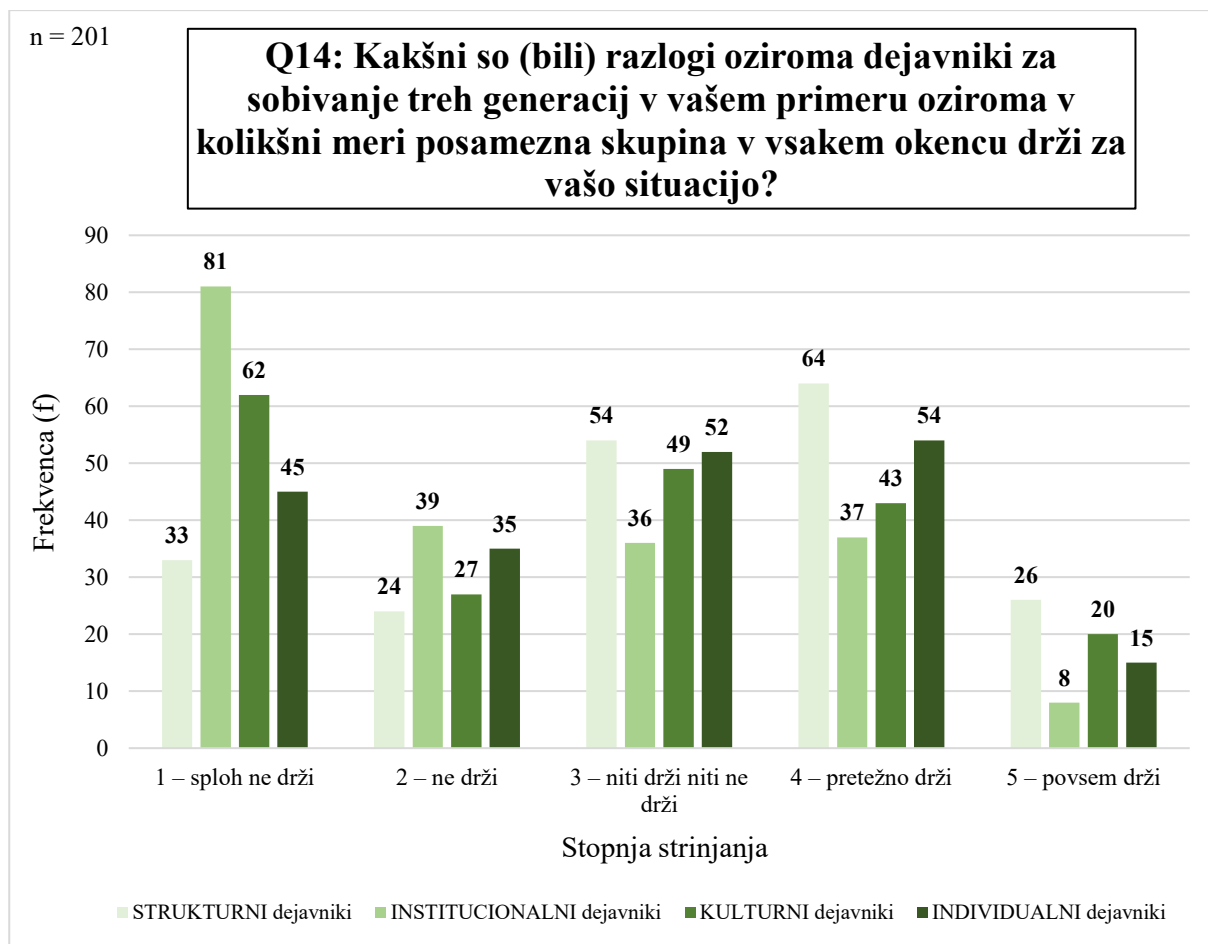
Graf 4.11.1: Vprašanje 13 - Lastništvo bivališča

Iz tabele in tortnega grafa lahko vidimo, da so v večini primerov bili stari starši lastniki bivališča v času medgeneracijskega sobivanja, in sicer je tako odgovorila več kot polovica vprašanih mladih oseb – 104 osebe oziroma 52 odstotkov sodelujočih v raziskavi. Solastniki bivališča so bili stari starši v 52 primerih, kar je predstavljalo 26 odstotkov vprašanih. Ne lastniki in ne solastniki bivališč pa so bili v 45 primerih (22 %).

4.12 Razlogi/dejavniki za medgeneracijsko sobivanje (14. vprašanje)

Tabela 4.12.1: Vprašanje 14 - Razlogi/dejavniki za medgeneracijsko sobivanje

Q14: Kakšni so (bili) razlogi oziroma dejavniki za sobivanje treh generacij v vašem primeru oziroma v kolikšni meri posamezna skupina v vsakem okencu drži za vašo situacijo? V vsaki vrstici ovrednotite posamezno skupino dejavnikov, pri čemer pomeni 1–sploh ne drži, 2– ne drži, 3–niti drži niti ne drži, 4–pretežno drži, 5–povsem drži.							
Odgovori	1 – sploh ne drži	2 – ne drži	3 – niti drži niti ne drži	4 – pretežno drži	5 – povsem drži	Skupaj	Povprečje
Sestava družine in gospodinjstva, izobrazba in poklic članov, dohodek in premoženje oseb, stanovanjski problem, slabo razvit trg dela, podaljšano izobraževanje ipd.	33 (16,42%)	24 (11,94%)	54 (26,87%)	64 (31,84%)	26 (12,94%)	201 (100%)	3,129
Delitev dela v gospodinjstvu, z zakonom določene dolžnosti med generacijami, davek na darila in dedovanje, družinske politike, politike socialnega varstva ipd.	81 (40,3%)	39 (19,4%)	36 (17,91%)	37 (18,41%)	8 (3,98%)	201 (100%)	2,264
Prepričanja, kultura, vera, permissivni socializacijski vzorci, vrednote, ki so povezane s staranjem in generacijami, pričakovanja, da bodo otroci v odraslosti nudili staršem oskrbo in pomoč ipd.	62 (30,85%)	27 (13,43%)	49 (24,38%)	43 (21,39%)	20 (9,95%)	201 (100%)	2,662
Odločitev, želja, izbira, viri, strah pred prevzemanjem odgovornosti ipd.	45 (22,39%)	35 (17,41%)	52 (25,87%)	54 (26,87%)	15 (7,46%)	201 (100%)	2,796

Graf 4.12.1: Vprašanje 14 - Razlogi/dejavniki za medgeneracijsko sobivanje

Iz tabele in stolpičnega diagrama je razvidno, da so v največji meri med vprašanimi mladimi osebami prevladovali *strukturni dejavniki* za medgeneracijsko sobivanje (sestava družine in gospodinjstva, izobrazba in poklic članov, dohodek in premoženje oseb, stanovanjski problem, slabo razvit trg dela, podaljšano izobraževanje ipd.), saj je bilo povprečje v tem primeru največje, in sicer je znašalo 3,13. Iz stolpičnega diagrama je dobro razvidno, da so pri tej skupini dejavnikov osebe izbirale višje vrednosti, in sicer se je največ oseb za vrednost 3, 4 in 5 odločilo ravno tukaj.

Sledila je skupina *individualnih dejavnikov* za medgeneracijsko sobivanje (odločitev, želja, izbira, viri, strah pred prevzemanjem odgovornosti ipd.), kjer je znašalo povprečje 2,80. Iz stolpičnega diagrama je dobro razvidno, da so se pri tej skupini dejavnikov vprašane mlade osebe najpogosteje odločile za vrednosti 3 ali 4.

Na tretjem mestu se je pojavila skupina *kulturnih dejavnikov* za medgeneracijsko sobivanje (prepričanja, kultura, vera, permissivni socializacijski vzorci, vrednote, ki so povezane s staranjem in generacijami, pričakovanja, da bodo otroci v odraslosti nudili staršem oskrbo in

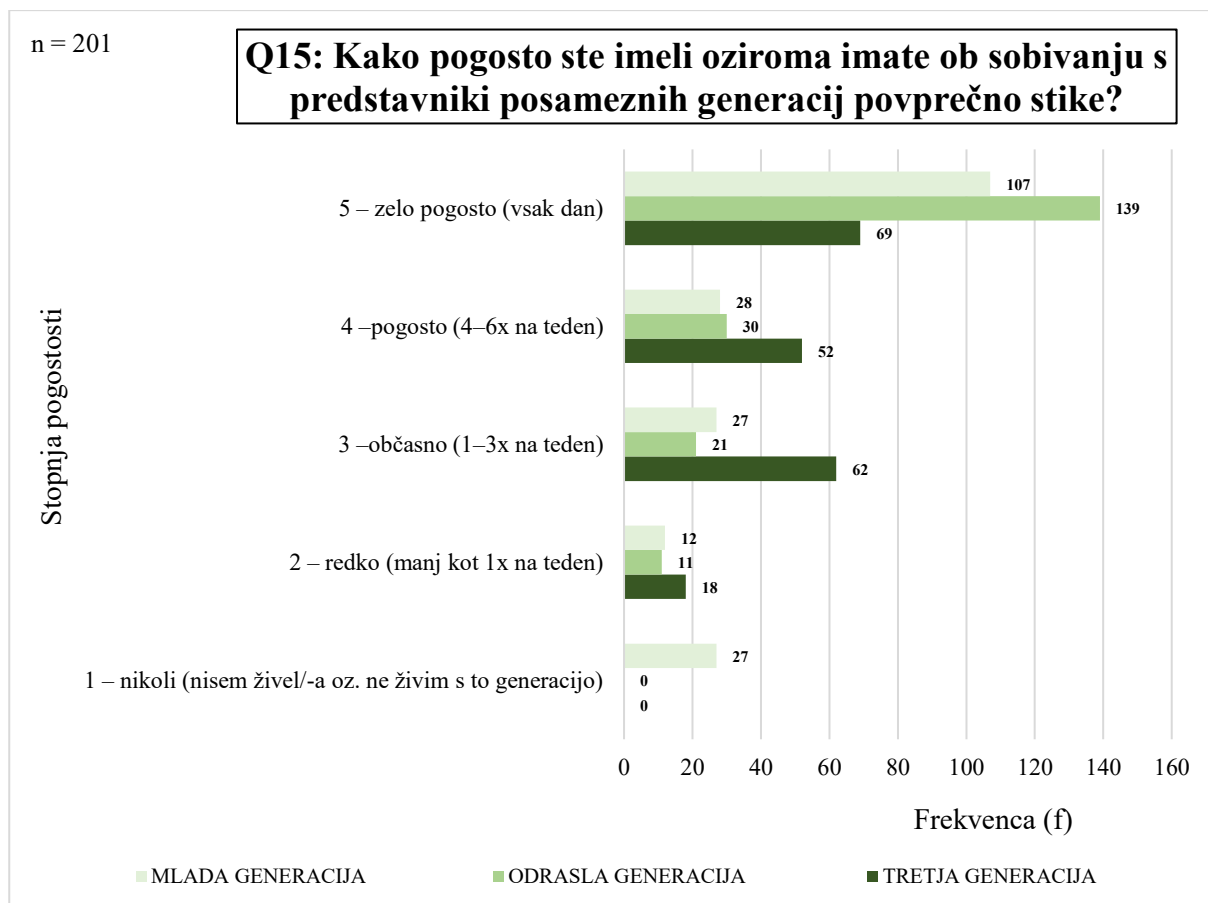
pomoč ipd.). Njeno povprečje izbranih vrednosti je znašalo 2,66. Iz stolpičnega diagrama je dobro razvidno, da so pri tej skupini vprašane mlade osebe najpogosteje izbrale vrednost 1, vseeno pa sta po pogostosti sledili višji izbrani vrednosti, in sicer 3 ali 4.

Na zadnjem mestu se je znašla skupina *institucionalnih dejavnikov* za medgeneracijsko sobivanje (delitev dela v gospodinjstvu, z zakonom določene dolžnosti med generacijami, davek na darila in dedovanje, družinske politike, politike socialnega varstva ipd.), saj je znašalo povprečje zgolj 2,26. Iz stolpičnega diagrama je dobro razvidno, da so se osebe pri tej skupini dejavnikov najpogosteje odločile za izbiro najnižjih vrednosti, torej 1 ali 2.

4.13 Pogostost stikov (15. vprašanje)

Tabela 4.13.1: Vprašanje 15 - Pogostost stikov

Q15: Kako pogosto ste imeli oziroma imate ob sobivanju s predstavniki posameznih generacij povprečno stike? Za vsako generacijo označite pogostost, pri čemer pomeni 1–nikoli (nisem živel/ne živim s to generacijo), 2–redko (manj kot 1x na teden), 3–občasno (1–3x na teden), 4–pogosto (4–6x na teden), 5–zelo pogosto (vsak dan).							
Odgovori	1 – nikoli (nisem živel/-a oz. ne živim s to generacijo)	2 – redko (manj kot 1x na teden)	3 – občasno (1–3x na teden)	4 – pogosto (4–6x na teden)	5 – zelo pogosto (vsak dan)	Skupaj	Povprečje
Mlada generacija (sorojenci, drugi otroci)	27 (13,43%)	12 (5,97%)	27 (13,43%)	28 (13,93%)	107 (53,23%)	201 (100%)	3,896
Odrasla generacija (starši)	0 (0%)	11 (5,47%)	21 (10,45%)	30 (14,93%)	139 (69,15%)	201 (100%)	4,478
Tretja generacija (stari starši)	0 (0%)	18 (8,96%)	62 (30,85%)	52 (25,87%)	69 (34,33%)	201 (100%)	3,856

Graf 4.13.1: Vprašanje 15 - Pogostost stikov

Iz tabele in paličnega grafikona lahko razberemo, da so imeli vprašani mladi v času sobivanja najpogostejše stike z odraslo generacijo, saj je povprečje izbranih vrednosti znašalo 4,48. Vprašani mladi so v največji meri pri vrednosti 5 izbrali ravno odraslo generacijo. Po pogostosti so sledili stiki z mlado generacijo, saj je znašalo povprečje izbranih vrednosti 3,90 – povprečje pa je sicer znižalo tudi dejstvo, da 27 oseb s to generacijo sploh ni prebivalo, tako da so posledično izbrali vrednost 1, medtem ko pri drugih dveh generacijah najnižje vrednosti niso izbirali. Na zadnjem mestu se je po pogostosti stikov znašla tretja generacija, saj je povprečje izbranih vrednosti znašalo 3,86. Mladi so približno v enaki meri izbirali vrednosti 3, 4 ali 5, nekaj pa jih je sicer izbralo tudi vrednost 2.

4.14 Pogostost določenih oblik stikov (16., 17., 18. vprašanje)

Tabela 4.14.1: Vprašanje 16 - Pogostost določenih oblik stikov (mlada generacija)

Q16: MLADA GENERACIJA (sorojenci, drugi otroci) - Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo? Za vsako postavko označite pogostost, pri čemer pomeni 1–nikoli, 2–redko, 3–občasno, 4–pogosto, 5–zelo pogosto.							
Odgovori	1 – nikoli	2 – redko	3 – občasno	4 – pogosto	5 – zelo pogosto	Skupaj	Povprečje
Obisk (prosti čas)	33 (16,42%)	9 (4,48%)	44 (21,89%)	45 (22,39%)	70 (34,83%)	201 (100%)	3,547
Srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost)	26 (12,94%)	16 (7,96%)	33 (16,42%)	45 (22,39%)	81 (40,3%)	201 (100%)	3,692
Skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd.)	28 (13,93%)	20 (9,95%)	35 (17,41%)	47 (23,38%)	71 (35,32%)	201 (100%)	3,562
Pogovor na daljavo (prek telefona, računalnika ipd.)	32 (15,92%)	39 (19,4%)	47 (23,38%)	37 (18,41%)	46 (22,89%)	201 (100%)	3,129

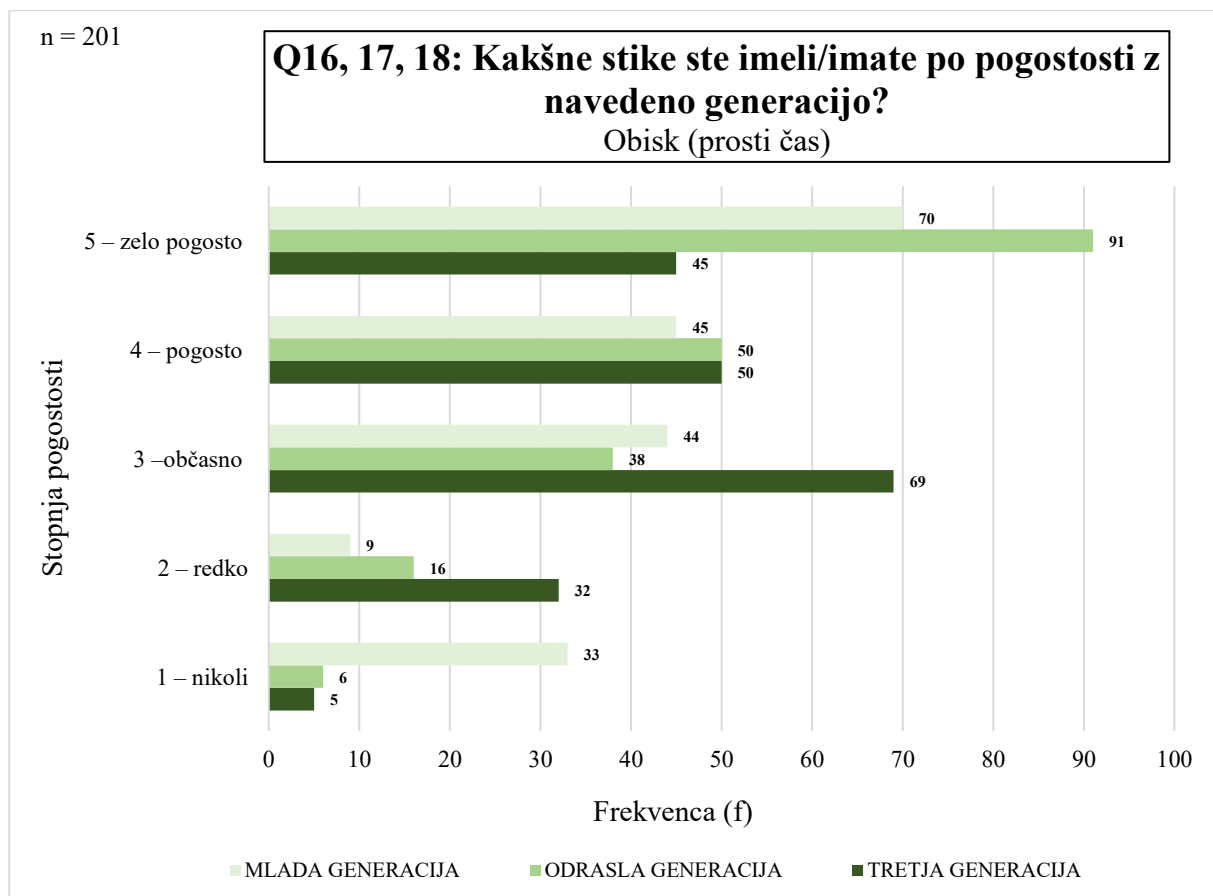
Tabela 4.14.2: Vprašanje 17 - Pogostost določenih oblik stikov (odrasla generacija)

Q17: ODRASLA GENERACIJA (starši) - Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo? Za vsako postavko označite pogostost, pri čemer pomeni 1–nikoli, 2–redko, 3–občasno, 4–pogosto, 5–zelo pogosto.							
Odgovori	1 – nikoli	2 – redko	3 – občasno	4 – pogosto	5 – zelo pogosto	Skupaj	Povprečje
Obisk (prosti čas)	6 (2,99%)	16 (7,96%)	38 (18,91%)	50 (24,88%)	91 (45,27%)	201 (100%)	4,015
Srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost)	3 (1,49%)	14 (6,97%)	29 (14,43%)	51 (25,37%)	104 (51,74%)	201 (100%)	4,189
Skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd.)	3 (1,49%)	12 (5,97%)	46 (22,89%)	51 (25,37%)	89 (44,28%)	201 (100%)	4,050
Pogovor na daljavo (prek telefona, računalnika ipd.)	8 (3,98%)	30 (14,93%)	47 (23,38%)	56 (27,86%)	60 (29,85%)	201 (100%)	3,647

Tabela 4.14.3: Vprašanje 18 - Pogostost določenih oblik stikov (tretja generacija)

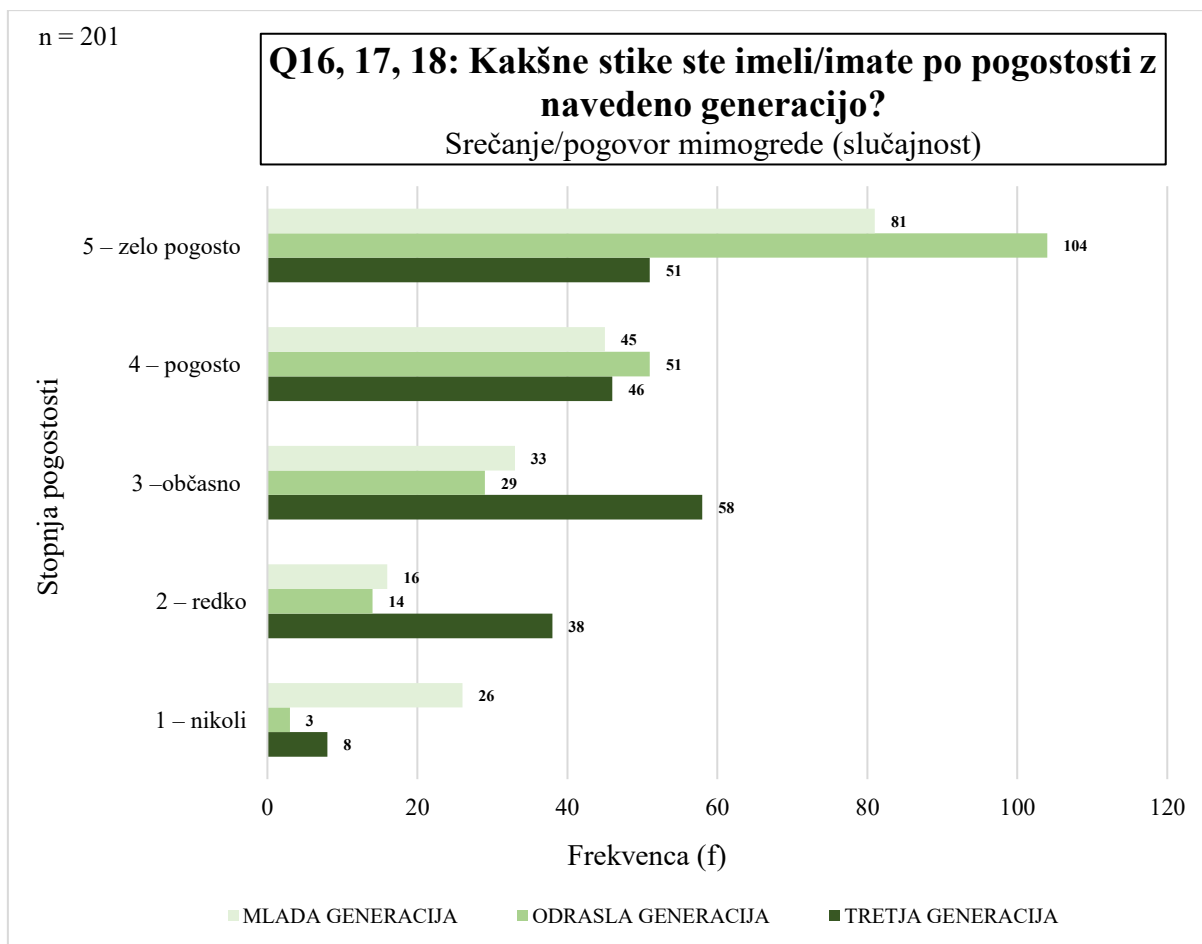
Q18: TRETJA GENERACIJA (stari starši) - Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo? Za vsako postavko označite pogostost, pri čemer pomeni 1–nikoli, 2–redko, 3–občasno, 4–pogosto, 5–zelo pogosto.							
Odgovori	1 – nikoli	2 – redko	3 – občasno	4 – pogosto	5 – zelo pogosto	Skupaj	Povprečje
Obisk (prosti čas)	5 (2,49%)	32 (15,92%)	69 (34,33%)	50 (24,88%)	45 (22,39%)	201 (100%)	3,488
Srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost)	8 (3,98%)	38 (18,91%)	58 (28,86%)	46 (22,89%)	51 (25,37%)	201 (100%)	3,468

Skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd.)	13 (6,47%)	47 (23,38%)	62 (30,85%)	42 (20,9%)	37 (18,41%)	201 (100%)	3,214
Pogovor na daljavo (prek telefona, računalnika ipd.)	33 (16,42%)	65 (32,34%)	58 (28,86%)	24 (11,94%)	21 (10,45%)	201 (100%)	2,677

Graf 4.14.1: Vprašanja 16, 17, 18 - Obisk (prosti čas)

Iz tabele in paličnega grafikona je razvidno, da se obisk v prostem času po mnenju mladih najpogosteje pojavi z odraslo generacijo, saj je kar 91 oseb izbralo vrednost »zelo pogosto« oziroma je povprečje pri obisku za odraslo generacijo predstavljalo vrednost 4,015.

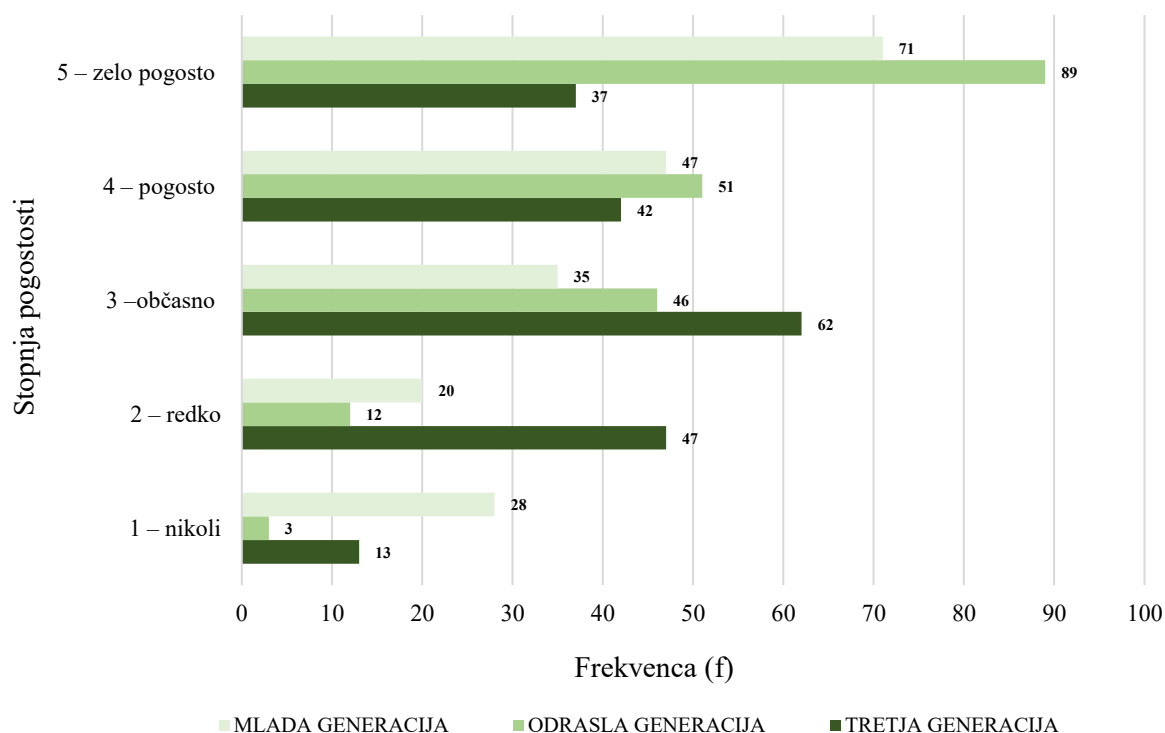
Graf 4.14.2: Vprašanja 16, 17, 18 - Srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost)

Iz tabele in paličnega grafikona lahko razberemo, da je tudi pri slučajnem srečanju oziroma pogovoru mimogrede pri odgovorih med mladimi prevladoval takšen način stika z odraslo generacijo, saj so se za najvišjo vrednost odločili 104 mladi. Povprečje vrednosti za takšen stik z odraslo generacijo je znašalo 4,189.

n = 201

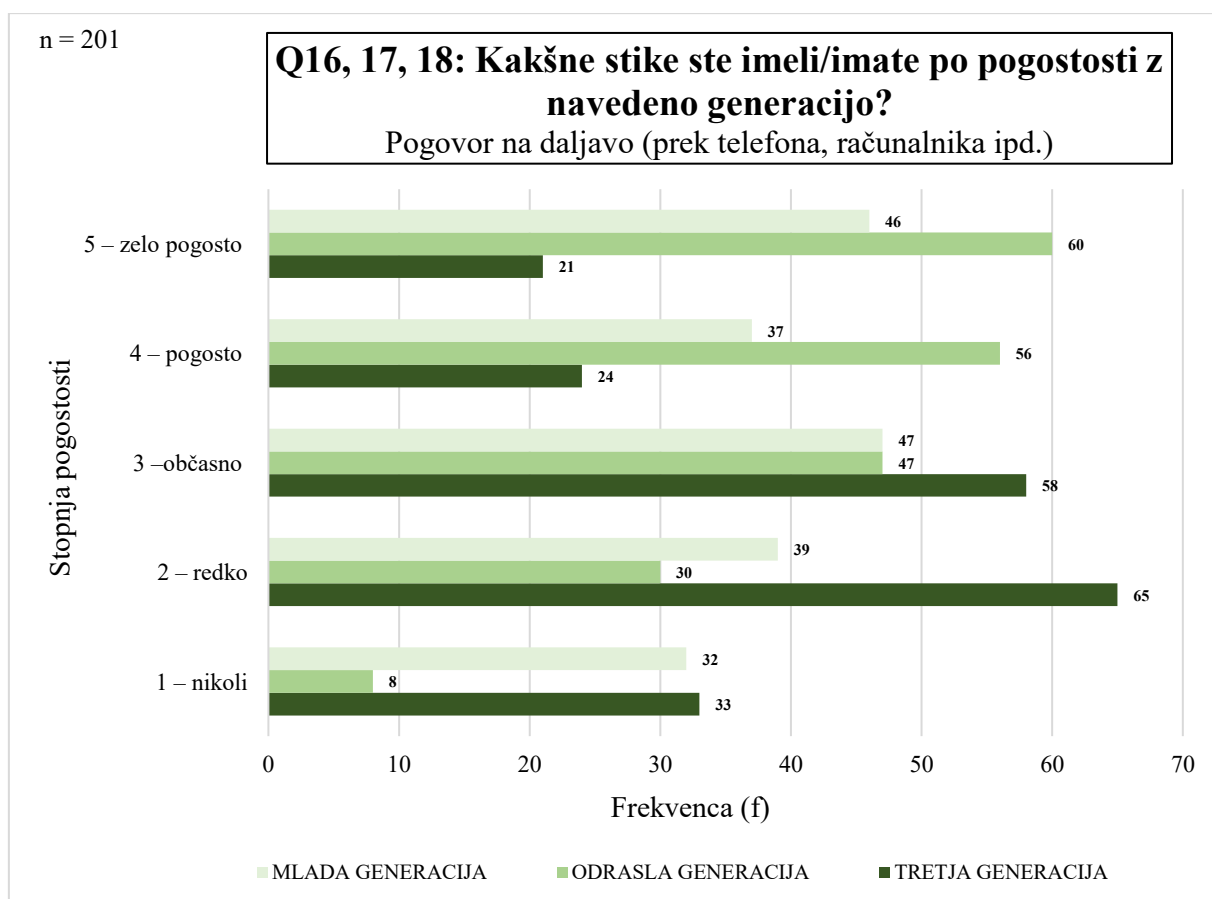
Q16, 17, 18: Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?

Skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd.)

Graf 4.14.3: Vprašanja 16, 17, 18 - Skupne aktivnosti

Iz tabele in paličnega grafikona lahko razberemo, da je tudi pri skupnih aktivnostih, ki jih sestavljajo skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd., prevladoval takšen način stika mladih z odraslo generacijo, saj se je za odgovor »zelo pogosto« odločilo 89 mladih, tako da se je posledično pri odrasli generaciji pojavilo najvišje povprečje izbranih vrednosti, in sicer 4,050.

Graf 4.14.4: Vprašanja 16, 17, 18 - Pogovor na daljavo

Iz tabele in paličnega grafikona lahko vidimo, da je bil tudi pogovor na daljavo – prek telefona, računalnika ipd. kot način stika najbolj značilen po mnenju mladih z odraslo generacijo, saj se je za najvišjo vrednost »zelo pogosto« odločilo 60, za eno nižjo »pogosto« pa 56 oseb, tako da je posledično tudi tukaj znašalo najvišje povprečje vrednosti, in sicer 3,647.

Iz vsega navedenega je torej razvidno, da imajo mladi najpogostejše stike z odraslo generacijo in tudi v vseh oblikah oziroma načinih – obisk (prosti čas), srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost), skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd.), pogovor na daljavo (prek telefona, računalnika ipd.).

Če pogledamo vsako generacijo še posebej, lahko rečemo, da so po pogostosti mladi ocenili, da imajo z drugimi predstavniki mlade generacije najpogostejše stik na način slučajnega srečanja oziroma pogovora mimogrede (povprečje 3,692), sledile so skupne aktivnosti – skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd. (povprečje 3,562), nato obisk v prostem času (povprečje 3,547), na zadnjem mestu so po pogostosti ocenili stik na način pogovora na daljavo – prek telefona, računalnika ipd. (povprečje 3,129). Nadalje so mladi ocenili, da imajo z odraslo

generacijo po pogostosti enake stike kot s predstavniki mlade generacije, in sicer imajo najpogostejše stik na način slučajnega srečanja oziroma pogovora mimogrede (povprečje 4,189), podobno kot pri predstavnikih mlade generacije so sledile skupne aktivnosti – skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd. (povprečje 4,050), na tretjem mestu se je tudi tukaj znašel obisk v prostem času (povprečje 4,015), na zadnjem mestu pa je pristal pogovor na daljavo – prek telefona, računalnika ipd. (povprečje 3,647). Pri tretji generaciji so mladi ocenili, da imajo s predstavniki le-te najpogostejše stike na način obiska v prostem času (povprečje 3,488), sledilo je slučajno srečanje oziroma pogovor mimogrede (povprečje 3,468), na tretjem mestu so se znašle skupne aktivnosti – skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd. (povprečje 3,214), na zadnjem mestu pa tudi tukaj pogovor na daljavo – prek telefona, računalnika ipd. (povprečje 2,677).

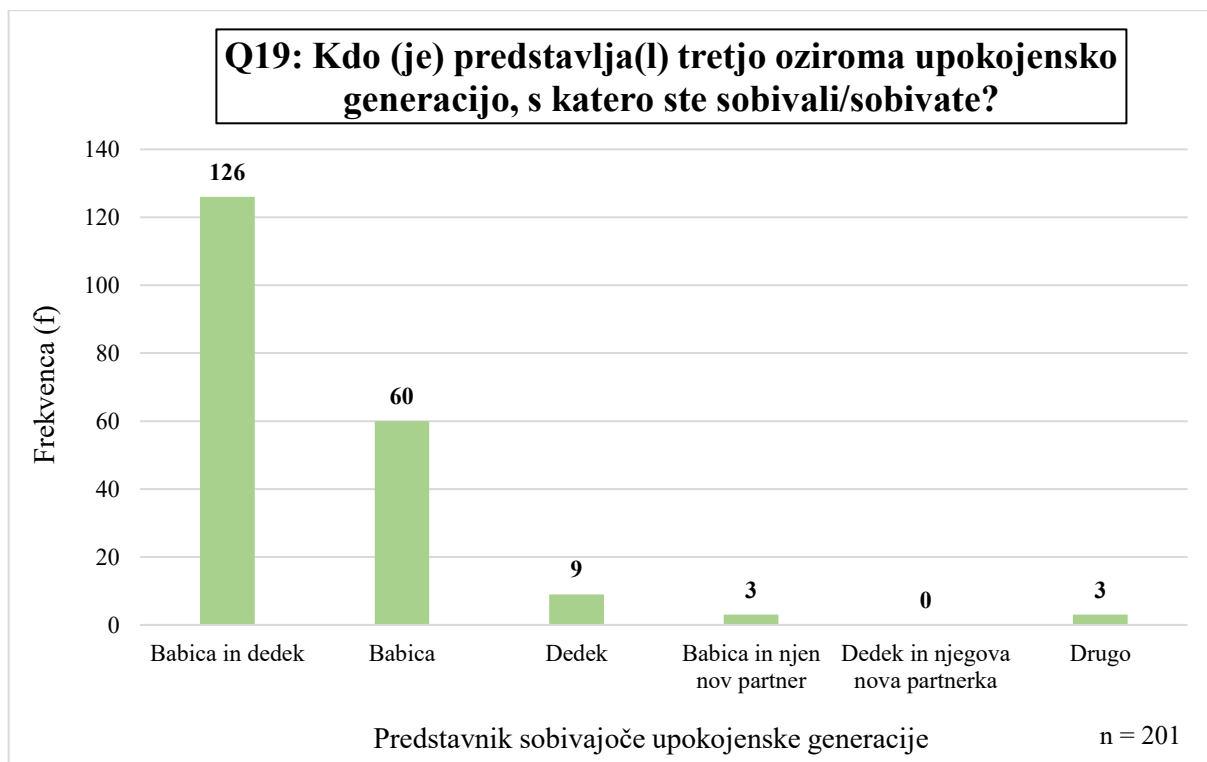
4.15 Predstavniki tretje/upokojenske generacije (19. vprašanje)

Tabela 4.15.1: Vprašanje 19 - Predstavniki tretje/upokojenske generacije

Q19: Kdo (je) predstavlja(l) tretjo oziroma upokojensko generacijo, s katero ste sobivali/sobivate?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Babica in dedek	126	62,69
Babica	60	29,85
Dedek	9	4,48
Babica in njen nov partner	3	1,49
Dedek in njegova nova partnerka	0	0
Drugo	3	1,49
SKUPAJ	201	100

Tabela 4.15.2: Vprašanje 19 - Predstavniki tretje/upokojenske generacije (Drugo)

Q19: Drugo		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Očetova teta	1	33,33
Starša od očima	1	33,33
Babica in dedek, zelo veliko časa tudi prababica	1	33,33
SKUPAJ	3	100

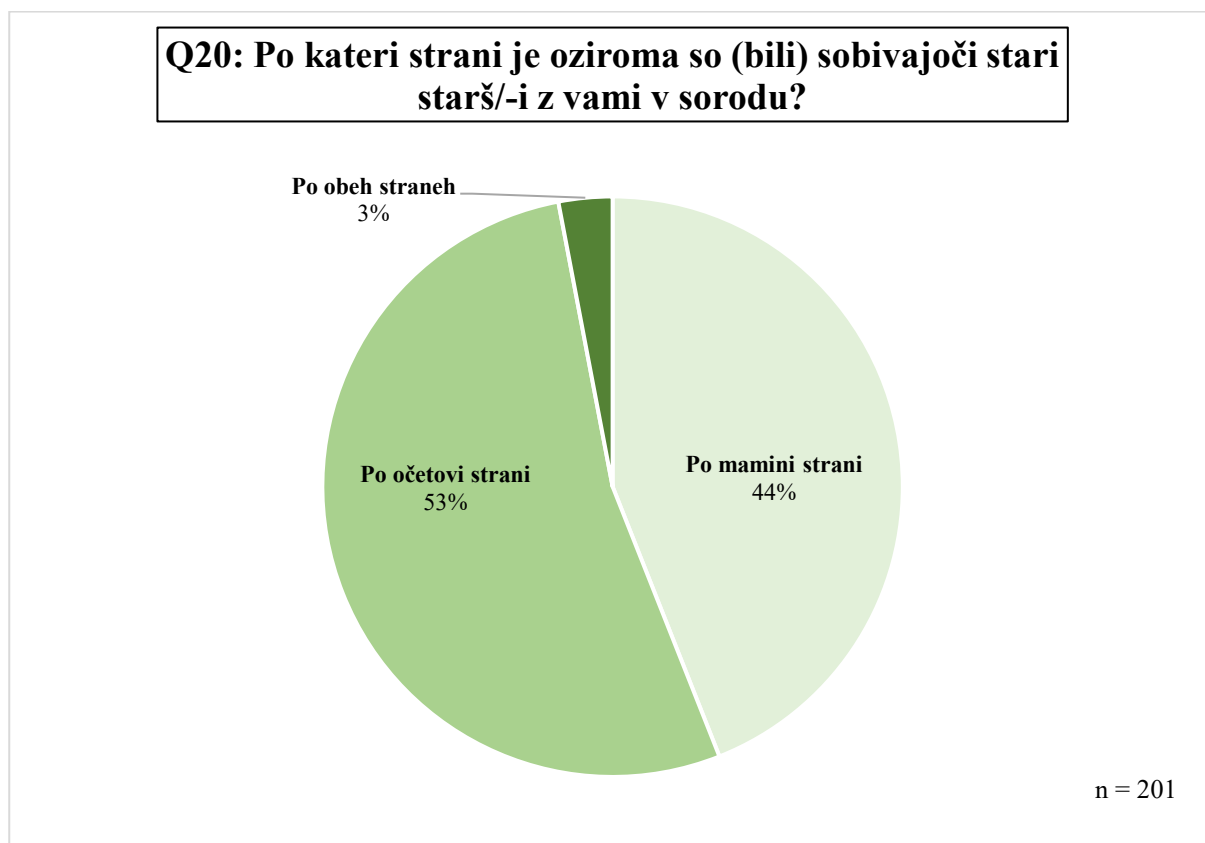
Graf 4.15.1: Vprašanje 19 - Predstavniki tretje/upokojske generacije

Iz tabel in stolpičnega diagrama je razvidno, da sta največkrat tretjo oziroma upokojsko generacijsko v času medgeneracijskega sobivanja predstavljala babica in dedek, in sicer je tako odgovorila več kot polovica sodelujočih v raziskavi – 126 oseb oziroma dobrih 62 odstotkov. Na drugem mestu se je znašla babica, za katero se je odločilo 60 vprašanih mladih, kar je predstavljalo skoraj 30 odstotkov. Dedek se je pojavil v 9-ih primerih oziroma v približno 4,5 odstotkov. S 3 odgovori (1,5 %) sta se pojavila še babica in njen nov partner, medtem ko nobena vprašana oseba ni izbrala odgovora »dedek in njegova nova partnerka«. 3 osebe (1,5 %) so izbrale še odgovor »Drugo«, med kar so navedle: očetovo teto, starše od očima ter poleg babice in dedka še prababico. Kljub temu, da ti odgovori primarno sicer najbolj ne ustrezajo moji raziskavi, ki se sicer osredotoča v največji meri na sobivanje treh zaporednih sorodstvenih generacij (otroci – starši – stari starši), pa sem jih vseeno upoštevala, saj veliko kdo dojema tudi kakšnega drugega sorodnika kot starega starša, poleg tega pa sem tudi v sam uvod vprašalnika navedla, da pridejo za izpolnjevanje vprašalnik v poštrev tudi osebe, ki živijo v drugačni družini in ki dojemajo tamkajšnje vezi med različnimi generacijami in tisto družino podobno intenzivno.

4.16 Sorodstvena povezava sobivajočih starih staršev (20. vprašanje)

Tabela 4.16.1: Vprašanje 20 - Sorodstvena povezava sobivajočih starih staršev

Q20: Po kateri strani je oziroma so (bili) sobivajoči stari starš/-i z vami v sorodu?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Po mamini strani	89	44
Po očetovi strani	106	53
Po obeh straneh	6	3
SKUPAJ	201	100

Graf 4.16.1: Vprašanje 20 - Sorodstvena povezava sobivajočih starih staršev

Iz tabele in tortnega grafa lahko vidimo, da je oziroma so v večini primerov vprašanih mladih oseb sobivajoči stari starš/-i bili z njimi v sorodu po očetovi strani, in sicer je le-teh bilo 106 oziroma 53 odstotkov. Sobivajoči stari starši so bili v sorodu z vprašanimi mladi v sorodu po mamini strani v 89 primerih, kar je predstavljalo 44 odstotkov sodelujočih. V 6 primerih (3 %) so osebe sobivale s predstavniki upokojenske generacije, ki so bili v sorodu z njimi po obeh straneh – tako po očetovi kot tudi mamini strani.

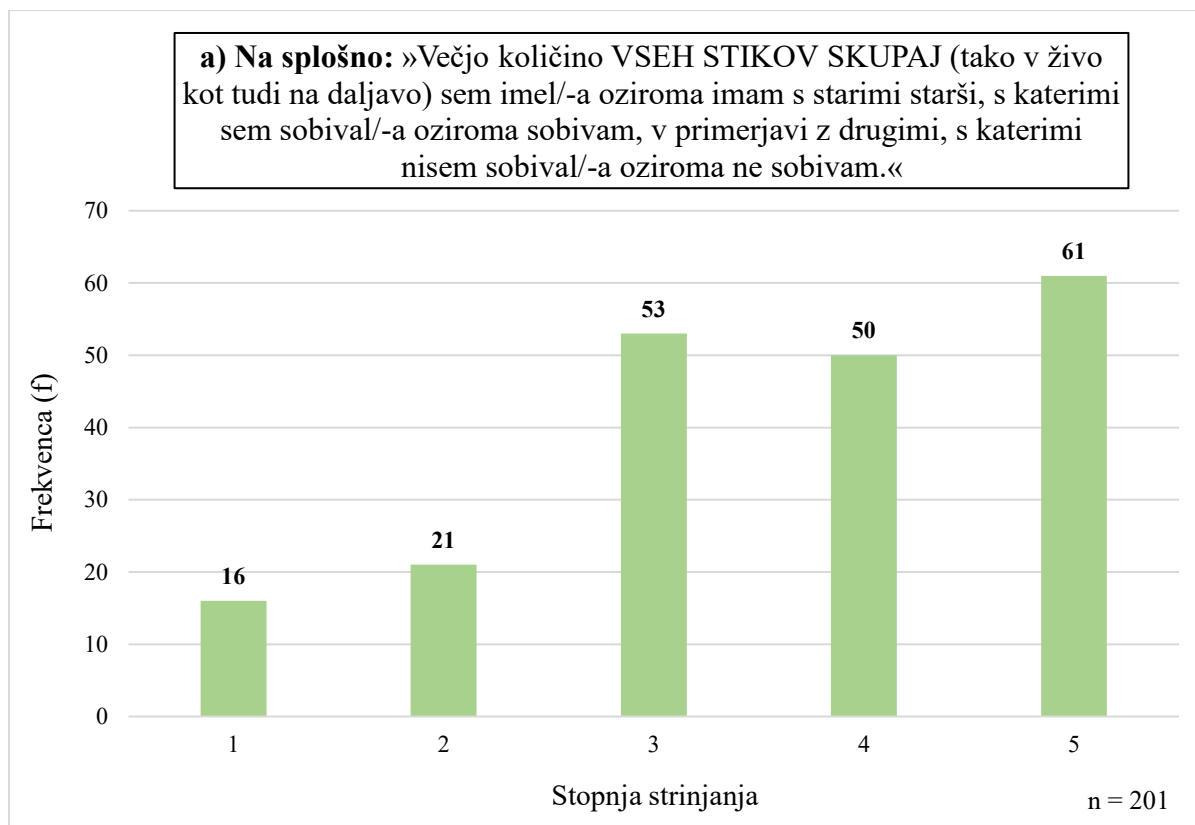
Na tem mestu lahko tako zavrnem svojo drugo hipotezo, zastavljeno ob začetku raziskovanja, ki se je glasila: »Predstavniki tretje generacije, s katerimi imajo vprašani mladi izkušnjo

sobivanja, so z njimi v sorodu po materini strani.«, saj je več kot polovica mladih dejala, da so predstavniki tretje generacije, s katerimi imajo izkušnjo sobivanja, z njimi v sorodu po očetovi strani.

4.17 Stopnja strinjanja s trditvami (21. vprašanje)

Tabela 4.17.1: Vprašanje 21 - Stopnja strinjanja s trditvami

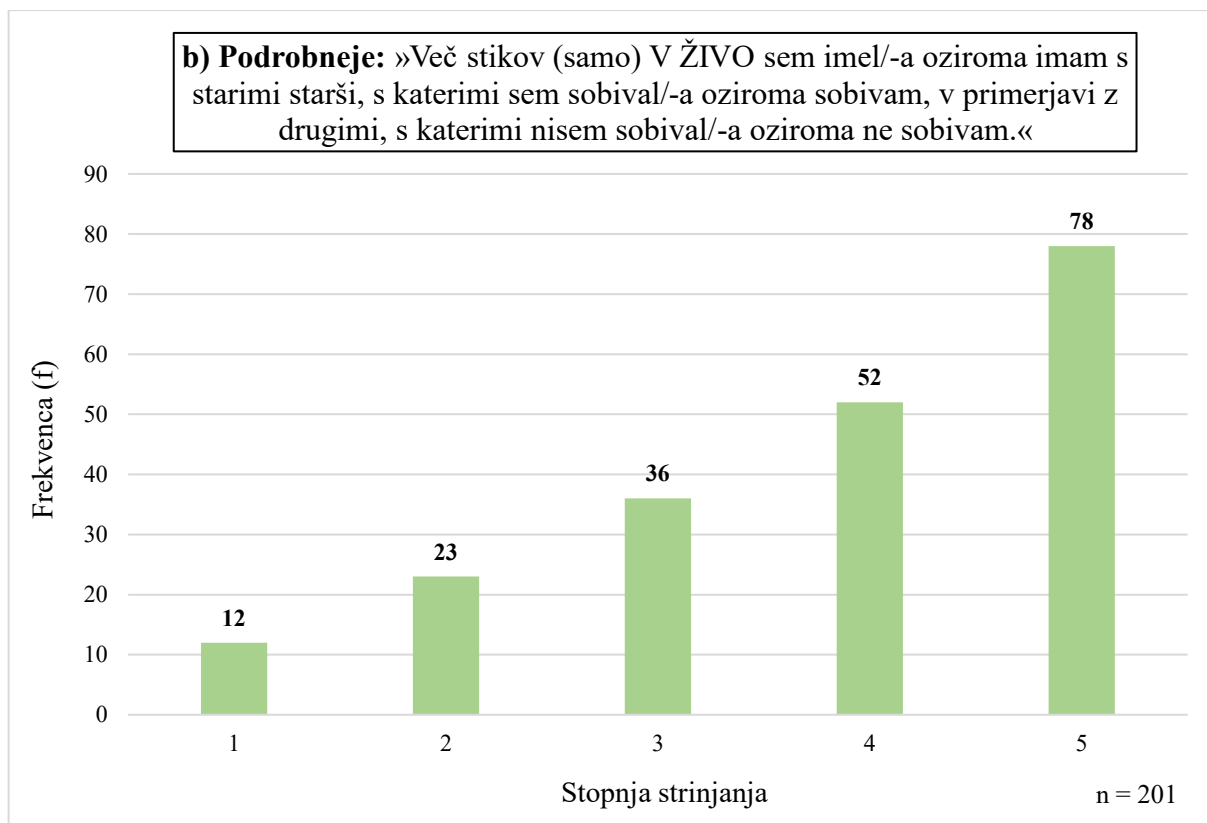
Q21: V kolikšni meri se strinjate s spodaj navedenimi trditvami? Ob vsaki izmed njih izberite stopnjo strinjanja, pri čemer pomeni 1–sploh se ne strinjam, 2–ne strinjam se, 3–niti se ne strinjam niti se strinjam, 4–strinjam se, 5–popolnoma se strinjam.							
Odgovori	1	2	3	4	5	Skupaj	Povprečje
a) Na splošno: »Večjo količino VSEH STIKOV SKUPAJ (tako v živo kot tudi na daljavo) sem imel/-a oziroma imam s starimi starši, s katerimi sem sobival/-a oziroma sobivam, v primerjavi z drugimi, s katerimi nisem sobival/-a oziroma ne sobivam.«	16 (7,96%)	21 (10,45%)	53 (26,37%)	50 (24,88%)	61 (30,35%)	201 (100%)	3,592
b) Podrobneje: »Več stikov (samo) V ŽIVO sem imel/-a oziroma imam s starimi starši, s katerimi sem sobival/-a oziroma sobivam v primerjavi z drugimi, s katerimi nisem sobival/-a oziroma ne sobivam.«	12 (5,97%)	23 (11,44%)	36 (17,91%)	52 (25,87%)	78 (38,81%)	201 (100%)	3,801
c) »Boljši odnos sem imel/-a oziroma imam s starimi starši, s katerimi sem sobival/-a oziroma sobivam v primerjavi z drugimi, s katerimi nisem sobival/-a oziroma ne sobivam.«	26 (12,94%)	35 (17,41%)	58 (28,86%)	34 (16,92%)	48 (23,88%)	201 (100%)	3,214

Graf 4.17.1: Vprašanje 21 - Stopnja strinjanja s trditvijo A

Iz tabele in stolpičnega diagrama lahko razberemo, da so mladi pri tej trditvi v največji meri izbirali najvišje vrednosti (3, 4 in 5). Največ mladih se je odločilo za vrednost 5, in sicer 61 oseb, sledilo je odločanje za vrednost 3, katero je označilo 53 oseb, 50 mladih je izbralo vrednost 4. Najmanj mladih se je tako odločilo za najnižji vrednosti, torej 1 in 2 – za vrednost 1 se je odločilo 16 oseb, za 2 pa 21.

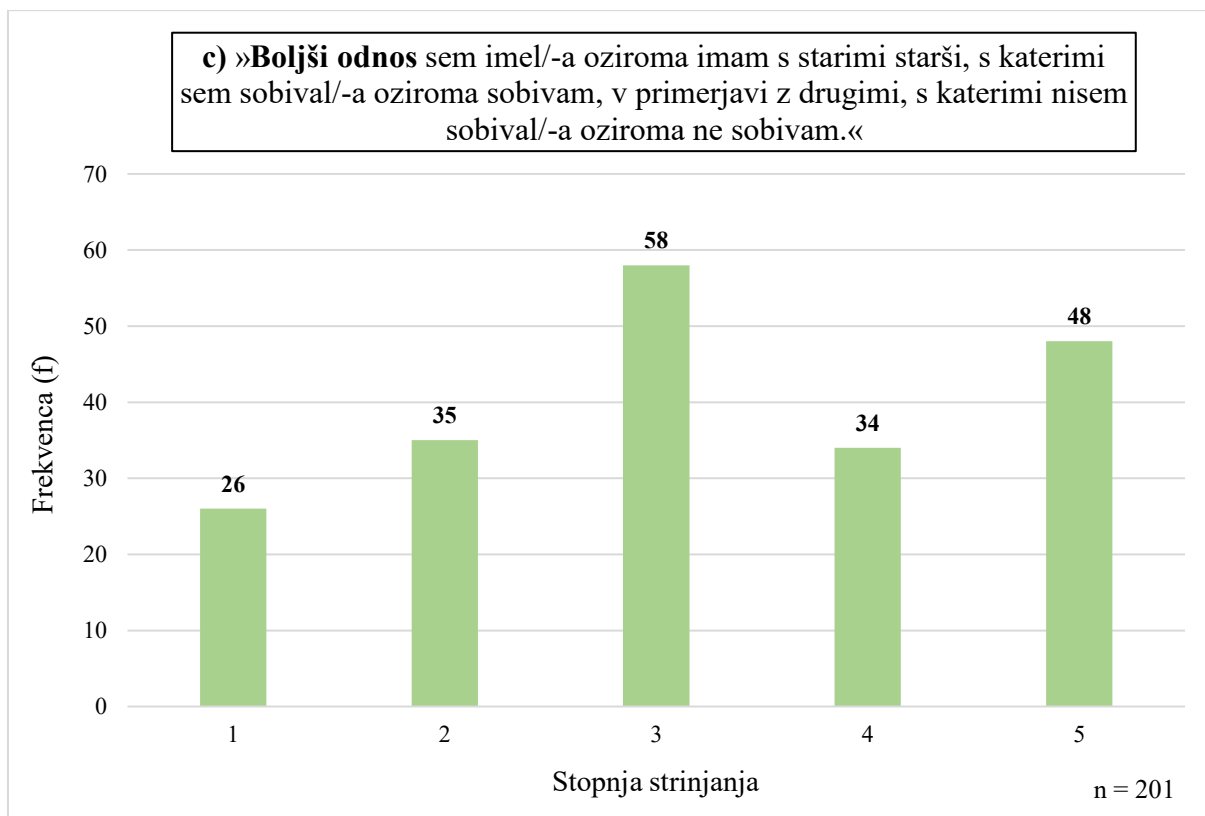
Povprečje vrednosti je pri tej trditvi znašalo 3,592. Tako lahko rečemo, da se mladi povprečno strinjajo s trditvijo, da so imeli oziroma da imajo večjo količino vseh stikov skupaj (tako v živo kot tudi na daljavo) s starimi starši, s katerimi so sobivali oziroma sobivajo, v primerjavi z drugimi, s katerimi niso sobivali oziroma ne sobivajo.

Graf 4.17.2: Vprašanje 21 - Stopnja strinjanja s trditvijo B

Iz tabele in stolpičnega diagrama lahko vidimo, da so mladi pri tej trditvi v največji meri izbirali najvišje vrednosti, in sicer predvsem 4 in 5 – za vrednost 5 se je odločilo 78 oseb, za 4 pa 52 oseb. Sledile so si padajoče vrednosti, in sicer se je za vrednost 3 odločilo 36 oseb, za vrednost 2 23 oseb, najmanj oseb pa je izbralo najnižjo stopnjo strinjanja, in sicer 12 oseb.

Povprečje vrednosti je bilo pri tej trditvi najvišje, tako da je znašalo 3,801, kar pomeni, da so se mladi v največji meri strinjali s tem, da so imeli oziroma da imajo s starimi starši, s katerimi so sobivali oziroma sobivajo, v primerjavi z drugimi, s katerimi niso sobivali oziroma ne sobivajo, več stikov samo v živo.

Graf 4.17.3: Vprašanje 21 - Stopnja strinjanja s trditvijo C

Iz tabele in stolpičnega diagrama je razvidno, da so vprašani mladi pri tem vprašanju izbirali najbolj raznolike odgovore. Največ mladih (58 oseb) se je odločilo za povsem srednji odgovor, torej vrednost 3, ki pomeni »niti se ne strinjam niti se strinjam«. Sledil je povsem skrajni odgovor »popolnoma se strinjam« oziroma vrednost 5, kar je izbralo 48 oseb. S podobnimi vrednostmi sta si sledili vrednosti 2 in 4, in sicer se je za vrednost 2 odločilo 35 mladih, za vrednost 4 pa 34 mladih. Najmanj oseb je izbralo drugi povsem skrajni odgovor, natančneje vrednost 1. Le-to je označilo 26 vprašanih v raziskavi.

Povprečje vrednosti je bilo pri tej trditvi najnižje in je tako znašalo 3,214, kar pomeni, da se mladi povprečno niti ne strinjajo niti strinjajo s trditvijo, da so imeli oziroma da imajo boljši odnos s starimi starši, s katerimi so sobivali oziroma sobivajo, v primerjavi z drugimi, s katerimi niso sobivali oziroma ne sobivajo.

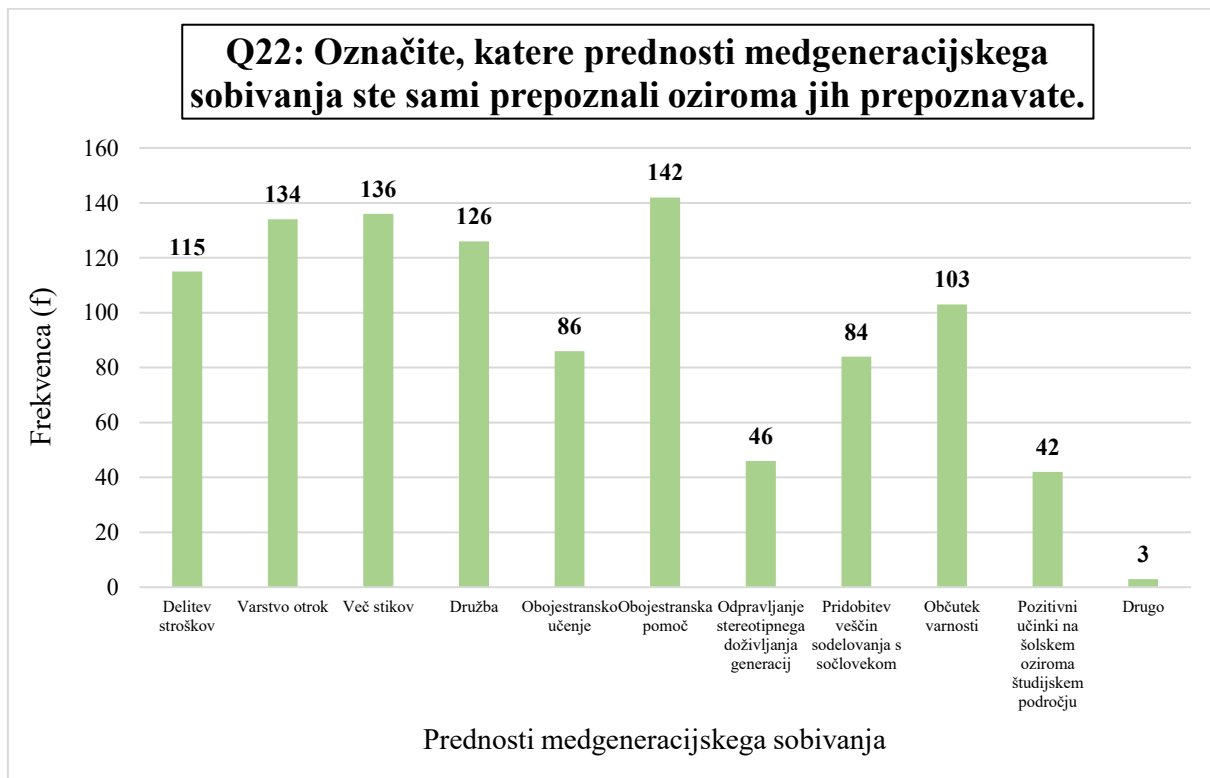
4.18 Prednosti medgeneracijskega sobivanja (22. vprašanje)

Tabela 4.18.1: Vprašanje 22 - Prednosti medgeneracijskega sobivanja

Q22: Označite, katere prednosti medgeneracijskega sobivanja ste sami prepoznali oziroma jih prepoznate (Možnih je več odgovorov).	
Odgovori	Frekvenca (f)
Delitev stroškov	115
Varstvo otrok	134
Več stikov	136
Družba	126
Obojestransko učenje	86
Obojestranska pomoč	142
Odpravljanje stereotipnega doživljanja generacij	46
Pridobitev veščin sodelovanja s sočlovekom	84
Občutek varnosti	103
Pozitivni učinki na šolskem oziroma študijskem področju	42
Drugo	3
SKUPAJ	201

Tabela 4.18.2: Vprašanje 22 - Prednosti medgeneracijskega sobivanja (Drugo)

Q22: Drugo		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Hrana pri babici	1	50
Ni prednosti	1	50
SKUPAJ	2	100

Graf 4.18.1: Vprašanje 22 - Prednosti medgeneracijskega sobivanja

Iz tabel in stolpičnega diagrama lahko razberemo, da med prednostmi medgeneracijskega sobivanja med vprašanimi mladimi osebami prevladujejo odgovori v naslednjem zaporedju, in sicer je bil najpogostejši odgovor »Obojestranska pomoč« s 142 odgovori, sledilo je »Več stikov« s 136 odgovori, nato »Varstvo otrok« s 134 odgovori, »Družba« s 126 in »Delitev stroškov« s 115. Z manjšo količino označbam so se nadaljevali odgovori »Občutek varnosti« s 103 odgovori, »Obojestransko učenje« s 86 odgovori, »Pridobitev veščin sodelovanja s sočlovekom« s 84, »Odpravljanje stereotipnega doživljanja generacij« s 46 ter »Pozitivni učinki na šolskem oziroma študijskem področju« z 42. 3 osebe so označile še »Drugo«, od tega sta 2 osebi še navedli, kaj sta pod to tudi mislili. 1 oseba je kot prednost navedla še »Hrana pri babici«, 1 oseba pa je dejala, da prednosti ni. 1 oseba svoj odgovor pod »Drugo« ni posebej utemeljila.

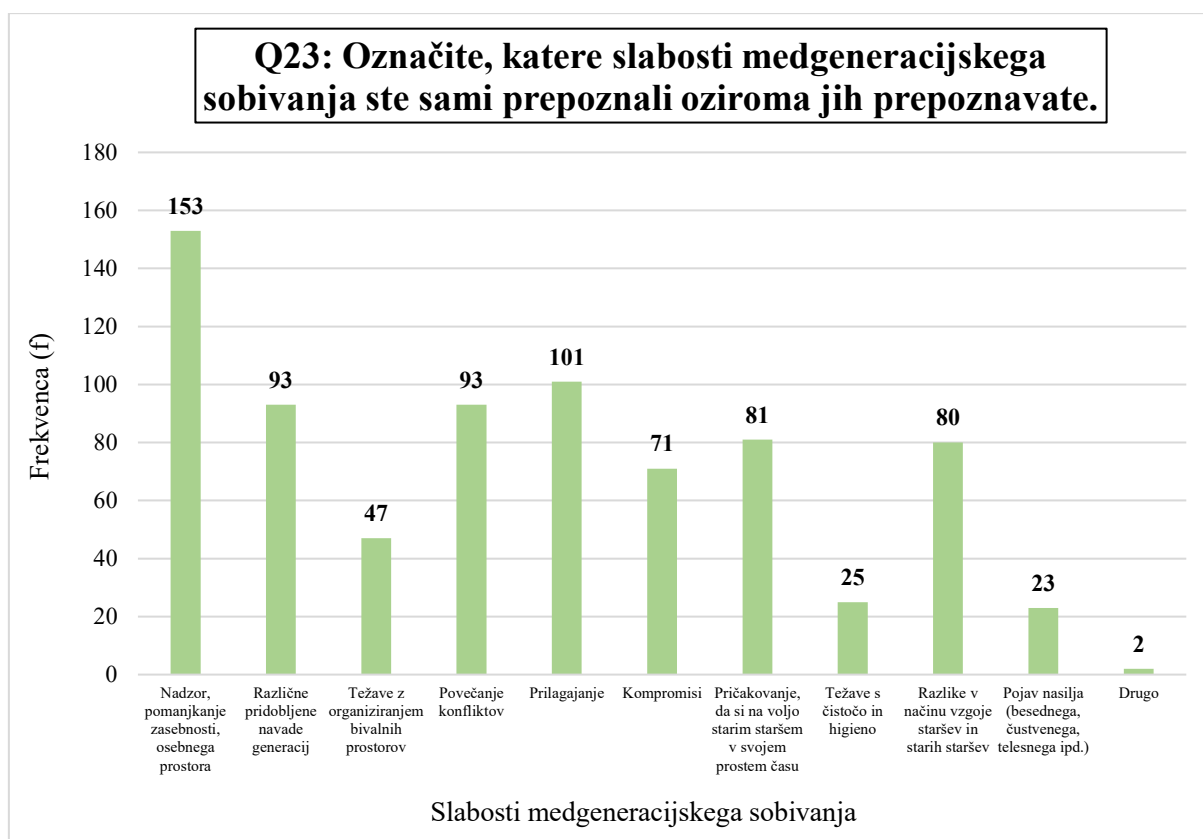
4.19 Slabosti medgeneracijskega sobivanja (23. vprašanje)

Tabela 4.19.1: Vprašanje 23 - Slabosti medgeneracijskega sobivanja

Q23: Označite, katere slabosti medgeneracijskega sobivanja ste sami prepoznali oziroma jih prepoznate (Možnih je več odgovorov).	
Odgovori	Frekvenca (f)
Nadzor, pomanjkanje zasebnosti, osebnega prostora	153
Različne pridobljene navade generacij	93
Težave z organiziranjem bivalnih prostorov	47
Povečanje konfliktov	93
Prilagajanje	101
Kompromisi	71
Pričakovanje, da si na voljo starim staršem v svojem prostem času	81
Težave s čistočo in higieno	25
Razlike v načinu vzgoje staršev in starih staršev	80
Pojav nasilja (besednega, čustvenega, telesnega ipd.)	23
Drugo	2
SKUPAJ	201

Tabela 4.19.2: Vprašanje 23 - Slabosti medgeneracijskega sobivanja (Drugo)

Q23: Drugo		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Nič negativnega	1	50
Prilagajanje, ki ga štejem pod pozitivne vidike sobivanja in ne kot slabosti	1	50
SKUPAJ	2	100

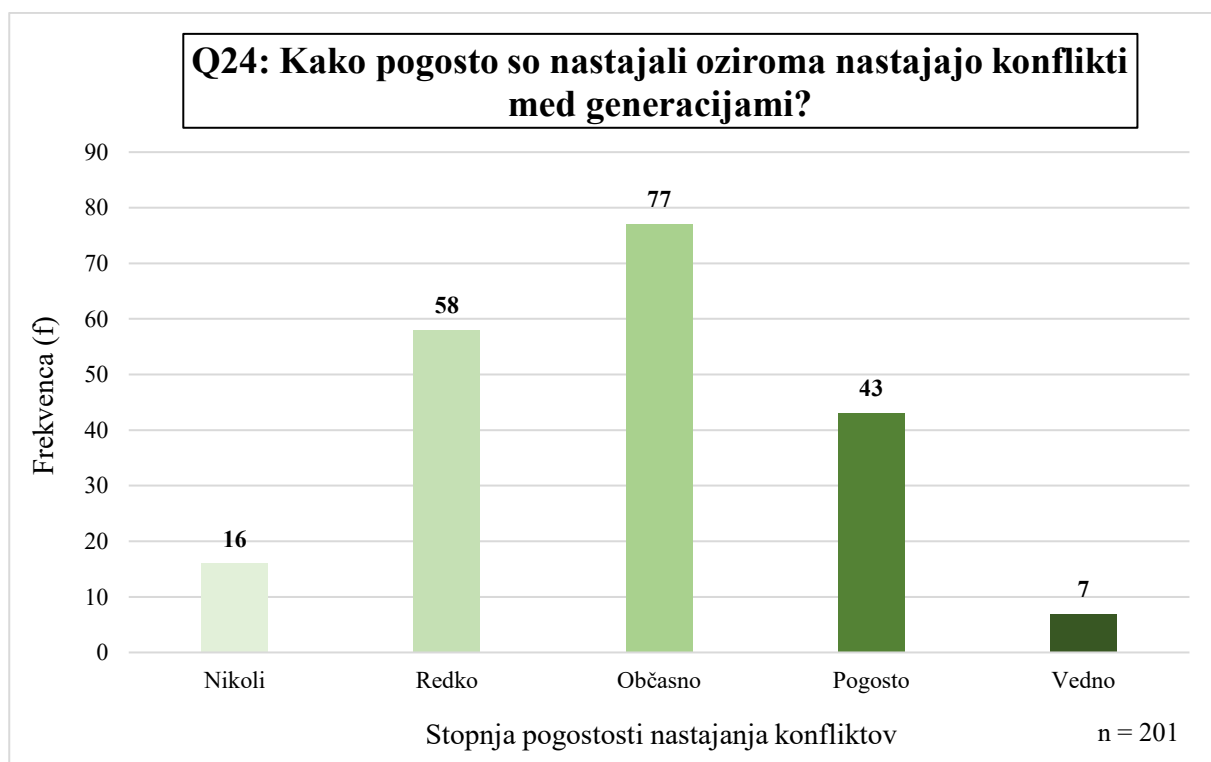
Graf 4.19.1: Vprašanje 23 - Slabosti medgeneracijskega sobivanja

Iz tabele in stolpičnega diagrama je razvidno, da med slabostmi medgeneracijskega sobivanja med vprašanimi mladimi osebami izstopa predvsem en odgovor, in sicer »Nadzor, pomanjkanje zasebnosti, osebnega prostora«, in sicer je le-tega kot prepoznano slabost označilo kar 153 oseb. Na drugem mestu se je znašel odgovor »Prilagajanje« s 101 označbo. Nadalje sta si enako število odgovorov delila »Povečanje konfliktov« ter »Različne pridobljene navade generacij«, in sicer je bilo le-teh 93. Nato so si sledili odgovori v naslednjem zaporedju: »Pričakovanje, da si na voljo starim staršem v svojem prostem času« z 81 odgovori, »Razlike v načinu vzgoje staršev in starih staršev« z 80 ter »Kompromisi« z 71 oznakami. Najmanj oseb se je med ponujenimi odgovori odločilo za »Težave z organiziranjem bivalnih prostorov«, in sicer 47 oseb, nato za »Težave s čistočo in higieno« 25 oseb in za »Pojav nasilja« 23 mladih. Možnost »Drugo« sta označili 2 osebi. 1 izmed njiju je dejala, da ob medgeneracijskem sobivanju ne prepoznava nič negativnega, 1 pa je dejala, da prilagajanje šteje pod pozitivne vidike medgeneracijskega sobivanja in ne pod slabosti.

4.20 Pogostost konfliktov (24. vprašanje)

Tabela 4.20.1: Vprašanje 24 - Pogostost konfliktov

Q24: Kako pogosto so nastajali oziroma nastajajo konflikti med generacijami?			
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Kumulativni odstotek (F %)
Nikoli	16	7,96	7,96
Redko	58	28,86	36,82
Občasno	77	38,31	75,13
Pogosto	43	21,39	96,52
Vedno	7	3,48	100
SKUPAJ	201	100	

Graf 4.20.1: Vprašanje 24 - Pogostost konfliktov

Iz tabele in stolpičnega diagrama lahko vidimo, da so se vprašane mlade osebe glede nastajanja medgeneracijskih konfliktov najbolj odločale za srednje odgovore – med njimi največ za povsem srednjo vrednost, in sicer 3 (občasno), za kar se je odločilo 77 oseb oziroma dobrih 38 odstotkov. Sledila je izbira odgovora 2 (redko), kar je označilo 58 oseb, kar je predstavljalo skoraj 29 odstotkov. Na tretjem mestu se je znašel odgovor 4 (pogosto) s 43 oznakami oziroma dobrimi 21 odstotkov sodelujočih. 16 oseb oziroma skoraj 8 odstotkov vseh je odgovorilo, da konflikti med generacijami pri njih sploh ne nastajajo (vrednost 1), najmanj oseb pa se je odločilo za drugi skrajni odgovor, in sicer da konflikti vedno nastajajo (vrednost 5), za kar se je odločilo 7 oseb oziroma približno 3,5 odstotkov sodelujočih v raziskavi.

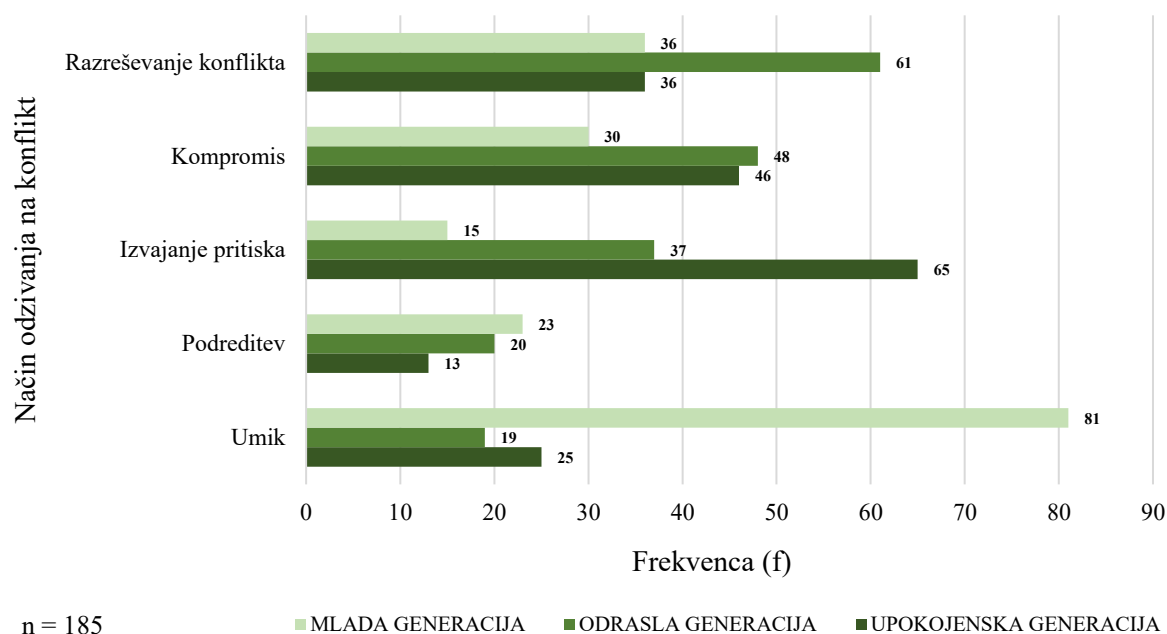
Povprečno stopnjo pogostosti nastajanja medgeneracijskih konfliktov v času sobivanja je predstavljalo število 2,8, s standardnim odklonom 0,97, kar pomeni, da so se torej stopnje nastajanja konfliktov v povprečju odklanjale za to vrednost. Modus je znašal vrednost 3, kar pomeni, da je bila to tista vrednost v množici podatkov, ki se je najpogosteje pojavila oziroma to, da je največ mladih oseb, sodelujočih v moji raziskavi, označilo odgovor, da se medgeneracijski konflikti občasno pojavljajo. Mediano je prav tako predstavljala vrednost 3, kar pomeni, da je ta vrednost predstavljala sredino med vrednostmi, kar pomeni, da je vrednost predstavljala sredino med vrednostmi, in sicer to, da je polovica sodelujočih v raziskavi imela izkušnje z občasnim, redkim nastajanjem medgeneracijskih konfliktov ali celo njihovim nenastajanjem, medtem ko je imela polovica teh oseb izkušnjo z občasnim, pogostim nastajanjem medgeneracijskih konfliktov ali celo s tem, da so se le-ti vedno pojavljali.

4.21 Odziv na konflikte (25. vprašanje)

Tabela 4.21.1: Vprašanje 25 - Odziv na konflikte

Q25: V primeru, da ste na zgornje vprašanje odgovorili z redko/občasno/pogosto/vedno, me zanima, kakšen način odziva je posamezna generacija ob pojavu medgeneracijskih konfliktov po vašem mnenju najpogosteje uporabila oziroma ga najpogosteje uporablja? Za vsako generacijo izberite en najpogostejši način.						
Odgovori	Umik	Podreditev	Izvajanje pritiska	Kompromis	Razreševanje konflikta	Skupaj
Mlada generacija (vi, sorojenci, drugi otroci)	81 (43,8%)	23 (12,4%)	15 (8,1%)	30 (16,2%)	36 (19,5%)	185 (100%)
Odrasla generacija (starši)	19 (10,3%)	20 (10,8%)	37 (20%)	48 (25,9%)	61 (33%)	185 (100%)
Upokojenska generacija (stari starši)	25 (13,5%)	13 (7%)	65 (35,1%)	46 (24,9%)	36 (19,5%)	185 (100%)

Q25: Kakšen način odziva je posamezna generacija ob pojavu medgeneracijskih konfliktov najpogosteje uporabila/ga uporablja?

Graf 4.21.1: Vprašanje 25 - Odziv na konflikte

Iz tabele in paličnega grafikona lahko hitro razberemo, kakšne načine odzivanja na medgeneracijske konflikte je posamezna generacija najpogosteje uporabila, kjer so se konflikti torej pojavljali, in sicer je pri *mladi* generaciji prevladal *umik* (81 odgovorov oziroma skoraj 44 odstotkov vseh odgovorov pri mladih), pri *odrasli* je prevladal način *razreševanje konflikta* (61 odgovorov oziroma 33 odstotkov vseh odgovorov pri odraslih), pri *upokojenski* pa *izvajanje pritiska* (65 odgovorov oziroma dobrih 35 odstotkov vseh odgovorov pri starih).

Pri *mladih* so si po pogostosti izbranih odgovorov za prevladujočemu sledili načini odzivi na medgeneracijskega konflikte v naslednjem zaporedju, in sicer se je na drugem mestu pojavil način *razreševanje konflikta* s 36 označbami (19,5 %), sledil je kompromis s 30 odgovori (16,2 %), nato podreditev s 23 (12,4 %), na zadnjem mestu pa se je znašlo izvajanje pritiska s 15 (8,1 %).

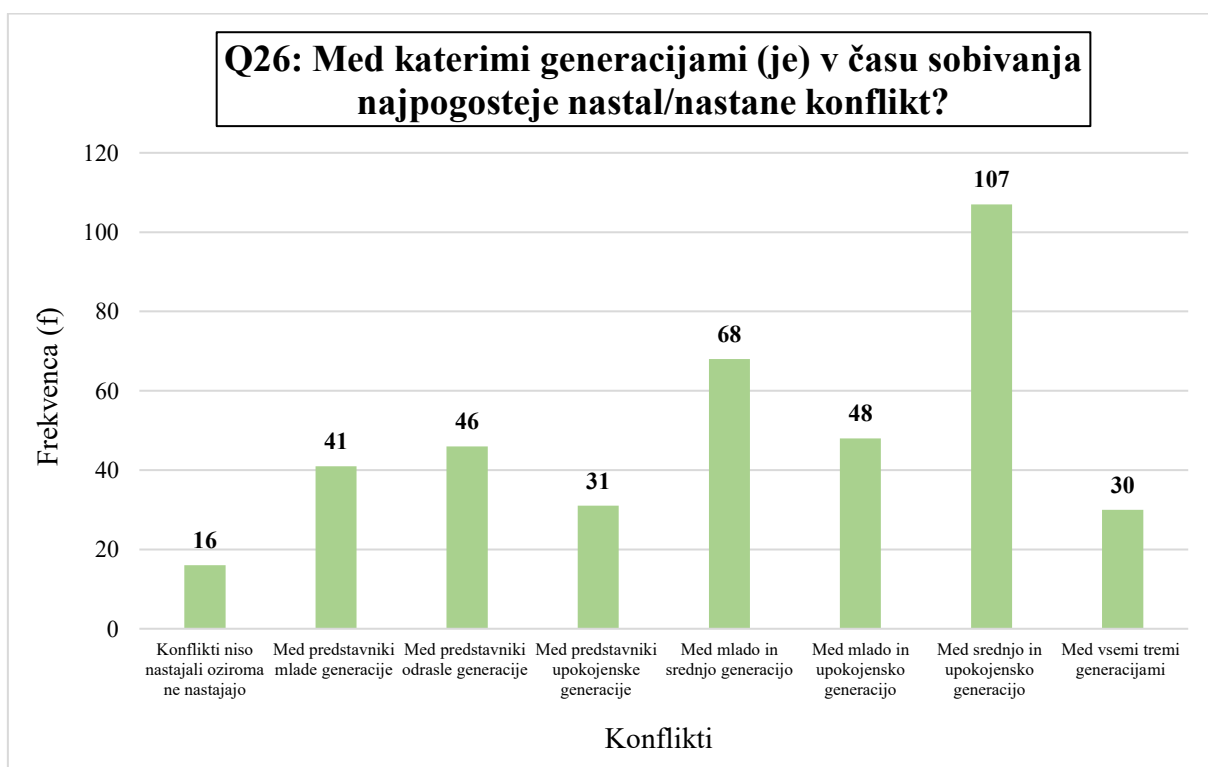
Pri *odraslih* so si po pogostosti izbranih odgovorov za prevladujočemu sledili načini odzivi na medgeneracijskega konflikte v naslednjem zaporedju, in sicer se je na drugem mestu znašel *kompromis* z 48 označbami (25,9 %), sledilo je *izvajanje pritiska* s 37 odgovori (20 %), nato pa sta se na zadnjih mestih s približno enakim številom odgovorov znašla še *podreditev* (20 odgovorov oziroma 10,8 %) in *umik* (19 odgovorov oziroma 10,3 %).

Pri *starih* so si po pogostosti izbranih odgovorov za prevladujočemu sledili načini odzivi na medgeneracijskega konflikte v naslednjem zaporedju, in sicer se je na drugem mestu *kompromis* s 46 označbami (24,9 %), nato *razreševanje konflikta* s 36 odgovori (19,5 %), sledi *umik* (25 odgovorov oziroma 13,5 %), na zadnjem mestu pa se je znašla *podreditev* (13 odgovorov oziroma 7 %).

4.22 Nastanek konfliktov (26. vprašanje)

Tabela 4.22.1: Vprašanje 26 - Nastanek konfliktov

Q26: Med katerimi generacijami (je) v času sobivanja najpogosteje nastal/nastane konflikt? (Možnih je več odgovorov)	
Odgovori	Frekvenca (f)
Konflikti niso nastajali oziroma ne nastajajo	16
Med predstavniki mlade generacije (konflikt znotraj generacije)	41
Med predstavniki odrasle generacije (konflikt znotraj generacije)	46
Med predstavniki upokojenske generacije (konflikt znotraj generacije)	31
Med mlado (otroci) in srednjo generacijo (starši)	68
Med mlado (otroci) in upokojensko generacijo (stari starši)	48
Med srednjo (starši) in upokojensko generacijo (stari starši)	107
Med vsemi tremi generacijami (otroci, starši, stari starši)	30

Graf 4.22.1: Vprašanje 26 - Nastanek konfliktov

Iz tabele in stolpičnega diagrama lahko razberemo, da v precejšnji meri izstopa odgovor glede najpogostejšega nastajanja konfliktov v času sobivanja med srednjo in upokojensko generacijo, in sicer je ta odgovor izbralo kar 107 oseb. Na drugem mestu se je z 68 označbami znašel odgovor o najpogostejšem nastanku konfliktov med mlado in srednjo generacijo. S podobno številčnostjo oznak so se nadalje znašli odgovori v naslednjem zaporedju, in sicer najpogostejše nastajanje konfliktov med mlado in upokojensko generacijo (48 oseb), nadalje pa konflikti znotraj generacij, in sicer med predstavniki odrasle generacije (46 odgovorov) ter med predstavniki mlade generacije (41 odgovorov). Manj številčna in podobno pogosta sta bila nato odgovora glede najpogostejšega nastajanja konfliktov med predstavniki upokojenske generacije (31 odgovorov) in da nastajajo konflikti kar med vsemi tremi generacijami (30 odgovorov). Najmanj pogost odgovor je izbralo 16 oseb, in sicer da konflikti v času medgeneracijskega sobivanja med generacijami niso nastajali oziroma da le-ti ne nastajajo.

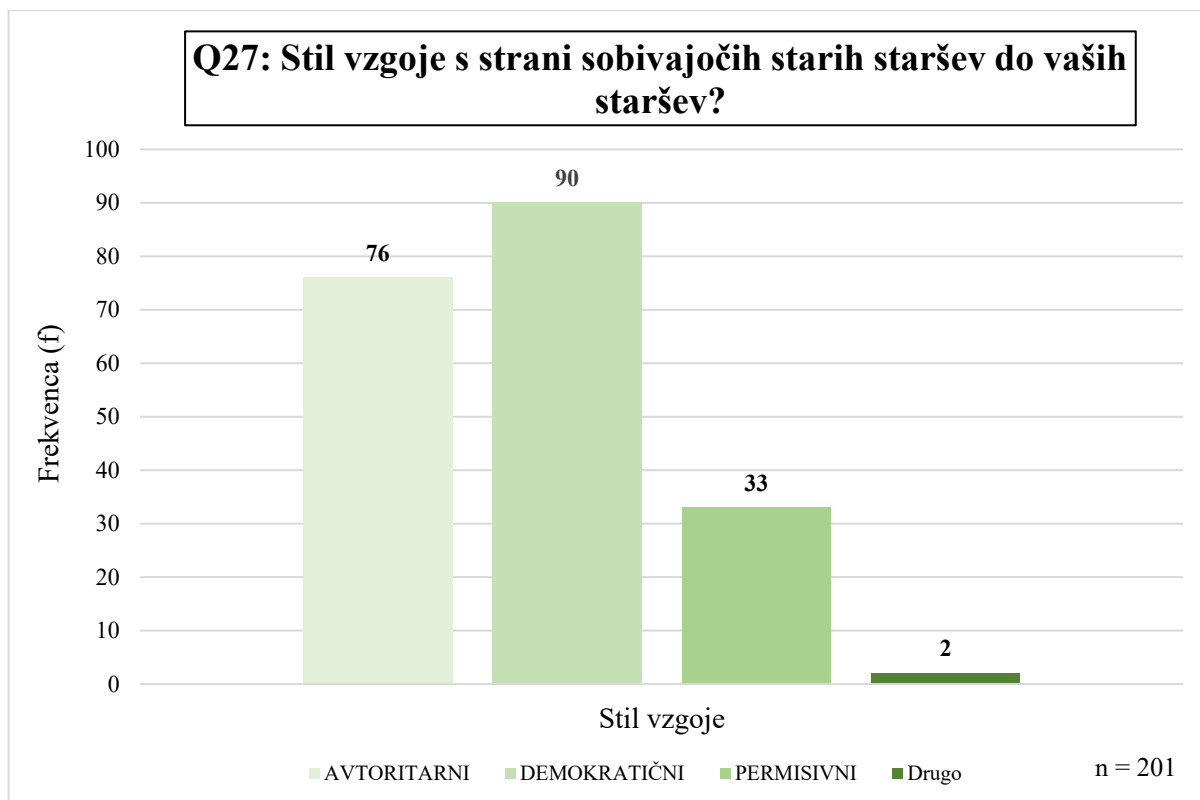
4.23 Stili vzgoje – stari starši do staršev (27. vprašanje)

Tabela 4.23.1: Vprašanje 27 - Stili vzgoje (stari starši do staršev)

Q27: Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila vzgoje prevladujejo po vaši oceni s strani sobivajočih starih staršev do vaših staršev (na podlagi pripovedovanj, izkušenj ipd.)?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
AVTORITARNI (staršev glas brez pomena – njegova poslušnost, pravila s strani starih staršev, disciplina)	76	38
DEMOKRATIČNI (dvosmerna komunikacija – pogovor starega starša in starša, skupno raziskovanje, možnost odločanja obeh)	90	45
PERMISIVNI (svoboda, neosredotočenost na disciplino, ni vodstva starih staršev, ni nadzora, pomembne samougotovitve staršev)	33	16
Drugo	2	1
SKUPAJ	201	100

Tabela 4.23.2: Vprašanje 27 - Stili vzgoje (stari starši do staršev – Drugo)

Q27: Drugo		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Mami: avtoritarni, oče: demokratični	1	100
SKUPAJ	1	100

Graf 4.23.1: Vprašanje 27 - Stili vzgoje (stari starši do staršev)

Iz tabele in stolpičnega diagrama lahko vidimo, da vprašani mladi ocenjujejo, da s strani sobivajočih starih staršev do njihovih staršev po pripovedovanjih, izkušnjah, ipd. prevladuje demokratični stil vzgoje oziroma njegovi elementi, in sicer se je za ta odgovor odločilo 90 sodelujočih v raziskavi, kar je predstavljalo 45 odstotkov. Z nekaj odgovori manj se je na drugem mestu po pogostosti znašel odgovor o avtoritarnem stilu vzgoje ali prevladi njegovih elementov, in sicer je tako ocenilo 76 predstavnikov vprašane mlade generacije oziroma 38 odstotkov vprašanih. Najmanj glasov je prejel permissivni stil vzgoje oziroma elementi le-tega, in sicer samo 33 oseb, kar je znašalo 16 odstotkov. 2 osebi sta pri tem vprašanju izbrali še odgovor »Drugo«. 1 izmed teh oseb podrobneje svojega izbranega odgovora ni utemeljila, 1 oseba pa je ocenila, da je bila mama deležna avtoritarnega stila vzgoje, oče pa demokratičnega. Na tem mestu lahko torej zavrnem svojo tretjo hipotezo, ki je bila zastavljena ob začetku raziskovanja, in sicer: »S strani tretje generacije do srednje generacije po mnenju vprašanih predstavnikov mlade generacije prevladuje permissivni stil vzgoje oziroma elementi le-tega.«, saj se je največ oseb odločilo za demokratični stil vzgoje oziroma elemente le-tega.

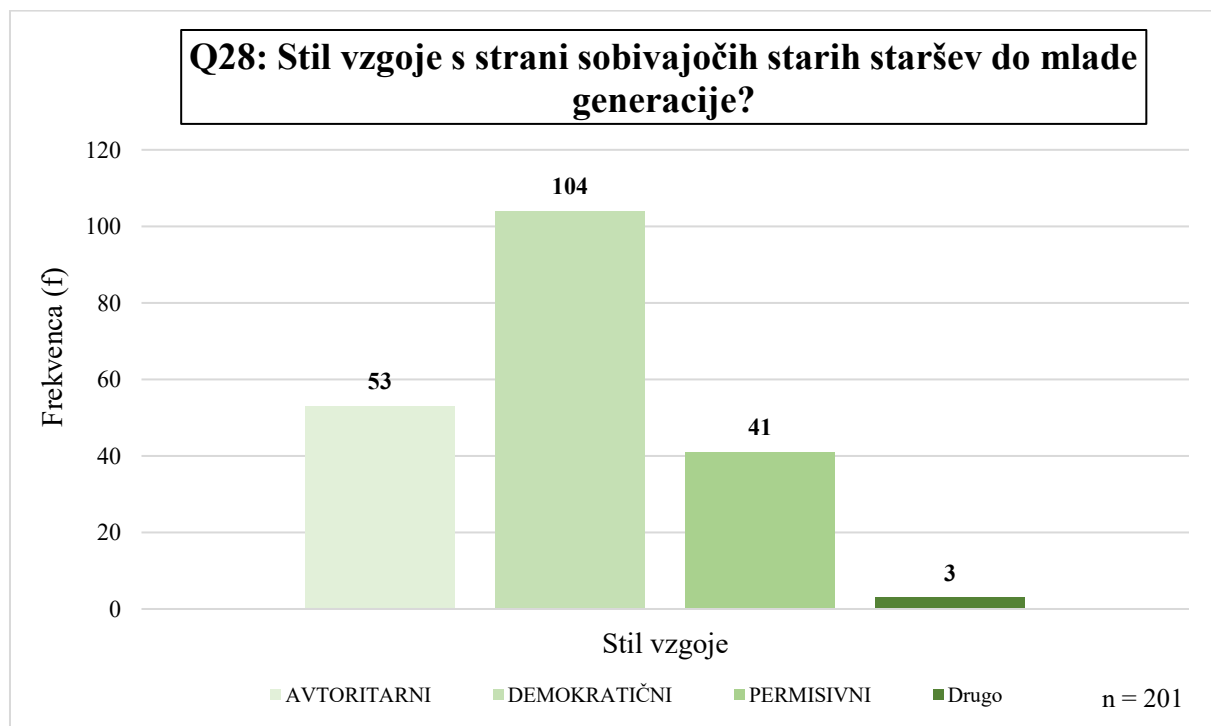
4.24 Stili vzgoje – stari starši do mlade generacije (28. vprašanje)

Tabela 4.24.1: Vprašanje 28 - Stili vzgoje (stari starši do mlade generacije)

Q28: Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila vzgoje prevladujejo po vaši oceni s strani sobivajočih starih staršev do vas, mlade generacije?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
AVTORITARNI (vnukov glas brez pomena – njegova poslušnost, pravila s strani starih staršev, disciplina)	53	26,4
DEMOKRATIČNI (dvosmerna komunikacija – pogovor starega starša in vnuka, skupno raziskovanje, možnost odločanja obeh)	104	51,7
PERMISIVNI (svoboda, neosredotočenost na disciplino, ni vodstva starih staršev, ni nadzora, pomembne vnukove samougotovitve)	41	20,4
Drugo	3	1,5
SKUPAJ	201	100

Tabela 4.24.2: Vprašanje 28 - Stili vzgoje (stari starši do mlade generacije – Drugo)

Q28: Drugo		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Ni bilo nekega vzgajanja, samo varstvo – otroci smo se igrali, babica je kuhala ipd.	1	50
Kombinacija permissivnega in avtoritarnega	1	50
SKUPAJ	2	100

Graf 4.24.1: Vprašanje 28 - Stili vzgoje (stari starši do mlade generacije)

Iz tabele in stolpičnega diagrama lahko ugotovimo, da je po mnenju oziroma izkušnjah vprašanih mladih oseb prevladoval s strani starih staršev do njih predvsem demokratični stil vzgoje ali elementi le-tega. Za ta odgovor so se odločile kar 104 osebe oziroma več kot polovica vseh vprašanih, saj znaša ta vrednost 51,7 odstotkov vseh sodelujočih. Na drugem in tretjem mestu sta se nato z manjšo razliko znašla odgovora o prevladi avtoritarnega stila vzgoje ali njegovih elementov, saj se je zanj odločilo 53 mladih (26,4 %) ter permisivni stil vzgoje ali elementi le-tega, in sicer z 41 oznakami (20,4 %). Za možnost »Drugo« so se odločile 3 vprašane osebe, vendar 1 izmed njih svojega izbranega odgovora ni posebej utemeljila za razliko od dveh. 1 oseba je bila mnenja, da s strani starih staršev vzgajanja ni bila deležna ter da je bilo vse skupaj zgolj varstvo (otroci so se igrali, babica je kuhala ipd.), 1 oseba pa je dejala, da je šlo za kombinacijo permisivnega in avtoritarnega stila vzgoje oziroma elementov le-teh.

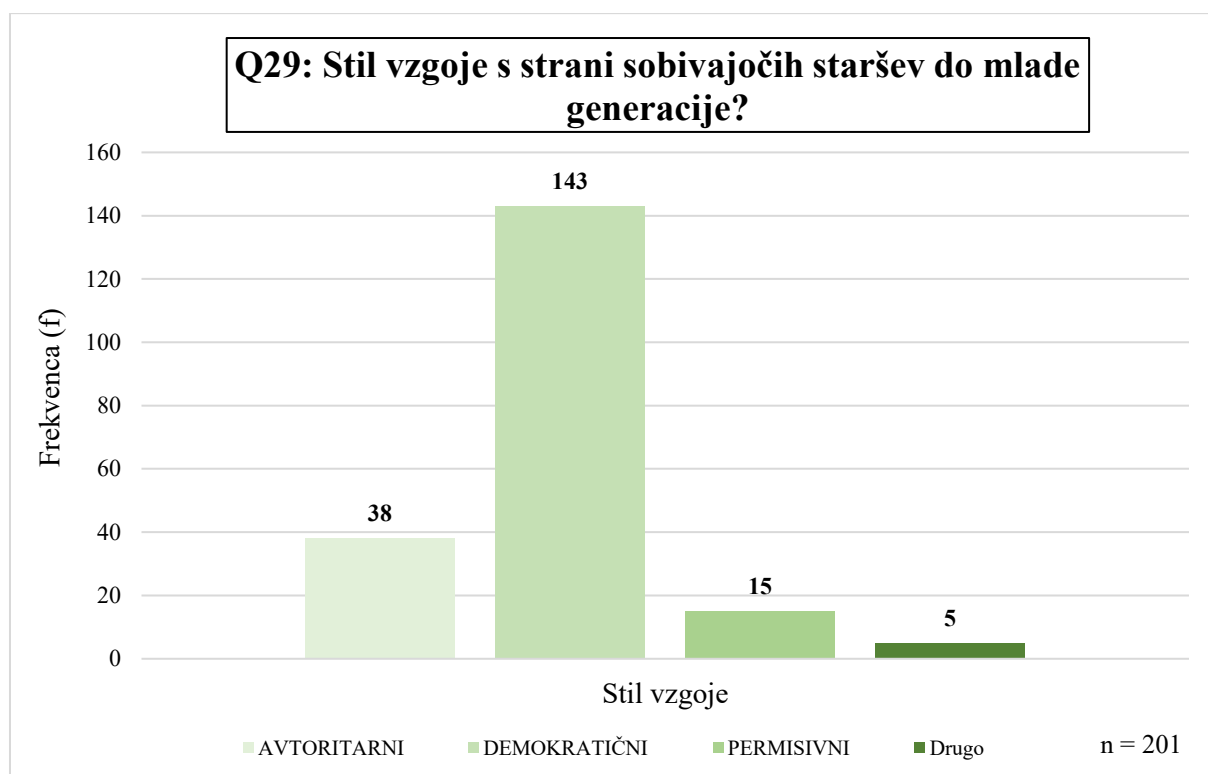
4.25 Stili vzgoje – starši do mlade generacije (29. vprašanje)

Tabela 4.25.1: Vprašanje 29 - Stili vzgoje (starši do mlade generacije)

Q29: Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila vzgoje po vaši oceni prevladujejo s strani sobivajočih staršev do vas, mlade generacije?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
AVTORITARNI (otrokov glas brez pomena – njegova poslušnost, pravila s strani staršev, disciplina)	38	19
DEMOKRATIČNI (dvosmerna komunikacija – pogovor starša in otroka, skupno raziskovanje, možnost odločanja obeh)	143	71
PERMISIVNI (svoboda, neosredotočenost na disciplino, ni vodstva staršev, ni nadzora, pomembne otrokove samougotovitve)	15	7,5
Drugo	5	2,5
SKUPAJ	201	100

Tabela 4.25.2: Vprašanje 29 - Stili vzgoje (stari starši do mlade generacije – Drugo)

Q29: Drugo		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Sočutna vzgoja	1	25
Včasih permisivni, včasih demokratični	1	25
Mešano – avtoritarni in permisivni	1	25
Mešanica vseh treh	1	25
SKUPAJ	4	100

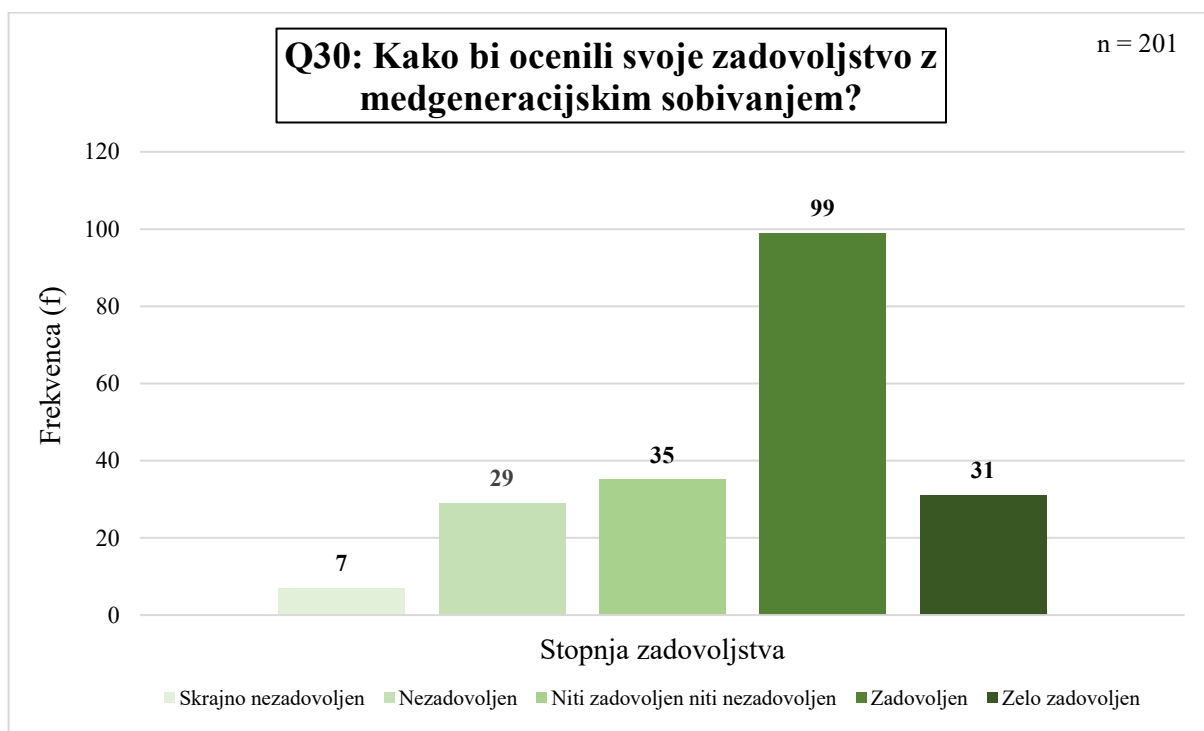
Graf 4.25.1: Vprašanje 29 - Stili vzgoje (starši do mlade generacije)

Iz tabele in stolpičnega diagrama lahko razberemo, da so v tem primeru vprašani mladi prepričljivo izbrali demokratični stil vzgoje oziroma elemente le-tega kot prevladujočega v odnosu do njih, saj se je za ta odgovor odločilo kar 143 sodelujočih v raziskavi, kar je predstavljalo kar 71 odstotkov. Na drugem mestu se je znašel odgovor glede avtoritarnega stila vzgoje ali njegovih elementov z 38 oznakami (19 %), na tretjem pa permisivni stil vzgoje oziroma njegovi elementi s 15 odgovori (7,5 %). 5 oseb je pri tem vprašanju izbralo še možnost »Drugo«. 1 oseba izmed njih posebej ni navedla razloga za izbiro tega odgovora oziroma prepoznano vzgojo v svojem primeru ni pojasnila. 1 oseba je prepoznala pri sebi uporabo sočutne vzgoje, 1 oseba je dejala, da gre včasih za permisivni stil in včasih demokratični – torej za izmenjavanje dveh, podobno je odgovorila še 1 oseba, ki je dejala, da se mešata avtoritarni in permisivni stil vzgoje. 1 oseba je še dejala, da prepoznava mešanico vseh treh.

4.26 Zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem (30. vprašanje)

Tabela 4.26.1: Vprašanje 30 - Zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem

Q30: Kako bi ocenili svoje zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem?			
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Kumulativni odstotek (F %)
Skrajno nezadovoljen	7	3,5	3,5
Nezadovoljen	29	14,4	17,9
Niti zadovoljen niti nezadovoljen	35	17,4	35,3
Zadovoljen	99	49,3	84,6
Zelo zadovoljen	31	15,4	100
SKUPAJ	201	100	

Graf 4.26.1: Vprašanje 30 - Zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem

Iz tabele in stolpičnega diagrama je dobro razvidno, da je največ vprašanih mladih oseb bilo s svojo izkušnjo medgeneracijskega sobivanja zadovoljnih in tako na lestvici 1–5 izbrala stopnjo 4 – teh oseb je bilo 99 oziroma skoraj polovica (49,3 %). S podobno številčnostjo odgovorov so se na naslednjih treh mestih znašli odgovori v naslednjem zaporedju, in sicer takoj za najpogostejšim se je pojavil izbor 3. odgovora »Niti zadovoljen niti nezadovoljen« s 35 označbami (17,4 %), sledila je izbira skrajnega 5. odgovora »Zelo zadovoljen«, za katerega se je odločilo 31 oseb (15,4 %), nato pa še 2. stopnja »Nezadovoljen« z 29 oznakami (14,4 %). Na povsem zadnjem mestu se je z najmanj odgovori znašel drugi ekstrem, in sicer 1. stopnja »Skrajno nezadovoljen«, za katero se je odločilo 7 oseb (3,5 %).

Povprečna stopnja zadovoljstva je bila 3,6, s standardnim odklonom 1,02, kar pomeni, da se je torej stopnja zadovoljstva v povprečju odklanjala za to vrednost. Modus je znašal vrednost 4, kar pomeni, da je bila to tista vrednost v množici podatkov, ki se je najpogosteje pojavila oziroma to, da je največ mladih oseb, sodelujočih v moji raziskavi, bilo zadovoljnih z medgeneracijskim sobivanjem, tako da jih je torej največ na lestvici od 1 do 5 izbralo odgovor 4. Mediano je prav tako predstavljala vrednost 4, kar pomeni, da je ta vrednost predstavljala sredino med vrednostmi, in sicer to, da je polovica vprašanih mladih pri tem vprašanju na lestvici 1–5 izbrala odgovor 4 ali manj (3, 2, 1) ter polovica teh oseb odgovor 4 ali 5.

4.27 (Ne)nadaljevanje z medgeneracijskim sobivanjem v prihodnosti (31. in 32. vprašanje)

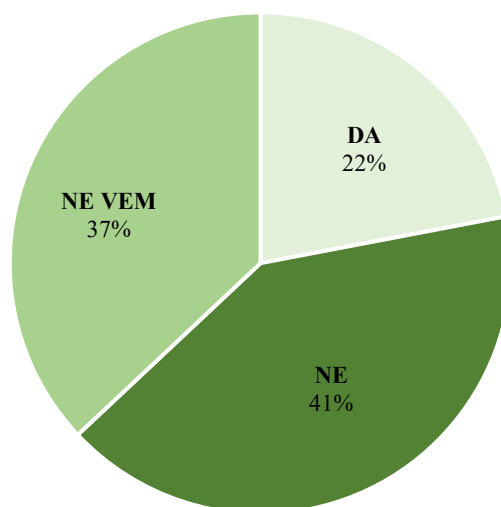
Tabela 4.27.1: Vprašanje 31 - Želja po (ne)nadaljevanju z medgeneracijskim sobivanjem v prihodnosti

Q31: Bi želeli kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Da	45	22
Ne	82	41
Ne vem	74	37
SKUPAJ	201	100

Tabela 4.27.2: Vprašanje 32 - Razlogi za odgovor glede (ne)nadaljevanja z medgeneracijskim sobivanjem v prihodnosti

Q32: Navedite razlog za izbiro vašega odgovora pri prejšnjem vprašanju.		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Da, kdaj v prihodnosti bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.	39	19,4
Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.	74	36,82
Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.	45	22,39
SKUPAJ	158	78,61

Q31: Bi želeli kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem?

n = 201

Graf 4.27.1: Vprašanje 31 - Želja po (ne)nadaljevanju z medgeneracijskim sobivanjem v prihodnosti

Iz tabele in tortnega grafa lahko razberemo, da največ vprašanih mladih oseb ne bi želelo nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem v prihodnosti, in sicer je prepričljivo z »Ne« odgovorilo 82 sodelujočih v raziskavi, kar je predstavljalo 41 odstotkov. Izmed teh oseb je na naslednjo vprašanje odprtega tipa, kjer sem spraševala po razlogih za izbiro odgovora pri prejšnjem vprašanju, odgovorilo 74 od 82 oseb oziroma skoraj 37 odstotkov vprašanih.

Pri 31 osebah sem med razlogi za odsotnost želje medgeneracijskem sobivanju v prihodnosti prepoznala predvsem njihovo prepoznavanje slabosti v zvezi z le-tem, in sicer se jim v prvi vrsti zdi, da ima precejšen poseg v življenje – navajajo nadzorovanost, pomanjkanje zasebnosti, vmešavanje, nesamostojnost, nesvobodnost, prilagajanje in nemir. 6 oseb je omenilo še vpliv sobivanja na odnose, in sicer da so posledica sobivanja slabi odnosi, kar potrjuje izjava: »*Boljše se razumemo, če bivamo narazen (B/7/32)*«. 2 osebi sta omenili duševne stiske, in sicer da jima predstavlja sobivanje mentalni zalogaj oziroma da jima je le-to naporno. 9 oseb je izpostavilo nekompatibilnost oziroma natančneje medgeneracijske razlike, kar orišeta izjavi: »*Mlajša in starejša generacija ne sodita skupaj (B/13/32)*« ter »*Mislim, da mešanje generacij ni dobro, saj ima vsak svoje navade in je treba mlajšim omogočiti svobodo pri izbiri načina življenja (B/39/32)*«. 18 oseb je znotraj slabosti omenilo še napetosti, in sicer največkrat konfliktnost, nato pa še nasilje ter ločitev staršev, 2 osebi pa sta kot slabost izpostavili še prostorsko problematiko, ki vodi do gneče.

Pri 36 osebah se je kot razlog za odsotnost želje po medgeneracijskem sobivanju v prihodnosti pokazala njihova vizija oziroma podoba željene prihodnosti. Največ oseb je omenilo željo po zasebnosti ter po svobodnem in samostojnem življenju. Nekaj jih je izpostavilo še željo po neprilagajanju, po ohranitvi lastnih navad, po miru, po nenadzorovanosti ter željo po samostojnem življenju, a vseeno v bližini staršev.

5 oseb je kot razlog za izbiro odgovora pri prejšnjem vprašanju govorilo o negativni izkušnji z medgeneracijskim sobivanjem. Vprašane mlade osebe so znotraj tega tako izkazale nezadovoljstvo s takšnim načinom bivanja in dejale, da so se soočile z laganjem, izsiljevanjem, brskanjem po sobi, da jim je bilo grozno in da prevladajo prednosti samostojnega življenja.

1 izmed oseb je še dejala, da predstavlja razlog nemožnost takšnega načina bivanja zaradi odsotnosti starih staršev, natančneje zaradi njihove smrti.

Na drugem mestu se je s 74 označbami znašel odgovor *»Ne vem«*, kar je predstavljalo 37 odstotkov. Pri naslednjem vprašanju je svoj prejšnji izbran odgovor pojasnilo 45 od 74 oseb oziroma dobrih 22 odstotkov vprašanih.

6 oseb ne ve razlogov za izbiro tega odgovora.

Večina oseb (39) pa je izkazala neodločenost. Pri 8 osebah sem prepoznala bipolarnost, torej prepoznavanje tako dobrih kot tudi slabih strani medgeneracijskega sobivanja. Največ oseb (18) je bilo neodločenih iz vidika, ker se jim zdi to še stvar prihodnosti in da bo vse odvisno od situacije, kar dobro prikažejo izjave: *»Odvisno od partnerja, finančnega stanja, razumevanja s starimi starši (tudi partnerjevimi) (C/8/32)«*, *»Odvisno od življenjske situacije – dohodki, otroci in varstvo, zdravstveno stanje staršev (C/167/32)«* ter *»V skrajnem primeru (C/174/32)«*. 13 oseb je pokazalo neodločenost zaradi določenih dejavnikov, in sicer zaradi kratkega časa sobivanja, ker jim predstavlja sobivanje drugo izbiro, nadalje zaradi pomanjkanja zasebnosti, dobrih odnosov s starši, kompromisov, spremembe bivališča, nemira, slabih pričakovanj, prednosti samostojnega življenja ter zaradi slabe izkušnje z babico.

S prepričljivim *»Da«* pa se je po pogostosti na zadnjem mestu znašlo 45 oseb oziroma 22 odstotkov sodelujočih. Svoj odgovor je v naslednjem vprašanju pojasnilo 39 od 45 oseb oziroma dobrih 19 odstotkov.

Pri 27-ih osebah sem med razlogi za željo po sobivanju v prihodnosti prepoznala vse vrste medgeneracijske solidarnosti, in sicer interakcijsko solidarnost ter znotraj nje družbo, več stikov in povezanost; največ oseb je izpostavilo funkcionalno solidarnost ter znotraj le-te predvsem pomoč, prav tako pa še ekonomičnost, kar ponazarja izjava: *»Dovolj prostora v hiši – manj stroškov z nakupom/najemom (A/50/32)«*; emocionalno solidarnost ter v povezavi z njo

ljubezen, pozitiven vpliv na medsebojne odnose in varnost; normativno solidarnost ter znotraj nje familizem, ki se kaže z izjavo: »Skrb za stare starše (A/58/32)«; konsenzualno solidarnost ter znotraj le-te to, da sobivanje ustreza vsem; in na koncu še strukturno solidarnost ter v povezavi z njo geografsko bližino prebivanja.

Pri 18ih osebah sem prepoznala kot razlog za željo po sobivanju v prihodnosti njihovo pozitivno izkušnjo z medgeneracijskim sobivanjem. 3 osebe so dejale, da so le-tega navajene, in sicer zaradi dolge dobe sobivanja ter da bi čutile neprijetnost v primeru »nesobivanja« s starejšimi generacijami, 15 pa jih je nasploh pokazalo zadovoljstvo z njim, in sicer so prepoznavali prednosti, pozitivne razloge, so imeli z njim dobre izkušnje, jim je fajn, se jim zdi tako najboljše, prepoznavajo pozitivne učinke ali pa jim je sobivanje preprosto všeč.

2 osebi sta navedli kot razlog za izbran odgovor pri prejšnjem vprašanju tudi prednost medgeneracijskega sobivanja, in sicer njegov vpliv na človekov razvoj, natančneje na oblikovanje osebnosti, kar potrjuje izjava: »Menim, da me je medgeneracijsko bivanje zelo oblikovalo, da sem danes takšna, kakršna sem. /.../ (A/104a/32)«.

1 oseba je kot razlog izpostavila še vizijo oziroma podobo željene prihodnosti, in sicer da bi sobivala s svojimi otroki.

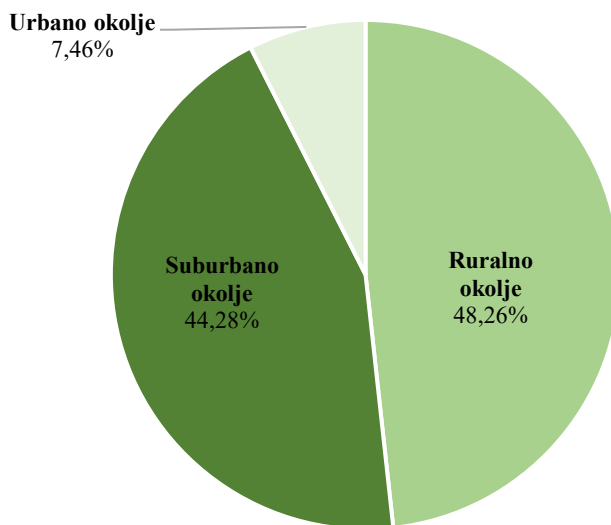
1 oseba pa je dejala, da ne ve razlogov za izbiro svojega odgovora.

4.28 Lokacija bivanja (33. vprašanje)

Tabela 4.28.1: Vprašanje 33 - Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja

Q33: Kako bi opredelili lokacijo vašega bivanja v času medgeneracijskega sobivanja?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
RURALNO okolje (vas, trg, zaselek, posamezna kmetija)	97	48,26
SUBURBANO okolje (manjše mesto, kraj)	89	44,28
URBANO okolje (večje mesto – Mestni občini Ljubljana ali Maribor)	15	7,46
SKUPAJ	201	100

Q33: Kako bi opredelili lokacijo vašega bivanja v času medgeneracijskega sobivanja?

n = 201

Graf 4.28.1: Vprašanje 33 - Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja

Iz tabele in tortnega grafa lahko vidimo, da je med vprašanimi mladimi, ki imajo izkušnjo medgeneracijskega sobivanja, le-to prevladovalo v *ruralnem okolju*, in sicer je to okolje bivanja označilo 97 sodelujočih v raziskavi, kar je predstavljalo dobrih 48 odstotkov. Z nekaj manj odgovori se je na drugem mestu znašlo *suburbano okolje*, za katerega se je odločilo 89 vprašanih mladih oziroma dobrih 44 odstotkov sodelujočih. Na zadnjem mestu se je s prepričljivo najmanj odgovori znašlo *urbano okolje*, katerega je označilo samo 15 vprašanih mladih, kar je predstavljalo približno 7,5 odstotkov.

Na tem mestu lahko zavrnem svojo zadnjo zastavljeno hipotezo, ki pravi: »Medgeneracijsko sobivanje med vprašanimi osebami prevladuje v suburbanem oziroma primestnem okolju.«, saj je največ oseb opredelilo lokacijo bivanja v času medgeneracijskega sobivanja kot ruralno okolje.

Tabela 4.28.2: Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja in št. članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva (ruralno okolje)

RURALNO OKOLJE: Št. članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva.	
Odgovori	Frekvenca (f)
3	1
4	5
5	13
6	14

7	4
8	3
9	3
10	1
11	1
12	1
SKUPAJ	46

Tabela 4.28.3: Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja in št. članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva (suburbano okolje)

SUBURBANO OKOLJE: Št. članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva.	
Odgovori	Frekvenca (f)
3	2
4	3
5	9
6	9
7	4
8	1
9	2
SKUPAJ	30

Tabela 4.28.4: Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja in št. članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva (urbano okolje)

URBANO OKOLJE: Št. članov skupnega večgeneracijskega gospodinjstva.	
Odgovori	Frekvenca (f)
5	1
6	1
7	1
SKUPAJ	3

Tabela 4.28.5: Povezava med lokacijo oziroma okoljem bivanja in velikostjo skupnega večgeneracijskega gospodinjstva

Povezava med lokacijo oziroma okoljem bivanja in velikostjo skupnega večgeneracijskega gospodinjstva.			
Lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)	Povprečno število članov skupnega gospodinjstva
RURALNO okolje (vas, trg, zaselek, posamezna kmetija)	46	58,23	8,13
SUBURBANO okolje (manjše mesto, kraj)	30	37,97	5,7
URBANO okolje (večje mesto – Mestni občini Ljubljana ali Maribor)	3	3,8	6
SKUPAJ	79	100	

Iz tabel lahko vidimo, da največ oseb, ki ima izkušnjo sobivanja v večgeneracijskem skupnem gospodinjstvu, prihaja iz *ruralnega okolja*, in sicer 46 oseb, kar je dobrih 58 odstotkov sodelujočih, ki so odgovarjali pri tem vprašanju – v ruralnem okolju so se prepoznala tudi

povprečno največja skupna gospodinjstva, saj je povprečno število članov znašalo 8,13. Po pogostosti so sledile osebe iz *suburbanega okolja* z izkušnjo bivanja v skupnem gospodinjstvu vseh generacij, saj je bilo le-teh 30 oziroma skoraj 38 odstotkov. Povprečno število članov je v tem okolju znašalo 5,7. Na zadnjem mestu se je znašlo *urbano okolje*, saj so bile znotraj vzorca le 3 osebe, ki so imele izkušnjo bivanja v skupnem gospodinjstvu v tem okolju. Povprečno število članov treh zajetih skupnih gospodinjstev je znašalo 6.

4.29 Dodatno na temo (34. vprašanje)

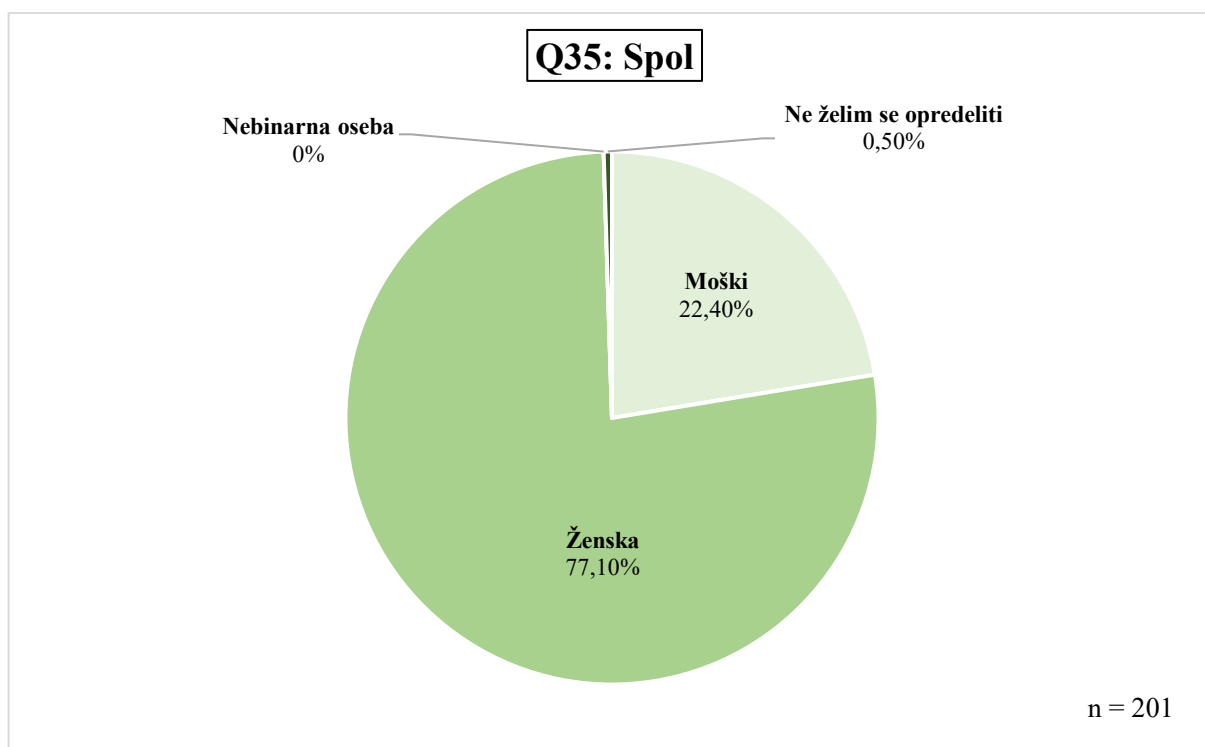
Odgovori:

- Ne (21x).
- S starimi starši sem sobivala od rojstva do 4. leta, zato se nekaterih stvari ne spomnim prav dobro.
- Na vprašanja o razliki v odnosih med starimi starši, s katerimi živimo in drugimi starimi starši, je nemogoče odgovoriti, saj so bili stari starši po očetovi strani mrtvi že pred mojim rojstvom.
- Zaradi obojestranske slabe izkušnje z možem raje (z otrokom) živiva v malem najemniškem stanovanju, kot pa da bi živela s starejšo generacijo.
- Ni fajn, preveč pritiska s strani starih staršev.
- V življenju se mu bom poskušala čim bolj izogibati.
- Čim prej od doma, živeti vsaj 10 minut vožnje stran od družine.
- Zdi se mi, da morata imeti za skupno sobivanje predvsem stara in odrasla generacija dobre odnose, komunicirati in se drug drugemu prilagajati. Rekla bi, da zaradi tega vsak ne more bivati na tak način.
- Zelo pomembno je poslušati drug drugega in sklepati kompromise, ki so v prid vsem članom družine.
- Menim, da je lahko takšno sobivanje dobro in dobro funkcionira, če so vsi pripravljeni sprejemati kompromise, se prilagajati in upoštevati meje.

4.30 Spol (35. vprašanje)

Tabela 4.30.1: Vprašanje 35 - Spol

Q35: Spol:		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Moški	45	22,4
Ženska	155	77,1
Nebinarna oseba	0	0
Ne želim se opredeliti	1	0,5
SKUPAJ	201	100

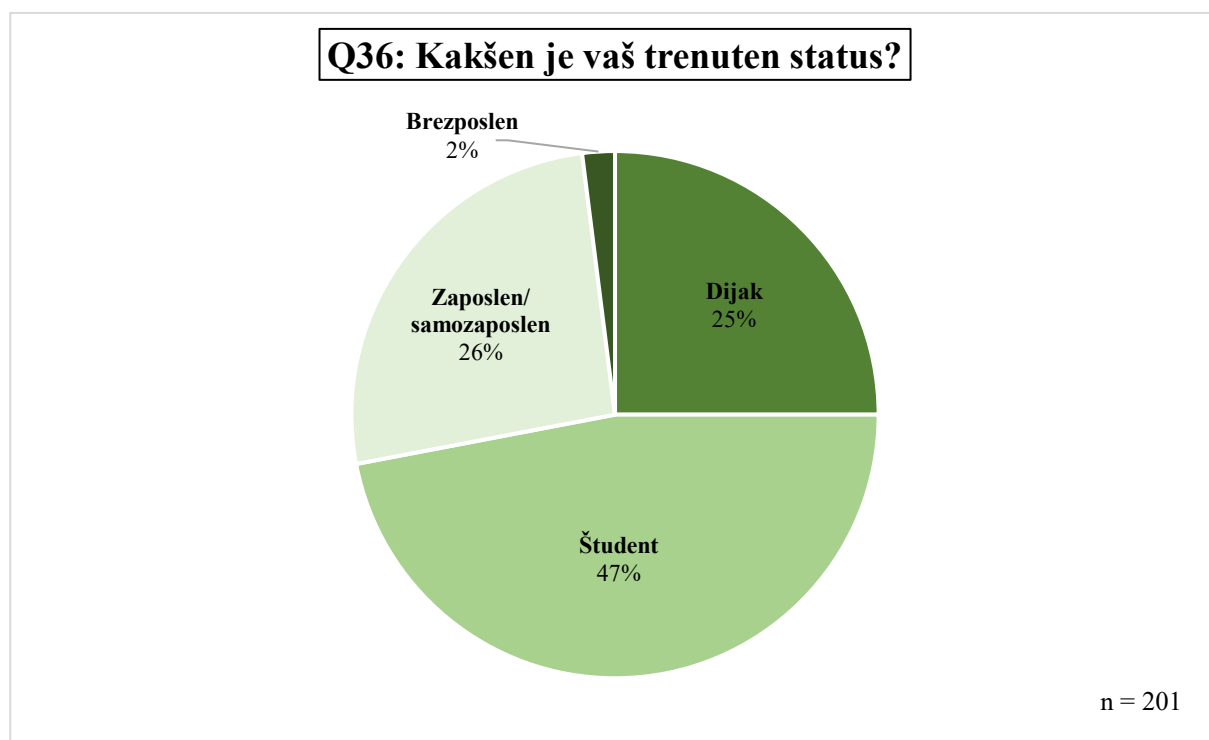
Graf 4.30.1: Vprašanje 35 - Spol

Iz tabele in tortnega grafa lahko razberemo, da je v raziskavi sodelovalo 201 predstavnikov mlade generacije. Na koncu sem ugotovila, da je bila spolna sestava precej neenakomerna in da je vprašalnik izpolnilo največ oseb ženskega spola, in sicer 155, kar je predstavljalo dobrih 77 odstotkov, medtem ko je bilo oseb moškega spola 45 oziroma dobrih 22 odstotkov, 1 izmed respondentov se ni želel opredeliti, kar je predstavljalo 0,5 odstotkov, nobena oseba pa se ni opredelila kot nebinarna.

4.31 Trenuten status (36. vprašanje)

Tabela 4.31.1: Vprašanje 36 - Trenuten status

Q36: Kakšen je vaš trenuten status?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Dijak	50	25
Študent	95	47
Zaposlen/samozaposlen	52	26
Brezposeln	4	2
SKUPAJ	201	100

Graf 4.31.1: Vprašanje 36 - Trenuten status

Iz tabele in tortnega grafa lahko razberemo, da je največ vprašanih oseb imelo status študenta, in sicer je bilo teh oseb 95 oziroma 47 odstotkov. S skoraj enakim deležem so se med vprašanimi znašle osebe s statusom zaposlenega/samozaposlenega in dijaka. Prvih je bilo 52, kar je predstavljalo 26 odstotkov sodelujočih, drugih je bilo 50 oziroma 25 odstotkov. Najmanjši delež so predstavljale osebe s statusom brezposelnega, katere so bile med vprašanimi samo 4 oziroma 2 odstotka.

4.32 Trenuten zakonski stan (37. vprašanje)

Tabela 4.32.1: Vprašanje 37 - Trenuten zakonski stan

Q37: Kakšen je vaš trenuten zakonski stan?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Samski	73	36
V zvezi	120	60
Poročen	6	3
Drugo	2	1
SKUPAJ	201	100

Tabela 4.32.2: Vprašanje 37 - Trenuten zakonski stan (Drugo)

Q37: Drugo	
Odgovori	Frekvenca (f)
Zaročen	2

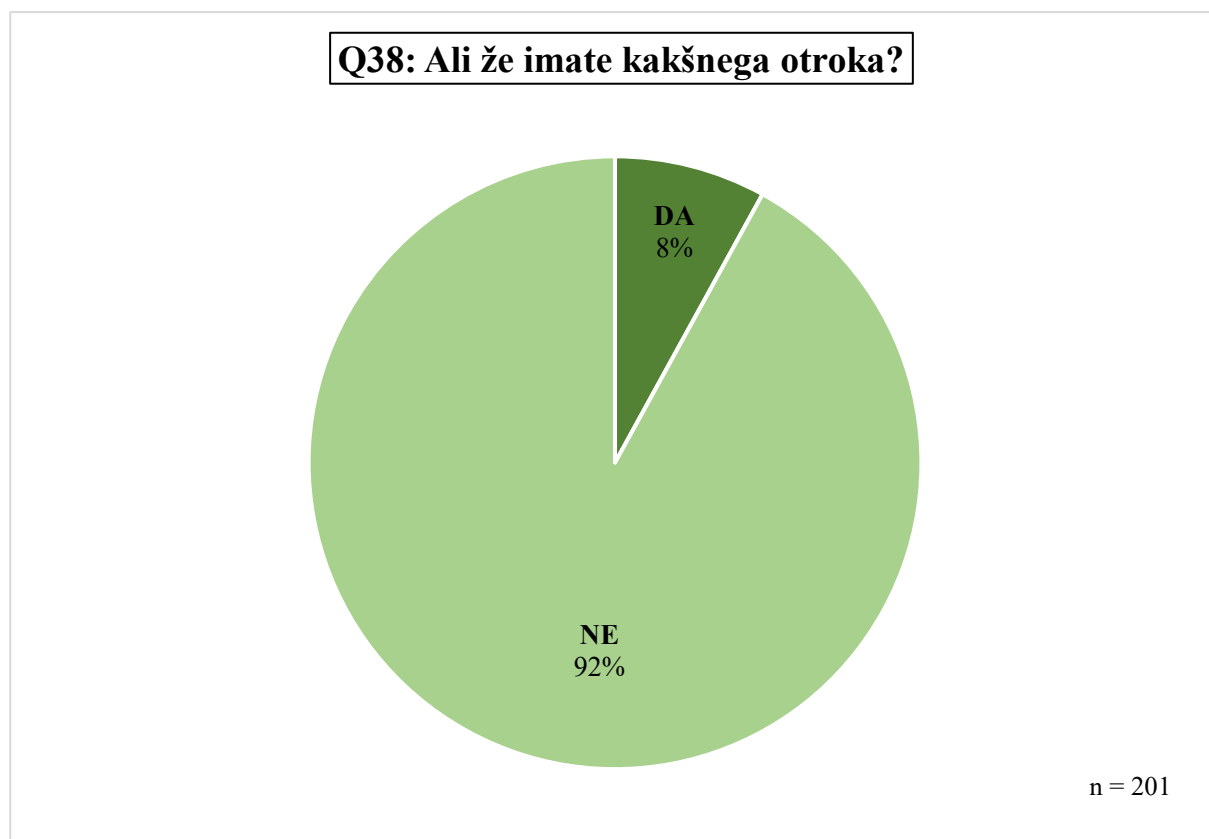
Graf 4.32.1: Vprašanje 37 - Trenuten zakonski stan

Iz tabele in tortnega grafa lahko razberemo, da je bilo med sodelujočimi v raziskavi največ mladih oseb v zvezi, in sicer je bilo le-teh 120, kar je predstavljalo 60 odstotkov vprašanih. Sledile so samske mlade osebe, katerih je bilo 73 oziroma 36 odstotkov. Z najmanjšim deležem so v raziskavi sodelovale poročene in zaročene osebe. Prvih je bilo 6 oziroma 3 odstotke, druga sta bila samo 2, kar predstavlja samo 1 odstotek vprašanih.

4.33 Otrok v sedanjosti (38. vprašanje)

Tabela 4.33.1: Vprašanje 38 - Otrok v sedanjosti

Q38: Ali že imate kakšnega otroka?		
Odgovori	Frekvenca (f)	Odstotek (f %)
Da	16	8
Ne	185	92
SKUPAJ	201	100

Graf 4.33.1: Vprašanje 38 - Otrok v sedanjosti

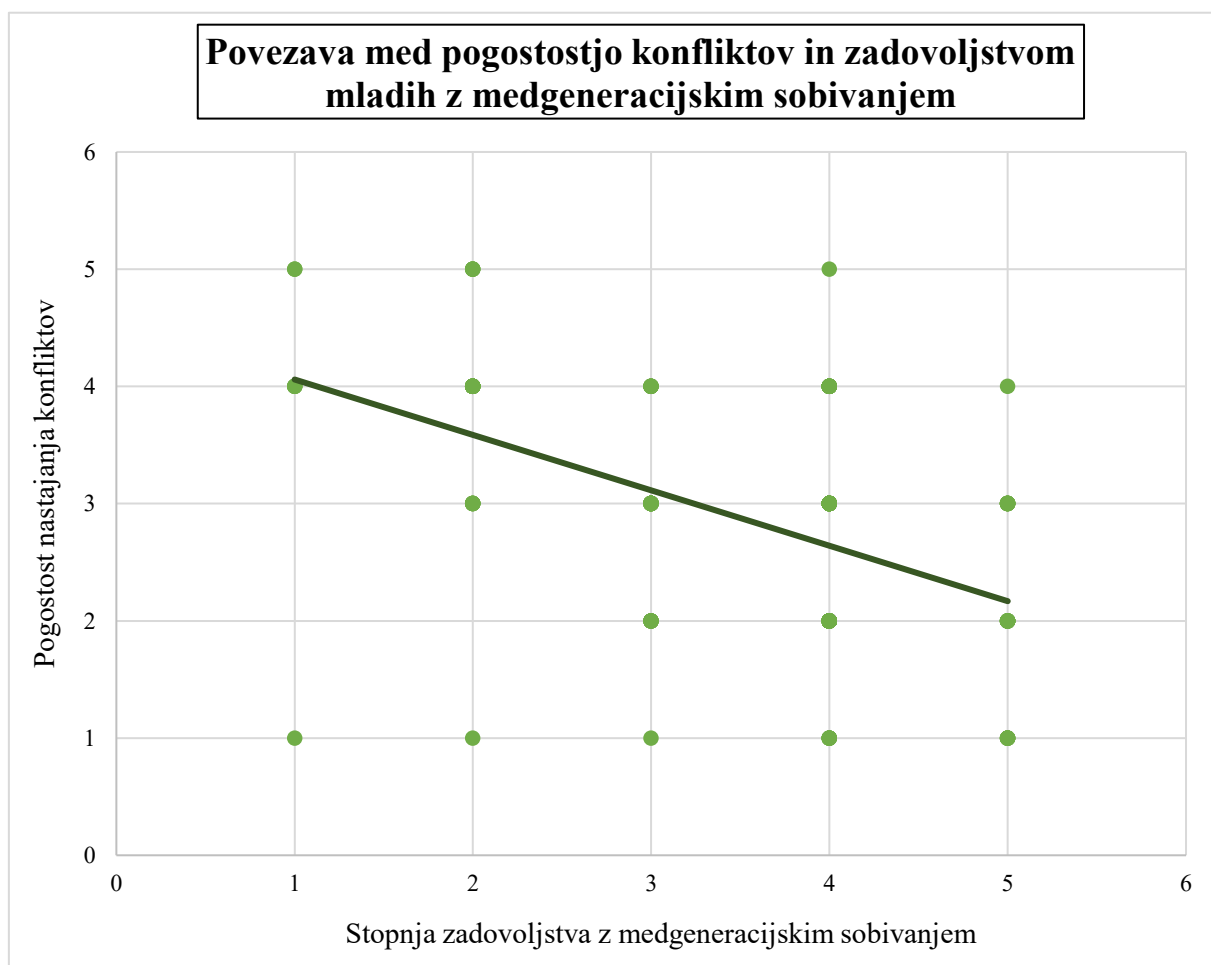
Iz tabele in tortnega grafa lahko razberemo, da večina vprašanih mladih oseb trenutno še nima otrok (ne glede na to, ali trenutno še sobivajo skupaj s starši in starimi starši ali ne), in sicer je bilo teh kar 185 oziroma 92 odstotkov. Samo 16 vprašanih mladih oseb otroka že ima, kar predstavlja samo 8 odstotkov.

4.34 Povezava med načinom bivanja (sobivanjem) in starostjo oseb

Izračunan oziroma dobljen Cramerjev koeficient α predstavlja vrednost 0,33, kar pomeni, da se s tem rezultat uvršča v interval od 0,3 do pod 0,6 ter nadalje to, da velja med spremenljivkama srednje močna povezanost.

Na tem mestu lahko torej potrdim eno izmed svojih hipotez, ki pravi: »Način bivanja (sobivanje) je povezan s starostjo vprašanih oseb.«, saj sem si v operacionalizaciji zadala, da bo zgornja trditev potrjena, če se bo pri izračunu Cramerjevega koeficienta α pokazala vrednost vključno z 0,05 ali več – da se bo pri izračunu pokazala vsaj šibka povezanost med spremenljivkama.

4.35 Povezava med pogostostjo konfliktov in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem

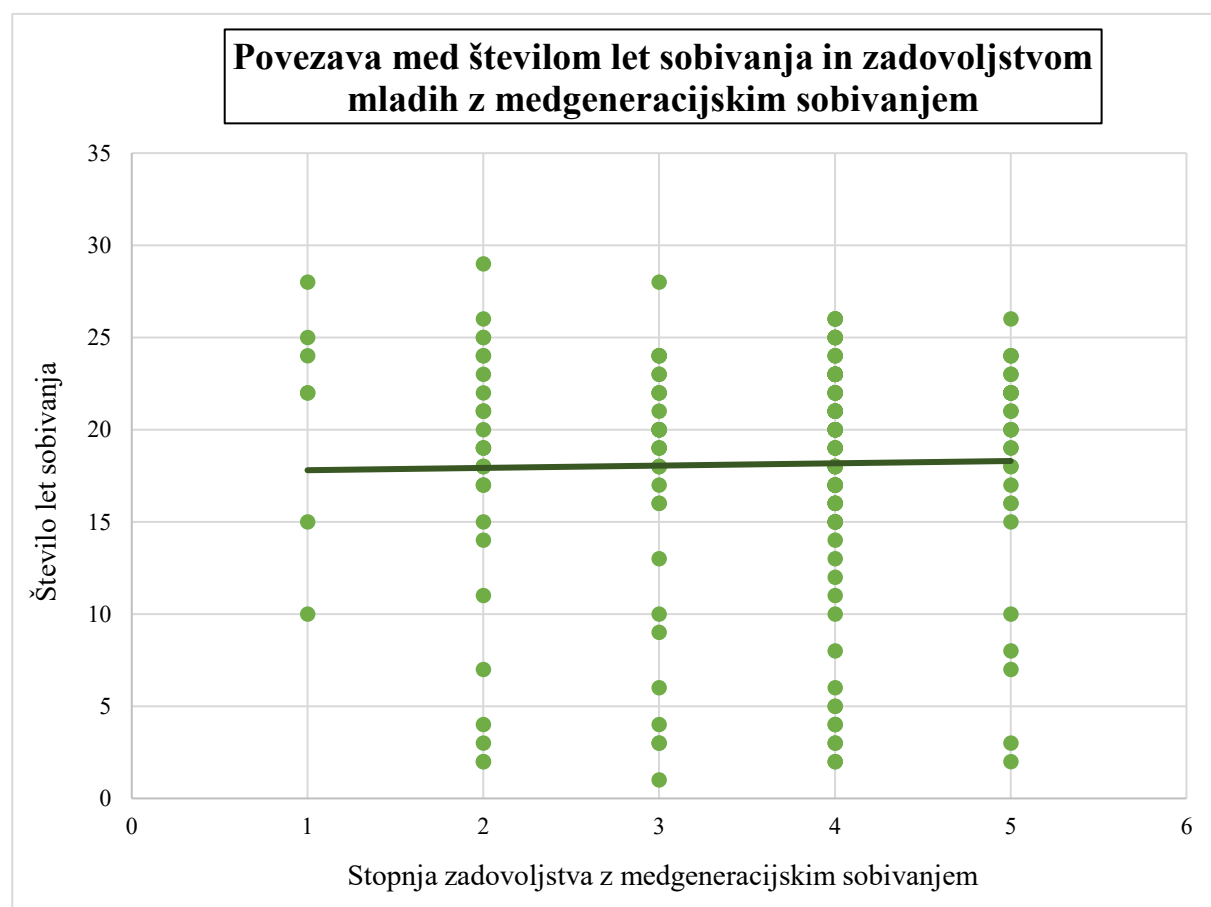

Graf 4.35.1: Povezava med pogostostjo konfliktov in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem

Izračunan oziroma dobljeni Spearmanov koeficient predstavlja vrednost -0,32, kar pomeni, da je zveza med spremenljivkama obratno sorazmerna, kar pa pomeni, da več konfliktov kot so vprašane mlade osebe zaznale v času medgeneracijskega sobivanja, manj zadovoljne so bile z njim. Dobljeni rezultat se uvršča tudi v interval $(0,20 - 0,40]$, kar nam da vedeti, da obstaja med spremenljivkama nizka korelacija.

Na tem mestu lahko torej potrdim eno izmed svojih zastavljenih hipotez, ki pravi: »Večja kot je (bila) pogostost konfliktov, manj so (bile) vprašane mlade osebe zadovoljne z medgeneracijskim sobivanjem.«, saj sem si v operacionalizaciji zadala, da bo zgornja trditev potrjena, če se bo pri izračunu Spearmanovega koeficienta korelacije rangov pokazala (negativna) vrednost nad 0,20 – torej vsaj nizka korelacija oziroma povezanost med spremenljivkama.

4.36 Povezava med številom let sobivanja in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem

Graf 4.36.1: Povezava med številom let sobivanja in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem

Izračunan oziroma dobljeni Spearmanov koeficient predstavlja vrednost 0,1, kar pomeni, da kaže sicer pozitivni predznak na sorazmerno zvezo med spremenljivkama, vseeno pa se dobljeni rezultat uvršča v interval od 0,00 do 0,20, kar pa pomeni, da je med spremenljivkama neznatna korelacija.

Na tem mestu lahko torej ovržem eno izmed svojih zastavljenih hipotez, ki pravi: »Daljše kot je (bilo) obdobje sobivanja, bolj zadovoljne so (bile) vprašane mlade osebe z njim.«, saj sem si v operacionalizaciji zadala, da bo zgornja trditev potrjena, če se bo pri izračunu Spearmanovega koeficienta korelacije rangov pokazala (pozitivna) vrednost nad 0,20 – torej vsaj nizka korelacija oziroma povezanost med spremenljivkama.

5 Razprava

V moji raziskavi je sodeloval 201 predstavnik mlade oziroma prve generacije (Ramovš, 2010; Ramovš, 2003, str. 68; Ramovš, 2000, str. 317, 318). Starostni razpon vseh sodelujočih je znašal od vključno 15 do vključno 29 let, katero obdobje za populacijo mladih upošteva tudi Statistični urad RS (Lahe, Cupar, Deželan in Vombergar, 2020, str. 55). V raziskavi se je pokazala srednje močna povezanost med načinom bivanja (sobivanjem) in starostjo oseb, kar bi lahko povezala z rezultati Mladine, ki pravijo, da je sam način bivanja precej povezan s starostjo oseb, saj je bilo ugotovljeno, da znaša v skupini 25–29 let bistveno višji delež oseb, ki več ne sobivajo s starši, medtem ko je življenje s starši najbolj razširjeno v nižjih starostnih skupinah – od 15 do 18 let – in sicer znaša delež 85,3 odstotke (Lahe, Cupar, Deželan in Vombergar, 2021, str. 58, 85). Spolna sestava respondentov je bila precej neenakomerna, saj so med njimi prevladovalе ženske. Največji del sodelujočih so po statusu predstavljali študentje, po zakonskem stanu pa osebe v zvezi. Večina sodelujočih trenutno še nima otroka. Iz tega je razvidno, da se res še vedno nadaljuje trend vse kasnejšega vstopanja v zakonsko zvezo ter za odločanje o oblikovanju lastne družine (Lahe, Cupar, Deželan in Vombergar, 2021, str. 85).

Približno dve tretjini sodelujočih sta v času izpolnjevanja vprašalnika sobivale skupaj s starši in starimi starši, ena tretjina pa je na vprašanja odgovarjala na podlagi preteklih izkušenj z medgeneracijskim sobivanjem. Med temi osebami je v preteklem času sobivanja prevladoval status dijaka in zakonski stan samskega, prav tako skoraj vsi izmed njih v tem času še niso imeli kakšnega otroka.

Časovno obdobje izkušenj z medgeneracijskim sobivanjem je bilo precej raznoliko, in sicer se je med respondenti gibalo od 1 pa do 29 let. Znotraj raziskave se povezava med številom let sobivanja in zadovoljstvom mladih z le-tem ni pokazala. V največ primerih je večgeneracijskim družinam v času tega načina bivanja bivališče predstavljala hiša, ob čemer se kaže omenjen sindrom velike hiše, saj so v Sloveniji starši zidali velike hiše z namenom, da bi ostali otroci pri njih doma (Ule in Kuhar, 2003, str. 107). Mlade osebe so največkrat navedle, da so si v tem času delile gospodinjstvo s starši, stari starši pa so imeli ločeno gospodinjstvo. Navedene rezultate lahko povežem s tem, kar navaja avtorica Renner (2006, str. 18), in sicer da pri nas prevladujejo razpršene razširjene družine, pri katerih gre za formalno ločeni družinski gospodinjstvi in ki živijo na precej strnjenih lokacijah – ista hiša. Avtorica Hojnik Zupanc (1997, str. 119) pravi, da je bilo v Sloveniji ugotovljeno, da predstavlja najboljšo obliko medgeneracijskega sobivanja ravno zgoraj navedena, in sicer življenje v isti hiši, a v ločenih gospodinjstvih. Glede oblike gospodinjstva je po pogostosti nato sledil odgovor deljenja

gospodinjstva z vsemi generacijami. Kjer so osebe živele v večgeneracijskem gospodinjstvu, je znašala povprečna velikost 6 članov. Dolenc (2016, str. 7) je ugotovil, da so leta 2016 večdružinska gospodinjstva predstavljala 4,6 odstotkov slovenskih gospodinjstev ter da gre pri teh gospodinjstvih za zastopništvo vsaj štirih oseb, tako da so to posledično gospodinjstva z večjim številom članov – povprečno 5,6. Tako lahko vidimo, da sem v svoji raziskavi zajela povprečno celo večja skupna gospodinjstva treh generacij. Skupen vhod so si mlade osebe v največ primerih prav tako delile z odraslo generacijo, medtem ko so imele v največ primerih ločen vhod z upokojsko generacijo. V več kot polovici primerov so bili stari starši lastniki bivališča, v več kot četrtini primerov pa solastniki. Navedeno lahko povežem s podatki evropskih raziskav iz leta 2005 in 2007, ki so kazali na visok delež starih ljudi (nad 65 let), ki so lastniki svojih stanovanj, in sicer je znašal njihov delež kar 96 odstotkov, s čimer je Slovenijo uvrščal med države z najvišjim odstotkom lastništva (Mandič, 2011, str. 90, 91, 101). Do podobnih ugotovitev glede visoke stopnje lastništva stanovanj s strani tretje generacije je prišla v svojem diplomskem delu avtorica Brcar (2016, str. 43), saj se je izkazalo, da so bili vsi njeni sogovorniki lastniki stanovanj. Podobno se je glede lastništva tretje generacije torej pokazalo tudi v moji raziskavi, saj je 78 odstotni delež respondentov dejal, da so stari starši lastniki ali solastniki bivališča.

Razlogi oziroma dejavniki, ki so med vprašanimi mladi prevladovali za sobivanje treh generacij, so bili predvsem strukturni, kamor se uvršča sestava družine in gospodinjstva, izobrazba in poklic članov, dohodek in premoženje oseb (Albertini, Kohli in Vogel, 2007, str. 321), stanovanjski problem, slabo razvit trg dela (Kuhar, 2013, str. 795), podaljšano izobraževanje (Lavrič, 2011, str. 1) in podobno. Svoje rezultate lahko povežem z rezultati diplomskega dela avtorice Purnat (2020, str. 24, 25), ki je v svoji raziskavi ugotovila, da med vsemi razlogi za sobivanje prevladuje stanovanjska problematika, katera se uvršča med strukturne dejavnike. Poleg tega pa je še vedno opazno tudi ohranjanje močne težnje mladih glede zanašanja na delno ali večjo pomoč s strani staršev glede reševanja stanovanjske problematike, o čemer pišejo v raziskavi Mladine (Uršič, 2021, 168).

Mladi imajo v času sobivanja najpogostejše stike z odraslo generacijo oziroma starši in najmanj z upokojsko generacijo oziroma s starimi starši, kar se ujema z rezultati raziskave avtorice Borko (2019, str. 27), kjer je mlada generacija navajala, da več časa preživi s srednjo generacijo kot pa s tretjo. Stik z drugimi predstavniki mlade generacije in predstavniki odrasle generacije se najpogosteje zgodita na način srečanja/pogovora mimogrede oziroma v primeru slučajnosti, s podobnimi vrednostmi si sledita obisk v prostem času ter skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave, ipd.), najmanjkrat pa je stik vzpostavljen prek pogovora

na daljavo. Stik z upokojensko generacijo se najpogosteje pojavi na način obiska v prostem času, sledita srečanje oziroma pogovor mimogrede ter skupne aktivnosti, tudi tukaj pa se na zadnjem mestu znajde pogovor na daljavo. Iz rezultatov je razvidno, da sta navadno za skupna srečanja res značilna slučajnost in prosti čas (Borko, 2019, str. 26).

Tretjo oziroma upokojensko generacijo, s katero so mladi sobivali, sta najpogosteje predstavljala babica in dedek, sledila je samo babica. V največ primerih so bili le-ti z mladimi v sorodu po očetovi strani. Ugotovitve na vzorcu tako ne ustrezajo podatkom (sicer precej stare) raziskave, in sicer iz leta 2003, ki navaja, da naj bi v Sloveniji največkrat šlo za sobivanje starih oseb s hčerjo v istem gospodinjstvu ali v neposredni bližini (Hlebec, 2003, str. 171), hkrati pa tudi ne ustrezajo raziskavi Inštituta Antona Trstenjaka iz leta 2010, pri kateri je bilo ugotovljeno, da naj bi se najbolj izrazito dvignilo sobivanje staršev po 85. letu starosti s hčerjo in njeno družino (Rant, 2013, str. 11). Lahko pa svoje ugotovitve povežem z avtorji, ki pišejo o prevladujoči obliki sobivanja sina z njegovo družino in njegovimi starši sicer v tujini (Settles in Earland, 2009, str. 1132).

Iz rezultatov se je na podlagi stopnje strinjanja mladih pokazalo, da je količina stikov v živo sorazmerna z geografsko bližino bivanja s starimi starši, da torej ocenjujejo, da imajo več stikov v živo s starimi starši, s katerimi sobivajo, v primerjavi s tistimi, s katerimi ne sobivajo, kar lahko povežemo s teorijo, ki pravi, da se res v primerih sobivanja poveča sama količina stikov v živo, ko se vnuki s starimi starši vsakodnevno srečajo ob domačih dnevnih aktivnostih (Stašová in Krisikova, 2014, str. 3), o čemer pa poročajo tudi druge raziskave, ko govorijo o tem, da je stik v živo pomembno povezan z geografsko bližino (Michalek-Kwiecień, 2020, str. 332). Prav tako se je pokazalo, da je tudi količina vseh stikov pogojena z geografsko bližino bivanja, kar pomeni, da imajo mladi več stikov tako v živo kot tudi na daljavo s starimi starši, s katerimi sobivajo, v primerjavi s tistimi, s katerimi ne sobivajo. Na podlagi stopnje strinjanja mladih pa se ne kaže kakšna povezava med kakovostjo odnosa in geografsko bližino bivanja, da bi torej imeli mladi boljši odnos s starimi starši, s katerimi sobivajo, v primerjavi s tistimi, s katerimi ne sobivajo, kar ustreza že ugotovljenim rezultatom raziskave, opravljene na Češkem, saj le-ti ne kažejo na razlike v odnosih s tistimi starimi starši, s katerimi osebe živijo skupaj, v primerjavi s tistimi, s katerimi živijo ločeno. Tako torej resnično ne moremo reči, da pomeni sobivanje tudi boljše odnose s starimi starši, saj dandanes sodobne komunikacijske tehnologije omogočajo intenzivne stike tudi ob ločenosti življenj različnih generacij (Stašová in Krisikova, 2014, str. 7).

Kot prednosti sobivanja so mladi najpogosteje navajali obojestransko pomoč, iz česar je razvidno, da tečejo torej v družinah brezplačne pomoči in podpore (Radinovič Hajdič, 2014,

str. 98) ter da potekajo tokovi podpore in pomoči med generacijami res v obe smeri – dvosmernost tokov (Kohli, 2002, kot navedeno v Radinovič Hajdič, 2014, str. 98), nadalje so navedli več stikov, kar lahko ponovno povežemo s teorijo, ki pravi, da se v primerih sobivanja poveča sama količina stikov v živo med generacijami (Stašová in Krisikova, 2014, str. 3), prav tako z ugotovitvami raziskav, ki govorijo o tem, da je stik v živo pomembno povezan z geografsko bližino (Michalek-Kwiecień, 2020, str. 332) ter varstvo otrok, ki se med glavnimi prednostmi sobivanja znajde tudi v literaturi – brezplačno varstvo otrok (Liu, 2020, str. 34). Med navedenimi prednostmi mladih so se znašle tudi družba, ki se sklada z ugotovitvami avtorice Brcar (2016, str. 47), delitev stroškov, ki se veliko pojavlja tudi v literaturi (Liu, 2020, str. 34; Brcar, 2016, str. 47; Koželj, 2018, str. 47) in občutek varnosti, ki se lahko ponovno poveže z ugotovitvami drugih (Brcar, 2016, str. 47; Borko, 2019, str. 23). Vprašani mladi so v raziskavi med prednosti uvrstili še obojestransko učenje, ki mu lahko rečemo tudi medgeneracijsko učenje in je v preteklosti veljalo za nekaj povsem samoumevnega (Radinovič Hajdič, 2014, str. 98) in kar je bilo kot prednost tudi že ugotovljeno v drugih raziskavah (Koželj, 2018, str. 48), nadalje so mladi navedli še pridobitev veščin sodelovanja s sočlovekom, kar se je pokazalo že v raziskavi diplomskega dela avtorice Koželj (2018, str. 47), odpravljanje stereotipnega doživljanja generacij, o čemer govori tudi Malijeva (2013, str. 28) ter pozitivne učinke na šolskem oziroma študijskem področju, h katerim naj bi res pripomoglo sodelovanje v medgeneracijskem učenju (Strom in Strom, 1995, Blake, 2003, kot navedeno v Radinovič Hajdič, 2014, str. 99).

Kot največje slabosti medgeneracijskega sobivanja so se pokazali nadzor, pomanjkanje zasebnosti in osebne prostora, kar se znajde med slabostmi sobivanja tudi v literaturi (Koželj, 2018, str. 51; Liu, 2014, str. 35; Cruz-Saco in Zelenev, 2010). Pogosto so mladi navedli tudi prilagajanje (kot že ugotovljeno v Brcar, 2016, str. 47; Koželj, 2018, str. 50; Purnat, 2020, str. 26), različne pridobljene navade generacij (o čemer piše tudi Liu, 2014, str. 34) ter povečanje konfliktov, kar se ne ujema z zapisanim avtorjev Cruz-Saco-va in Zelenev-a (2010), ki med pozitivnimi vidiki sobivanja navajata manjšo stopnjo konfliktov, se pa ujema s teorijo drugih avtorjev, ki pravijo, da se spori od nekdaj do danes pojavljajo v družini (Ramovš, 2017, str. 299), tako da predstavlja življenje dveh, treh ali več generacij v isti hiši kar pogostokrat prizorišče konfliktov (Moragas, 2004, kot navedeno v da Silva, Vilela, Nery, Duarte, Alves in Meira, 2015, str. 2187). So pa navajali konflikte kot slabosti medgeneracijskega sobivanja tudi sogovorniki v raziskavah diplomskih del pri nas (Brcar, 2016, str. 47; Purnat, 2020, str. 26). Kot slabosti so se pojavile še pričakovanje, da si na voljo starim staršem v svojem prostem času ter razlike v načinu vzgoje staršev in starih staršev, kompromisi, težave s čistočo in higieno, kar

se je vse kot slabost pokazalo tudi v raziskavi diplomskega dela avtorice Koželj (2018, str. 51), nato so mladi navedli še težave z organiziranjem prostorov, kar omenja v svojem članku tudi avtor Liu (2014, str. 35) in kar bi povezala tudi z rezultati raziskave Mladine, kjer je bilo kot slabost s strani tistih, ki stalno živijo pri starših, prepoznano pomanjkanje prostora oziroma prostorska utesnjenost (Uršič, 2021, str. 174), na koncu pa še pojav nasilja, za katerega Macuh (2019a, str. 85) pravi, da je to pojav, ki se najpogosteje dogaja doma, za štirimi stenami, v sami družini, nadalje avtorja Settles in Earland (2009, str. 1134), da se lahko ob omejenosti virov ali dolgotrajnih konfliktih pojavita še izkoriščanje oziroma nasilje nad starejšimi, prav tako pa tudi avtor Ramovš (2017, str. 299) ob hujših sporih omenja prisotnost besednega, čustvenega ali telesnega nasilja, v skrajnem primeru tudi uboj.

Mladi so najpogosteje dejali, da se medgeneracijski konflikti v času sobivanja pojavljajo občasno. Samo nekaj mladih pa je navedlo, da naj do medgeneracijskih konfliktov v času sobivanja tudi sploh ne bi prihajalo. Tako lahko vidimo, da je družina res konfliktna skupina, saj moramo v sklopu definicije psihološke naloge družine govoriti tudi o neizogibni konfliktnosti prav vsake družinske skupine (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 93) ter da konflikti (v večini primerov) resnično predstavljajo neizogiben del sožitja in se od nekdaj do danes pojavljajo tudi znotraj družine (Ramovš, 2017, str. 299, 300). Konflikti naj bi se največkrat pojavili med srednjo in upokojsko generacijo. Na podlagi zgoraj zapisane teorije v prvem delu naloge lahko rečem, da se moje ugotovitve ne ujemajo toliko z njo, saj pišeta avtorici Hojnik Zupanc (1997, str. 37) in Borko (2019, str. 39) o najpogostejšem pojavu medgeneracijskih prepadov oziroma konfliktov predvsem med mladimi (prvo generacijo) in starimi (tretjo generacijo). Vseeno pa lahko svoje ugotovitve povežem z nekaterimi rezultati avtorice Borko (2019, str. 39), katera za najpogostejšim pojavom konfliktov med prvo in tretjo generacijo navaja še pogosto pojavljanje konfliktov tudi med odraslo in tretjo generacijo.

Ob pojavu konfliktov je za mlado generacijo najbolj značilen odziv nanje na način umika oziroma »izogibanja«, za katerega sta značilna nesodelovanje in nenapornost (Sample, 2008, str. 3). Za odraslo generacijo je bil najpogosteje prepoznan odziv na način razreševanja konflikta oziroma »sodelovanja«, za katerega sta značilna asertivnost in kooperativnost (Sample, 2008, str. 3). Za upokojsko generacijo pa naj bi bil najpogostejši način reševanja konflikta na način izvajanja pritiska oziroma »tekmovanja«, za katerega je značilen nesodelujoč način, ki je usmerjen v moč (Sample, 2008, str. 3). Na podlagi ugotovljenega posledično težko rečemo, da naj bi se med prednostmi sobivanja znašlo tudi izboljševanje spretnosti reševanja konfliktov (Rossberg-Gempton, Dickinson in Poole, 1999, kot navedeno v Radinovič Hajdič, 2014, str. 99), saj se moje ugotovitve s tem ne ujemajo. Pojavila pa se je tudi povezava, in sicer

več konfliktov, kot so vprašane mlade osebe v času sobivanja zaznale, manj so bile zadovoljne z njim.

S strani sobivajočih starih staršev do staršev po mnenju vprašanih mladih prevladujeta predvsem dva stila vzgoje, in sicer je v ospredju demokratični, sledi avtoritarni. Ugotovljeno se nikakor ne ujema z zapisanim v teoriji, ki pravi, da naj bi bilo za stare starše (predstavnike tradicionalistov in Baby-boom generacije) značilno, da so svoje otroke, predstavnike generacije X, vzgajali manj strogo, kot so bili sicer vzgojeni sami, in sicer predvsem iz dveh razlogov – ker niso preživeli toliko časa doma kot njihovi starši ali pa je bil to odgovor na strogo vzgojo, ki so jo doživeli s strani staršev sami – posledično naj bi svoje otroke vzgajali na bolj permisiven način (Bee, 2017, str. 13), kar pa se torej v moji raziskavi ni pokazalo, saj se je permisivni stil vzgoje znašel med odgovori na zadnjem mestu. Tudi s strani sobivajočih starih staršev do vprašane mlade generacije prevladuje demokratični stil vzgoje oziroma elementi le-tega. S strani sobivajočih staršev do sodelujočih v raziskavi pa z naskokom prevladuje prav tako demokratični stil vzgoje oziroma njegovi elementi, kar se bolj ujema z zapisano teorijo, ki pravi, da predstavlja starše te mlade generacije generacija X, ki je pričela svoje otroke jemati kot enakopravne ter pričela stremeti k prepričanju, da so pravila in meje, postavljene s strani odraslih, povsem nepotrebno poseganje v svobodo otroka (Ehrensaft, 1997, str. xiii), kar je vodilo do tega, da se je pričel pojavljati bolj demokratičen stil vzgoje, kar pomeni, da se je osredotočal na dvosmernost komunikacije, na to, da sprejema otrok aktivno vlogo, da se prične poudarjati otrokovo razsojanje, odločanje in se tako v samo odločanje torej prične vključevati vse pomembne akterje, da mu avtoriteta omogoči tako sprejetost in varnost kot tudi osamosvajanje in rahljanje navezanosti (Kroflič, 1997, str. 29, 31, 32). Se pa navedena ugotovitev ne ujema za mlajše predstavnike mlade generacije, katerih starši predstavljajo generacijo Y, za katere naj bi bil značilen precej permisivno naravnan pristop, ki je usmerjen v maksimiranje ugodja svojega otroka (Godina, 2009, str. 8), tako da se naj bi posledično pri nas permisivizacija zadnje čase znotraj družinskega okolja precej stopnjevala (Novak, 2005, Godina, 2009, Godina, 2010, kot navedeno v Lavrič, 2011, str. 6 in Lavrič in Klanjšek, 2011, str. 357), kar pa se torej znotraj moje raziskave sploh ni pokazalo.

Največkrat so mladi v raziskavi navedli, da so zadovoljni z medgeneracijskim sobivanjem, kar se ujema tudi z ugotovitvami raziskave avtorice Purnat (2020, str. 27), ki je sicer spraševala vse tri generacije, vseeno pa so tudi njej v največji meri vprašani dejali, da so »zadovoljni« z medgeneracijskim sobivanjem. Kljub temu, da so v moji raziskavi vprašani mladi večinoma dejali, da so zadovoljni s takšnim načinom bivanja, pa vseeno največ mladih z njim v prihodnosti ne bi želelo nadaljevati, in sicer predvsem zaradi prepoznavanja slabosti le-tega, saj

prepoznavajo pri sebi občutek posega v življenje – ob sobivanju občutijo nadzorovanost (kot slabost tudi v Koželj, 2018, str. 51), pomanjkanje zasebnosti (tudi v Liu, 2014, str. 35), vmešavanje (kar se sicer ne ujema s teorijo, ki pravi, da uči sobivanje različnih generacij posameznike nevmešavanja v tuja življenja; Stašová in Krisikova, 2014, str. 2), nesamostojnost, nesvobodnost, prilagajanje (tudi v Brcar, 2016, str. 47; Koželj, 2018, str. 50; Purnat, 2020, str. 26) ter nemir, nadalje zaradi duševnih stik, ki jih doživljajo tekom sobivanja, saj jim le-to predstavlja mentalni zalogaj oziroma jim je takšen način bivanja naporen, prav tako občutijo nekompatibilnost članov oziroma medgeneracijske razlike (o čemer govori tudi Svetelšek, 2017, str. 287), poleg tega pa opažajo še določene napetosti, in sicer konfliktnost, nasilje in ločitev staršev, soočajo pa se tudi s prostorsko problematiko, ki vodi do gneče v bivališču (o čemer piše tudi Uršič, 2021, str. 174). Mladi imajo že tudi določeno vizijo oziroma ustvarjeno podobo željene prihodnosti. V bodoče si želijo predvsem zasebnosti in svobodnega ter samostojnega življenja (morebiti v bližini staršev), poleg tega tudi neprilagajanja, ohranitve lastnih navad in nenadzorovanosti, kar bi lahko povezala z rezultati raziskave Mladine, znotraj katere je bilo ugotovljeno, da predstavljata lastno stanovanje ali hiša izjemno močno vrednotno orientacijo mladih (Uršič, 2021, str. 177). K odsotnosti želje po medgeneracijskem sobivanju v prihodnosti pripomorejo tudi dosedanje negativne izkušnje mladih z le-tem, zaradi česar posledično izražajo predvsem nezadovoljstvo, saj so se soočili z laganjem, izsiljevanjem, brskanjem po sobi, jim je grozno, prav tako prepoznavajo večje prednosti samostojnega življenja. V prihodnosti seveda takšen način bivanja ni mogoč za osebe, katerih stari starši so odsotni – morda zaradi njihove smrti. Tisti mladi, ki ne vedo, ali bi si želeli kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem ali ne, so najpogostejše neodločeni, saj do takšnega načina bivanja čutijo bipolarnost oziroma prepoznavajo glede le-tega tako dobre kot tudi slabe strani (katere sem predstavila v teoretičnem delu naloge), v največ primerih pa so neodločeni z vidika, ker se jim zdijo takšne odločitve še stvar prihodnosti in menijo, da bo vse odvisno od situacije, kar lahko povežem s tem, da je dandanes postalo samo odraščanje povsem individualni projekt, za katerega je vsak sam tudi odgovoren, tako da le-to ni več tako standardizirano in predvidljivo kot je bilo recimo v preteklosti (Lavrič, 2011, str. 587) – ne vemo, kaj nas čaka, kaj sledi. Prav tako čutijo mladi neodločenost še zaradi določenih dejavnikov, kot so kratek čas sobivanja, sobivanje kot druga izbira, pomanjkanje zasebnosti, dobri odnosi s starši, kompromisi, spremembe bivališča, nemir, slaba pričakovanja, prednosti samostojnega življenja in slabe izkušnje z babico. Tisti mladi, ki pa bi si želeli kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem, govorijo glede takšnega načina bivanja predvsem o medgeneracijski solidarnosti v vseh oblikah, in sicer interakcijski ter

znotraj nje o družbi, več stikih in povezanosti, nato o funkcionalni solidarnosti in znotraj nje predvsem o pomoči in ekonomičnosti, potem o emocionalni solidarnosti ter znotraj nje o ljubezni, pozitivnem vplivu na medsebojne odnose in varnosti, zatem o konsenzualni solidarnosti in znotraj nje o tem, da takšen način bivanja ustreza vsem, prav tako pa tudi o strukturni solidarnosti in znotraj nje o geografski bližini prebivanja. Vse navedeno se ujema z opredelitvami medgeneracijske solidarnosti in njenih oblik različnih avtorjev (Bengston in Roberts, 1991, str. 857; Vujović, Lüscher, Klimczuk in Svetelšek, 2017, str. 295; Keating, Kwan, Hillcoat Nalletamby in Burholt, 2015, str. 9). Osebe bi si želele kdaj v prihodnosti nadaljevati s sobivanjem tudi iz razloga dosedanjih pozitivnih izkušenj v zvezi z njim, in sicer so tega navajene zaradi dolge dobe sobivanja in bi posledično čutile neprijetnost v primeru nesobivanja s starejšimi generacijami, so z njim zadovoljne in glede takšnega bivanja prepoznavajo prednosti, pozitivne razloge, pozitivne učinke, dobre izkušnje iz preteklosti, jim je preprosto fajn, sem jim zdi tako najbolje ali pa jim je sobivanje všeč. Osebe bi si želele nadaljevati s sobivanjem tudi z vidika prepoznavanja prednosti takšnega načina življenja, in sicer njegovega vpliva na človekov razvoj, natančneje na oblikovanje osebnosti (kar predstavlja res eno izmed temeljnih nalog družine; Ramovš, 2017, str. 182, 183), ali pa z vidika, ker imajo ustvarjeno vizijo oziroma podobo željene prihodnosti in bi si želele v prihodnosti bivati s svojimi otroki.

Kot lokaciji bivanja v času medgeneracijskega sobivanja sta prevladovala ruralno okolje, kamor spadajo vasi, trgi, zaselki in posamezne kmetije, sledilo pa je suburbano okolje, kamor se uvrščajo manjša mesta (Bučar Ručman, 2021, str. 31). Po rezultatih raziskave so skupna večgeneracijska gospodinjstva prevladovala v ruralnem okolju, kjer je bilo tudi povprečno število članov najvišje. Vse to pa se ujema s teorijo, ki pravi, da na teh podeželskih območjih res prevladujejo skupna gospodinjstva (Hojnik Zupanc, 1997, str. 119) – ki so tudi večja v primerjavi s tistimi v mestih (Šircelj, 2011, str. 43) – in družinske hiše (Bučar Ručman, 2021, str. 51), prav tako pa da družinske hiše prevladujejo tudi v primestnih oziroma suburbanih okoljih (Hojnik Zupanc, 1997, str. 119).

Glede dobljenih rezultatov lahko rečem, da bi bili ti zagotovo boljši oziroma bolj relevantni, če bi bilo v raziskavo vključenih še več mladih z izkušnjo medgeneracijskega sobivanja, prav tako bi bili ti boljši, če se v prvi vrsti ne bi poslužila neslučajnostnega, priročnega vzorčenja ter vzorčenja po metodi snežne kepe, saj Mesec (2007, str. 153) glede neslučajnostnega vzorčenja pravi, da v tem primeru izbor ni temeljil na načelu, da ima res prav vsaka enota populacije pri izboru enako možnost, da pride v vzorec, nadalje pa pravi še bolj natančno glede priročnega vzorčenja, da skupine oseb torej niso bile izbrane iz širše populacije na slučajnosten način in da

je vprašanje, katero populacijo sploh predstavljajo ter da je tudi vprašanje, kako je mogoče dobljene ugotovitve iz vzorca posplošiti na celotno populacijo. Sem se pa vseeno trudila, da bi zajela čim večje število ljudi ter tudi takšne, ki jih sama sicer ne bi dosegla. V nekaj primerih sem zagotovo pridobila tudi povsem neznane ljudi, saj sem spletni vprašalnik objavila v nekaterih skupinah na spletnih socialnih omrežjih, kamor so vključene tudi meni povsem neznane osebe iz različnih koncev Slovenije. Bi pa lahko seveda naredila raziskavo bolj reprezentativno, če bi si vzela več časa za zbiranje podatkov, prav tako na način, če bi še več mojih spletnih prijateljev delilo moj vprašalnik med njihove spletne prijatelje in podobno.

Če bi lahko spletni vprašalnik oblikovala še enkrat, bi ga morda zastavila malo drugače, in sicer na morda malo preprostejši način, prav tako na način, da bi le-ta bil krajši, saj predvidevam, da so bila lahko za koga vprašanja kar kompleksna, koga izmed množice pa je zagotovo odvrnila tudi sama dolžina vprašalnika. Kljub vsemu navedenemu pa sem vseeno prepričana, da sem na koncu dobila kar dobro številčno udeležbo oseb, prav tako pa sem s kompleksnejše zastavljenim vprašalnikom zajela več tematik, hkrati pa sem lahko dobila vanje tudi globlji vpogled.

Glede analize lahko rečem, da je bila ta zahtevna predvsem iz vidika, ker je imel moj vprašalnik veliko vprašanj, prav tako iz vidika, ker so se vprašanja med seboj razlikovala in sem za prikaz podatkov morala uporabiti različne grafične prikaze. Prav tako je bila analiza kompleksnejša še zaradi dodatne uporabe odprtega tipa vprašanj v vprašalniku, čemur je posledično nato sledila še kvalitativna analiza.

6 Sklepi

- V največ primerih vprašanih oseb predstavlja hiša bivališče v času medgeneracijskega sobivanja.
- V času sobivanja si v večini primerov delijo gospodinjstvo otroci in starši, medtem ko imajo stari starši ločeno gospodinjstvo.
- V največ primerih imajo mladi skupen vhod v bivališče skupaj z odraslo generacijo ter še z drugimi predstavniki mlade generacije.
- Raziskava je pokazala na še vedno visok delež lastništva s strani starih staršev, saj so bili ti v največ primerih lastniki ali solastniki bivališča.
- Med vprašanimi mladimi osebami prevladujejo po njihovih izkušnjah strukturni dejavniki za medgeneracijsko sobivanje.
- Mladi imajo v času sobivanja najpogostejše stike z odraslo generacijo, s katero imajo najpogostejše stike tudi v vseh oblikah oziroma načinih – obisk (prosti čas), srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost), skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd.), pogovor na daljavo (prek telefona, računalnika ipd.).
- Z drugimi predstavniki mlade generacije imajo vprašani mladi najpogostejše stik na način slučajnega srečanja oziroma pogovora mimogrede.
- Vprašane mlade osebe imajo najpogostejše stik z odraslo generacijo prav tako na način slučajnega srečanja oziroma pogovora mimogrede.
- Mladi navajajo, da imajo s predstavniki tretje generacije najpogostejše stike na način obiska v prostem času.
- V največ primerih med vprašanimi mladimi predstavljata babica in dedek predstavnika tretje oziroma upokojske generacije, s katero so sobivali.
- Največ sobivajočih starih staršev je bilo z vprašano mlado generacijo v sorodu po očetovi strani.
- Mladi se povprečno strinjajo s trditvijo, da so imeli oziroma da imajo večjo količino vseh stikov skupaj (tako v živo kot tudi na daljavo) s starimi starši, s katerimi so sobivali oziroma sobivajo, v primerjavi z drugimi, s katerimi niso sobivali oziroma ne sobivajo.
- Vprašani mladi so se v največji meri strinjali s trditvijo, da so imeli oziroma da imajo s starimi starši, s katerimi so sobivali oziroma sobivajo, v primerjavi z drugimi, s katerimi niso sobivali oziroma ne sobivajo, več stikov samo v živo.

- Predstavniki mlade generacije se povprečno niti ne strinjajo niti strinjajo s trditvijo, da so imeli oziroma da imajo boljši odnos s starimi starši, s katerimi so sobivali oziroma sobivajo, v primerjavi z drugimi, s katerimi niso sobivali oziroma ne sobivajo.
- Kot prednosti za medgeneracijsko sobivanje so mladi v največji meri izpostavili predvsem obojestransko pomoč, več stikov ter varstvo otrok.
- Med slabostmi za medgeneracijsko sobivanje je med mladimi prevladoval odgovor glede nadzora, pomanjkanja zasebnosti in osebnega prostora.
- Največ vprašanih mladih navaja, da se medgeneracijski konflikti v času sobivanja pojavljajo občasno.
- Mlada generacija ob pojavu medgeneracijskih konfliktov najpogosteje uporabi »umik« kot način odziva, odrasla generacija »razreševanje konflikta« in upokojska »izvajanje pritiska«.
- Mlada generacija navaja, da konflikti v času sobivanja najpogosteje nastajajo med odraslo in upokojsko generacijo.
- Po mnenju mlade generacije prevladuje demokratični stil vzgoje oziroma elementi le-tega v vseh primerih – tako s strani sobivajočih starih staršev do staršev in tudi do mlade generacije, kot tudi s strani sobivajočih staršev do mlade generacije.
- Največ vprašanih mladih ocenjuje, da je zadovoljnih z medgeneracijskim sobivanjem.
- Med vprašanimi osebami jih največ v prihodnosti ne bi želelo nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem, in sicer predvsem iz vidika že ustvarjene podobe željene prihodnosti po svobodnem in samostojnem življenju ter iz vidika dojemanja sobivanja kot prevelikega posega v življenje zaradi nadzorovanosti, pomanjkanja zasebnosti in nesvobodnosti.
- Tiste mlade osebe, ki ne vedo, ali bi želele kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem ali ne, izkazujejo v največji meri predvsem neodločenost zaradi bipolarnosti oziroma prepoznavanja tako dobrih kot slabih strani medgeneracijskega sobivanja, ker se jim zdijo takšne odločitve stvari prihodnosti in da bo vse odvisno od kasnejših situacij, prav tako pa so neodločeni zaradi določenih dejavnikov.
- Mladi, ki bi kdaj v prihodnosti želeli nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem, v največji meri v povezavi z njim prepoznavajo vse oblike medgeneracijske solidarnosti (interakcijsko, funkcionalno, emocionalno, normativno, konsenzualno in strukturno), prav tako pa je pri katerih navedena odločitev posledica preteklih pozitivnih izkušenj s takšnim načinom bivanja – so ga navajeni in v povezavi z njim izkazujejo zadovoljstvo.

- Kot prevladujoča lokacija bivanja v času medgeneracijskega sobivanja se je pokazalo ruralno okolje. Znotraj le-tega so se pokazala povprečno tudi največja večgeneracijska gospodinjstva.
- V raziskavi se je pokazala nizka korelacija med pogostostjo nastajanja konfliktov in zadovoljstvom mladih oseb z medgeneracijskim sobivanjem – več konfliktov kot so mladi prepoznali, manj so bili zadovoljni s takšnim načinom bivanja.
- Ugotovljeno je bilo, da obstaja neznatna korelacija med številom let sobivanja in zadovoljstvom mladih oseb z medgeneracijskim sobivanjem.
- Med načinom bivanja (sobivanjem) in starostjo oseb se je pokazala srednje močna povezanost.

7 Predlogi

- V prvi vrsti predlagam več dela na povezovanju različnih generacij, saj je iz pridobljenih rezultatov s strani mladih razvidno njihovo zadovoljstvo z izkušnjo medgeneracijskega sobivanja, prav tako pa so razvidne tudi številne prepoznane prednosti in koristi v zvezi z njim. Tako bi zagotovo predlagala več različnih organiziranih dogodkov že v vrtcih, kot tudi kasneje na različnih stopnjah šolanja, ki bi omogočili srečanje in povezovanje različnih generacij (preko kakšnih delavnic ipd.). Nadalje bi v zvezi z večjim povezovanjem generacij predlagala več dela tudi na lokalni ravni, saj trenutno predvsem v manjših občinah recimo še ni ustanovljenih medgeneracijskih centrov, ki bi to lahko omogočili.
- Na podlagi ugotovitev, ki odkrivajo pogostost pojava konfliktnosti znotraj večgeneracijskih družin, predlagam tudi več dela s celotno družino, večjo vključenost vseh članov v procese podpore in pomoči ter več dela na drugi ravni, kjer lahko člani odkrivajo odnose, vloge, komunikacijo, konflikte, svoje odzive in podobno. V zvezi s tem bi se lahko uvedle kakšne pogovorne skupine, ki bi jih vodili določeni strokovnjaki in bi delovale na ta način, da bi družinske člane soočile s konflikti ter jim omogočile pomoč pri reševanju izzivov oziroma stisk, saj se velikokrat zgodi, da osebe med seboj ne zmorejo kongruentne komunikacije, le-ta pa se kdaj omogoči s pomočjo oziroma prisotnostjo zunanje, tretje osebe, ki pogovor usmerja in vodi v pravo smer.
- Predlagam ustanovitev predavanj in delavnic na temo razreševanja konfliktov znotraj vzgojno-izobraževalnih ustanov, saj je bilo znotraj raziskave ugotovljeno, da so mladi prepričljivo izbirali »umik« kot zanje najpogostejši način odzivanja na konflikt, kar pomeni, da se ne znajo ustrezno soočiti s konflikti, ampak se jim raje poskušajo izogniti, tudi na način molka. Tako bi bilo torej potrebno mlade seznaniti z ustreznimi načini razreševanja konfliktov, jih naučiti spoštljive komunikacije, prav tako pa jim dati vedeti, da predstavljajo sami konflikti možnost za izboljšanje odnosa.
- Iz ugotovitve, da po izkušnjah mladih prevladujejo strukturni dejavniki za medgeneracijsko sobivanje, bi nadalje predlagala na nivoju države samo spremembo politik oziroma spremembe na sistemski ravni, na podlagi katerih bi se mladim nudila večja opora ob prehodu v odraslost. Sprejeti bi se morali določeni ukrepi, in sicer v prvi vrsti zagotovo na področju stanovanjskega vprašanja, nadalje pa tudi na področju financiranja in dostopa do izobraževanja ter na področju zaposlovanja oziroma trga dela – predvsem glede pridobivanja bolj stabilnih zaposlitev.

- Na podlagi vseh ugotovitev znotraj raziskave diplomskega dela predlagam vpogled vanje Ministrstva za solidarno prihodnost. Spodbujam njihovo delo v smeri reševanja stanovanjske problematike tako pri mladih kot tudi pri starih, in sicer na način aktivizma in ozaveščanja o možnosti boljšega povezovanja tako sorodstveno povezanih oseb, kjer bi lahko mlade družine k sebi naselile kakšnega starega sorodnika, kot tudi o možnosti povezovanja sorodstveno nepovezanih oseb, da bi se torej med seboj lahko povezali osamljeni stari, ki morda živijo v zanje prevelikih bivališčih in ki lahko na ta način nudijo bivališče po ugodnejši ceni še komu, ki bi bil pripravljen v zameno kdaj njim priskočiti na pomoč oziroma komu, ki se prav tako počuti osamljenega in bi si želel družbe v svojem vsakdanjem življenju.

8 Uporabljena literatura

- Albertini, M., Kohli, M., & Vogel, C. (2007). Intergenerational transfers of time and money in European families: common patterns – different regimes? *Journal of European Social Policy*, 17(4), 319–334.
- Alwin, D. F., & McCammon, R. J. (2003). Generations, Cohorts and Social Change. V J. T. Mortimer, & M. J. Shanahan (ur.), *Handbook of the Life Course* (str. 23–49). New York: Springer.
- Barnett, A. M., Scaramella, V. L., Neppl, K. T., Ontai, L. L., & Conger, D. R. (2010). Intergenerational Relationship Quality, Gender and Grandparent Involvement. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*, 59(1), 28–44.
- Baumrind, D. (1966). Effects of Authoritative Parental Control on Child Behavior. *Child Development*, 37(4), 887–907.
- Bee, A. M. (2017). The Relationship between Parenting Styles and Self-Esteem for Successive Generations. *Undergraduate Theses*, 19, 1–35. Pridobljeno 6. 2. 2023 s https://scholarworks.bellarmine.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1024&context=ugrad_theses
- Bengston, V. L., & Roberts, R. E. L. (1991). Intergenerational Solidarity in Aging Families: An Example of Formal Theory Construction. *Journal of Marriage and Family*, 53(4), 856–870. Pridobljeno 8. 2. 2023 s <https://www.jstor.org/stable/352993>
- Borko, K. (2019). *Družine s starim človekom med solidarnostjo in konflikti* (Diplomsko delo). Fakulteta za socialno delo, Ljubljana.
- Brcar, T. (2016). *Sobivanje mladih in starih ljudi* (Diplomsko delo). Fakulteta za socialno delo, Ljubljana.
- Bučar Ručman, A. (2021). Varnost v lokalnih skupnostih – med ruralnimi in urbanimi perspektivami. V G. Meško (ur.), *Sociološki vidiki življenja in občutkov ogroženosti v ruralnih in urbanih skupnostih v Sloveniji* (str. 27–52). Pridobljeno 10. 1. 2023 s <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/588/767/1668-1>

Cruz-Saco, M., & Zelenev, S. (2010). *Intergenerational Solidarity: Strengthening Economic and Social Ties* [pdf]. Pridobljeno 1. 2. 2023 s https://books.google.si/books?id=-RddAQAAQBAJ&pg=PT190&dq=Intergenerational+Solidarity:+Strengthening+Economic+and+Social+Ties&hl=sl&sa=X&ved=2ahUKEwjI1fbn4_b8AhW_g_0HHbt3CWYQ6AF6BAgFEAI

Čaćinovič Vogrinčič, G. (2008). *Soustvarjanje v šoli: učenje kot pogovor*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Čaćinovič Vogrinčič, G., Kobal, L., Mešl, N., & Možina, M. (2005). *Vzpostavljane delovnega odnosa in osebnega stika*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Čaćinovič Vogrinčič, G., & Mešl, N. (2019). *Socialno delo z družino: soustvarjanje zelenih izidov in družinske razvidnosti*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Čorkalo, J. (2015). *Sodobne rešitve medgeneracijskega bivanja in povezovanja: arhitekturna in urbanistična zasnova* (Magistrsko delo). Pridobljeno 7. 2. 2023 s <https://core.ac.uk/download/pdf/67586672.pdf>

Da Silva, D. M., Vilela, A. B. A., Nery, A. A., Duarte, A. C. S., Alves, M. R., & Meira, S. S. (2015). Dynamics of intergenerational family relationships from the viewpoint of elderly residents in the city of Jequié (Bahia), Brazil. *Ciencia & Saude Coletiva* 20(7), 2183–2191. Pridobljeno 15. 2. 2023 s https://www.researchgate.net/publication/280030195_Dynamics_of_intergenerational_family_relationships_from_the_viewpoint_of_elderly_residents_in_the_city_of_Jequie_Bahia_Brazil

De Jong Gierveld, J., Dykstra, A. P., & Schenk, N. (2012). Living arrangements, intergenerational support types and older adult loneliness in Eastern and Western Europe. *Demographic Research*, 27(7), 167–200. Pridobljeno 6. 2. 2023 s https://www.jstor.org/stable/26349921?seq=1#metadata_info_tab_contents

De Oliveira, M. C. G. M., Salmazo-Silva, H., Gomes, L., Moraes, C. F., & Alves, V. P. (2020). Elderly individuals in multigenerational households: Family composition, satisfaction with life and social involvement. *Estudos de Psicologia (Campinas)*, 37(7), 1–11. Pridobljeno 6. 2. 2023 s <https://www.scielo.br/j/estpsi/a/nj5sWpJxRxNCLCxMc3sXxFP/?lang=en&format=pdf>

- De Vries, S., & Bouwkamp, R. (1995). *Psihosocialna družinska terapija*. Logatec: Firis.
- Dolenc, D. (2016). *Ata, mama, dedi, babi ... : gospodinjstva in družine v Sloveniji*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
- Drew E., Emerek, R., & Mahon, E. (1998). *Women, Work and the Family in Europe*. London, New York: Routledge.
- Društvo SKAM. (2011). *Priročnik za voditelje slovenske šole za animatorje*. Ljubljana: Salve.
- Ehrensaft, D. (1997). *Spoiling Childhood: How Well-Meaning Parents Are Giving Children Too Much – But Not What They Need*. New York, NY: The Guilford Press.
- Eurostat. (2010). *Household structure in the EU* [pdf]. Pridobljeno 3. 2. 2023 s <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3888793/5848337/KS-RA-10-024-EN.PDF.pdf/5daa0a6a-f773-4dcd-82de-ab09ed10c907?t=1414780009000>
- Eurostat. (2015). *Being young in Europe today* [pdf]. Pridobljeno 6. 2. 2023 s <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/6776245/KS-05-14-031-EN-N.pdf/18bee6f0-c181-457d-ba82-d77b314456b9?t=1429539408000>
- Filipovič Hrast, M., & Hlebec, V. (2015). *Staranje prebivalstva: oskrba, blaginja, solidarnost* [pdf]. Pridobljeno 8. 12. 2022 s https://www.fdv.uni-lj.si/docs/default-source/zalozba/staranje_prebivalstva_pdf.pdf
- Giddens, A. (2007). *Sociologija*. Ljubljana: Euroadria.
- Godina, V. V. (2009). Mladinsko delo in socializacijski stili : kontekstualizacija problema. V A. Fištravec, M. Cepin, & A. Hrast (ur.), *Modeli izobraževanja za mladinsko delo : strokovne podlage : razvoj modelov neformalnega in formalnega izobraževanja za mladinskega delavca za vključevanje v programe organizacij* (str. 1–12). Maribor: IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti.
- Grum, B., & Temeljotov Salaj, A. (2016). Medgeneracijsko sobivanje mladih in starih: medkulturna primerjava. *Urbani izziv*, 27(1), 76–88.
- Harris, D. K. (2007). *The Sociology of Aging*. Plymouth: Rowman & Littlefield Publishers.

- Hlebec, V. (2003). Socialna omrežja starostnikov v Sloveniji. *Družboslovne razprave*, 19(43), 171–182.
- Hojnik Zupanc, I. (1995). Star človek in družina. V T. Renner, V. Potočnik, & V. Kozmik (ur.), *Družine: različne–enakopravne* (str. 139–146). Ljubljana: Vitrum.
- Hojnik Zupanc, I. (1997). *Dodajmo življenje letom*. Ljubljana: Gerontološko društvo Slovenije.
- Hozjan, T. (2010). Aktualne dejavnosti na področju medgeneracijskega sodelovanja v Sloveniji. *Andragoška spoznanja*, 16(4), 45–52.
- Iacovou, M., & Skew, A. (2011). More than 10 % of households in Romania, Latvia and Bulgaria were three-generation in 2008. *Statistics in Focus: Population and social conditions*, 52, 1–7. Pridobljeno 3. 2. 2023 s <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3433488/5579620/KS-SF-11-052-EN.PDF/9a190f6f-8949-4d3d-99ad-989479c6b23b>
- Iršič, M. (2005). *Uvod v razreševanje konfliktov v medosebnih odnosih*. Ljubljana: Zavod Rakmo.
- Izahura, M. (2015). Life-course Diversity, Housing Choices and Constraints for Women of the 'Lost' Generation in Japan. *Housing Studies*, 30(1), 60–77.
- Kaplan, M. S. (2002). Intergenerational programs in Schools: Considerations of Form and Function. *Intergenerational Review of Education*, 48(5), 305–334.
- Kavčič, M. (2011). Vsakdanja tveganja starejših ljudi: obravnava koncepta in življenjskih situacij starejših. V S. Mandič, & M. Filipovič Hrast (ur.), *Blaginja pod pritiski demografskih sprememb* (str. 161–203). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Keating, N., Kwan, D., Hillcoat Nalletamby, S., & Burholt, V. (2015). *Intergenerational relationships: Experiences and attitudes in the new millennium* [pdf]. Pridobljeno 3. 2. 2023 s https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/458697/gs-15-23-future-ageing-intergenerational-relationships-er11.pdf
- Kemp, C. L. (2007). Grandparent–Grandchild Ties: Reflections on Continuity and Change Across Three Generations. *Journal of Family Issues*, 28(7), 855–881.

Klavora, T. (2017). Analiza individualnih in strukturalnih dejavnikov pri sobivanju mladih (družin) in staršev. *Urbani izziv (Posebna izdaja)*, 7, 150–158.

Knežević Hočevar, D. (2012). *Medgeneracijska solidarnost v kmečkih družinah* (Končno poročilo št. ARRS-RPROJ-ZP-2012/13). Pridobljeno 21. 12. 2022 s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-E1RPOKVE/1c2f84fe-911d-4ca4-bdec-d80c3d9459b4/PDF>

Knežević Hočevar, D. (2013). *Etnografija medgeneracijskih odnosov: dom in delo na kmetijah skozi življenjske pripovedi*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC Sazu.

Kompan Erzar, K. (2019). *Družina, vezi treh generacij*. Ljubljana: Družina d.o.o.

Koželj, K. (2018). *Pripravljenost starih in mladih ljudi za medgeneracijsko sobivanje v Sloveniji* (Diplomsko delo). Fakulteta za socialno delo, Ljubljana.

Kroflič, R. (1997). *Med poslušnostjo in odgovornostjo* [pdf]. Pridobljeno 14. 2. 2023 s <https://slovenistika.files.wordpress.com/2009/05/med-poslusnostjo-in-odgovornostjo.doc>

Kuhar, M. (2012). Podaljšano sobivanje staršev in mladih odraslih v Sloveniji. *Socialno delo*, 51(6), 365–378.

Kuhar, M. (2013). Analiza dejavnikov podaljšanega sobivanja staršev in otrok v Sloveniji. *Teorija in praksa*, 50(5/6), 791–809.

Kump, S., & Jelenc Krašovec, S. (2013). Družina ostaja pomembna za medgeneracijsko sodelovanje in učenje. *Andragoška spoznanja*, 19(2), 10–28.

Lahe, D., Cupar, T., Deželan, T., & Vombergar, N. (2021). Demografija, omrežja socialnih opor in medgeneracijsko sodelovanje. V M. Lavrič, & T. Deželan (ur.), *MLADINA 2020: Položaj mladih v Sloveniji* (str. 55–89). Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani.

Lamovec, T. (1991). *Spretnosti v medosebnih odnosih*. Ljubljana: Center za psihodiagnostična sredstva.

Lavrič, M. (2011a). Ključne ugotovitve študije Mladina 2010. V M. Lavrič (ur.), *MLADINA 2010: Družbeni profil mladih v Sloveniji* (str. 587–590). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.

- Lavrič, M. (2011b). Zakaj mladi v Sloveniji odlašajo s preselitvijo od staršev? V A. Hrast, S. Koje, A. Fištravec, M. Mulej, & A. Naterer (ur.), *Mladi v presečišču svetovnih sprememb: zbornik prispevkov* (str. 1–9). Maribor: Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO).
- Lavrič, M., & Flere, S. (2011). Demografske spremembe in medgeneracijsko sodelovanje. V M. Lavrič (ur.), *MLADINA 2010: Družbeni profil mladih v Sloveniji* (str. 63–92). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.
- Lavrič, M., & Klanjšek, R. (2011). Stanovanjske in bivanjske razmere mladih. V M. Lavrič (ur.), *MLADINA 2010: Družbeni profil mladih v Sloveniji* (str. 347–374). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.
- Liu, E. (2020). Multigenerational living. *Life begins at...*, Autumn, 34–35. Pridobljeno 20. 12. 2022 s https://www.researchgate.net/publication/348522849_Multigenerational_living
- Loreman, T. (2009). *Respecting childhood*. London: Continuum.
- Macuh, B. (2019a). *Medgeneracijsko sodelovanje: potreba in zahteva časa*. Maribor: Kulturni center.
- Macuh, B. (2019b). Pomen medgeneracijskega sodelovanja za starostnike v tretjem in četrtem življenjskem obdobju. *Revija za univerzalno odličnost*, 8(4), 328–337.
- Magajna, L., Pečjak, S., Peklaj, C., Čačinovič Vogrinčič, G., Bregar Golobič, K., Kavkler, M., & Tancig, S. (2008). *Učne težave v osnovni šoli: problemi, perspektive, priporočila*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Mali, J. (2008). *Od hiralnic do domov za stare ljudi*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Mali, J. (2010). The Sources of Intergenerational Collaboration within Social Work. *Teorija in praksa*, 47(6), 1238–1252.
- Mali, J. (2013). *Dolgotrajna oskrba v mestni občini Ljubljana*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Mali, J. (2014). The Role of Social Work in the Epoch of Intergenerational Solidarity in Society. *Revija za socialno politiko*, 21(2), 111–131.

Mali, J., & Ovčar, L. (2010). Življenjski svet starejšega kmečkega prebivalstva. *Socialno delo*, 49(4), 229–238.

Mandič, S. (2007). Odhod v prvo samostojno stanovanje: primerjalna analiza med državami Evropske unije. *Družboslovne razprave*, 13(54), 7–24.

Mandič, S. (2011). Stanovanje in blaginja starejših: primerjava Slovenije z izbranimi evropskimi državami. V S. Mandič, & M. Filipovič Hrast (ur.), *Blaginja pod pritiski demografskih sprememb* (str. 85–105). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Mesec, B. (1998). *Uvod v kvalitativno raziskovanje v socialnem delu*. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.

Mesec, B. (2009). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 1: NAČRTOVANJE RAZISKAVE*. Študijsko gradivo za interno uporabo, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo.

Mesec, B., Rode, N., Rihter, L., Žiberna, A., & Rape Žiberna, T. (2018). *Statistika za socialno delo*. Študijsko gradivo za interno uporabo, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo.

Michalek-Kwiecień, J. (2020). Grandparental influence on young adult grandchildren: the role of grandparental empathy and quality of intergenerational relationships. *Current Issues in Personality Psychology*, 8(4), 329–338. Pridobljeno 6. 2. 2023 s https://www.researchgate.net/publication/348229842_Grandparental_influence_on_young_adult_grandchildren_the_role_of_grandparental_empathy_and_quality_of_intergenerational_relationships

Moore, C. (2014). *The resilience breakthrough: 27 tools for turning adversity into action*. Austin, Texas: Greenleaf Book Groups Press.

Ovsenik, R., & Kozjek, D. (2015). Vrednote generacij. *Revija za univerzalno odličnost*, 4(2), 17–32.

Poštrak, M. (2001). Antropološki zorni kot. *Socialno delo*, 40(2/4), 207–229.

Poštrak, M. (2015). Koncepti socialnega dela z mladimi. *Socialno delo*, 54(3), 269–280.

- Pristavec Đogić, M. (2016). *Medgeneracijsko sodelovanje/sobivanje: primerjalni pogled (PP)*. Pridobljeno 2. 2. 2023 s https://fotogalerija.dz-rs.si/datoteke/Publikacije/Zborniki_RN/2016/Medgeneracijsko_sodelovanje_-_sobivanje.pdf
- Purnat, I. (2020). *Medgeneracijsko sobivanje* (Diplomsko delo). Fakulteta za socialno delo, Ljubljana.
- Putney, N. M., & Bengtson, V. L. (2003). Intergenerational Relations in Changing Times. V J. T. Mortimer, & M. J. Shanahan (ur.), *Handbook of the Life Course* (str. 149–164). New York: Springer.
- Radinovič Hajdič, M. (2014). Centri medgeneracijskega učenja na ljudskih univerzah. *Andragoška spoznanja*, 20(2), 97–102.
- Ramovš, J. (2000). Medgeneracijska povezanost, samopomoč in kakovostna starost. *Socialno delo*, 39(4/5), 315–329.
- Ramovš, J. (2003). *Kakovostna starost: socialna gerontologija in gerontagogika*. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka.
- Ramovš, J. (2010). Generacija. *Kakovostna starost*, 13(3), 87–88. Pridobljeno 20. 12. 2022 s <https://www.inst-antontrstenjaka.si/tisk/kakovostna-starost/clanek.html?ID=885>
- Ramovš, J. (2017). *Sožitje v družini*. Celje, Ljubljana: Celjska Mohorjeva družba : Društvo Mohorjeva družba; Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje.
- Ramovš, K. (2013). Medgeneracijsko sožitje in solidarnost. *Kakovostna starost*, 16(4), 3–33.
- Rant, M. (2013). Sobivanje in samovanje v starosti. *Kakovostna starost*, 16(2), 3–12.
- Rapoša Tajnšek, P. (1990). Skupnostni pristop kot osnovni princip socialnega dela. *Socialno delo*, 29(1/3), 63–68.
- Rapoša Tajnšek, P. (2007). Raziskovanje življenjskega sveta uporabnika v širšem kontekstu socialnega dela. V L. Šugman Bohinc, P. Rapoša Tajnšek, & J. Škerjanc (ur.), *Življenjski svet uporabnika: Raziskovanje, ocenjevanje in načrtovanje uporabe virov za doseganje zelenih razpletov* (str. 7–24). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Rapoša Tajnšek, P., & Šugman Bohinc, L. (2007). Zemljevid življenjskega sveta. V L. Šugman Bohinc, P. Rapoša Tajnšek, & J. Škerjanc (ur.), *Življenjski svet uporabnika: Raziskovanje, ocenjevanje in načrtovanje uporabe virov za doseganje zelenih razpletov* (str. 103–123). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Rener, T. (2000). O delu in ljubezni. V A. Oakley, *Gospodinja* (str. 279–298). Ljubljana: Založba / *cf.

Rener, T. (2006). Težave s pojmom družine. V T. Rener, M. Sedmak, A. Švab, & M. Urek (ur.), *Družine in družinsko življenje v Sloveniji* (str. 13–26). Koper: Univerza na Primorskem.

Sample, J. (2008). *Thomas-Kilmann Conflict Mode Instrument: Profile and Interpretative Report*. Pridobljeno 10. 1. 2023 s https://kilmanndiagnostics.com/wp-content/uploads/2018/03/TKI_Sample_Report.pdf

Settles, B. H., & Earland, T. V. (2009). Multigenerational Households. V H. T. Reis, & S. Sprecher (ur.), *Encyclopedia of Human Relationships* (str. 1132–1135). Pridobljeno 3. 2. 2023 s https://books.google.si/books?id=E8J1AwAAQBAJ&pg=PA1133&dq=building+big+multigenerational+houses&hl=sl&sa=X&ved=2ahUKEwjCxO_S_uz6AhULC-wKHxOuBYAQ6AF6BAGNEAI#v=onepage&q=building%20big%20multigenerational%20houses&f=false

Slovar slovenskega knjižnega jezika, druga, dopolnjena in deloma prenovljena izdaja. (2014). Ljubljana: Založba ZRC, Znanstvenoraziskovalni center SAZU.

Stašová, L., & Krisikova, E. (2014). Relationships between children and their grandparents and importance of older generations in lives of today's families. *SHS Web of Conferences*, 10(00044), 1–7. Pridobljeno 1. 2. 2023 s https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/pdf/2014/07/shsconf_shw2012_00044.pdf

Strašíková, B. (2004). *V roli rodičů a prarodičů*. Praha: Karolinum.

Svetelšek, A. (2017). Komentar k slovenski različici. V A. Vujović, K. Lüscher, A. Klimczuk, & A. Svetelšek (ur.), *Generacije, medgeneracijski odnosi, medgeneracijska politika* (str. 287). Pridobljeno 4. 1. 2023 s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-WF29R0I8/98891f7d-5b71-4c49-b12d-e7c58fc19294/PDF>

Šadl, Z., & Hlebec, V. (2011). Stiki med mladimi in starimi ljudmi ter neformalna skrb za stare ljudi v Evropi. V S. Mandič, & M. Filipovič Hrast (ur.), *Blaginja pod pritiski demografskih sprememb* (str. 107–137). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Šircelj, M. (2011). Gospodinjstva kot vir blaginje. V S. Mandič, & M. Filipovič Hrast (ur.), *Blaginja pod pritiski demografskih sprememb* (str. 27–59). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Švab, A. (2003). Kako skrbna je država? Konceptualizacija skrbi v družinski politiki v Sloveniji. / Does the State Really Care? The Conceptualisation of Care in Family Policy in Slovenia. V S. Sevenhuijsen, & A. Švab (ur.), *Labirinti skrbi. Pomen perspektive etike skrbi za socialno politiko. / Labyrinths of Care. The Relevance of the Ethics of Care perspective for Social Policy* (str. 51–73). Ljubljana: Mirovni inštitut.

Švab, A. (2006). Družinske spremembe. V T. Renner, M. Sedmak, A. Švab, & M. Urek (ur.), *Družine in družinsko življenje v Sloveniji* (str. 63–87). Koper: Univerza na Primorskem.

Tehovnik, B. (2012). *Evropske socialne politike in medgeneracijsko prostovoljstvo (primer Slovenije)* (Diplomsko delo). Fakulteta za družbene vede, Ljubljana.

Tomšič, M. (2010). Medgeneracijske razlike, delo in učenje. V N. Ličen, & B. Bolčina (ur.), *Izobraževanje – most med generacijami: Priročnik za medgeneracijsko učenje* (str. 25–32). Ajdovščina: Ljudska univerza Ajdovščina.

Trstenjak, A. (1994). *O družini*. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka za psihologijo, logoterapijo in antropohigieno.

Ule, M., & Kuhar, M. (2003). *Mladi, družina, starševstvo: Spremembe življenjskih potekov v pozni moderni*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Uršič, M. (2021). Bivanjske in stanovanjske razmere. V M. Lavrič, & T. Deželan (ur.), *MLADINA 2020: Položaj mladih v Sloveniji* (str. 165–193). Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani.

Vodopivec, K. (2008). Education in the narcissistic society: An analysis of the situation in some selected Slovenian primary schools. *Anthropological Notebooks*. 14(1), 103–117.

Vujović, A., Lüscher, K., Klimczuk, A., & Svetelšek, A. (2017). *Generacije, medgeneracijski odnosi, medgeneracijska politika* [pdf]. Pridobljeno 4. 1. 2023 s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-WF29R0I8/98891f7d-5b71-4c49-b12d-e7c58fc19294/PDF>

Wood, J., & Hine, J. (2009). *Work with young people*. London: Sage Publications.

9 Priloge

9.1 Priloga 1: Vprašalnik

Pozdravljeni, sem Špela Močilnik, študentka 4. letnika Fakultete za socialno delo. Za temo diplomskega dela sem si izbrala »Izkušnje mladih z medgeneracijskim sobivanjem«, kar pomeni, da se bom dotaknila doživljanja **mlade generacije** (15–29 let), ki trenutno sobivajo ALI so v preteklosti kdaj sobivali:

- z **odraslo generacijo** (starš/-i oziroma vsaj eden izmed dveh predstavnikov z vami v sorodu, npr. ustrezno tudi mama in očim/oče in mačeha) in
- **upokojensko generacijo** (stari starš/-i oziroma vsaj eden izmed dveh predstavnikov z vami v sorodu, npr. ustrezno tudi dedek in njegova nova partnerka/babica in njen nov partner),
- lahko pa hkrati še tudi z **drugimi predstavniki mlade generacije** (npr. sorodstvenimi: sorojenci – bratje in sestre, polbratje, polsestre ali nesorodstvenimi: otroci v rejništvu, posvojeni otroci, drugi otroci).

DODATNO: Primerne osebe za izpolnjevanje vprašalnika so tudi mladi, ki živijo v rejniški oziroma v posvojiteljski družini in dojemajo tamkajšnje vezi med različnimi generacijami in drugo družino podobno intenzivno.

Kdor od vas se najde v zgoraj opisani situaciji, ga naprošam k reševanju tega vprašalnika, saj bi želela z vašo pomočjo raziskati več podrobnosti glede tem, kot so: konflikti, stili vzgoje, odnosi, stiki, prednosti in slabosti sobivanja, značilnosti okolja sobivanja in podobno. Raziskava je povsem anonimna, sami podatki, ki jih bom z raziskavo pridobila, pa bodo prispevali k boljšemu vpogledu v tematiko medgeneracijskega sobivanja in bodo uporabljeni zgolj za namen zaključnega dela.

V primeru kakršnihkoli nejasnosti ali dodatnih vprašanj sem vam na voljo prek elektronske pošte spela.mocilnik1@gmail.com.

Že vnaprej se zahvaljujem za sodelovanje! :)

1. Prosim, navedite vašo starost (15–29 let): _____

2. V kolikor ste še mladoletni, vas prosim, da za izpolnjevanje vprašalnika pridobite soglasje staršev, kar nato potrdite z označbo spodaj.

- ☐ Starši soglašajo z mojo udeležbo v raziskavi.

3. Ali sedaj bivate skupaj s starši in starimi starši?

- ☐ Da
- ☐ Ne

4. Če sedaj ne prebivate skupaj s starši in starimi starši, ali ste kdaj v preteklosti sobivali?

- ☐ Da
- ☐ Ne

5. Kakšen je bil vaš status v času sobivanja s starši in starimi starši?

- ☐ Dijak
- ☐ Študent
- ☐ Zaposlen/samozaposlen
- ☐ Brezposeln

6. Kakšen je bil vaš zakonski stan v času sobivanja s starši in starimi starši?

- ☐ Samski
- ☐ V zvezi
- ☐ Poročen
- ☐ Drugo: _____

7. Ali ste v času sobivanja s starši in starimi starši že imeli kakšnega otroka?

- ☐ Da
- ☐ Ne

8. Kako dolgo je trajalo/traja vaše medgeneracijsko sobivanje? Navedite število let: _____

9. Kaj od navedenega najboljše opiše vašo obliko medgeneracijskega sobivanja? Izberite oziroma označite spodaj.

a) Kaj (je) v času medgeneracijskega sobivanja predstavljalo/predstavlja vaše bivališče?

- ☐ Stanovanje
- ☐ Hiša

10. Kaj od navedenega najboljše opiše vašo obliko medgeneracijskega sobivanja? Izberite oziroma označite spodaj.

b) V kakšnem gospodinjstvu ste živeli oziroma živite v času medgeneracijskega sobivanja in s kom?

- ☐ Skupno gospodinjstvo otrok, staršev in starih staršev
- ☐ Skupno gospodinjstvo otrok in staršev, ločeno gospodinjstvo starih staršev

- ☐ Skupno gospodinjstvo otrok in starih staršev, ločeno gospodinjstvo staršev
- ☐ Skupno gospodinjstvo staršev in starih staršev, ločeno gospodinjstvo otrok
- ☐ Povsem ločena gospodinjstva otrok, staršev in starih staršev
- ☐ Drugo: _____

11. Kaj od navedenega najbolj opiše vašo obliko medgeneracijskega sobivanja? Izberite oziroma označite spodaj.

c) S kom ste si delili oziroma si delite vhod v bivališče, ko ste sobivali oziroma sobivate s starši in starimi starši?

RAZLAGA:

- **MLADA GENERACIJA:** *sorojenci, drugi otroci*

- **ODRASLA GENERACIJA:** *starši*

- **UPOKOJENSKA GENERACIJA:** *stari starši*

PRIMER: Delite si oziroma delili ste si vhod s starši in z babico, bratov ali sester nimate. Sobivate še z dedkom po drugi sorodstveni strani, a ima ločen vhod. Tako bi torej izpolnili:

- **SKUPEN VHOD:** *odrasla generacija, upokojenska generacija*

- **LOČEN VHOD:** *upokojenska generacija*

- **S TO GENERACIJO SPLOH NISEM PREBIVAL/-A OZIROMA NE PREBIVAM:** *mlada generacija*

	Mlada generacija (sorojenci, drugi otroci)	Odrasla generacija (starši)	Upokojenska generacija (stari starši)
Skupen vhod	☐	☐	☐
Ločen vhod	☐	☐	☐
S to generacijo sploh nisem prebival/ne prebivam	☐	☐	☐

12. Če ste sobivale/sobivate tri generacije v skupnem gospodinjstvu, prosim, navedite število članov: _____

13. Kaj so bili oziroma so stari starši v odnosu do zgoraj navedenega bivališča (izbrana hiša ali stanovanje pri enem izmed vprašanj zgoraj)?

- ☐ Lastnik
- ☐ Solastnik
- ☐ Nič od navedenega

- 14. Kakšni so (bili) razlogi oziroma dejavniki za sobivanje treh generacij v vašem primeru oziroma v kolikšni meri posamezna skupina v vsakem okencu drži za vašo situacijo? V vsaki vrstici ovrednotite posamezno skupino dejavnikov, pri čemer pomeni 1–sploh ne drži, 2– ne drži, 3–niti drži niti ne drži, 4–pretežno drži, 5–povsem drži.**

	1 – sploh ne drži	2 – ne drži	3 – niti drži niti ne drži	4 – pretežno drži	5 – povsem drži
Sestava družine in gospodinjstva, izobrazba in poklic članov, dohodek in premoženje oseb, stanovanjski problem, slabo razvit trg dela, podaljšano izobraževanje ipd.	☐	☐	☐	☐	☐
Delitev dela v gospodinjstvu, z zakonom določene dolžnosti med generacijami, davek na darila in dedovanje, družinske politike, politike socialnega varstva ipd.	☐	☐	☐	☐	☐
Prepričanja, kultura, vera, permissivni socializacijski vzorci, vrednote, ki so povezane s staranjem in generacijami, pričakovanja, da bodo otroci v odraslosti nudili staršem oskrbo in pomoč ipd.	☐	☐	☐	☐	☐
Odločitev, želja, izbira, viri, strah pred prevzemanjem odgovornosti ipd.	☐	☐	☐	☐	☐

- 15. Kako pogosto ste imeli oziroma imate ob sobivanju s predstavniki posameznih generacij povprečno stike? Za vsako generacijo označite pogostost, pri čemer pomeni 1–nikoli (nisem živel/ne živim s to generacijo), 2–redko (manj kot 1x na teden), 3–občasno (1–3x na teden), 4–pogosto (4–6x na teden), 5–zelo pogosto (vsak dan).**

	1 – nikoli (nisem živel/-a oz. ne živim s to generacijo)	2 – redko (manj kot 1x na teden)	3 – občasno (1–3x na teden)	4 – pogosto (4–6x na teden)	5 – zelo pogosto (vsak dan)
Mlada generacija (sorojenci, drugi otroci)	☐	☐	☐	☐	☐
Odrasla generacija (starši)	☐	☐	☐	☐	☐
Tretja generacija (stari starši)	☐	☐	☐	☐	☐

- 16. MLADA GENERACIJA (sorojenci, drugi otroci) - Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo? Za vsako postavko označite pogostost, pri čemer pomeni 1–nikoli, 2–redko, 3–občasno, 4–pogosto, 5–zelo pogosto.**

	1 – nikoli	2 – redko	3 – občasno	4 – pogosto	5 – zelo pogosto
Obisk (prosti čas)	☐	☐	☐	☐	☐

Srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost)	☐	☐	☐	☐	☐
Skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd.)	☐	☐	☐	☐	☐
Pogovor na daljavo (prek telefona, računalnika ipd.)	☐	☐	☐	☐	☐

17. ODRASLA GENERACIJA (starši) - Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo?

Za vsako postavko označite pogostost, pri čemer pomeni 1–nikoli, 2–redko, 3–občasno, 4–pogosto, 5–zelo pogosto.

	1 – nikoli	2 – redko	3 – občasno	4 – pogosto	5 – zelo pogosto
Obisk (prosti čas)	☐	☐	☐	☐	☐
Srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost)	☐	☐	☐	☐	☐
Skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd.)	☐	☐	☐	☐	☐
Pogovor na daljavo (prek telefona, računalnika ipd.)	☐	☐	☐	☐	☐

18. TRETJA GENERACIJA (stari starši) - Kakšne stike ste imeli/imate po pogostosti z navedeno generacijo? Za vsako postavko označite pogostost, pri čemer pomeni 1–nikoli, 2–redko, 3–občasno, 4–pogosto, 5–zelo pogosto.

	1 – nikoli	2 – redko	3 – občasno	4 – pogosto	5 – zelo pogosto
Obisk (prosti čas)	☐	☐	☐	☐	☐
Srečanje/pogovor mimogrede (slučajnost)	☐	☐	☐	☐	☐
Skupne aktivnosti (skupni obroki, delo, skupni izleti, druženje, pitje kave ipd.)	☐	☐	☐	☐	☐
Pogovor na daljavo (prek telefona, računalnika ipd.)	☐	☐	☐	☐	☐

19. Kdo (je) predstavlja(l) tretjo/upokojsko generacijo, s katero ste sobivali/sobivate?

- ☐ Babica in dedek
- ☐ Babica
- ☐ Dedek
- ☐ Babica in njen nov partner
- ☐ Dedek in njegova nova partnerka
- ☐ Drugo: _____

20. Po kateri strani je oziroma so (bili) sobivajoči stari starš/-i z vami v sorodu?

- ☐ Po mamini strani
- ☐ Po očetovi strani
- ☐ Po obeh straneh

21. V kolikšni meri se strinjate s spodaj navedenimi trditvami? Ob vsaki izmed njih izberite stopnjo strinjanja, pri čemer pomeni 1–sploh se ne strinjam, 2–ne strinjam se, 3–niti se ne strinjam niti se strinjam, 4–strinjam se, 5–popolnoma se strinjam.

	1 – sploh se ne strinjam	2	3	4	5 – popolnoma se strinjam
15a (na splošno): »Večjo količino VSEH STIKOV SKUPAJ (tako v živo kot tudi na daljavo) sem imel/-a oziroma imam s starimi starši, s katerimi sem sobival/-a oziroma sobivam, v primerjavi z drugimi, s katerimi nisem sobival/-a oziroma ne sobivam.«	O	O	O	O	O
15b (podrobneje): »Več stikov (samo) V ŽIVO sem imel/-a oziroma imam s starimi starši, s katerimi sem sobival/-a oziroma sobivam v primerjavi z drugimi, s katerimi nisem sobival/-a oziroma ne sobivam.«	O	O	O	O	O
15c: »Boljši odnos sem imel/-a oziroma imam s starimi starši, s katerimi sem sobival/-a oziroma sobivam v primerjavi z drugimi, s katerimi nisem sobival/-a oziroma ne sobivam.«	O	O	O	O	O

22. Označite, katere prednosti medgeneracijskega sobivanja ste sami prepoznali oziroma jih prepoznavate (možnih je več odgovorov).

- ☐ Delitev stroškov
- ☐ Varstvo otrok
- ☐ Več stikov
- ☐ Družba

- ☐ Obojestranska pomoč
- ☐ Obojestransko učenje
- ☐ Odpravljanje stereotipnega doživljanja generacij
- ☐ Pridobitev veščin sodelovanja s sočlovekom
- ☐ Občutek varnosti
- ☐ Pozitivni učinki na šolskem oziroma študijskem področju
- ☐ Drugo: _____

23. Označite, katere slabosti medgeneracijskega sobivanja ste sami prepoznali oziroma jih prepoznavate (možnih je več odgovorov).

- ☐ Nadzor, pomanjkanje zasebnosti, osebnega prostora
- ☐ Različne pridobljene navade generacij
- ☐ Težave z organiziranjem bivalnih prostorov
- ☐ Povečanje konfliktov
- ☐ Prilagajanje
- ☐ Kompromisi
- ☐ Pričakovanje, da si na voljo starim staršem v svojem prostem času
- ☐ Težave s čistočo in higieno
- ☐ Razlike v načinu vzgoje staršev in starih staršev
- ☐ Pojav nasilja (besednega, čustvenega, telesnega ipd.)
- ☐ Drugo: _____

24. Kako pogosto so nastajali oziroma nastajajo konflikti med generacijami?

- ☐ Nikoli
- ☐ Redko
- ☐ Občasno
- ☐ Pogosto
- ☐ Vedno

25. V primeru, da ste na zgornje vprašanje odgovorili z redko/občasno/pogosto/vedno, me zanima, kakšen način odziva je posamezna generacija ob pojavu medgeneracijskih konfliktov po vašem mnenju najpogosteje uporabila oziroma ga najpogosteje uporablja? Za vsako generacijo izberite en najpogostejši način.

RAZLAGA:

- **UMIK:** izogibanje, prelaganje na primernejši čas, molk
- **PODREDITEV:** prilagajanje, samožrtvovanje, dati prednost potrebam drugih
- **IZVAJANJE PRITISKA:** tekmovanje, nesodelovanje, vztrajanje pri svojem mnenju, prevlada, prisila, obtoževanje, izsiljevanje, zahteve
- **KOMPROMIS:** iskanje primerne, obojestransko sprejemljive rešitve – iztrži vsaka stran vsaj nekaj; sredina med »podreditvijo« in »izvajanjem pritiska«
- **RAZREŠEVANJE KONFLIKTA:** sodelovanje, asertivnost, raziskovanje nesoglasij

	Umik	Podređitev	Izvajanje pritiska	Kompromis	Razreševanje konflikta
Mlada generacija (vi, sorojenci, drugi otroci)	O	O	O	O	O
Odrasla generacija (starši)	O	O	O	O	O
Upokojenska generacija (stari starši)	O	O	O	O	O

26. Med katerimi generacijami (je) v času sobivanja najpogosteje nastal/nastane konflikt? Možnih je več odgovorov.

- ☐ Konflikti niso nastajali oziroma ne nastajajo
- ☐ Med predstavniki mlade generacije (konflikt znotraj generacije)
- ☐ Med predstavniki odrasle generacije (konflikt znotraj generacije)
- ☐ Med predstavniki upokojenske generacije (konflikt znotraj generacije)
- ☐ Med mlado (otroci) in srednjo generacijo (starši)
- ☐ Med mlado (otroci) in upokojensko generacijo (stari starši)
- ☐ Med srednjo (starši) in upokojensko generacijo (stari starši)
- ☐ Med vsemi tremi generacijami (otroci, starši, stari starši)

27. Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila vzgoje prevladujejo po vaši oceni s strani sobivajočih starih staršev do vaših staršev (na podlagi pripovedovanj, izkušenj ipd.)?

- ☐ AVTORITARNI (staršev glas brez pomena – njegova poslušnost, pravila s strani starih staršev, disciplina)

- ☐ DEMOKRATIČNI (dvosmerna komunikacija – pogovor starega starša in starša, skupno raziskovanje, možnost odločanja obeh)
- ☐ PERMISIVNI (svoboda, neosredotočenost na disciplino, ni vodstva starih staršev, ni nadzora, pomembne samougotovitve staršev)
- ☐ Drugo: _____

28. Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila vzgoje prevladujejo po vaši oceni s strani sobivajočih starih staršev do vas, mlade generacije?

- ☐ AVTORITARNI (vnukov glas brez pomena – njegova poslušnost, pravila s strani starih staršev, disciplina)
- ☐ DEMOKRATIČNI (dvosmerna komunikacija – pogovor starega starša in vnuka, skupno raziskovanje, možnost odločanja obeh)
- ☐ PERMISIVNI (svoboda, neosredotočenost na disciplino, ni vodstva starih staršev, ni nadzora, pomembne vnukove samougotovitve)
- ☐ Drugo: _____

29. Kateri stil vzgoje oziroma elementi katerega stila vzgoje po vaši oceni prevladujejo s strani sobivajočih staršev do vas, mlade generacije?

- ☐ AVTORITARNI (otrokov glas brez pomena – njegova poslušnost, pravila s strani staršev, disciplina)
- ☐ DEMOKRATIČNI (dvosmerna komunikacija – pogovor starša in otroka, skupno raziskovanje, možnost odločanja obeh)
- ☐ PERMISIVNI (svoboda, neosredotočenost na disciplino, ni vodstva staršev, ni nadzora, pomembne otrokove samougotovitve)
- ☐ Drugo: _____

30. Kako bi ocenili svoje zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem?

- ☐ Skrajno nezadovoljen
- ☐ Nezadovoljen
- ☐ Niti zadovoljen niti nezadovoljen
- ☐ Zadovoljen
- ☐ Zelo zadovoljen

31. Bi želeli kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem?

- ☐ Da
- ☐ Ne
- ☐ Ne vem

32. Navedite razlog za izbiro vašega odgovora pri prejšnjem vprašanju.

33. Kako bi opredelili lokacijo vašega bivanja v času medgeneracijskega sobivanja?

- ☐ RURALNO okolje (vas, trg, zaselek, posamezna kmetija)
- ☐ SUBURBANO okolje (manjše mesto, kraj)
- ☐ URBANO okolje (večje mesto – Mestni občini Ljubljana ali Maribor)

34. Bi želeli na temo »medgeneracijskega sobivanja« oziroma glede vaše izkušnje z njim še kaj dodati?

35. Spol

- ☐ Moški
- ☐ Ženska
- ☐ Nebinarna oseba
- ☐ Ne želim se opredeliti

36. Kakšen je vaš trenutni status?

- ☐ Dijak
- ☐ Študent
- ☐ Zaposlen/samozaposlen
- ☐ Brezposeln

37. Kakšen je vaš trenutni zakonski stan?

- ☐ Samski
- ☐ V zvezi
- ☐ Poročen
- ☐ Drugo: _____

38. Ali že imate kakšnega otroka?

- ☐ Da
- ☐ Ne

9.2 Priloga 2: Izračuni za 1. vprašanje

Aritmetična sredina

$$\bar{x} = \frac{15 \cdot 4 + 16 \cdot 16 + 17 \cdot 17 + 18 \cdot 9 + 19 \cdot 11 + 20 \cdot 13 + 21 \cdot 15 + 22 \cdot 27 + 23 \cdot 25 + 24 \cdot 18 + 25 \cdot 14 + 26 \cdot 14 + 27 \cdot 3 + 28 \cdot 7 + 29 \cdot 8}{201}$$

$$\bar{x} = \frac{60 + 256 + 289 + 162 + 209 + 260 + 315 + 594 + 575 + 432 + 350 + 364 + 81 + 196 + 232}{201}$$

$$\bar{x} = \frac{4375}{201}$$

$$\bar{x} = 21,76617$$

Modus

$$Mo = 22$$

Mediana

$$Me = 22$$

Varianca

$$s^2 = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n}$$

$$s^2 = \frac{4 \cdot (15 - 21,76617)^2 + 16 \cdot (16 - 21,76617)^2 + 17 \cdot (17 - 21,76617)^2 + 9 \cdot (18 - 21,76617)^2 + 11 \cdot (19 - 21,76617)^2 + 13 \cdot (20 - 21,76617)^2 + 15 \cdot (21 - 21,76617)^2 + 27 \cdot (22 - 21,76617)^2 + 25 \cdot (23 - 21,76617)^2 + 18 \cdot (24 - 21,76617)^2 + 14 \cdot (25 - 21,76617)^2 + 14 \cdot (26 - 21,76617)^2 + 3 \cdot (27 - 21,76617)^2 + 7 \cdot (28 - 21,76617)^2 + 8 \cdot (29 - 21,76617)^2}{201}$$

$$s^2 = \frac{183,12423 + 531,97946 + 386,17840 + 127,65633 + 84,16866 + 40,55163 + 8,80525 + 1,14763 + 38,05841 + 89,81994 + 146,40719 + 250,95443 + 82,17893 + 272,02446 + 418,62637}{201}$$

$$s^2 = \frac{2661,68132}{201}$$

$$s^2 = 13,24220$$

Standardni odklon

$$SD = \sqrt{s^2} = \sqrt{13,24220} = 3,639$$

9.3 Priloga 3: Izračuni za 8. vprašanje

Aritmetična sredina

$$\bar{x} = \frac{1 \cdot 1 + 2 \cdot 5 + 3 \cdot 6 + 4 \cdot 4 + 5 \cdot 2 + 6 \cdot 2 + 7 \cdot 2 + 8 \cdot 2 + 9 \cdot 1 + 10 \cdot 4 + 11 \cdot 2 + 12 \cdot 2 + 13 \cdot 2 + 14 \cdot 2 + 15 \cdot 9 + 16 \cdot 9 + 17 \cdot 13 + 18 \cdot 16 + 19 \cdot 13 + 20 \cdot 19 + 21 \cdot 14 + 22 \cdot 21 + 23 \cdot 20 + 24 \cdot 13 + 25 \cdot 9 + 26 \cdot 6 + 28 \cdot 2 + 29 \cdot 1}{201}$$

$$\bar{x} = \frac{1 + 10 + 18 + 16 + 10 + 12 + 14 + 16 + 9 + 40 + 22 + 24 + 26 + 28 + 135 + 144 + 221 + 288 + 247 + 380 + 294 + 462 + 460 + 312 + 225 + 156 + 56 + 29}{201}$$

$$\bar{x} = \frac{3655}{201}$$

$$\bar{x} = 18,18408$$

Modus

$$Mo = 22$$

Mediana

$$Me = 20$$

Varianca

$$s^2 = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n}$$
$$s^2 = \frac{1 \cdot (1 - 18,18408)^2 + 5 \cdot (2 - 18,18408)^2 + 6 \cdot (3 - 18,18408)^2 + 4 \cdot (4 - 18,18408)^2 + 2 \cdot (5 - 18,18408)^2 + 2 \cdot (6 - 18,18408)^2 + 2 \cdot (7 - 18,18408)^2 + 2 \cdot (8 - 18,18408)^2 + 1 \cdot (9 - 18,18408)^2 + 4 \cdot (10 - 18,18408)^2 + 2 \cdot (11 - 18,18408)^2 + 1 \cdot (12 - 18,18408)^2 + 2 \cdot (13 - 18,18408)^2 + 2 \cdot (14 - 18,18408)^2 + 9 \cdot (15 - 18,18408)^2 + 9 \cdot (16 - 18,18408)^2 + 13 \cdot (17 - 18,18408)^2 + 16 \cdot (18 - 18,18408)^2 + 13 \cdot (19 - 18,18408)^2 + 19 \cdot (20 - 18,18408)^2 + 14 \cdot (21 - 18,18408)^2 + 21 \cdot (22 - 18,18408)^2 + 20 \cdot (23 - 18,18408)^2 + 13 \cdot (24 - 18,18408)^2 + 9 \cdot (25 - 18,18408)^2 + 6 \cdot (26 - 18,18408)^2 + 2 \cdot (28 - 18,18408)^2 + 1 \cdot (29 - 18,18408)^2}{201}$$

$$s^2 = \frac{295,29261 + 1309,62223 + 1383,33771 + 804,75250 + 347,63993 + 296,90361 + 250,16729 + 207,43097 + 84,34733 + 267,91666 + 103,22201 + 38,24285 + 53,74937 + 35,01305 + 91,24529 + 42,93185 + 18,22659 + 0,54217 + 8,65443 + 62,65374 + 111,01168 + 305,78615 + 463,86171 + 439,72403 + 418,11089 + 366,53163 + 192,70457 + 116,98413}{201}$$

$$s^2 = \frac{4687,71588 + 789,92224 + 641,0519 + 1997,91696}{201}$$

$$s^2 = \frac{8116,60698}{201}$$

$$s^2 = 40,38113$$

Standardni odklon

$$SD = \sqrt{s^2} = \sqrt{40,38113} = 6,355$$

9.4 Priloga 4: Izračuni za 12. vprašanje

Aritmetična sredina

$$\bar{x} = \frac{3 \cdot 3 + 4 \cdot 8 + 5 \cdot 23 + 6 \cdot 24 + 7 \cdot 9 + 8 \cdot 4 + 9 \cdot 5 + 10 \cdot 1 + 11 \cdot 1 + 12 \cdot 1}{79}$$

$$\bar{x} = \frac{9 + 32 + 115 + 144 + 63 + 32 + 45 + 10 + 11 + 12}{79}$$

$$\bar{x} = \frac{473}{79}$$

$$\bar{x} = 5,98734$$

Modus

$$Mo = 6$$

Mediana

$$Me = 6$$

Varianca

$$s^2 = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n}$$

$$s^2 = \frac{3 \cdot (3 - 5,98734)^2 + 8 \cdot (4 - 5,98734)^2 + 23 \cdot (5 - 5,98734)^2 + 24 \cdot (6 - 5,98734)^2 + 9 \cdot (7 - 5,98734)^2 + 4 \cdot (8 - 5,98734)^2 + 5 \cdot (9 - 5,98734)^2 + 1 \cdot (10 - 5,98734)^2 + 1 \cdot (11 - 5,98734)^2 + 1 \cdot (12 - 5,98734)^2}{79}$$

$$s^2 = \frac{26,77260 + 31,59616 + 22,42133 + 0,00385 + 9,22932 + 16,20320 + 45,38060 + 16,10144 + 25,12676 + 36,15208}{79}$$

$$s^2 = \frac{228,98734}{79}$$

$$s^2 = 2,89857$$

Standardni odklon

$$SD = \sqrt{s^2} = \sqrt{2,89857} = 1,703$$

9.5 Priloga 5: Izračuni za 24. vprašanje

Aritmetična sredina

$$\bar{x} = \frac{16 \cdot 1 + 58 \cdot 2 + 77 \cdot 3 + 43 \cdot 4 + 7 \cdot 5}{201}$$

$$\bar{x} = \frac{16 + 116 + 231 + 172 + 35}{201}$$

$$\bar{x} = \frac{570}{201}$$

$$\bar{x} = 2,83582$$

Modus

$$Mo = 3$$

Mediana

$$Me = 3$$

Varianca

$$s^2 = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n}$$

$$s^2 = \frac{16 \cdot (1 - 2,83582)^2 + 58 \cdot (2 - 2,83582)^2 + 77 \cdot (3 - 2,83582)^2 + 43 \cdot (4 - 2,83582)^2 + 7 \cdot (5 - 2,83582)^2}{201}$$

$$s^2 = \frac{53,92376 + 40,51851 + 2,075540 + 58,27855 + 32,78573}{201}$$

$$s^2 = \frac{187,58209}{201}$$

$$s^2 = 0,93324$$

Standardni odklon

$$SD = \sqrt{s^2} = \sqrt{0,93324} = 0,966$$

9.6 Priloga 6: Izračuni za 30. vprašanje

Aritmetična sredina

$$\bar{x} = \frac{7 \cdot 1 + 29 \cdot 2 + 35 \cdot 3 + 99 \cdot 4 + 31 \cdot 5}{201}$$

$$\bar{x} = \frac{7 + 58 + 105 + 396 + 155}{201}$$

$$\bar{x} = \frac{721}{201}$$

$$\bar{x} = 3,58706$$

Modus

$$Mo = 4$$

Mediana

$$Me = 4$$

Varianca

$$s^2 = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n}$$

$$s^2 = \frac{7 \cdot (1 - 3,58706)^2 + 29 \cdot (2 - 3,58706)^2 + 35 \cdot (3 - 3,58706)^2 + 99 \cdot (4 - 3,58706)^2 + 31 \cdot (5 - 3,58706)^2}{201}$$

$$s^2 = \frac{46,85016 + 73,04402 + 12,06238 + 16,88142 + 61,88838}{201}$$

$$s^2 = \frac{210,72636}{201}$$

$$s^2 = 1,04839$$

Standardni odklon

$$SD = \sqrt{s^2} = \sqrt{1,04839} = 1,024$$

9.7 Priloga 7: Kvalitativna analiza (odprto kodiranje za 32. vprašanje)

Tabela 9.7.1: Odprto kodiranje (DA)

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
A/1/32	»Družba.«	Družba	Interakcijska solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/16/32	»Neprijetno bi se počutila v primeru, da ne bi živela s starejšimi generacijami.«	Neprijetnost v primeru nesobivanja s starejšimi generacijami	Navada	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/19/32	»Ker vidim veliko prednosti v sobivanju in to ne jemljem kot vdor v zasebnost.«	Prepoznavanje prednosti	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/21/32	»Prej naštetih pozitivni razlogi.«	Pozitivni razlogi	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/31/32	»Imaš možnost medsebojne pomoči.«	Pomoč	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/38/32	»Rada imam svojo družino.«	Ljubezen	Emocionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/50/32	»Dovolj prostora v hiši – manj stroškov z nakupom/najemom.«	Ekonomičnost	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/58/32	»Skrb za stare starše.«	Familizem	Normativna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/63/32	»S takšnim načinom bivanja lahko navežujem stike s sorodniki.«	Več stikov	Interakcijska solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

A/68/32	»Ker je bolje biti z ljudmi, kot sam.«	Družba	Interakcijska solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/69/32	»Je bolj ekonomično.«	Ekonomičnost	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/73/32	»Ker lahko stari starši veliko pomagajo pri varstvu vnukov.«	Pomoč	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/74/32	»Dobre izkušnje.«	Dobre izkušnje	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/80/32	»Povezanost.«	Povezanost	Interakcijska solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/85/32	»Ne vem.«	/	/	Ne ve razlogov	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/86a/32	»Več prednosti kot slabosti /.../.«	Prepoznavanje prednosti	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/86b/32	»/.../ manj slabih izkušenj.«	Dobre izkušnje	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/92/32	»Ustreza vsem.«	Ustreza vsem	Konsenzualna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/95/32	»Saj to pozitivno vpliva na medsebojne odnose.«	Pozitiven vpliv na medsebojne odnose	Emocionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/98/32	»Fajn je.«	Fajn je	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/100/32	»Ker je tako najbolje.«	Tako je najbolje	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/101/32	»Ima svoje prednosti in slabosti, a prednosti vseeno pretehtajo.«	Prepoznavanje prednosti	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

A/104a/32	»Menim, da me je medgeneracijsko bivanje zelo oblikovalo, da sem danes takšna, kakršna sem. /.../«	Oblikovanje osebnosti	Človekov razvoj	Prednost medgeneracijskega sobivanja	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/104b/32	»/.../ Imelo je veliko pozitivnih učinkov.«	Pozitivni učinki	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/105/32	»Pozitivne izkušnje – varnost, zabavni prosti čas, družba, medsebojna pomoč.«	Prepoznavanje prednosti	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/108/32	»Fajn je.«	Fajn je	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/116/32	»Pomoč.«	Pomoč	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/118a/32	»Stari starši imajo več komunikacije z vnuki /.../«	Več stikov	Interakcijska solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/118b/32	»/.../ starši imajo pomoč pri vzgoji in pazenju otrok /.../«	Pomoč	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/118c/32	»/.../ sam otrok sliši več različnih mnenj in se začne sam odločati o stvareh.«	Oblikovanje osebnosti	Človekov razvoj	Prednost medgeneracijskega sobivanja	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/119a/32	»Varnost /.../«	Varnost	Emocionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/119b/32	»/.../ pomoč.«	Pomoč	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/122/32	»Menim, da smo kot družina zelo povezani, kar ima več prednosti kot slabosti. Tudi v prihodnje bi rada ostala tako povezana s svojo družino ter ta vzorec morda nadaljevala tudi s svojimi otroki in vnuki.«	Povezanost	Interakcijska solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/128/32	»Fajn je.«	Fajn je	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

A/133/32	»Obožujem stare starše.«	Ljubezen	Emocionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/143a/32	»Veliko ljubezni /.../«	Ljubezen	Emocionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/143b/32	»/.../in pomoči.«	Pomoč	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/145a/32	»Ker mi je bilo všeč /.../«	Sobivanje mu/ji je všeč	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/145b/32	»/.../ in sem bila sobivanja navajena 24 let.«	Dolga doba sobivanja	Navada	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/148a/32	»Super je, da so stari starši tako blizu./.../«	Geografska bližina prebivanja	Strukturna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/148b/32	»/.../Vedno pripravljeni pomagati.«	Pomoč	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/152/32	»Več pozitivnih učinkov kot negativnih.«	Pozitivni učinki	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/154a/32	»Družba /.../«	Družba	Interakcijska solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/154b/32	»/.../ varovanje otrok /.../«	Pomoč	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/154c/32	»/.../ pomoč.«	Pomoč	Funkcionalna solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/157/32	»Bi nadaljevala, saj sem se tega navadila.«	Dolga doba sobivanja	Navada	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/179/32	»Želela bi nadaljevati, ker mi ustreza in sem z njim zadovoljna.«	Sobivanje mu/ji je všeč	Zadovoljstvo	Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

A/192/32	»Sobivanje s svojimi otroki.«	Sobivanje s svojimi otroki	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
A/196/32	»Več stikov.«	Več stikov	Interakcijska solidarnost	Medgeneracijska solidarnost	Da, bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

Tabela 9.7.2: Odprto kodiranje (NE)

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
B/2/32	»Kontrola.«	Nadzorovanost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/6a/32	»Premalo zasebnosti in /.../«	Pomanjkanje zasebnosti	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/6b/32	»/.../ preveč nepotrebnega vtikovanja v partnersko zvezo (fant živi zraven).«	Vmešavanje	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/7/32	»Boljše se razumemo, če bivamo narazen.«	Slabi odnosi	Vpliv sobivanja na odnose	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/10a/32	»Želim si svobodnega življenja /.../«	Svobodno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/10b/32	»/.../ v katerem se ne potrebujem prilagajati drugim /.../«	Neprilagajanje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/10c/32	»/.../ v katerem lahko razvijam/ohranjam lastne navade /.../«	Ohranitev lastnih navad	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/10d/32	»/.../ Sobivanje mi predstavlja prevelik mentalni zalogaj /.../«	Mentalni zalogaj	Duševne stiske	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

B/10c/32	»/.../ Preveč je poseganja starejših v življenje mlajših.«	Vmešavanje	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/11a/32	»Ne moreš se popolnoma osamosvojiti in živeti, kakor si sam želiš /.../«	Nesamostojnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/11b/32	»/.../ Karkoli delaš, si nadzorovan /.../«	Nadzorovanost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/11c/32	»/.../ Nisi popolnoma svoboden.«	Nesvobodnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/13/32	»Mlajša in starejša generacija ne sodita skupaj.«	Medgeneracijske razlike	Nekompatibilnost	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/14/32	»Sobivanje je po mojem mnenju lahko pozitivno, če se generacije med seboj dobro razumejo in se dogovarjajo o vseh stvareh, če tega ni, pa je tak način bivanja bolj ovira kot prednost za vse udeležene.«	Medgeneracijske razlike	Nekompatibilnost	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/18/32	»Iz lastne izkušnje presojam, da pretehtajo prednosti samostojnega bivanja v primerjavi s sobivanjem.«	Prevlada prednosti samostojnega življenja	Nezadovoljstvo	Negativna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/20a/32	»Želela bi si več svojega tempa življenja /.../«	Svobodno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/20b/32	»/.../ zasebnosti /.../«	Zasebnost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/20c/32	»/.../ miru.«	Mir	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a

					nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/22a/32	»Zaradi nestrinjanja s taščo /.../«	Medgeneracijske razlike	Nekompatibilnost	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/22b/32	»/.../ ni zasebnosti, slišijo vse prepire /.../«	Pomanjkanje zasebnosti	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/22c/32	»/.../ vedno vedo, kam greš /.../«	Nadzorovanost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/22d/32	»/.../ nimaš svobode, da urejaš okolico.«	Nesvobodnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/24/32	»Preveč prilagajanja.«	Prilagajanje	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/25a/32	»Nič svobode /.../«	Nesvobodnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/25b/32	»/.../ in miru.«	Nemir	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/27a/32	»Pomanjkanje samostojnosti /.../«	Nesamostojnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/27b/32	»/.../ in konflikti.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/34a/32	»Prevelik vdor v zasebnost /.../«	Pomanjkanje zasebnosti	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/34b/32	» /.../ preveč prilagajanja.«	Prilagajanje	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z

					medgeneracijskim sobivanjem.
B/35/32	»Želim si ustvariti lastno življenje, ne glede na želje in pričakovanja drugih.«	Svobodno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/39/32	»Mislim, da mešanje generacij ni dobro, saj ima vsak svoje navade in je treba mlajšim omogočiti svobodo pri izbiri načina življenja.«	Medgeneracijske razlike	Nekompatibilnost	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/40/32	»Rada imam svojo zasebnost.«	Zasebnost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/43/32	»Imam rada vse družinske člane, ampak nič ne premaga miru, ki ga imaš, ko si sam.«	Mir	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/44/32	»Zelo je prijetno, ko imaš svoj mir.«	Mir	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/51a/32	»Laži stare mame /.../«	Laganje	Nezadovoljstvo	Negativna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/51b/32	»/.../ izsiljevanje /.../«	Izsiljevanje	Nezadovoljstvo	Negativna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/51c/32	»/.../ brskanje po sobi.«	Brskanje po sobi	Nezadovoljstvo	Negativna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/53/32	»Rada imam svoj mir.«	Mir	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/54a/32	»Manj konfliktov /.../«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z

					medgeneracijskim sobivanjem.
B/54b/32	»/.../ več svobode.«	Nesvobodnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/55/32	»Konstantni prepiri glede zadev hiše.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/56/32	»Rad bi živel sam.«	Samostojno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/57/32	»Manj svobode.«	Nesvobodnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/59a/32	»Rada imam svoj osebni prostor, mir /.../«	Mir	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/59b/32	»/.../ nočem se celo življenje prilagajati.«	Neprilagajanje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/65/32	»Raje sem sama.«	Samostojno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/72/32	»Boljše je živeti brez starih staršev, ker imamo drugačne poglede na vse.«	Medgeneracijske razlike	Nekompatibilnost	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/75/32	»Želim živeti na svojem.«	Samostojno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/83/32	»Konflikti.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/88/32	»Raje bi živela na samem, a v bližini staršev. Imaš zasebnost, si pa vseeno	Samostojno življenje, a v bližini staršev	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z

	<i>tako blizu, da si lahko hitro priskočiš na pomoč.«</i>				medgeneracijskim sobivanjem.
B/89/32	»Zasebnost.«	Zasebnost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/91/32	»Sam svoj šef.«	Svobodno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/93/32	»Preveč nadzora, ne moreš biti svoja oseba, ves čas želiš vedeti vse o tvojem življenju.«	Nadzorovanost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/94/32	»Konflikti.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/102/32	»Grozno je.«	Grozno je	Nezadovoljstvo	Negativna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/107/32	»Živeti zase.«	Samostojno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/109/32	»Rada živim zase.«	Samostojno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/115/32	»Zasebnost.«	Zasebnost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/120a/32	»Želim si živeti po svojih pravilih in ne po pravilih starejših /.../«	Svobodno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/120b/32	»/.../ Prav tako si ne želim, da bi me kdo še celo življenje nadziral /.../«	Nenadzorovanost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

B/120c/32	»/.../ in me komandiral.«	Svobodno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/121/32	»Rada imam svoj prostor in zasebnost.«	Zasebnost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/125/32	»Preveč konfliktov.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/126/32	»Starši so me emocionalno manipulirali, fizično in mentalno zlorabljali.«	Nasilje	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/130/32	»Preveč konfliktno.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/131/32	»Ne razumemo se dobro.«	Slabi odnosi	Vpliv sobivanja na odnose	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/132a/32	»Preveč konfliktov /.../«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/132b/32	»/.../ premalo svobode.«	Nesvobodnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/135a/32	»Premalo zasebnosti /.../«	Pomanjkanje zasebnosti	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/135b/32	»/.../ in nadzor.«	Nadzorovanost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/137/32	»Ne želim.«	Samostojno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

B/139/32	»Preveč prilagajanja.«	Prilagajanje	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/141/32	»Bilo je preveč vtikovanja v življenje in naše odločitve.«	Vmešavanje	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/144a/32	»Ni zasebnosti /.../«	Pomanjkanje zasebnosti	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/144b/32	»/.../ stari starši se lahko preveč vtikajo v vzgojo in odnose med starši in otroki /.../«	Vmešavanje	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/144c/32	»/.../ V osebem primeru je k ločitvi staršev močno pripomoglo ravno to medgeneracijsko sobivanje /.../«	Ločitev staršev	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/144d/32	»/.../ Menim, da so odnosi lahko mnogo boljši, če vse te generacije ne bivajo skupaj.«	Slabi odnosi	Vpliv sobivanja na odnose	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/147a/32	»Konflikti, nesoglasja /.../«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/147b/32	»/.../ pomanjkanje prostora /.../«	Gneča	Prostorska problematika	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/147c/32	»/.../ ni zasebnosti.«	Pomanjkanje zasebnosti	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/153/32	»Mladi in stari imamo svoje navade in moramo imeti svoj mir, intimnost.«	Medgeneracijske razlike	Nekompatibilnost	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/156/32	»Preveč konfliktov.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a

					nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/159/32	»Umrta sta.«	Smrt	Odsotnost starih staršev	Nemožnost	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/160/32	»Preveč konfliktov.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/161/32	»Preveč konfliktov.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/162/32	»Ker nastane preveč konfliktov.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/163/32	»Starejši kot si, težje postaja sobivanje, sploh pa na nivoju stari starši-vnuki. Lahko je lepo, ampak sama trenutno opažam več minusov kot plusov.«	Medgeneracijske razlike	Nekompatibilnost	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/164a/32	»Preveliko prilagajanje drug drugemu, sploh mlajša generacija starejšim /.../«	Prilagajanje	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/164b/32	»/.../ kar pomeni, da ne živiš po svoje, kot si želiš.«	Nesvobodnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/168/32	»Medgeneracijske razlike.«	Medgeneracijske razlike	Nekompatibilnost	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/169/32	»Želim več zasebnosti.«	Zasebnost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/175a/32	»Menim, da stari in mladi ne gredo skupaj /.../«	Medgeneracijske razlike	Nekompatibilnost	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z

					medgeneracijskim sobivanjem.
B/175b/32	»/.../ in da so odnosi boljši, če živimo narazen.«	Slabi odnosi	Vpliv sobivanja na odnose	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/176/32	»Ker vodi v konflikte in sem mnenja, da mladi in stari ne morejo živeti skupaj.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/177/32	»Lepši odnosi se razvijejo, če imaš svoj čas in svoj prostor, kjer ne rabiš konstantno polagati računov in se prilagajati.«	Slabi odnosi	Vpliv sobivanja na odnose	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/178/32	»Želim iti na svoje.«	Samostojno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/184/32	»Ko sobivata dve generaciji odraslih oseb, prihaja do preveč konfliktov.«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/186/32	»Naporno je.«	Naporno je	Duševne stiske	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/189a/32	»Nadzorovanje /.../«	Nadzorovanost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/189b/32	»/.../ nezmožnost biti samostojen.«	Nesamostojnost	Poseg v življenje	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/191a/32	»Ni nepotrebnega prilagajanja /.../«	Neprilagajanje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/191b/32	»/.../ manj konfliktov /.../«	Konfliktnost	Napetosti	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

B/191c/32	»/.../ in boljši odnos.«	Slabi odnosi	Vpliv sobivanja na odnose	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/194a/32	»Pri 11 ljudeh, ki živijo pod isto streho in jedo za isto mizo /.../«	Gneča	Prostorska problematika	Slabost medgeneracijskega sobivanja	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/194b/32	»/.../ menim, da je čas za umik /.../«	Samostojno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/194c/32	»/.../ za zasebnost /.../«	Zasebnost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/194d/32	»/.../ in svobodo.«	Svobodno življenje	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/195/32	»Želim svoj mir.«	Mir	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/197/32	»Zasebnost.«	Zasebnost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
B/200/32	»Si želim svoje zasebnosti.«	Zasebnost	Podoba željene prihodnosti	Vizija	Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

Tabela 9.7.3: Odprto kodiranje (NE VEM)

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
C/4/32	»Ne vem.«	/	/	Ne ve razlogov	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/5/32	»Po eni strani so dobre plati, po drugi strani so tudi slabe.«	Dobre in slabe strani medgeneracijskega sobivanja	Bipolarnost	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

C/8/32	»Odvisno od partnerja, finančnega stanja, razumevanja s starimi starši (tudi partnerjevimi).«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/12/32	»Je fajn tako, ampak je fajn tudi biti sam.«	Dobre in slabe strani medgeneracijskega sobivanja	Bipolarnost	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/17/32	»Nisem prepričan.«	/	/	Ne ve razlogov	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/26/32	»Nisem še preveč razmišljala o tem. Če bo potrebno, bom.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/28/32	»Kratek čas sobivanja.«	Kratek čas sobivanja	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/29/32	»Sobivanje ima svoje prednosti in slabosti, a dokler finančna situacija to dopušča, je bolje živeti v ločenem gospodinjstvu.«	Dobre in slabe strani medgeneracijskega sobivanja	Bipolarnost	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/32/32	»Fajn zaradi zasebnosti, če ne sobivamo, ampak super za dejstvo, da ti je nekdo zmeraj na voljo in da pazi otroke (vnuke).«	Dobre in slabe strani medgeneracijskega sobivanja	Bipolarnost	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/33/32	»Lažje je, če se ne rabiš prilagajati, ker imamo drugačne poglede na svet.«	Sobivanje druga izbira	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/36/32	»Odvisno od energetske kompatibilnosti.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/42/32	»Ja in ne. Zaradi zasebnosti in modernejšega načina življenja ne, zaradi navad in morebitnega varstva otrok pa ja.«	Dobre in slabe strani medgeneracijskega sobivanja	Bipolarnost	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

C/46/32	»Ne vem.«	/	/	Ne ve razlogov	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/49/32	»Medgeneracijsko sobivanje ima svoje prednosti in slabosti. Trenutno sem zadovoljna, mislim pa, da bom glede na sedanji vsakdanji tempo sobivanja v prihodnosti želela malo več zasebnosti in miru, ki ga sedaj primanjkuje.«	Dobre in slabe strani medgeneracijskega sobivanja	Bipolarnost	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/52/32	»Za zdaj še ne razmišljam o tem.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/60/32	»Odvisno od situacije.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/62/32	»Pomanjkanje zasebnosti je velik dejavnik.«	Pomanjkanje zasebnosti	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/67/32	»Rada imam svoj mir brez nadzora staršev.«	Pomanjkanje zasebnosti	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/76/32	»S starši se dobro razumem.«	Dobri odnosi s starši	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/84/32	»Nisem še tako daleč.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/90/32	»Odvisno od okoliščin v prihodnosti.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/96/32	»Zaradi kompromisov.«	Kompromisi	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z

					medgeneracijskim sobivanjem.
C/99/32	»Ne vem.«	/	/	Ne ve razlogov	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/106/32	»Odvisno od situacije.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/112/32	»Selitev k puncici.«	Sprememba bivališča	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/113/32	»Grem od doma. Tja, kjer je služba.«	Sprememba bivališča	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/114/32	»Gneča, ni miru.«	Nemir	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/117/32	»Če bi imela milijone in možnost bivanja v svoji hiši, oddaljeni 5 kilometrov od babice, bi raje izbrala to.«	Sobivanje druga izbira	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/134/32	»Odvisno od prihodnjih situacij.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/136/32	»Sobivanje ima svoje prednosti in slabosti. Ko bom imela na primer enkrat svojo družino, bi si želela, da sva s partnerjem na samem, hkrati pa bi si želela tudi bližino staršev in starih staršev.«	Dobre in slabe strani medgeneracijskega sobivanja	Bipolarnost	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/138/32	»Odvisno od situacije, okoliščin v prihodnosti.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/140/32	»Ne razmišljam še o tem.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v

					prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/146/32	»Če bo možnost, bi raje živila sama s partnerjem, a tudi s starši v drugem gospodinjstvu bi preživela. V istem nikakor, nikoli z nobeno osebo, razen s partnerjem (in otroki).«	Dobre in slabe strani medgeneracijskega sobivanja	Bipolarnost	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/149/32	»Nisem prepričana.«	/	/	Ne ve razlogov	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/150/32	»Nisem siguren.«	/	/	Ne ve razlogov	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/151/32	»Odvisno, s kom bi živila.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/155/32	»Odvisno od dogovora s partnerjem ter od pripravljenosti in odnosa njegovih staršev do sobivanja.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/165/32	»Ne vem, ali bi se dobro izteklo.«	Slaba pričakovanja	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/167/32	»Odvisno od življenjske situacije – dohodki, otroci in varstvo, zdravstveno stanje staršev.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/171/32	»Odvisno od osebnosti.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/174/32	»V skrajnem primeru.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

C/183/32	»Svoboda odločanja, manj prilagajanja, način življenja (drugačen tempo).«	Prednosti samostojnega življenja	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/187/32	»Z babico, s katero trenutno sobivam, si ne bi želela več živeti, z ostalimi ljudmi pa ne bi imela problema sobivanje ponoviti.«	Slaba izkušnja z babico	Dejavnik	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/190/32	»Odvisno od situacije in predstavnika tretje generacije.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.
C/193/32	»Odvisno od življenjske situacije – financ, otrok.«	Odvisno od situacije	Stvar prihodnosti	Neodločenost	Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

9.8 Priloga 8: Kvalitativna analiza (osno kodiranje za 32. vprašanje)

TEMA: Da, kdaj v prihodnosti bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

➤ Medgeneracijska solidarnost

- Interakcijska solidarnost **f = 8**
 - Družba (A/1/32), (A/68/32), (A/154a/32) **f = 3**
 - Več stikov (A/63/32), (A/118a/32), (A/196/32) **f = 3**
 - Povezanost (A/80/32), (A/122/32) **f = 2**
- Funkcionalna solidarnost **f = 11**
 - Pomoč (A/31/32), (A/73/32), (A/116/32), (A/118b/32), (A/119b/32), (A/143b/32), (A/148b/32), (A/154b/32), (A/154c/32) **f = 9**
 - Ekonomičnost (A/50/32), (A/69/32) **f = 2**
- Emocionalna solidarnost **f = 5**
 - Ljubezen (A/38/32), (A/133/32), (A/143a/32) **f = 3**
 - Pozitiven vpliv na medsebojne odnose (A/95/32) **f = 1**
 - Varnost (A/119a/32) **f = 1**

- Normativna solidarnost **f = 1**
 - Familizem (A/58/32) **f = 1**
- Konsenzualna solidarnost **f = 1**
 - Ustreza vsem (A/92/32) **f = 1**
- Strukturna solidarnost **f = 1**
 - Geografska bližina prebivanja (A/148a/32) **f = 1**

➤ **Pozitivna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem**

- Navada **f = 3**
 - Neprijetnost v primeru nesobivanja s starejšimi generacijami (A/16/32) **f = 1**
 - Dolga doba sobivanja (A/145b/32), (A/157/32) **f = 2**
- Zadovoljstvo **f = 15**
 - Prepoznavanje prednosti (A/19/32), (A/86a/32), (A/101/32), (A/105/32) **f = 4**
 - Pozitivni razlogi (A/21/32) **f = 1**
 - Dobre izkušnje (A/74/32), (A/86b/32) **f = 2**
 - Fajn je (A/98/32), (A/108/32), (A/128/32) **f = 3**
 - Tako je najbolje (A/100/32) **f = 1**
 - Pozitivni učinki (A/104b/32), (A/152/32) **f = 2**
 - Sobivanje mu/ji je všeč (A/145a/32), (A/179/32) **f = 2**

➤ **Prednost medgeneracijskega sobivanja**

- Človekov razvoj **f = 2**
 - Oblikovanje osebnosti (A/104a/32), (A/118c/32) **f = 2**

➤ **Vizija**

- Podoba željene prihodnosti **f = 1**
 - Sobivanje s svojimi otroki (A/192/32) **f = 1**

➤ **Ne ve razlogov** (A/85/32) **f = 1**

TEMA: Ne, kdaj v prihodnosti ne bi želel/-a nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

➤ **Slabost medgeneracijskega sobivanja**

- Poseg v življenje **f = 31**
 - Nadzorovanost (B/2/32), (B/11b/32), (B/22c/32), (B/93/32), (B/135b/32), (B/189a/32) **f = 6**

- Pomanjkanje zasebnosti (B/6a/32), (B/22b/32), (B/34a/32), (B/135a/32), (B/144a/32), (B/147c/32)
f = 6
- Vmešavanje (B/6b/32), (B/10e/32), (B/141/32), (B/144b/32) f = 4
- Nesamostojnost (B/11a/32), (B/27a/32), (B/189b/32) f = 3
- Nesvobodnost (B/11c/32), (B/22d/32), (B/25a/32), (B/54b/32), (B/57/32), (B/132b/32), (B/164b/32)
f = 7
- Prilagajanje (B/24/32), (B/34b/32), (B/139/32), (B/163/32) f = 4
- Nemir (B/25b/32) f = 1
- Vpliv sobivanja na odnose f = 6
 - Slabi odnosi (B/7/32), (B/131/32), (B/144d/32), (B/175b/32), (B/177/32), (B/191c/32) f = 6
- Duševne stiske f = 2
 - Mentalni zalogaj (B/10d/32) f = 1
 - Naporno je (B/186/32) f = 1
- Nekompatibilnost f = 9
 - Medgeneracijske razlike (B/13/32), (B/14/32), (B/22a/32), (B/39/32), (B/72/32), (B/153/32), (B/163/32), (B/168/32), (B/175a/32) f = 9
- Napetosti f = 18
 - Konfliktnost (B/27b/32), (B/54a/32), (B/55/32), (B/83/32), (B/94/32), (B/125/32), (B/130/32), (B/132a/32), (B/147a/32), (B/156/32), (B/160/32), (B/161/32), (B/162/32), (B/176/32), (B/184/32), (B/191b/32) f = 16
 - Nasilje (B/126/32) f = 1
 - Ločitev staršev (B/144c/32) f = 1
- Prostorska problematika f = 2
 - Gneča (B/147b/32), (B/194a/32) f = 2

➤ Vizija

- Podoba željene prihodnosti f = 36
 - Svobodno življenje (B/10a/32), (B/20a/32), (B/35/32), (B/91/32), (B/120a/32), (B/120c/32), (B/194d/32) f = 7
 - Neprilagajanje (B/10b/32), (B/59b/32), (B/191a/32) f = 3
 - Ohranitev lastnih navad (B/10c/32) f = 1
 - Zasebnost (B/20b/32), (B/40/32), (B/89/32), (B/115/32), (B/121/32), (B/169/32), (B/194c/32), (B/197/32), (B/200/32) f = 9
 - Mir (B/20c/32), (B/43/32), (B/44/32), (B/53/32), (B/59a/32), (B/195/32) f = 6

- Samostojno življenje (B/56/32), (B/65/32), (B/75/32), (B/107/32), (B/109/32), (B/137/32), (B/178/32), (B/194b/32) **f = 8**
- Samostojno življenje, a v bližini staršev (B/88/32) **f = 1**
- Nenadzorovanost (B/120b/32) **f = 1**

➤ **Negativna izkušnja z medgeneracijskim sobivanjem**

- Nezadovoljstvo **f = 5**
 - Prevlada prednosti samostojnega življenja (B/18/32) **f = 1**
 - Laganje (B/51a/32) **f = 1**
 - Izsiljevanje (B/51b/32) **f = 1**
 - Brskanje po sobi (B/51c/32) **f = 1**
 - Grozno je (B/102/32) **f = 1**

➤ **Nemožnost**

- Odsotnost starih staršev **f = 1**
 - Smrt (B/159/32) **f = 1**

TEMA: Ne vem, ali bi želel/-a kdaj v prihodnosti nadaljevati z medgeneracijskim sobivanjem.

➤ **Ne ve razlogov** (C/4/32), (C/17/32), (C/46/32), (C/99/32), (C/149/32), (C/150/32) **f = 6**

➤ **Neodločenost**

- Bipolarnost **f = 8**
 - Dobre in slabe strani medgeneracijskega sobivanja (C/5/32), (C/12/32), (C/29/32), (C/32/32), (C/42/32), (C/49/32), (C/136/32), (C/146/32) **f = 8**
- Stvar prihodnosti **f = 18**
 - Odvisno od situacije (C/8/32), (C/26/32), (C/36/32), (C/52/32), (C/60/32), (C/84/32), (C/90/32), (C/106/32), (C/134/32), (C/138/32), (C/140/32), (C/151/32), (C/155/32), (C/167/32), (C/171/32), (C/174/32), (C/190/32), (C/193/32) **f = 18**
- Dejavnik **f = 13**
 - Kratek čas sobivanja (C/28/32) **f = 1**
 - Sobivanje druga izbira (C/33/32), (C/117/32) **f = 2**
 - Pomanjkanje zasebnosti (C/62/32), (C/67/32) **f = 2**
 - Dobri odnosi s starši (C/76/32) **f = 1**
 - Kompromisi (C/96/32) **f = 1**
 - Sprememba bivališča (C/112/32), (C/113/32) **f = 2**
 - Nemir (C/114/32) **f = 1**

- Slaba pričakovanja (C/165/32) $f = 1$
- Prednosti samostojnega življenja (C/183/32) $f = 1$
- Slaba izkušnja z babico (C/187/32) $f = 1$

9.9 Priloga 9: Povezava med načinom bivanja (sobivanjem) in starostjo oseb (Hi-kvadrat, Cramerjev koeficient α)

Opažene frekvence

Tabela 9.9.1: Opažene frekvence

Sobivanje	Starost 15 – 17 let	18 – 20 let	21 – 23 let	24 – 26 let	27 – 29 let	Skupaj
Trenutno sobiva	30	27	49	24	6	136
Trenutno ne sobiva	7	6	18	22	12	65
Skupaj	37	33	67	46	18	201

Teoretične frekvence

Tabela 9.9.2: Teoretične frekvence

Sobivanje	Starost 15 – 17 let	18 – 20 let	21 – 23 let	24 – 26 let	27 – 29 let	Skupaj
Trenutno sobiva	25,03483	22,32836	45,33333	31,12438	12,1791	136
Trenutno ne sobiva	11,96517	10,67164	21,66667	14,87562	5,8209	65
Skupaj	37	33	67	46	18	201

Odkloni od teoretičnih frekvenc

Tabela 9.9.3: Odkloni od teoretičnih frekvenc

Sobivanje	Starost 15 – 17 let	18 – 20 let	21 – 23 let	24 – 26 let	27 – 29 let	Skupaj
Trenutno sobiva	4,96517	4,67164	3,66667	-7,12438	-6,1791	0
Trenutno ne sobiva	-4,96517	-4,67164	-3,66667	7,12438	6,1791	0
Skupaj	0	0	0	0	0	0

Izračun hi-kvadrata

$$\chi^2 = \sum \frac{(f - f')^2}{f'}$$

$$\chi^2 = \frac{(4,96517)^2}{25,03483} + \frac{(4,67164)^2}{22,32836} + \frac{(3,66667)^2}{45,33333} + \frac{(-7,12438)^2}{31,12438} + \frac{(-6,1791)^2}{12,1791} + \frac{(-4,96517)^2}{11,96517} \\ + \frac{(-4,67164)^2}{10,67164} + \frac{(-3,66667)^2}{21,66667} + \frac{(7,12438)^2}{14,87562} + \frac{(6,1791)^2}{5,8209}$$

$$\chi^2 = 0,98474 + 0,97742 + 0,29657 + 1,63077 + 3,13498 + 2,06039 + 2,04507 + 0,62051 + 3,41208 \\ + 6,55934$$

$$\chi^2 = 21,72187$$

Izračun Cramerjevega koeficienta α

$$\alpha = \sqrt{\frac{\chi^2}{n(h-1)}}$$

$$\alpha = \sqrt{\frac{21,72187}{201(2-1)}}$$

$$\alpha = 0,32874 = 0,33$$

srednje močna povezanost

9.10 Priloga 10: Povezava med pogostostjo konfliktov in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem (Spearmanov koeficient korelacije rangov)

Primerjava spremenljivk

Tabela 9.10.1: Primerjava spremenljivk

ZAPOREDNA ŠTEVILKA	Kako bi ocenili svoje zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem?	Kako pogosto so nastajali oziroma nastajajo konflikti med generacijami?
1.	4	2
2.	4	4
3.	4	2
4.	4	4
5.	5	2
6.	4	4
7.	3	3
8.	5	1
9.	4	3
10.	2	5
11.	4	3
12.	4	2

13.	2	4
14.	3	3
15.	4	2
16.	5	2
17.	4	3
18.	4	3
19.	5	2
20.	4	2
21.	4	3
22.	3	4
23.	4	3
24.	4	2
25.	2	3
26.	5	3
27.	2	4
28.	3	2
29.	3	3
30.	3	2
31.	5	2
32.	4	2
33.	3	3
34.	3	4
35.	4	3
36.	4	2
37.	4	3
38.	5	3
39.	3	3
40.	4	3
41.	4	2
42.	5	3
43.	3	3
44.	3	4
45.	3	3
46.	4	3
47.	5	2
48.	4	4
49.	4	3
50.	4	3
51.	1	5
52.	4	3
53.	4	3
54.	3	4
55.	2	4
56.	5	1

57.	4	3
58.	4	2
59.	3	3
60.	4	3
61.	4	4
62.	4	2
63.	4	2
64.	2	4
65.	4	3
66.	4	3
67.	4	2
68.	5	3
69.	3	3
70.	2	1
71.	4	3
72.	3	3
73.	4	4
74.	4	1
75.	4	2
76.	4	2
77.	5	2
78.	3	2
79.	5	1
80.	5	2
81.	4	2
82.	4	1
83.	3	3
84.	4	3
85.	1	1
86.	4	2
87.	3	4
88.	4	2
89.	4	3
90.	4	2
91.	4	3
92.	3	3
93.	3	3
94.	2	5
95.	4	4
96.	4	3
97.	4	4
98.	4	4
99.	4	2
100.	5	1
101.	4	4

102.	1	4
103.	3	3
104.	5	3
105.	5	3
106.	3	2
107.	4	3
108.	5	1
109.	3	3
110.	4	2
111.	4	2
112.	5	1
113.	4	2
114.	3	3
115.	4	4
116.	4	3
117.	4	2
118.	4	3
119.	4	3
120.	3	3
121.	4	3
122.	5	3
123.	3	2
124.	4	1
125.	2	4
126.	1	5
127.	4	3
128.	5	3
129.	4	4
130.	2	4
131.	2	4
132.	2	4
133.	5	4
134.	2	4
135.	2	4
136.	4	3
137.	4	4
138.	4	2
139.	4	2
140.	4	5
141.	4	3
142.	4	2
143.	5	3
144.	2	4
145.	5	2
146.	4	2

147.	2	4
148.	4	2
149.	3	2
150.	2	5
151.	2	4
152.	4	2
153.	3	3
154.	5	2
155.	4	3
156.	4	4
157.	4	2
158.	5	2
159.	2	3
160.	2	4
161.	3	4
162.	2	3
163.	2	3
164.	2	5
165.	2	3
166.	4	3
167.	4	3
168.	2	4
169.	4	3
170.	3	3
171.	5	2
172.	3	3
173.	5	3
174.	2	4
175.	2	3
176.	2	4
177.	3	2
178.	4	1
179.	4	2
180.	3	1
181.	5	3
182.	3	3
183.	4	3
184.	4	4
185.	4	1
186.	1	4
187.	1	4
188.	4	2
189.	1	4
190.	4	3
191.	4	2

192.	4	2
193.	4	2
194.	4	2
195.	5	1
196.	5	2
197.	4	2
198.	4	1
199.	4	3
200.	2	3
201.	4	2

Določitev rangov

Tabela 9.10.2: Določitev rangov (stopnja zaupanja)

Stopnja zadovoljstva	Frekvenca (f)	Razredi	$X_K = \text{Rang}$
1	7	1 – 7	4
2	29	8 – 36	22
3	35	37 – 71	54
4	99	72 – 170	121
5	31	171 – 201	186

Tabela 9.10.3: Določitev rangov (stopnja pogostosti nastajanja konfliktov)

Stopnja pogostosti nastajanja konfliktov	Frekvenca (f)	Razredi	$X_K = \text{Rang}$
1	16	1 – 16	8,5
2	58	17 – 74	45,5
3	77	75 – 151	113
4	43	152 – 194	173
5	7	195 – 201	198

Rangiranje

Tabela 9.10.4: Rangiranje

Kako bi ocenili svoje zadovoljstvo z medgen. sobivanjem?	RANGI 1	Kako pogosto so nastajali oziroma nastajajo konflikti med generacijami?	RANGI 2	$X - Y = D$	D^2
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	4	173	-52	2704
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	4	173	-52	2704
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
4	121	4	173	-52	2704
3	54	3	113	-59	3481

5	186	1	8,5	177,5	31506,25
4	121	3	113	8	64
2	22	5	198	-176	30976
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
2	22	4	173	-151	22801
3	54	3	113	-59	3481
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
4	121	3	113	8	64
4	121	3	113	8	64
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	3	113	8	64
3	54	4	173	-119	14161
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
2	22	3	113	-91	8281
5	186	3	113	73	5329
2	22	4	173	-151	22801
3	54	2	45,5	8,5	72,25
3	54	3	113	-59	3481
3	54	2	45,5	8,5	72,25
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
3	54	3	113	-59	3481
3	54	4	173	-119	14161
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	3	113	8	64
5	186	3	113	73	5329
3	54	3	113	-59	3481
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
5	186	3	113	73	5329
3	54	3	113	-59	3481
3	54	4	173	-119	14161
3	54	3	113	-59	3481
4	121	3	113	8	64
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
4	121	4	173	-52	2704
4	121	3	113	8	64
4	121	3	113	8	64
1	4	5	198	-194	37636
4	121	3	113	8	64

4	121	3	113	8	64
3	54	4	173	-119	14161
2	22	4	173	-151	22801
5	186	1	8,5	177,5	31506,25
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
3	54	3	113	-59	3481
4	121	3	113	8	64
4	121	4	173	-52	2704
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
2	22	4	173	-151	22801
4	121	3	113	8	64
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
5	186	3	113	73	5329
3	54	3	113	-59	3481
2	22	1	8,5	13,5	182,25
4	121	3	113	8	64
3	54	3	113	-59	3481
4	121	4	173	-52	2704
4	121	1	8,5	112,5	12656,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
3	54	2	45,5	8,5	72,25
5	186	1	8,5	177,5	31506,25
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	1	8,5	112,5	12656,25
3	54	3	113	-59	3481
4	121	3	113	8	64
1	4	1	8,5	-4,5	20,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
3	54	4	173	-119	14161
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	3	113	8	64
3	54	3	113	-59	3481
3	54	3	113	-59	3481
2	22	5	198	-176	30976
4	121	4	173	-52	2704
4	121	3	113	8	64
4	121	4	173	-52	2704

4	121	4	173	-52	2704
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
5	186	1	8,5	177,5	31506,25
4	121	4	173	-52	2704
1	4	4	173	-169	28561
3	54	3	113	-59	3481
5	186	3	113	73	5329
5	186	3	113	73	5329
3	54	2	45,5	8,5	72,25
4	121	3	113	8	64
5	186	1	8,5	177,5	31506,25
3	54	3	113	-59	3481
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
5	186	1	8,5	177,5	31506,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
3	54	3	113	-59	3481
4	121	4	173	-52	2704
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	3	113	8	64
4	121	3	113	8	64
3	54	3	113	-59	3481
4	121	3	113	8	64
5	186	3	113	73	5329
3	54	2	45,5	8,5	72,25
4	121	1	8,5	112,5	12656,25
2	22	4	173	-151	22801
1	4	5	198	-194	37636
4	121	3	113	8	64
5	186	3	113	73	5329
4	121	4	173	-52	2704
2	22	4	173	-151	22801
2	22	4	173	-151	22801
2	22	4	173	-151	22801
5	186	4	173	13	169
2	22	4	173	-151	22801
2	22	4	173	-151	22801
4	121	3	113	8	64
4	121	4	173	-52	2704
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	5	198	-77	5929
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25

5	186	3	113	73	5329
2	22	4	173	-151	22801
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
2	22	4	173	-151	22801
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
3	54	2	45,5	8,5	72,25
2	22	5	198	-176	30976
2	22	4	173	-151	22801
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
3	54	3	113	-59	3481
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
4	121	3	113	8	64
4	121	4	173	-52	2704
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
2	22	3	113	-91	8281
2	22	4	173	-151	22801
3	54	4	173	-119	14161
2	22	3	113	-91	8281
2	22	3	113	-91	8281
2	22	5	198	-176	30976
2	22	3	113	-91	8281
4	121	3	113	8	64
4	121	3	113	8	64
2	22	4	173	-151	22801
4	121	3	113	8	64
3	54	3	113	-59	3481
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
3	54	3	113	-59	3481
5	186	3	113	73	5329
2	22	4	173	-151	22801
2	22	3	113	-91	8281
2	22	4	173	-151	22801
3	54	2	45,5	8,5	72,25
4	121	1	8,5	112,5	12656,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
3	54	1	8,5	45,5	2070,25
5	186	3	113	73	5329
3	54	3	113	-59	3481
4	121	3	113	8	64
4	121	4	173	-52	2704
4	121	1	8,5	112,5	12656,25
1	4	4	173	-169	28561
1	4	4	173	-169	28561

4	121	2	45,5	75,5	5700,25
1	4	4	173	-169	28561
4	121	3	113	8	64
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
5	186	1	8,5	177,5	31506,25
5	186	2	45,5	140,5	19740,25
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
4	121	1	8,5	112,5	12656,25
4	121	3	113	8	64
2	22	3	113	-91	8281
4	121	2	45,5	75,5	5700,25
					S = 1783232,5

Izračun

$$\rho = 1 - \frac{6 \cdot \sum (Rx - Ry)^2}{n \cdot (n^2 - 1)}$$

$$\rho = 1 - \frac{6 \cdot 1783232,5}{201 \cdot 40400}$$

$$\rho = 1 - \frac{10699395}{8120400}$$

$$\rho = -0,31759 = -0,32$$

nizka korelacija

9.11 Priloga 11: Povezava med številom let sobivanja in zadovoljstvom mladih z medgeneracijskim sobivanjem (Spearmanov koeficient korelacije rangov)

Primerjava spremenljivk

Tabela 9.11.1: Primerjava spremenljivk

ZAPOREDNA ŠTEVILKA	Kako bi ocenili svoje zadovoljstvo z medgeneracijskim sobivanjem?	Kako dolgo je trajalo/traja vaše medgeneracijsko sobivanje? Navedite število let:
1.	4	22
2.	4	21
3.	4	20
4.	4	20

5.	5	22
6.	4	25
7.	3	22
8.	5	19
9.	4	23
10.	2	21
11.	4	22
12.	4	23
13.	2	22
14.	3	20
15.	4	2
16.	5	23
17.	4	10
18.	4	23
19.	5	22
20.	4	22
21.	4	24
22.	3	19
23.	4	18
24.	4	22
25.	2	15
26.	5	22
27.	2	19
28.	3	1
29.	3	3
30.	3	20
31.	5	10
32.	4	23
33.	3	24
34.	3	23
35.	4	23
36.	4	26
37.	4	23
38.	5	21
39.	3	23
40.	4	17
41.	4	15
42.	5	22
43.	3	24
44.	3	18
45.	3	28
46.	4	21
47.	5	18
48.	4	15

49.	4	23
50.	4	24
51.	1	25
52.	4	24
53.	4	22
54.	3	20
55.	2	17
56.	5	24
57.	4	4
58.	4	2
59.	3	22
60.	4	23
61.	4	21
62.	4	20
63.	4	16
64.	2	17
65.	4	15
66.	4	15
67.	4	17
68.	5	16
69.	3	16
70.	2	4
71.	4	17
72.	3	17
73.	4	17
74.	4	17
75.	4	14
76.	4	16
77.	5	7
78.	3	18
79.	5	2
80.	5	15
81.	4	12
82.	4	16
83.	3	10
84.	4	17
85.	1	15
86.	4	16
87.	3	13
88.	4	25
89.	4	3
90.	4	20
91.	4	18
92.	3	3
93.	3	19

94.	2	19
95.	4	8
96.	4	17
97.	4	17
98.	4	17
99.	4	20
100.	5	19
101.	4	22
102.	1	22
103.	3	19
104.	5	20
105.	5	3
106.	3	18
107.	4	19
108.	5	17
109.	3	16
110.	4	16
111.	4	18
112.	5	23
113.	4	23
114.	3	24
115.	4	15
116.	4	22
117.	4	26
118.	4	21
119.	4	25
120.	3	20
121.	4	4
122.	5	22
123.	3	9
124.	4	19
125.	2	18
126.	1	24
127.	4	18
128.	5	18
129.	4	18
130.	2	2
131.	2	23
132.	2	18
133.	5	20
134.	2	18
135.	2	2
136.	4	20
137.	4	23
138.	4	23

139.	4	21
140.	4	21
141.	4	11
142.	4	6
143.	5	21
144.	2	11
145.	5	24
146.	4	13
147.	2	21
148.	4	15
149.	3	18
150.	2	19
151.	2	20
152.	4	26
153.	3	20
154.	5	26
155.	4	18
156.	4	23
157.	4	19
158.	5	22
159.	2	14
160.	2	21
161.	3	22
162.	2	25
163.	2	24
164.	2	7
165.	2	26
166.	4	20
167.	4	25
168.	2	25
169.	4	23
170.	3	21
171.	5	8
172.	3	4
173.	5	20
174.	2	29
175.	2	3
176.	2	18
177.	3	24
178.	4	19
179.	4	5
180.	3	20
181.	5	16
182.	3	6
183.	4	5

184.	4	19
185.	4	20
186.	1	22
187.	1	10
188.	4	25
189.	1	28
190.	4	21
191.	4	22
192.	4	23
193.	4	23
194.	4	3
195.	5	24
196.	5	22
197.	4	20
198.	4	25
199.	4	26
200.	2	24
201.	4	21

Določitev rangov

Tabela 9.11.2: Določitev rangov (stopnja zadovoljstva)

Stopnja zadovoljstva	Frekvenca (f)	Razredi	$X_K = \text{Rang}$
1	7	1 – 7	4
2	29	8 – 36	22
3	35	37 – 71	54
4	99	72 – 170	121
5	31	171 – 201	186

Tabela 9.11.3: Določitev rangov (število let sobivanja)

Število let sobivanja	Frekvenca (f)	Razredi	$X_K = \text{Rang}$
1	1	1 – 1	1
2	5	2 – 6	4
3	6	7 – 12	9,5
4	4	13 – 16	14,5
5	2	17 – 18	17,5
6	2	19 – 20	19,5
7	2	21 – 22	21,5
8	2	23 – 24	23,5
9	1	25 – 25	25
10	4	26 – 29	27,5
11	2	30 – 31	30,5
12	1	32 – 32	32
13	2	33 – 34	33,5
14	2	35 – 36	35,5

15	9	37 – 45	41
16	9	46 – 54	50
17	13	55 – 67	61
18	16	68 – 83	75,5
19	13	84 – 96	90
20	19	97 – 115	106
21	14	116 – 129	122,5
22	21	130 – 150	140
23	20	151 – 170	160,5
24	13	171 – 183	177
25	9	184 – 192	188
26	6	193 – 198	195,5
27	0	/	/
28	2	199 – 200	199,5
29	1	201 – 201	201

Rangiranje

Tabela 9.11.4: Rangiranje

Kako bi ocenili svoje zadovoljstvo z medgen. sobivanjem?	RANGI 1	Kako dolgo je trajalo/traja vaše medgeneracijsko sobivanje? Navedite število let:	RANGI 2	X - Y = D	D ²
4	121	22	140	-19	361
4	121	21	122,5	-1,5	2,25
4	121	20	106	15	225
4	121	20	106	15	225
5	186	22	140	46	2116
4	121	25	188	-67	4489
3	54	22	140	-86	7396
5	186	19	90	96	9216
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
2	22	21	122,5	-100,5	10100,25
4	121	22	140	-19	361
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
2	22	22	140	-118	13924
3	54	20	106	-52	2704
4	121	2	4	117	13689
5	186	23	160,5	25,5	650,25
4	121	10	27,5	93,5	8742,25
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
5	186	22	140	46	2116
4	121	22	140	-19	361
4	121	24	177	-56	3136
3	54	19	90	-36	1296
4	121	18	75,5	45,5	2070,25

4	121	22	140	-19	361
2	22	15	41	-19	361
5	186	22	140	46	2116
2	22	19	90	-68	4624
3	54	1	1	53	2809
3	54	3	9,5	44,5	1980,25
3	54	20	106	-52	2704
5	186	10	27,5	158,5	25122,25
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
3	54	24	177	-123	15129
3	54	23	160,5	-106,5	11342,25
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
4	121	26	195,5	-74,5	5550,25
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
5	186	21	122,5	63,5	4032,25
3	54	23	160,5	-106,5	11342,25
4	121	17	61	60	3600
4	121	15	41	80	6400
5	186	22	140	46	2116
3	54	24	177	-123	15129
3	54	18	75,5	-21,5	462,25
3	54	28	199,5	-145,5	21170,25
4	121	21	122,5	-1,5	2,25
5	186	18	75,5	110,5	12210,25
4	121	15	41	80	6400
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
4	121	24	177	-56	3136
1	4	25	188	-184	33856
4	121	24	177	-56	3136
4	121	22	140	-19	361
3	54	20	106	-52	2704
2	22	17	61	-39	1521
5	186	24	177	9	81
4	121	4	14,5	106,5	11342,25
4	121	2	4	117	13689
3	54	22	140	-86	7396
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
4	121	21	122,5	-1,5	2,25
4	121	20	106	15	225
4	121	16	50	71	5041
2	22	17	61	-39	1521
4	121	15	41	80	6400
4	121	15	41	80	6400
4	121	17	61	60	3600
5	186	16	50	136	18496

3	54	16	50	4	16
2	22	4	14,5	7,5	56,25
4	121	17	61	60	3600
3	54	17	61	-7	49
4	121	17	61	60	3600
4	121	17	61	60	3600
4	121	14	35,5	85,5	7310,25
4	121	16	50	71	5041
5	186	7	21,5	164,5	27060,25
3	54	18	75,5	-21,5	462,25
5	186	2	4	182	33124
5	186	15	41	145	21025
4	121	12	32	89	7921
4	121	16	50	71	5041
3	54	10	27,5	26,5	702,25
4	121	17	61	60	3600
1	4	15	41	-37	1369
4	121	16	50	71	5041
3	54	13	33,5	20,5	420,25
4	121	25	188	-67	4489
4	121	3	9,5	111,5	12432,25
4	121	20	106	15	225
4	121	18	75,5	45,5	2070,25
3	54	3	9,5	44,5	1980,25
3	54	19	90	-36	1296
2	22	19	90	-68	4624
4	121	8	23,5	97,5	9506,25
4	121	17	61	60	3600
4	121	17	61	60	3600
4	121	17	61	60	3600
4	121	20	106	15	225
5	186	19	90	96	9216
4	121	22	140	-19	361
1	4	22	140	-136	18496
3	54	19	90	-36	1296
5	186	20	106	80	6400
5	186	3	9,5	176,5	31152,25
3	54	18	75,5	-21,5	462,25
4	121	19	90	31	961
5	186	17	61	125	15625
3	54	16	50	4	16
4	121	16	50	71	5041
4	121	18	75,5	45,5	2070,25
5	186	23	160,5	25,5	650,25
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25

3	54	24	177	-123	15129
4	121	15	41	80	6400
4	121	22	140	-19	361
4	121	26	195,5	-74,5	5550,25
4	121	21	122,5	-1,5	2,25
4	121	25	188	-67	4489
3	54	20	106	-52	2704
4	121	4	14,5	106,5	11342,25
5	186	22	140	46	2116
3	54	9	25	29	841
4	121	19	90	31	961
2	22	18	75,5	-53,5	2862,25
1	4	24	177	-173	29929
4	121	18	75,5	45,5	2070,25
5	186	18	75,5	110,5	12210,25
4	121	18	75,5	45,5	2070,25
2	22	2	4	18	324
2	22	23	160,5	-138,5	19182,25
2	22	18	75,5	-53,5	2862,25
5	186	20	106	80	6400
2	22	18	75,5	-53,5	2862,25
2	22	2	4	18	324
4	121	20	106	15	225
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
4	121	21	122,5	-1,5	2,25
4	121	21	122,5	-1,5	2,25
4	121	11	30,5	90,5	8190,25
4	121	6	19,5	101,5	10302,25
5	186	21	122,5	63,5	4032,25
2	22	11	30,5	-8,5	72,25
5	186	24	177	9	81
4	121	13	33,5	87,5	7656,25
2	22	21	122,5	-100,5	10100,25
4	121	15	41	80	6400
3	54	18	75,5	-21,5	462,25
2	22	19	90	-68	4624
2	22	20	106	-84	7056
4	121	26	195,5	-74,5	5550,25
3	54	20	106	-52	2704
5	186	26	195,5	-9,5	90,25
4	121	18	75,5	45,5	2070,25
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
4	121	19	90	31	961
5	186	22	140	46	2116

2	22	14	35,5	-13,5	182,25
2	22	21	122,5	-100,5	10100,25
3	54	22	140	-86	7396
2	22	25	188	-166	27556
2	22	24	177	-155	24025
2	22	7	21,5	0,5	0,25
2	22	26	195,5	-173,5	30102,25
4	121	20	106	15	225
4	121	25	188	-67	4489
2	22	25	188	-166	27556
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
3	54	21	122,5	-68,5	4692,25
5	186	8	23,5	162,5	26406,25
3	54	4	14,5	39,5	1560,25
5	186	20	106	80	6400
2	22	29	201	-179	32041
2	22	3	9,5	12,5	156,25
2	22	18	75,5	-53,5	2862,25
3	54	24	177	-123	15129
4	121	19	90	31	961
4	121	5	17,5	103,5	10712,25
3	54	20	106	-52	2704
5	186	16	50	136	18496
3	54	6	19,5	34,5	1190,25
4	121	5	17,5	103,5	10712,25
4	121	19	90	31	961
4	121	20	106	15	225
1	4	22	140	-136	18496
1	4	10	27,5	-23,5	552,25
4	121	25	188	-67	4489
1	4	28	199,5	-195,5	38220,25
4	121	21	122,5	-1,5	2,25
4	121	22	140	-19	361
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
4	121	23	160,5	-39,5	1560,25
4	121	3	9,5	111,5	12432,25
5	186	24	177	9	81
5	186	22	140	46	2116
4	121	20	106	15	225
4	121	25	188	-67	4489
4	121	26	195,5	-74,5	5550,25
2	22	24	177	-155	24025
4	121	21	122,5	-1,5	2,25
					S = 1230461,5

Izračun

$$\rho = 1 - \frac{6 \cdot \sum (Rx - Ry)^2}{n \cdot (n^2 - 1)}$$

$$\rho = 1 - \frac{6 \cdot 1230461,5}{201 \cdot 40400}$$

$$\rho = 1 - \frac{7382769}{8120400}$$

$$\rho = 0,09084 = 0,09 = 0,1$$

neznatna korelacija